

CONTENTS

अनुक्रमणिका

BUDGET ESTIMATES - 'A', 'B', 'E', 'G' & 'TREE AUTHORITY' 2009-2010

अर्थसंकल्पीय अंदाज - 'अ', 'ब', 'ई', 'ग', आणि 'वृक्ष प्राधिकरण' २००९-२०१०

Sr. No. अनु क्र.	PARTICULARS	PAGE NO. पृष्ठ क्रमांक	तपशील
1	NOTE OF THE MUNICIPAL COMMISSIONER ON THE BUDGET ESTIMATES A, B, E & G FOR THE YEAR 2009-10	1 - 1.44	सन २००९-१० च्या अर्थसंकल्पीय अंदाज अ, ब, ई आणि ग च्या बाबतीतील महानगरपालिका आयुक्तांचे मनोगत
2	MAJOR INITIATIVES IN THE CONTEXT OF BUDGETARY OBJECTIVES	2 - 2.13	अंदाजपत्रकीय उद्दीष्टांच्या पाश्चिमात्य महत्वाचे उपक्रम
3	GRAPHICAL INFORMATION ON BUDGETARY ESTIMATES	3 - 3.16	अर्थसंकल्पीय अंदाजांची आलेखीय माहिती
4	HIGHLIGHTS OF THE PROPOSED BUDGETARY PROVISIONS AND EXPECTED OUTCOMES	4 - 4.128	प्रस्तावित अर्थसंकल्पातील तरतुदींची ठळक वैशिष्ट्ये व अपेक्षित फलश्रुती
5	STATISTICAL INFORMATION REGARDING BUDGETARY ESTIMATES	5	अर्थसंकल्पीय अंदाजांची सांख्यिकी माहिती
	1. CONSOLIDATED BUDGET ESTIMATES SUMMARY	5.1	एकत्रित अर्थसंकल्पीय गोषवारा
	2. OVERALL CONSOLIDATED FUNCTIONWISE BUDGET ESTIMATES	5.2 - 5.12	एकदरीत एकत्रित कार्यनिहाय अर्थसंकल्पीय अंदाज
	3. FUND - WISE FUNCTION-WISE BUDGET ESTIMATES	5.13 - 5.30	निधीनिहाय - कार्यनिहाय अर्थसंकल्पीय अंदाज
	4. DEPARTMENT-WISE BUDGET ESTIMATES SUMMARY	5.31 - 5.34	खातेनिहाय अर्थसंकल्पीय अंदाज गोषवारा
	5. CONSOLIDATED GEOGRAPHIC AREA - WISE BUDGET ESTIMATES	5.35 - 5.36	भौगोलिक क्षेत्रनिहाय एकत्रित अर्थसंकल्पीय अंदाज
	6. CONSOLIDATED ACCOUNT HEAD-WISE BUDGET ESTIMATES	5.37 - 5.38	एकत्रित - लेखाशीर्षनिहाय अर्थसंकल्पीय अंदाज
	7. FUND - WISE ACCOUNT HEAD-WISE BUDGET ESTIMATES	5.39 - 5.58	निधीनिहाय - लेखाशीर्षनिहाय अर्थसंकल्पीय अंदाज
	8. EXTENSION OF SERVICES TO URBAN POOR	5.59	शहरातील गरीब जनतेला द्यावयाच्या सेवांमध्ये वाढ
	9. CONSOLIDATED WARD-WISE FUNCTION-WISE REVENUE INCOME BUDGET ESTIMATES	5.60 - 5.61	विभागनिहाय - कार्यनिहाय महसुली उत्पन्न अर्थसंकल्पीय अंदाज
	10. CONSOLIDATED WARD-WISE FUNCTION-WISE REVENUE EXPENDITURE BUDGET ESTIMATES	5.62 - 5.66	विभागनिहाय - कार्यनिहाय महसुली खर्च अर्थसंकल्पीय अंदाज
	11. WOMAN AND CHILD WELFARE FUND	5.67 - 5.71	महिला व बाल कल्याण निधी
6	AUTHORISATION FOR REALLOCATION OF GRANT	6.1 - 6.2	निधीच्या पुनर्वाटपाकरिता प्राधिकार

सन २००९-१० च्या अर्थसंकल्पीय अंदाज 'अ'(फंड कोड - ११, १२, ६०, ७०),
'ब'(फंड कोड- २१, २२, २३), 'ई'(फंड कोड ३०) आणि
'ग'(फंड कोड ४०)बाबतीतील महानगरपालिका आयुक्तांचे मनोगत

**NOTE OF THE MUNICIPAL COMMISSIONER ON THE BUDGET
ESTIMATES 'A'(FUND CODE-11,12,60,70),
'B'(FUND CODE-21,22,23), E (FUND CODE-30) &
'G'(FUND CODE-40)**

सन २००९-२०१० चे अर्थसंकल्पीय अंदाज 'अ' (निधी संकेतांक - ११, १२, ६०, ७०), 'ब' (निधी संकेतांक - २१, २२, २३),

'ई' (निधी संकेतांक - ३०), आणि 'ग' (निधी संकेतांक- ४०) या बाबतीतील महानगरपालिका आयुक्तांचे मनोगत.

मी, मुंबई म.न.पा. अधिनियम १८८८ कलम १२५, १२६ क आणि १२६ ई च्या तरतुदीनुसार सन २००९-१० चे अर्थसंकल्प 'अ' (निधी संकेतांक - ११, १२, ६०, ७०), अर्थसंकल्प 'ब' (निधी संकेतांक - २१, २२, २३), अर्थसंकल्प 'ई' (निधी संकेतांक- ३०) आणि अर्थसंकल्प 'ग' (निधी संकेतांक - ४०) ची प्राप्ती, उत्पन्न व खर्चाचे अर्थसंकल्पीय अंदाज, सन २००८-०९ च्या सुधारित अर्थसंकल्पीय अंदाजांसह शिक्षण समिती / स्थायी समितीस सादर करित आहे.

२. अर्थसंकल्पीय सुधारणा

२.१ स्वीकारार्ह फलश्रुतीवर आधारित अर्थसंकल्पीय अंदाज

मुंबईतील नागरिकांच्या जीवनमानाचा दर्जा सुधारण्याकरिता आणि मुंबईला जागतिक दर्जाचे शहर बनविण्याच्या उपक्रमाचा एक भाग म्हणून मागील काही वर्षांपासून महानगरपालिकेमध्ये नियोजन, अर्थसंकल्पन, व्यय-व्यवस्थापन याबाबतीत आणि महापालिका प्रशासनात अधिक प्रमाणात प्रशासकीय जबाबदारीची जाणीव निर्माण करण्याच्या दृष्टीकोनातून आपण विविध प्रकारच्या अर्थसंकल्पीय सुधारणा करण्यासाठी विविध उपक्रम हाती घेतले आहेत. या विविध उपक्रमांच्या बाबतीत महापालिकेने मोठ्या प्रमाणात प्रगती केली असून त्यापैकी अर्थसंकल्पीय अंदाज तयार करण्याच्या पध्दतीमध्ये सुधारणा ही एक महत्वाची बाब आहे. अर्थसंकल्प तयार करण्याच्या प्रक्रियेमध्ये एक महत्वाचा घटक म्हणून अर्थसंकल्पीय तरतुदींच्या विनियोगातून पार पाडलेल्या कामाचे मूल्यमापन अंतर्भूत करण्याची पध्दती आपण यापूर्वीच अवलंबिलेली आहे. सन २००८-०९ या आर्थिक वर्षात फलश्रुतीवर आधारित अर्थसंकल्प तयार करण्याची पध्दती विकसित करण्याच्या बाबतीत आपण बरीच प्रगती केली आहे. मी, माझ्या सन २००८-०९ च्या सर्वसाधारण अर्थसंकल्पासोबतच्या टिप्पणीमध्ये उल्लेख केल्यानुसार हा एक नवीनच दृष्टीकोन असल्याने तो फार काळजीपूर्वक विकसित करणे गरजेचे आहे. याकरिता महापालिकेच्या विविध खात्यांतर्फे पार पाडण्यात येणाऱ्या विविध कार्यांच्या / उपक्रमांच्या बाबतीतील विश्वासाह आधारसामग्री (database) आपल्या हाताशी असणे फार आवश्यक आहे. मुंबई शहरातील नागरिकांना पुरविण्यात येणाऱ्या सेवांची परिणामकारकता वाढविण्याकरिता ही कार्ये पार पाडण्याच्या गतीवर परिणाम करणारे अडथळे (Road blocks) जाणून घेणे गरजेचे आहे.

यादृष्टीने आपण फलश्रुतीवर आधारित अर्थसंकल्पीय प्रक्रिया विकसित करण्याचा तिसरा व अंतिम टप्पा या प्रकल्पासाठीच्या सल्लागारांच्या मदतीने हाती घेतला आहे. महापालिकेच्या सर्व प्रमुख खात्यांच्या खाते प्रमुखांशी आणि संबंधित खात्यातील प्रशिक्षित अधिकाऱ्यांशी प्रदीर्घ चर्चा व विचारविनिमय करून सल्लागारांनी या अंतर्गत 'परफॉर्मन्स इंडिकेटर्स' चा सेट विकसित केला असून हे 'परफॉर्मन्स इंडिकेटर्स' सन २००९-१० च्या अर्थसंकल्पात सादर केले आहेत.

हे परफॉर्मन्स इंडिकेटर्स दोन प्रकारचे असून त्यामुळे सद्यस्थितीत आपण कुठे आहोत आणि भविष्यात आपणास कोणती उद्दिष्टे साध्य करावयाची आहेत व त्या दिशेने आपण किती प्रगती केली आहे याचे आकलन होण्यास व ती तपासण्यास मदत होईल. "आऊटपूट इंडिकेटर्स" हा पहिला संच असून त्या आधारे अर्थसंकल्पीय तरतुदींचा किती प्रमाणात विनियोग झाला व त्यामुळे संपूर्ण शहरात पुरविण्यात येणाऱ्या सेवांच्या व्याप्तीच्या अनुषंगाने आपण ठरविलेले लक्ष्य कितपत साध्य केले आणि / किंवा महापालिकेच्या मालमत्तांची निर्मिती आणि दर्जोन्नती कितपत झाली या निकषांवर आधारित महापालिकेच्या कार्यातील प्रगतीचे मोजमाप करण्याच्या पारंपारिक पध्दतीनुसार विविध कार्यांचे मोजमाप करणे शक्य होईल. ज्यांच्यामुळे सेवांच्या तरतुदींची सद्यस्थिती समजू शकते अशा सिच्युएशनल अॅनालिसिस इंडिकेटर्स व्यतिरिक्त अशा आऊटपूट कॅटॅगरी इंडिकेटर्समध्ये आपण "ऑपरेशनल परफॉर्मन्स" इंडिकेटर्सचाही समावेश केला आहे जेणेकरून आपणास आपल्या सेवा पुरविण्याच्या मूळ कार्यांच्या बाबतीत केलेल्या कामगिरीच्या कार्यक्षमतेचे मोजमाप करण्यास मदत होईल.

इंडिकेटर्सचा दुसरा प्रकार "आऊटकम इंडिकेटर्स" हा असून ते विकसित करणे ही मोठी आव्हानात्मक कामगिरी आहे. या इंडिकेटर्समुळे अर्थसंकल्पीय तरतुदींच्या विनियोगामुळे महापालिकेच्या मालमत्ता व सेवांची व्याप्ती या संदर्भात प्राप्त झालेल्या आऊटपूट्सचा योग्य वापर झाला आहे किंवा कसे याची परिणामकारकता समजण्यास मदत होईल. अपेक्षित आऊटकम प्राप्त होण्यासाठी केवळ जे खाते ज्या खात्यासाठी दिलेल्या अर्थसंकल्पीय तरतुदींचा विनियोग करते त्या खात्याने निर्धारित उपक्रम कार्यक्षमतेने राबविणे एवढेच पुरेसे नाही तर अशा उपक्रमांवर केल्या जाणाऱ्या खर्चाची महापालिकेतील इतर खात्यांतर्फे किंबहुना काही वेळेस महापालिकेबाहेरील यंत्रणांतर्फे राबविल्या जाणाऱ्या उपक्रमांशी सांगड घालणेही गरजेचे आहे. तथापि, यापैकी काही आऊटकम्स अल्प कालावधीत प्राप्त होऊ शकतील तर काही आऊटकम्स प्राप्त होण्यास दीर्घकाळ लागू शकतो. म्हणून आपण "फर्स्ट स्टेज आऊटकम इंडिकेटर्स" आणि "फायनल स्टेज आऊटकम इंडिकेटर्स" विकसित करण्याचे ठरविले आहे.

इंडिकेटर्स नियमितपणे अंदाजित करण्याकरिता भक्कम अणि विश्वासाह डेटाबेस उपलब्ध असणे गरजेचे आहेच, पण त्याचबरोबर आपल्या कार्यक्रमांच्या मूल्यमापनाची व संनियंत्रणाची पध्दती प्रस्थापित करणेही गरजेचे आहे. यामुळे आवश्यक ती माहिती नियमितपणे प्राप्त करणे, इंडिकेटर्स विकसित करणे आणि समोर ठेवलेली उद्दिष्टे आणि लक्ष्य यांच्या दिशेने केलेली प्रगती अजमावण्याकरिता या इंडिकेटर्सचे विश्लेषण करणे सुलभ होईल.

२.१.१ आऊटकम अॅडवाईझरी बोर्डची स्थापना

फलश्रुतीभिमुख प्रकल्प नियोजन, अर्थसंकल्पन व व्यय संनियंत्रण प्रणाली पूर्णपणे विकसित करणे व प्रस्थापित करणे याबाबतचे नियोजन करण्यासाठी तसेच त्यावर नियंत्रण ठेवण्यासाठी स्वतंत्र 'आऊटकम अॅडवाईझरी बोर्ड' व सर्व खात्यांमध्ये 'मॉनिटरिंग अँड इव्हॅल्युएशन सेल' स्थापन करण्याचेही नियोजिले आहे. त्याचप्रमाणे महापालिकेच्या सर्व खात्यांतील नियोजित 'एम अँड ई' सेलच्या कामात समन्वय राखण्याच्या दृष्टीकोनातून वित्त खात्यात स्वतंत्र 'आऊटकम सेल' उभारण्याचेही नियोजिले आहे.

'फलश्रुतीवर आधारित अर्थसंकल्पन' ही पध्दती विकसित करण्याच्यादृष्टीने महानगरपालिकेच्या चार प्रमुख खात्यांमध्ये "फ्लॅगशिप प्रोग्राम" हाती घेण्यात आले आहेत. त्यात जल अभियंता आणि पाणी पुरवठा (दूषित नसलेले पिण्यायोग्य पाणी), घन कचरा व्यवस्थापन (स्वच्छ शहर पर्यावरण), आरोग्य (साथीच्या रोगांपासून मुक्त असलेले शहर) आणि शिक्षण (उच्च गुणात्मक व स्पर्धात्मक दर्जा) या चार कार्यक्रमांचा समावेश आहे. महानगरपालिकेच्या उपक्रमांच्या अंमलबजावणीमध्ये नियमितपणे येणाऱ्या मोठ्या अडचणी शोधून काढण्यात आल्या असून त्या निवारण्यासाठी मागील काळामध्ये केलेल्या खर्चाचा अंदाज घेण्यात येत आहे.

२.१.२ खात्यांतर्गत भागीदारी (Department-Department Partnership)

बृहन्मुंबई महानगरपालिकेच्या विविध खात्यांमध्ये ज्या क्षेत्रात समन्वय असणे गरजेचे आहे अशी क्षेत्रे निश्चित करण्यात आली आहेत. हादेखील नवा दृष्टीकोन असून त्याला खात्यांतर्गत समन्वय (डिपार्टमेंट - डिपार्टमेंट पार्टनरशिप) असे संबोधण्यात येईल. हा सन २००९-१० मध्ये प्राधान्याने हाती घ्यावयाचा सुधारणा कार्यक्रम असणार आहे. फलश्रुतीवर आधारित अर्थसंकल्पीय अंदाज तयार करण्याच्या कार्यक्रमांमुळे महापालिकेच्या स्वतःच्या कार्यप्रणालीत तसेच बाहेरील यंत्रणांशीही समन्वय असणे गरजेचे आहे त्यामुळे काही कार्यक्रमांमध्ये यापूर्वीच सुरु केलेल्या पब्लिक प्रायव्हेट पार्टनरशिप बरोबरच आगामी वर्षामध्ये महानगरपालिका व्यापक प्रमाणात खात्यांतर्गत समन्वय प्रक्रिया विकसित करेल. अशा प्रकारच्या समन्वय/भागिदारीसंदर्भात अधिक माहिती अवगत झाल्यावर, सन २०१०-११ च्या अर्थसंकल्पीय अंदाजांमध्ये काही नवीन अर्थसंकल्पीय घटक अंतर्भूत करण्यात येतील.

२.२ जेंडर बजेट

महाराष्ट्रातील एकूण लोकसंख्येच्या जवळजवळ ५०% महिला आहेत. आजच्या युगात प्रत्येक क्षेत्रात महिला आघाडीवर आहेत. पण समाजातील तळागाळातील महिलांचा सर्वांगीण विकास सर्व स्तरांवर झाला आहे असे आपण खात्रीने म्हणू शकत नाही. कारण पुरुष साक्षरतेपेक्षा महिला साक्षरतेचे प्रमाण कमी आहे तसेच महिलांच्या आरोग्याकडे देखील अक्षम्य दुर्लक्ष होत आहे. शहरांमध्ये नोकरी अथवा व्यवसाय करणाऱ्या महिलांचे प्रमाण लक्षणीय असले तरी बऱ्याचश्या महिला आर्थिकदृष्ट्या कमकुवत आहेत. महिलांना सक्षम व

स्वावलंबी करण्यासाठी राज्य शासन प्रयत्नशील आहे. महिलांच्या विकासासाठी विविध योजना राबविण्यात येत आहेत. यामध्ये शिक्षण, आरोग्य व व्यवसाय शिक्षण यावर भर देण्यात आलेला आहे. समाजातील दुर्लक्षित वर्गातील महिलांना स्वतःच्या पायावर उभे राहण्यासाठी विविध योजनांद्वारे मदत केली जाते. महिलांना राजकीय व सामाजिक तसेच इतर सर्व क्षेत्रात जास्तीत जास्त सहभागी होता यावे यादृष्टीने शासन प्रयत्नशील आहे. महानगरपालिकेच्या बंधनकारक व स्वविवेकाधीन कर्तव्यांच्या मर्यादित राहून महिलांकरिता विविध योजनांची अंमलबजावणी प्रभावीपणे करण्याचे महानगरपालिकेने ठरविले आहे. या अनुषंगाने सन २००९-१० च्या अर्थसंकल्पीय अंदाजात विविध योजनांसाठी तसेच महिला व मुले यांना केंद्रस्थानी ठेवून केलेल्या तरतुदी 'जेंडर बजेट' खाली स्वतंत्रपणे दर्शविण्यात येत आहेत. यामुळे मुंबई महानगर परिक्षेत्रातील सर्व स्तरांवरील महिलांच्या आरोग्यात सुधारणा होण्यास, त्या स्वावलंबी होण्यास व अशाप्रकारे त्यांचा सर्वांगीण विकास होण्यास मदत होईल अशी अपेक्षा आहे.

३. सन २००९-१० च्या अर्थसंकल्पीय अंदाजांची ठळक वैशिष्ट्ये :-

सन २००९-१० च्या अर्थसंकल्पीय अंदाजांची ठळक वैशिष्ट्ये नमूद करण्यापूर्वी महापालिकेच्या विद्यमान व भविष्यातील संभाव्य आर्थिक स्थितीवर थोडक्यात भाष्य करणे गरजेचे वाटते.

अमेरिकेच्या अर्थव्यवस्थेत उद्भवलेल्या आणि काही देशांना आतापर्यंत पोहोचलेल्या मोठ्या प्रमाणावरील आर्थिक मंदीची झळ भारत सरकारने आणि विशेषतः रिझर्व्ह बँकेने आखलेल्या विविध प्रकारच्या वित्तविषयक उपाययोजनांमुळे आपल्यासारख्या विकसनशील देशाला अद्यापही तेवढीशी सोसावी लागली नसली तरी देशाच्या अर्थव्यवस्थेचा पाया मजबूत असतानाही अर्थव्यवस्थेवर आर्थिक मंदीचा काही अंशी परिणाम देशाला जाणवू लागला आहे व त्यामुळे आर्थिक वाढीचा दर मंदावू लागला आहे, असे दिसून येते. याचा परिणाम अंतिमतः महानगरपालिकेच्या उत्पन्नाच्या प्रमुख साधन स्रोतांवरही झाला असून मागील तीन-चार महिन्यांच्या कालावधीत जकातीच्या उत्पन्न वाढीचा दर २१ टक्क्यांवरून १५ टक्क्यांपर्यंत खाली आला आहे. त्यामुळे महापालिकेच्या उत्पन्नाचा मुख्य स्रोत असलेल्या जकातीपासूनचे उत्पन्न सन २००९-१० करिता अंदाजिल्याप्रमाणे प्राप्त होईल, याची शाश्वती नाही. एकीकडे अंदाजित उत्पन्न कमी होण्याची शक्यता आहे, तर दुसरीकडे कर्मचाऱ्यांच्या सुधारित वेतनश्रेणीतील सुधारणा प्रस्ताविल्यामुळे आस्थापना खर्चात मोठ्या प्रमाणात वाढ झाली आहे व आगामी वर्षात अतिरिक्त वाढ होण्याची शक्यता आहे. त्याच बरोबर पायाभूत सेवासुविधा पुरविण्यासाठी महापालिकेने गेल्या काही वर्षांत मोठमोठे प्रकल्प हाती घेतले आहेत व हे प्रकल्प पूर्ण करण्यासाठी देखील मोठ्या प्रमाणावर खर्च करावा लागणार आहे. तथापि, अंदाजिण्यात आलेल्या उत्पन्नाच्या तुलनेत अंदाजित खर्च खूपच अधिक असल्यामुळे भांडवली स्वरूपाच्या प्रकल्प कामांकरिता अंतर्गत निधीतून कर्जाची उभारणी करणे आणि महानगरपालिकेने आर्थिक स्थैर्यासाठी निर्माण केलेल्या मालमत्ता पुनर्स्थापना निधी, भूमी संपादन व विकास निधी

इत्यादींसारख्या विविध विशेष निधींमधील संचयित निधीचा मोठया प्रमाणात भांडवली कामांसाठी विनियोग करणे भाग पडत आहे. मागील वर्षी विशेष निधींमधील संचयित निधीचा वापर भांडवली कामांसाठी करण्यात आलेला असून आता विविध विशेष निधींखाली जमा झालेल्या रकमेपैकी जवळ जवळ रुपये २४७० कोटी एवढी रक्कम भांडवली खर्चासाठी काढण्याचे प्रस्ताविले आहे.

३.१ सन २००९-१० च्या अर्थसंकल्पीय अंदाजांची ठळक वैशिष्ट्ये खालीलप्रमाणे आहेत :-

- सन २००९-१० च्या अर्थसंकल्पीय अंदाज अ (निधी संकेतांक - ११, १२, ६०, ७०), ब(निधी संकेतांक - २१, २२, २३), ई (निधी संकेतांक- ३०), ग (निधी संकेतांक - ४०) आणि वृक्ष प्राधिकरण (निधी संकेतांक - ५०) यांच्या खर्चाचे एकूण आकारमान रु.१९,७७३.६० कोटी इतके आहे. त्यात सन २००८-०९ च्या रु.१६,८३१.५० कोटी एवढ्या आकारमानाच्या तुलनेत १७.४८% इतकी वाढ झाली असून ते मागील वर्षाच्या आकारमानापेक्षा रु.२९४२.१० कोटींनी जास्त आहे.
- दीर्घकालीन आर्थिक धोरणाचा एक भाग म्हणून विविध विशेष निधींखाली जमा झालेल्या रकमेपैकी जवळ जवळ सर्वच म्हणजे रुपये २४७० कोटी एवढी रक्कम भांडवली खर्च भागविण्यासाठी काढण्याचे प्रस्ताविले आहे.
- शिवाय अर्थसंकल्प 'अ' आणि 'ई' करिता अंतर्गत निधीमधून जवळपास रुपये २५९७.५० कोटी रक्कमेचे कर्ज उभारण्याचे प्रस्ताविले आहे.
- या अर्थसंकल्पीय अंदाजांत मालमत्ता कर, जकात, जल आकार आणि इतर महत्त्वाचे कर यांच्यामध्ये कोणतीही वाढ प्रस्ताविलेली नाही.
- सन २००८-०९ पासून अर्थसंकल्प 'अ' (निधी संकेतांक - ११) अंतर्गत "विकास निधी - अतिरिक्त ०.३३ एफ.एस.आय. पोटी प्राप्त झालेले अधिमूल्य या नावाने विशेष निधी निर्माण करण्याचे प्रस्ताविले आहे.
- नॅशनल म्युनिसिपल अकाऊन्ट्स मॅन्युअलच्या तत्वांनुसार ज्या प्रकरणी महसूल वसूल होण्याची शक्यता नाही त्या प्रकरणी बुडीत रकमेपोटी तरतूद करून ती वार्षिक लेख्यात दाखविणे आवश्यक आहे. त्यानुसार सन २००८-०९ या आर्थिक वर्षापासून 'अशाश्वत व बुडीत येणे रकमांसाठी रखीव निधी' असा विशेष निधी निर्माण करण्याचे प्रस्ताविले आहे.
- महत्त्वाच्या निर्धारित फलश्रुती, त्या अनुषंगाने भर देण्यात आलेली क्षेत्रे तसेच प्रस्तावित कामे / प्रकल्प / कार्यक्रम / आऊटपूट इंडिकेटर्स व आऊटकम इंडिकेटर्स या स्वरूपातील संबंधित उपक्रम दर्शविणारे स्वीकारार्ह फलश्रुतीवर आधारित अर्थसंकल्पीय अंदाज.
- मंजूर केलेल्या अर्थसंकल्पातील पार पाडलेल्या कामगिरीची पब्लिक रेकॉर्ड ऑफ ऑपरेशन्स अँड फायनान्स या संकल्पनेनुसार त्रैमासिक प्रसिध्दी.
- सन २००९-१० च्या अर्थसंकल्पीय अंदाजांमध्ये अपंगांकरिता उचित सोयी सुविधा पुरविण्यासाठी रु.१० कोटींची विशेष तरतूद प्रस्ताविण्यात आली आहे.

४. अंदाजपत्रकीय उद्दिष्टे :

बृहन्मुंबई महानगरपालिकेच्या मागील दोन वर्षांच्या अर्थसंकल्पांप्रमाणेच मुंबईचे जागतिक दर्जाच्या शहरामध्ये रुपांतर करण्याचे महत्त्वाचे उद्दिष्ट साध्य करण्यासाठी महानगरपालिकेच्या विविध कार्यक्षेत्रांमध्ये बहुविध उपाययोजना अधिक प्रभावीपणे राबविण्याची आवश्यकता आहे. ही बाब खालील अंदाजपत्रकीय उद्दिष्टांमध्ये समाविष्ट आहे.

तक्ता - १

(रु. कोटीत)

अनु.क्र.	तपशील	२००७-०८	२००८-०९		२००९-१०
		★प्रत्यक्ष आकडे	अर्थसंकल्पीय अंदाज	सुधारित अंदाज	अर्थसंकल्पीय अंदाज
१	नागरी पायाभूत सुविधांचे बळकटीकरण	३३६६.०८	७७७९.८६	५९३५.९७	८०९३.९१
२	सामाजिक पायाभूत सुविधांची आणि सुखसोयींची दर्जोन्नती	१५२०.४६	२७७६.७९	२१२६.४३	३३२१.९७
३	स्वच्छता आणि शहर पर्यावरणामध्ये सुधारणा	६९६.२७	१३०९.१५	९९१.२३	१४६२.५२
४	शहराचे सुशोभिकरण आणि पर्यटन स्थळांची निर्मिती	८९.९४	२८१.२७	२४५.३४	३३६.१६
५	आपत्कालीन व्यवस्थापन आणि आपत्कालीन पूर्वतयारीमध्ये सुधारणा	८३.९१	३३७.९९	१५८.९९	३८०.१२
६	नागरी सेवा आणि सुविधा केंद्राची सुधारणा	८५.८८	२२६.७५	२०७.५४	२७२.७१
७	संस्थांतर्गत सुधारणा व पुनर्रचना	१२.९०	३४७.८०	७२.२६	२८१.९३
८	समाज कल्याण (महिला व बाल कल्याणासह)	१३५.२८	४२२.६६	३४८.७१	४२७.८८
९	महापालिका मालमत्तांची सुधारणा, व्यवस्थापन आणि परिरक्षण	१२२.६५	२४४.२३	२३९.३२	३७०.७६
१०	सामाईक सेवा आणि संकीर्ण उपक्रम	२९८६.७७	३१०५.००	३८४५.१२	४८२५.६४
	एकूण	९१००.१४	१६८३१.५०	१४१७०.९१	१९७७३.६०

★ ताळमेळ घालण्यासापेक्ष

५.१ महसुली अंदाज :

५.१.१ सन २००७-०८ चे प्रत्यक्ष आकडे, सन २००८-०९ आणि २००९-१० चे अर्थसंकल्पीय अंदाज आणि सन २००८-०९ चे सुधारित अंदाज यांचा सारांश खालील तक्त्यामध्ये नमूद केला आहे :-

तपशील	तक्ता - २			(रुपये लाखात)		
	२००७-०८	२००८-०९		अर्थसंकल्पीय अंदाज २००९-१०		
	★प्रत्यक्ष आकडे	अर्थसंकल्पीय अंदाज	सुधारित अंदाज	महानगरपालिका आयुक्तांनी तयार केल्याप्रमाणे	स्थायी समितीने मंजूर केल्याप्रमाणे	महानगरपालिकेने स्विकारल्याप्रमाणे
दि.१ एप्रिल रोजी आरंभीची शिल्लक	६९०२३.७२ (वर्ताळा)	५०.६८ (वर्ताळा)	५५०९३.५४ (वर्ताळा)	२३.९२ (वर्ताळा)	२३.९२ (वर्ताळा)	२३.९२ (वर्ताळा)
जमा रकमा व प्राप्ती						
निधी संकेतांक - ११	६०३६४६.२५	७५९३४४.२१	७७९९७५.२३	७८६८००.९३	७८६८००.९३	७८६८००.९३
निधी संकेतांक - १२	८९३७.११	७९३५.०४	९८०७.२६	११७२३.४१	११७२३.४१	११७२३.४१
निधी संकेतांक - ६०	१६२.६५	५१९.५९	५१९.५९	६००.५३	६००.५३	६००.५३
निधी संकेतांक - ७०	९१४८२.५१	९७६१०.१३	९७६१०.१३	१५१७४६.१४	१५१७४६.१४	१५१७४६.१४
एकूण -	७०४२२८.५२	८६५४०८.९७	८८७९१२.२१	९५०८७१.०१	९५०८७१.०१	९५०८७१.०१
वजा - अर्थसंकल्पांतर्गत भ.नि.नि./नि.वे. अंशदाने	८९८१३.३८	९५४२९.७२	९५४२९.७२	१४८७४६.६७	१४८७४६.६७	१४८७४६.६७
एकूण निधी	६१४४१५.१४	७६९९७९.२५	७९२४८२.४९	८०२१२४.३४	८०२१२४.३४	८०२१२४.३४
खर्च						
निधी संकेतांक - ११	५५९०९८.८९	६६३३९७.८४	७५५२२३.११	६७५६२२.४१	६७५६२२.४१	६७५६२२.४१
निधी संकेतांक - १२	६७४१४.६५	१०३८६६.०६	८९६२९.००	१२२८४७.७८	१२२८४७.७८	१२२८४७.७८
निधी संकेतांक - ६०	१६२.६५	५१९.५९	५१९.५९	६००.५३	६००.५३	६००.५३
निधी संकेतांक - ७०	९१४८२.५१	९७६१०.१३	९७६१०.१३	१५१७४६.१४	१५१७४६.१४	१५१७४६.१४
एकूण -	७१८१५८.७०	८६५३९३.६२	९४२९८१.८३	९५०८१६.८६	९५०८१६.८६	९५०८१६.८६
वजा - अर्थसंकल्पांतर्गत भ.नि.नि./नि.वे. अंशदाने	८९८१३.३८	९५४२९.७२	९५४२९.७२	१४८७४६.६७	१४८७४६.६७	१४८७४६.६७
	६२८३४५.३२	७६९९६३.९०	८४७५५२.११	८०२०७०.१९	८०२०७०.१९	८०२०७०.१९
दिनांक ३१ मार्च रोजी अखेरची शिल्लक	५५०९३.५४ (वर्ताळा)	६६.०३ (वर्ताळा)	२३.९२ (वर्ताळा)	७८.०७ (वर्ताळा)	७८.०७ (वर्ताळा)	७८.०७ (वर्ताळा)

★ ताळमेळ घालण्यासाठी

५.१.२ सन २००९-१० च्या अर्थसंकल्पीय अंदाजांमध्ये रु.८०२१२४.३४ लाख इतक्या प्राप्तीच्या तुलनेत रु.८०२०७०.१९ लाख इतका खर्च अंदाजिलेला आहे आणि त्यामुळे या वर्षामध्ये रु.५४.१५ लाख इतकी शिल्लक अंदाजिली आहे. आरंभीची रु.२३.९२ लाख इतकी शिल्लक आणि प्रस्तुत वर्षातील रु.५४.१५ लाख इतकी अंदाजित शिल्लक विचारात घेता दिनांक ३१ मार्च २०१० रोजी अखेरची अंदाजित शिल्लक रु.७८.०७ लाख इतकी राहिल.

५.१.३ उपरोक्त वित्तीय स्थितीमध्ये आरोग्य अर्थसंकल्प (निधी संकेतांक - १२) अंतर्भूत आहे. तथापि, दिनांक २२ जून १९७६ च्या महानगरपालिका ठराव क्रमांक १४० अन्वये महानगरपालिकेने स्वतंत्र आरोग्य अर्थसंकल्प सुरु केला असून तो, अर्थसंकल्प 'अ' चा भाग-दोन (निधी संकेतांक - १२) म्हणून दर्शविलेला आहे, त्याची आर्थिक स्थिती खालीलप्रमाणे आहे :-

तक्ता - ३ (आरोग्य)

(रुपये लाखात)

तपशील	२००७-०८	२००८-०९		अर्थसंकल्पीय अंदाज २००९-१०		
		★ प्रत्यक्ष आकडे	अर्थसंकल्पीय अंदाज	सुधारित अंदाज	महानगरपालिका आयुक्तांनी तयार केल्याप्रमाणे	स्थायी समितीने मंजूर केल्याप्रमाणे
जमा रकमा व प्राप्ती	८९३७.११	७९३५.०४	९८०७.२६	११७२३.४१	११७२३.४१	११७२३.४१
खर्च	६७४१४.६५	१०३८६६.०६	८९६२९.००	१२२८४७.७८	१२२८४७.७८	१२२८४७.७८
प्राप्तीपेक्षा अधिक खर्च	५८४७७.५४	९५९३१.०२	७९८२१.७४	**११११२४.३७	**११११२४.३७	**११११२४.३७

★ ताळमेळ घालण्यासापेक्ष

५.१.४ आरोग्य अर्थसंकल्पाचा एकूण अंदाजित खर्च हा त्यापासून मिळणाऱ्या प्राप्तीपेक्षा रु. ** ११११२४.३७ लाख इतका जास्त असून ही तफावत अर्थसंकल्प अ (भाग-एक-निधी संकेतांक ११) च्या सर्वसाधारण महसुलातून भागविण्याचे प्रस्ताविले आहे.

५.२ भांडवली अंदाज :

निधी संकेतांक - ११, १२, ६०, ७०

५.२.१ सन २००७-०८ चे प्रत्यक्ष आकडे, सन २००८-०९ आणि २००९-१० चे अर्थसंकल्पीय अंदाज आणि सन २००८-०९ च्या सुधारित अंदाजांमधील भांडवली प्राप्ती आणि खर्च खालीलप्रमाणे आहे: -

तक्ता - ४

(रुपये लाखात)

तपशील	२००७-०८	२००८-०९		अर्थसंकल्पीय अंदाज २००९-१०		
		★ प्रत्यक्ष आकडे	अर्थसंकल्पीय अंदाज	सुधारित अंदाज	महानगरपालिका आयुक्तांनी तयार केल्याप्रमाणे	स्थायी समितीने मंजूर केल्याप्रमाणे
दिनांक १ एप्रिल रोजी आरंभीची शिल्लक	४१९५६.७६ (वर्ताळा)	२२.३७ (वर्ताळा)	६५८६७.२० (वर्ताळा)	४३.६६ (वर्ताळा)	४३.६६ (वर्ताळा)	४३.६६ (वर्ताळा)
प्राप्ती :						
(एक) अंतर्गत निधीतून उभारावयाचे कर्ज	---	१६००००.००	---	२५६१००.००	२४६४२६.००	२४६४२६.००
(दोन) बाह्य संस्थांकडून कर्ज						
(i) मुंबई महानगर प्रदेश विकास प्राधिकरणाकडून कर्ज	८९२.०२	---	---	---	---	---
(ii) मुंबई नागरी वाहतूक प्रकल्पाकरिता जागतिक बँकेकडून कर्ज	३२३.७३	७३४२.७८	६४८६.०२	२५२१.५१	२५२१.५१	२५२१.५१
(तीन) ब्रिमस्टोवाड प्रकल्पासाठी अनुदान/बीएसयुपी/मिठी नदी/जे.एन.एन. यु. आर.एम. (घ.क.व्य प्रकल्प)	४००००.००	६२३००.००	४२२००.००	४२५५०.००	४२५५०.००	४२५५०.००
(चार) विकास निधीमधून अंशदान	५४५६.३५	१०६८०.००	७१४१.८०	५२२०.००	५२२०.००	५२२०.००
(पाच) विकास निधी - अतिरिक्त ०.३३ एफ.एस. आय. च्या बाबतीतील तरतूद	---	---	२३०००.००	१४७००.००	१४७००.००	१४७००.००
(सहा) अर्थसंकल्प अ च्या महसुली लेख्यातून अंशदान	९८२२५.००	१३१३९२.००	२२००००.००	---	---	---
(सात) विशेष निधीतून काढावयाचे पैसे						
(i) मालमत्ता पुनर्स्थापना निधी	---	१३२४६३.००	---	२०००००.००	२०००००.००	२०००००.००
(ii) भूमी संपादन व विकास निधी	---	२१४००.००	२०००.००	३००००.००	३००००.००	३००००.००
(आठ) इतर बाबींपासून प्राप्ती	८७६०.२६	४०.००	४०.००	४०.००	४०.००	४०.००
एकूण	१५३६५७.३६	५२५६१७.७८	३००८६७.८२	५५११३१.५१	५४१४५७.५१	५४१४५७.५१
एकूण उपलब्ध निधी	१९५६१४.१२	५२५६४०.१५	३६६७३५.०२	५५११७५.१७	५४१५०१.१७	५४१५०१.१७
भांडवली खर्च :						
दिनांक ३१ मार्च रोजी अंदाजित अखेरची शिल्लक	६५८६७.२० (वर्ताळा)	२१.३३ (वर्ताळा)	४३.६६ (वर्ताळा)	१४.७३ (वर्ताळा)	१४.७३ (वर्ताळा)	१४.७३ (वर्ताळा)

★ ताळमेळ घालण्यासापेक्ष

अर्थसंकल्पीय अंदाज 'ब'

६. सुधार योजना

६.१ महसुली अंदाज

६.१.१ सन २००७-०८ चे प्रत्यक्ष आकडे, सन २००८-०९, २००९-१० चे अर्थसंकल्पीय अंदाज आणि सन २००८-०९ च्या सुधारित अंदाजाखाली प्राप्ती आणि खर्च

दर्शविलेले आहेत :-

तपशील	२००७-०८	२००८-०९		अर्थसंकल्पीय अंदाज २००९-१०		
	★ प्रत्यक्ष आकडे	अर्थसंकल्पीय अंदाज	सुधारित अंदाज	महानगरपालिका आयुक्तांनी तयार केल्याप्रमाणे	स्थायी समितीने मंजूर केल्याप्रमाणे	महानगरपालिकेने स्विकारल्याप्रमाणे
एक - आरंभीची शिल्लक	---	---	---	---	---	---
दोन - प्राप्ती						
(अ) मालमत्तांचे भाडे व इतर						
उत्पन्न आणि संकीर्ण जमा	३०२५.९९	१३००.६४	१७१३.०२	१५९०.२२	१५९०.२२	१५९०.२२
(ब) अर्थसंकल्प अ मधून वैधानिक अंशदान	३१०३.४२	३२७९.२६	४४७६.१८	४३२३.२४	४३२३.२४	४३२३.२४
एकूण	६१२९.४१	४५७९.९०	६१८९.२०	५९१३.४६	५९१३.४६	५९१३.४६
तीन - खर्च						
(अ) महसुली खर्च	८९२६.४१	११२७०.८८	१०३९४.४१	१५६५४.२२	१५६५४.२२	१५६५४.२२
एकूण	८९२६.४१	११२७०.८८	१०३९४.४१	१५६५४.२२	१५६५४.२२	१५६५४.२२
चार - वर्षभरातील तूट	२७९७.००	६६९०.९८	४२०५.२१	९७४०.७६	९७४०.७६	९७४०.७६
पाच - उपरोक्त महसुली तूट भरून काढण्याकरिता अर्थसंकल्प 'अ' कडून विशेष अंशदान	२७९७.००	६६९०.९८	४२०५.२१	९७४०.७६	९७४०.७६	९७४०.७६
सहा - अखेरची शिल्लक	---	---	---	---	---	---

★ ताळमेळ घालण्यासाठी

६.२ भांडवली अंदाज

६.२.१ सन २००७-०८ चे प्रत्यक्ष आकडे, सन २००८-०९, २००९-१० चे अर्थसंकल्पीय अंदाज आणि सन २००८-०९ चे सुधारित अंदाज खालीलप्रमाणे आहेत :-

तक्ता - ६

(रुपये लाखात)

तपशील	२००७-०८	२००८-०९		अर्थसंकल्पीय अंदाज २००९-१०		
	★प्रत्यक्ष आकडे	अर्थसंकल्पीय अंदाज	सुधारित अंदाज	महानगरपालिका आयुक्तांनी तयार केल्याप्रमाणे	स्थायी समितीने मंजूर केल्याप्रमाणे	महानगरपालिकेने स्विकारल्याप्रमाणे
एक) दिनांक १ एप्रिल रोजी असलेली आरंभीची शिल्लक वर्ताळा)	१२५३०.१७	१४९१८.३१	११५३५.४३	१०२७३.७१	१०२७३.७१	१०२७३.७१
दोन) - प्राप्ती						
भूमी, इमारती, इ. च्या विक्रीपासून जमा	२१५९.३७	६७५०.००	११७५०.००	४०१६५.४१	४०१६५.४१	४०१६५.४१
एकूण	२१५९.३७	६७५०.००	११७५०.००	४०१६५.४१	४०१६५.४१	४०१६५.४१
तीन - आरंभीच्या शिल्लकीसह एकूण बेरीज	१४६८९.५४	२१६६८.३१	२३२८५.४३	५०४३९.१२	५०४३९.१२	५०४३९.१२
चार - खर्च						
(अ) सुधार योजना	३१५४.११	१२६२५.९३	१३०११.७२	२०७७५.३८	२०७७५.३८	२०७७५.३८
एकूण	३१५४.११	१२६२५.९३	१३०११.७२	२०७७५.३८	२०७७५.३८	२०७७५.३८
पाच - दिनांक ३१ मार्च रोजी असलेली अखेरची शिल्लक वर्ताळा)	११५३५.४३	९०४२.३८	१०२७३.७१	२९६६३.७४	२९६६३.७४	२९६६३.७४

★ ताळमेळ घालण्यासापेक्ष

७. गलिच्छ वस्ती निर्मूलन लेखा

निधी संकेतांक - २२

७.१ महसुली अंदाज

७.१.१ सन २००७-०८ चे प्रत्यक्ष आकडे, सन २००८-०९, २००९-१० चे अर्थसंकल्पीय अंदाज आणि सन २००८-०९ च्या सुधारित अंदाजांची प्राप्ती आणि खर्च खालीलप्रमाणे आहेत :-

तक्ता - ७

(रुपये लाखात)

तपशील	२००७-०८	२००८-०९		अर्थसंकल्पीय अंदाज २००९-१०		
		★ प्रत्यक्ष आकडे	अर्थसंकल्पीय अंदाज	सुधारित अंदाज	महानगरपालिका आयुक्तांनी तयार केल्याप्रमाणे	स्थायी समितीने मंजूर केल्याप्रमाणे
एक - आरंभीची शिल्लक	---	---	---	---	---	---
दोन - प्राप्ती						
मालमत्तांचे भाडे व इतर प्राप्ती	३०.९३	१०७.४३	९९.५७	९९.५४	९९.५४	९९.५४
एकूण	३०.९३	१०७.४३	९९.५७	९९.५४	९९.५४	९९.५४
तीन - खर्च						
महसुली खर्च	१८४.०८	५२६.०६	५२६.०६	६४६.१६	६४६.१६	६४६.१६
एकूण	१८४.०८	५२६.०६	५२६.०६	६४६.१६	६४६.१६	६४६.१६
चार - वर्षभरातील तूट	१५३.१५	४१८.६३	४२६.४९	५४६.६२	५४६.६२	५४६.६२
पाच - उपरोक्त महसुली तूट भरून काढण्याकरिता अर्थसंकल्प 'अ' कडून विशेष अंशदान	१५३.१५	४१८.६३	४२६.४९	५४६.६२	५४६.६२	५४६.६२
सहा - अखेरची शिल्लक	---	---	---	---	---	---

★ ताळमेळ घालण्यासापेक्ष

७.२ भांडवली अंदाज

७.२.१ सन २००७-०८ चे प्रत्यक्ष आकडे, सन २००८-०९, २००९-१० चे अर्थसंकल्पीय अंदाज आणि सन २००८-०९ च्या सुधारित अंदाजांची प्राप्ती आणि खर्च खालीलप्रमाणे आहेत :-

तक्ता - ८

(रुपये लाखात)

तपशील	२००७-०८	२००८-०९		अर्थसंकल्पीय अंदाज २००९-१०		
		★ प्रत्यक्ष आकडे	अर्थसंकल्पीय अंदाज	सुधारित अंदाज	महानगरपालिका आयुक्तांनी तयार केल्याप्रमाणे	स्थायी समितीने मंजूर केल्याप्रमाणे
एक - दिनांक १ एप्रिल रोजी असलेली आरंभीची शिल्लक	६९४.१२	६९७.६२	६९४.१९	६९७.६९	६९७.६९	६९७.६९
दोन - प्राप्ती						
(अ) भूमी, इमारती इत्यादींच्या विक्रीपासून	०.०७	३.५०	३.५०	---	---	---
(ब) महसुली वर्ताळ्याचे सर्वसाधारण लेखेतून स्थानांतरण	---	---	---	---	---	---
एकूण	०.०७	३.५०	३.५०	---	---	---
तीन - आरंभीच्या शिल्लकीसह एकूण बेरीज	६९४.१९	७०१.१२	६९७.६९	६९७.६९	६९७.६९	६९७.६९
चार - खर्च	---	---	---	---	---	---
पाच - दिनांक ३१ मार्च रोजी असलेली अखेरची शिल्लक	६९४.१९	७०१.१२	६९७.६९	६९७.६९	६९७.६९	६९७.६९

★ ताळमेळ घालण्यासापेक्ष

८. गलिच्छ वस्ती सुधारणा

८.१ महसुली अंदाज

निधी संकेतांक - २३

८.१.१ सन २००७-०८ चे प्रत्यक्ष आकडे, सन २००८-०९, २००९-१० चे अर्थसंकल्पीय अंदाज आणि सन २००८-०९ च्या सुधारित अंदाजांची प्राप्ती आणि खर्चाचे अंदाज खालीलप्रमाणे आहेत :-

तक्ता - ९

(रुपये लाखात)

तपशील	२००७-०८	२००८-०९		अर्थसंकल्पीय अंदाज २००९-१०		
		★ प्रत्यक्ष आकडे	अर्थसंकल्पीय अंदाज	सुधारित अंदाज	महानगरपालिका आयुक्तांनी तयार केल्याप्रमाणे	स्थायी समितीने मंजूर केल्याप्रमाणे
एक - आरंभीची शिल्लक	---	---	---	---	---	---
दोन - प्राप्ती	२१३५.७४	२०००.४५	१७३३.४१	१८२५.७२	१८२५.७२	१८२५.७२
तीन - खर्च						
(अ) आस्थापना, परिरक्षण इत्यादी	२१३३१.२३	१४८८४.०९	१४३७४.५५	१४५२०.७६	१४५२०.७६	१४५२०.७६
(ब) भांडवली लेखेला अंशदान	१५४५.००	५१३६.००	५५००.००	३१००.००	३१००.००	३१००.००
	२२८७६.२३	२००२०.०९	१९८७४.५५	१७६२०.७६	१७६२०.७६	१७६२०.७६
एकूण						
चार - वर्षभरातील तूट	२०७४०.४९	१८०१९.६४	१८१४१.१४	१५७९५.०४	१५७९५.०४	१५७९५.०४
पाच - उपरोक्त महसुली तूट भरून काढण्याकरिता अर्थसंकल्प 'अ' कडून अंशदान	२०७४०.४९	१८०१९.६४	१८१४१.१४	१५७९५.०४	१५७९५.०४	१५७९५.०४
सहा - अखेरची शिल्लक	---	---	---	---	---	---

★ ताळमेळ घालण्यासापेक्ष

८.२.१ सन २००७-०८ चे प्रत्यक्ष आकडे, सन २००८-०९, २००९-१० चे अर्थसंकल्पीय अंदाज आणि सन २००८-०९ च्या सुधारित अंदाजांची प्राप्ती आणि खर्चाचे अंदाज खालीलप्रमाणे आहेत :-

तक्ता - १०

(रुपये लाखात)

तपशील	२००७-०८	२००८-०९		अर्थसंकल्पीय अंदाज २००९-१०		
		★ प्रत्यक्ष आकडे	अर्थसंकल्पीय अंदाज	सुधारित अंदाज	महानगरपालिका आयुक्तांनी तयार केल्याप्रमाणे	स्थायी समितीने मंजूर केल्याप्रमाणे
एक - दिनांक १ एप्रिल रोजी असलेली आरंभीची शिल्लक (वर्ताळा)	४४४.९९	१७.९९	८.२९	६७.४४	६७.४४	६७.४४
दोन - प्राप्ती						
(अ) अंतर्गत निधीतून उभारावयाची कर्ज	---	---	---	---	९६७४.००	९६७४.००
(ब) विकास निधीमधून अंशदान	४५४.७०	८९०.००	५९५.१५	४३५.००	४३५.००	४३५.००
(क) महसुली लेख्याकडून अंशदान	१५४५.००	५१३६.००	५५००.००	३१००.००	३१००.००	३१००.००
(ड) इतर	०.०३	---	---	---	---	---
एकूण	१९९९.७३	६०२६.००	६०९५.१५	३५३५.००	१३२०९.००	१३२०९.००
तीन - आरंभीच्या शिल्लकीसह एकूण बेरीज	२४४४.७२	६०४३.९९	६१०३.४४	३६०२.४४	१३२७६.४४	१३२७६.४४
चार - खर्च	२४३६.४३	६०३६.००	६०३६.००	३५८७.००	१३२६१.००	१३२६१.००
पाच - दिनांक ३१ मार्च रोजी असलेली अखेरची शिल्लक (वर्ताळा)	८.२९	७.९९	६७.४४	१५.४४	१५.४४	१५.४४

★ ताळमेळ घालण्यासापेक्ष

८.२.२ सन २००९-१० साठी गलिच्छ वस्ती सुधारणेकरिता करावयाच्या भांडवली कामांसाठी अर्थसंकल्प 'ब' च्या महसुली लेख्यातून रु. ३१.०० कोटी अंशदान भांडवली लेख्याकडे वर्ग करण्याचे प्रस्ताविले आहे.

९.१ महसुली अंदाज

९.१.१ सन २००७-०८ चे प्रत्यक्ष आकडे, सन २००८-०९, २००९-१० चे अर्थसंकल्पीय अंदाज आणि सन २००८-०९ च्या सुधारित अंदाजांचा सारांश खालील तक्त्यात नमूद केला आहे.

तक्ता - ११

(रुपये लाखात)

तपशील	२००७-०८	२००८-०९		अर्थसंकल्पीय अंदाज २००९-१०		
		★प्रत्यक्ष आकडे	अर्थसंकल्पीय अंदाज	सुधारित अंदाज	महानगरपालिका आयुक्तांनी तयार केल्याप्रमाणे	स्थायी समितीने मंजूर केल्याप्रमाणे
आरंभीची शिल्लक	०.२१	०.२१	०.२१	०.२१	०.२१	०.२१
जमा रकमा व प्राप्ती (अर्थसंकल्प अ मधून मिळणाऱ्या विशेष अंशदानासह)	७३९७१.२०	१,१३,२९४.६२	९४८२५.०६	१४३११४.२६	१४३११४.२६	१४३११४.२६
एकूण जमा रकमा व प्राप्ती	७३९७१.४१	१,१३,२९४.८३	९४८२५.२७	१४३११४.४७	१४३११४.४७	१४३११४.४७
खर्च	७३९७१.२०	१,१३,२९४.६२	९४८२५.०६	१४३११४.२६	१४३११४.२६	१४३११४.२६
दि. ३१ मार्च रोजी अखेरची शिल्लक	०.२१	०.२१	०.२१	०.२१	०.२१	०.२१

★ ताळमेळ घालण्यासापेक्ष

९.१.२ सन २००९-१० च्या अर्थसंकल्पीय अंदाजांनुसार रु.१४३११४.४७ लाख प्राप्तीच्या तुलनेत रु.१४३११४.२६ लाख इतका खर्च अंदाजिलेला आहे. त्यामुळे दि. ३१ मार्च, २०१० अखेर रु.०.२१ लाख एवढी शिल्लक अपेक्षित आहे.

९.१.३ बृहन्मुंबई महानगरपालिकेने प्राथमिक शिक्षणावर केलेल्या अनुज्ञेय खर्चापोटी शासनाकडून ५०% अनुदान प्राप्त होते.

१.२.१ सन २००७-०८ चे प्रत्यक्ष आकडे, सन २००८-०९, २००९-१० चे अर्थसंकल्पीय अंदाज आणि सन २००८-०९ च्या सुधारित अंदाजांची प्रस्तावित भांडवली प्राप्ती व खर्चाचे अर्थसंकल्पीय अंदाज खालील तक्त्यात नमूद केले आहेत.

तक्ता - १२

(रुपये लाखात)

तपशील	२००७-०८	२००८-०९		अर्थसंकल्पीय अंदाज २००९-१०		
		★प्रत्यक्ष आकडे	अर्थसंकल्पीय अंदाज	सुधारित अंदाज	महानगरपालिका आयुक्तांनी तयार केल्याप्रमाणे	स्थायी समितीने मंजूर केल्याप्रमाणे
१ एप्रिल रोजी आरंभीची शिल्लक	१.६५	७.५६	४७.०८	४.८७	४.८७	४.८७
अंतर्गत कर्ज प्राप्ती	---	४४३०.००	---	३६५०.००	३६५०.००	३६५०.००
विकास निधीतून अंशदान	९०९.३९	१,७८०.००	११९०.३०	८७०.००	८७०.००	८७०.००
महसुली लेख्यामधून अंशदान	१४९०.००	...	---	---	---	---
प्राथमिक शालेय इमारत बांधकाम निधीतून अंशदान	---	९०.००	१.००	५०.००	५०.००	५०.००
प्राथमिक शालेय इमारत परिरक्षण निधीतून अंशदान	९५०.००	१६,०००.००	८१४०.००	१७०००.००	१७०००.००	१७०००.००
सर्व शिक्षा अभियानकडून प्राप्ती	४७.४०	४६६.००	२४४.७५	४६३.००	४६३.००	४६३.००
इतर	१.४५	---	---	---	---	---
एकूण वर्षभरातील प्राप्ती	३३९८.२४	२२,७६६.००	९५७६.०५	२२०३३.००	२२०३३.००	२२०३३.००
एकूण उपलब्ध प्राप्ती	३३९९.८९	२२,७७३.५६	९६२३.१३	२२०३७.८७	२२०३७.८७	२२०३७.८७
भांडवली खर्च	३३५२.८१	२२,७६७.०३	९६१८.२६	२१९९४.९४	२१९९४.९४	२१९९४.९४
दि. ३१ मार्च रोजी अखेरची शिल्लक	४७.०८	६.५३	४.८७	४२.९३	४२.९३	४२.९३

★ ताळमेळ घालण्यासापेक्ष

१.२.२ सन २००९-१० करिता भांडवली प्राप्ती रु. २२०३३.०० लाख इतकी होईल असे अपेक्षित आहे, तर भांडवली खर्च रु. २१९९४.९४ लाख इतका अंदाजिलेला आहे.

त्यामुळे आरंभीची रु. ४.८७ लाखाची शिल्लक विचारात घेता दि. ३१ मार्च, २०१० अखेर रु. ४२.९३ लाख इतकी शिल्लक अपेक्षित आहे.

अर्थसंकल्पीय अंदाज 'ग'

निधी संकेतांक - ४०

महसुली उत्पन्न व खर्चाचा आढावा :

१०.१ महसुली अंदाज

१०.१.१ सन २००९-१० च्या अर्थसंकल्पीय अंदाजात खालील तक्त्यामध्ये दर्शविल्याप्रमाणे एकूण महसुली उत्पन्न रु. २६८०३३.६३ लाख इतके अंदाजिलेले आहे.

तक्ता - १३

(रुपये लाखात)

अनु. क्र.	बाब	अर्थसंकल्पीय अंदाज २००८-०९	सुधारित अंदाज २००८-०९	अर्थसंकल्पीय अंदाज २००९-१०		
				महानगरपालिका आयुक्तांनी तयार केल्याप्रमाणे	स्थायी समितीने मंजूर केल्याप्रमाणे	महानगरपालिकेने स्वीकारल्याप्रमाणे
१.	जल आकार (जलमापक मोजणीद्वारे)	४८८३७.००	५००१३.१३	५००१३.१३	५००१३.१३	५००१३.१३
२.	जल कर (करपात्र मुल्यावर)	९७३४.०२	९७३४.००	९७३४.००	९७३४.००	९७३४.००
३.	जल लाभकर (करपात्र मुल्यावर)	४२९६८.००	४२९६८.००	४७२६४.८०	४७२६४.८०	४७२६४.८०
४.	इतर जल महसूल	११५२५.००	११५२५.००	११५२५.००	११५२५.००	११५२५.००
५.	मलनिःसारण आकार (जलमापक मोजणीद्वारे)	२४१६३.००	२५४८६.७०	२५४८६.७०	२५४८६.७०	२५४८६.७०
६.	मलनिःसारण कर (करपात्र मुल्यावर)	१६५८७.९८	१६५८८.००	१६५८८.००	१६५८८.००	१६५८८.००
७.	मलनिःसारण लाभकर (करपात्र मुल्यावर)	२५६३३.९७	२५६३४.००	२८१९८.००	२८१९८.००	२८१९८.००
८.	इतर मलनिःसारण महसूल	२५००.००	२५००.००	२५००.००	२५००.००	२५००.००
९.	सर्वसामान्य महसूल	४९४८३.००	५९५६४.००	७६७२४.००	७६७२४.००	७६७२४.००
एकूण :		२३१४३१.९७	२४४०१२.८३	२६८०३३.६३	२६८०३३.६३	२६८०३३.६३

१०.१.२ सन २००९-१० च्या महसुली अर्थसंकल्पीय उत्पन्नाच्या अंदाजात रु २४०२०.८० लाखाची वाढ ही मुख्यत्वे करून जल लाभ कर व

मलनिःसारण

लाभ कर या मध्ये दरवर्षी करपात्र मूल्यात होणाऱ्या वाढीमुळे आहे.

१०.१.३ महसुली (प्रचालन) खर्च :

निधी संकेतांक -४०

सन २००८-०९ च्या सुधारित अंदाज रु. १४६२०७.४५ लाख निव्वळ प्रचालन खर्चाच्या तुलनेत २००९-१० चे अर्थसंकल्पीय अंदाज रु. १८९४८४.८४ लाख इतके अंदाजिलेले आहे. खालील तक्त्यामध्ये महसुली खर्चाच्या २००८-०९ च्या अर्थसंकल्पीय अंदाजाचा व सुधारित अंदाजाचा आणि २००९-१० च्या अर्थसंकल्पीय अंदाजाचा तपशील व तुलना सारांश रुपाने दर्शविलेला आहे.

तक्ता -१४

(रुपये लाखामध्ये)

अनु. क्र.	बाब	अर्थसंकल्पीय अंदाज २००८-०९	सुधारित अंदाज २००८-०९	अर्थसंकल्पीय अंदाज २००९-१०		
				महानगरपालिका आयुक्तांनी तयार केल्याप्रमाणे	स्थायी समितीने मंजूर केल्याप्रमाणे	महानगरपालिकेने स्वीकारल्याप्रमाणे
१.	कर्मचारी परिव्यय	३४३९०.५२	४४७७०.९७	५४६७४.४८	५४६७४.४८	५४६७४.४८
२.	प्रशासकीय खर्च	१०५०१.०५	१०२३६.३४	११०२७.९५	११०२७.९५	११०२७.९५
३.	प्रचालन आणि परिरक्षण	४८०९८.२५	५०९९२.७४	६२१८९.७३	६२१८९.७३	६२१८९.७३
४.	व्याज आणि ऋणार्थिक आकार	१०३६०.९८	१०३६४.९८	९४६२.७१	९४६२.७१	९४६२.७१
५.	कार्यक्रम खर्च	७०.८८	७०.८८	-	-	-
६.	महसूल, अनुदान, अंशदान आणि अर्थसहाय्य	१४५०७.४२	१४५०७.४२	३०६४७.२३	३०६४७.२३	३०६४७.२३
७.	तरतूद आणि निर्लेखन	१४४०१.००	१५०५९.००	१५४३२.००	१५४३२.००	१५४३२.००
८.	पूर्व कालावधीतील बाबी	-	२०५.१२	६०५०.७४	६०५०.७४	६०५०.७४
एकूण प्रचालन खर्च :-		१३२३३०.१०	१४६२०७.४५	१८९४८४.८४	१८९४८४.८४	१८९४८४.८४

१०.१.४ प्रचालन खर्चाच्या सन २००८-०९ च्या सुधारित अंदाजाच्या तुलनेत अर्थसंकल्पीय अंदाज २००९-१० मध्ये अपेक्षित वाढ याबद्दलची कारणे संक्षिप्त स्वरूपात खालीलप्रमाणे आहेत :-

- कर्मचारी परिव्यय या शिर्षामध्ये रु. ९९०३.५१ लाख एवढी वाढ ही मुख्यत्वे सुधारित वेतनश्रेणीमुळे द्याव्या लागणारे अतिरिक्त अधिदानामुळे आणि वेगवेगळ्या खात्यात करण्यात येणारी कर्मचाऱ्यांच्या संभाव्य भरतीनुसार त्यांना द्याव्या लागणाऱ्या अधिदानामुळे आहे.
- प्रशासकीय खर्चात झालेली रु. ७९१.६१ लाख एवढी वाढ ही मुख्यत्वे करून कार्यालयीन विद्युत देयके, दुरध्वनी व भ्रमणदुरध्वनी, बिगर शेतीकर इत्यादींच्या खर्चात झालेल्या वाढीमुळे आहे.
- प्रचालन आणि परिरक्षण खर्चात झालेली रु. १११९६.९९ लाख एवढी वाढ ही मुख्यत्वेकरून जल व मलनिःसारण खात्याच्या उदंचन केंद्राचा विद्युत आकार, पाण्याची घाऊक खरेदी, रसायने, सर्वसाधारण स्थापत्य, विद्युतीय व यांत्रिकी दुरुस्त्या आणि भांडारातील सुटे भाग यांच्या खर्चात झालेल्या वाढीमुळे आहे.
- महसूल, अनुदान, अंशदान आणि अर्थसहाय्य या शिर्षात दिसणारी रु. १६१३९.८१ लाख एवढी वाढ ही मुख्यत्वेकरून सेवा निवृत्त कर्मचाऱ्यांना देण्यात येणाऱ्या निवृत्ती वेतनापोटी दयावयाच्या अंशदानामध्ये झालेल्या वाढीमुळे आहे.
- पूर्वीच्या कालावधीतील बाबी या शिर्षात झालेली रु. ५८४५.६२ लाख वाढ ही वादग्रस्त जल / मलनिःसारण आकार व कराच्या परताव्याकरीता केलेल्या तरतूदीमुळे झालेली आहे.

१०.१.५. महसुली शिल्लक :

१०.१.५.१ महसूल आणि प्रचालन खर्चाचे २००८-०९ चे सुधारीत तसेच २००९-१० चे अर्थसंकल्पीय अंदाज लक्षात घेता खालील तक्त्यामध्ये दर्शविल्याप्रमाणे भांडवली खर्चासाठी वर्ग करावयाची महसुली शिल्लक अनुक्रमे रु. ६५३०५.३८ लाख आणि रु. ४६०४८.७९ लाख इतकी असेल.

तक्ता - १५

(रुपये . लाखामध्ये)

अनु. क्र.	तपशील	अर्थसंकल्पीय अंदाज २००८-२००९	सुधारित अंदाज २००८-२००९	अर्थसंकल्पीय अंदाज २००९-२०१०		
				महानगरपालिका आयुक्तांनी तयार केल्याप्रमाणे	स्थायी समितीने मंजूर केल्याप्रमाणे	महानगरपालिकेने स्विकारल्याप्रमाणे
१.	उत्पन्न	२३१४३१.९७	२४४०१२.८३	२६८०३३.६३	२६८०३३.६३	२६८०३३.६३
२.	वजा :					
	अ) प्रचालन खर्च	१३२३३०.१०	१४६२०७.४५	१८९४८४.८४	१८९४८४.८४	१८९४८४.८४
	ब) तरतूदी	१००००.००	३२५००.००	३२५००.००	३२५००.००	३२५००.००
३.	भांडवली खर्चात वर्ग करण्यासाठी शिल्लक	८९१०१.८७	६५३०५.३८	४६०४८.७९	४६०४८.७९	४६०४८.७९

१०.२.१ भांडवली खर्च आणि कर्जाची परतफेड :

निधी संकेतांक -४०

१०.२.२.१ सन २००८-०९ साठी रु. २९४६८२.३० लाख इतका भांडवली खर्च अंदाजिलेला होता. तथापी भांडवली खर्चाचा सुधारीत अंदाज रु. १६८११२.७५ लाख इतका करण्याचे प्रस्ताविले आहे. सन २००९-१० चा भांडवली खर्चाचा अर्थसंकल्पीय अंदाज रु ३००६०४.२९ लाख इतका प्रस्ताविलेला आहे. खालील तक्त्यामध्ये भांडवली खर्चाचे खातेनिहाय सन २००८-०९ चे अर्थसंकल्पीय व सुधारीत अंदाज आणि सन २००९-१० चे अर्थसंकल्पीय अंदाज कर्जफेडीच्या रकमेसह दर्शविलेले आहेत.

तक्ता - १६

(रुपये लाखामध्ये)

अनु. क्र.	विभाग	खाते	अर्थसंकल्पीय अंदाज २००८-०९	सुधारीत अंदाज २००८-०९	अर्थसंकल्पीय अंदाज - २००-१०		
					महानगरपालिका आयुक्तांनी तयार केल्याप्रमाणे	स्थायी समितीने मंजूर केल्याप्रमाणे	महानगरपालिकेने स्विकारल्याप्रमाणे
१.	सर्वसाधारण	सामाईक सेवा	४८४.४०	२३८.१०	५६८.००	५६८.००	५६८.००
२.	पाणी पुरवठा	१) जल प्रचालन	८१४०५.६०	५६९७६.५२	१०२९३१.९९	१०२९३१.९९	१०२९३१.९९
		२) जल प्रकल्प	१३८२३१.३५	८००३४.२५	१३२३०५.१२	१३२३०५.१२	१३२३०५.१२
३.	मलनिःसारण	१) मलनिःसारण प्रचालन	२३७०२.०१	११०५९.५५	१९३१९.३७	१९३१९.३७	१९३१९.३७
		२) मलनिःसारण प्रकल्प	२३७४३.५५	१३०७२.७२	२४१७४.४१	२४१७४.४१	२४१७४.४१
		३) मुंबई मलनिःसारण प्रकल्प	२७११५.३९	६७३१.६१	२१३०५.४०	२१३०५.४०	२१३०५.४०
एकूण भांडवली खर्च :			२९४६८२.३०	१६८११२.७५	३००६०४.२९	३००६०४.२९	३००६०४.२९
अधिक : कर्जाची परतफेड			६९०४.९६	७३००.५३	७३५२.०१	७३५२.०१	७३५२.०१
एकूण भांडवली लेखा			३०१५८७.२६	१७५४१३.२८	३०७९५६.३०	३०७९५६.३०	३०७९५६.३०

१०.२.२ भांडवली खर्च व कर्ज परतफेड भागविण्याचे स्रोत :

सन २००८-०९ चा सुधारीत आणि सन २००९-१० चा अर्थसंकल्पीय भांडवली लेखा (खर्च) खालील तक्त्यामध्ये दर्शविण्यात आलेल्या निधीतून भागविण्यात येईल.

तक्ता - १७

(रु.लाखामध्ये)

अनु. क्र.	तपशील	अर्थसंकल्पीय अंदाज २००८-०९	सुधारित अंदाज २००८-०९	अर्थसंकल्पीय अंदाज २००९-१०		
				महानगरपालिका आयुक्तांनी तयार केल्याप्रमाणे	स्थायी समितीने मंजूर केल्याप्रमाणे	महानगरपालिकेने स्विकारल्याप्रमाणे
१.	महसुली शिल्लक (प्रचालन खर्च आणि तरतुदी यावरील खर्च भागवून) - एकूण १ :	८९१०१.८७	६५३०५.३८	४६०४८.७९	४६०४८.७९	४६०४८.७९
२.	कर्जे :					
	(अ) ४ मध्यस्तर वैतरणा प्रकल्पासाठी - घसारा निधीतून कर्ज	३६७०३.००	१६९५२.००	१६९५२.००	१६९५२.००	१६९५२.००
	(ब) ४ मध्यस्तर वैतरणा प्रकल्पासाठी अतिरिक्त कर्ज - घसारा निधीतून	-	२००४८.००	४४७५२.००	४४७५२.००	४४७५२.००
	(क) मुंबई मलनिःसारण प्रकल्प (टप्पा-२)-घसारा निधीतून कर्ज	२३१९८.००	४५५६.००	४५५६.००	४५५६.००	४५५६.००
	(ड) मुंबई मलनिःसारण प्रकल्प (टप्पा-२) अतिरिक्त कर्ज-घसारा निधीतून कर्ज	-	५४९१.००	८८३३.००	८८३३.००	८८३३.००
	एकूण (अ + ब + क + ड) २ :	५९९०१.००	४७०४७.००	७५०९३.००	७५०९३.००	७५०९३.००
३.	अंशदान / अनुदान					
	(अ) ४ मध्यस्तर वैतरणा प्रकल्पासाठी (रा.ना.पु.अ.) अनुदान JNNURM	३६७०३.००	१६९५२.००	१६९५२.००	१६९५२.००	१६९५२.००
	(ब) मुंबई मलनिःसारण प्रकल्प (टप्पा - २) अनुदान JNNURM	२३१९७.००	४५५६.००	४५५६.००	४५५६.००	४५५६.००
	(क) बोगदयाची व तानसा मुख्यजलवाहिनीची कामे - अनुदान JNNURM	१३३५६.००	४८६१.००	९८६१.००	९८६१.००	९८६१.००
	(ड) मालमत्ता पुनर्निर्माण आणि पुनर्स्थापना निधीचे अंशदान (बोगदा)	३११६२.००	४८६१.००	९८६१.००	९८६१.००	९८६१.००
	(इ) मालमत्ता पुनर्निर्माण आणि पुनर्स्थापना निधीचे अतिरिक्त अंशदान (बोगदा)	-	१६६६.००	१२२७८.००	१२२७८.००	१२२७८.००
	(फ) अर्थसंकल्प 'अ' कडून विकास निधीतील भाग	४४५०.००	५०००.००	५०००.००	५०००.००	५०००.००
	(ग) मालमत्ता पुनर्निर्माण आणि पुनर्स्थापना निधीचे अनुदान (जलअभियंता)	-	११२६६.००	८८९८.००	८८९८.००	८८९८.००
	एकूण (अ + ब + क + ड + इ + फ) ३ :	१०८८६८.००	४९१६२.००	६७४०६.००	६७४०६.००	६७४०६.००
४.	संचित वर्ताळ्यातून वर्ग एकूण ४ :	४३८०४.६०	१४०००.००	११९५००.००	११९५००.००	११९५००.००
	एकूण (१ + २ + ३ + ४) :	३०१६७५.४७	१७५५१४.३८	३०८०४७.७९	३०८०४७.७९	३०८०४७.७९
	वजा - कर्जपरतफेडीसह एकूण भांडवली लेखा	३०१५८७.२६	१७५४१३.२८	३०७९५६.३०	३०७९५६.३०	३०७९५६.३०
	एकूण महसुली शिल्लक	८८.२१	१०१.१०	९१.४९	९१.४९	९१.४९

११. ठोक तरतूदी :

निधी संकेतांक -४०

प्रतिवर्षाप्रमाणे अर्थसंकल्प 'ग' मध्ये २००९-१० साली "संपदा पुनर्स्थापना व पुनर्वसन निधीसाठी रु.५००० लाख व एकत्रित कर्जनिधी अंशदान रु.२५०० लाख अशा तरतूदी प्रस्ताविल्या आहेत. तथापि ग्राहकांकडून येणे असलेली रक्कम विचारात घेता ती संतुलीत करण्यासाठी सन २००९-१० साली समायोजनाकरीता रु.३०००० लाख अशी भरीव तरतूद प्रस्ताविलेली आहे.

१२. आर्थिक आढावा आणि निधीची आवश्यकता :

अशा प्रकारच्या खर्चीक परंतु महत्वाकांक्षी भांडवली कार्यक्रमांमुळे अर्थसंकल्प तयार करतेवेळी, सन २००८-०९ च्या सुधारित अंदाजामध्ये कर्ज/अनुदान/अंशदान स्वरूपात मिळणाऱ्या रु.४७८७७.०० लाख तसेच मालमत्ता पुनर्स्थापना व पुनर्वसन निधी आणि विकास निधीतून उपलब्ध होणारे रु.२२७९३.०० लाख तसेच घसारा निधीतून रु.२५५३९.०० लाख एवढे अतिरिक्त कर्ज जमेस धरून सुद्धा रु.१३८९८.९० लाख एवढी तूट येत होती. सदर तूट संचित वर्ताळ्यातून रु.१४००० लाख भांडवली लेख्यामध्ये वर्ग करून रु.१०१.१० लाख एवढी नाममात्र शिल्लक दर्शवून सुधारित अर्थसंकल्प २००८-०९ समतोल करण्याचे प्रस्ताविले आहे.

त्याचप्रमाणे सन २००९-१० च्या अर्थसंकल्पीय अंदाजामध्ये कर्ज/अंशदान/अनुदान स्वरूपात मिळणाऱ्या रु.५२८७७.०० लाख तसेच मालमत्ता पुनर्स्थापना व पुनर्वसन निधी आणि विकास निधीतून उपलब्ध होणारे रु.३६०३७.०० लाख व घसारा निधीतून रु.५३५८५.०० लाख अतिरिक्त कर्ज जमेस धरून सुद्धा रु.११९४०८.५१ लाख एवढी तूट येत होती. सदर तूट संचित वर्ताळ्यातून रु.११९५०० लाख भांडवली लेख्यामध्ये वर्ग करून रु.९१४९ लाख एवढी नाममात्र शिल्लक दर्शवून सन २००९-१० चे अर्थसंकल्पीय अंदाज समतोल करण्याचे प्रस्ताविले आहे.

१३ मी माझ्या मनोगतात यापूर्वीच नमूद केल्याप्रमाणे, आगामी वर्षात आधीच कमी अपेक्षिलेले उत्पन्न प्रत्यक्षात त्याहूनही कमी होण्याची शक्यता आहे. त्याचवेळी कर्मचाऱ्यांच्या वेतनश्रेणीतील सुधारणांमुळे आगामी वर्षात आस्थापना खर्चात मोठ्या प्रमाणात वाढ होणार आहे व महानगरपालिकेने हाती घेतलेले प्रकल्प पूर्णत्वास नेण्यासाठी भांडवली खर्चाकरितादेखील मोठ्या प्रमाणावर निधी लागणार आहे. या बाबी विचारात घेऊन विविध विशेष निर्धोमधील संचयित रकमेचा मोठ्या प्रमाणात विनियोग करण्याचे व उर्वरित कमी पडणारा निधी अंतर्गत निधीतून कर्ज उभारणीद्वारा उभा करण्याचे प्रस्ताविले आहे. या परिस्थितीतही महानगरपालिका नियमितपणे पार पाडीत असलेल्या विविध प्रकारच्या नागरी जबाबदाऱ्या, नागरिकांवर/करदात्यांवर कराचा कोणताही अतिरिक्त बोजा न लादता आगामी वर्षातही तेवढ्याच प्रमाणात पार पाडेल, जेणेकरून नागरी सेवा व सुविधांच्या दर्जात सुधारणा होईल व मुंबईला जागतिक दर्जाचे शहर बनविण्याचे आपले मूळ उद्दिष्टही साध्य होऊ शकेल.

महानगरपालिका आयुक्तांचे
कार्यालय, मुंबई.

डॉ. ज.मो. फाटक
महानगरपालिका आयुक्त,
बृहन्मुंबई महानगरपालिका.

**NOTE OF THE MUNICIPAL COMMISSIONER ON THE BUDGET ESTIMATES 'A' (FUND CODE-11,12,60,70),
BUDGET ESTIMATES 'B' (FUND CODE-21,22,23), BUDGET ESTIMATES 'E' (FUND CODE-30), AND
BUDGET ESTIMATES 'G' (FUND CODE-40) FOR THE YEAR 2009-2010**

I am presenting to the Education Committee / Standing Committee, the estimates of receipt and income and expenditure pertaining to Budget 'A' (Fund Code-11,12,60,70), Budget 'B' (Fund Code-21,22,23), Budget 'E' (Fund Code-30), and Budget 'G' (Fund Code-40) for the year 2009-2010, in pursuance of the provisions of Sections 125, 126C and 126 E of the M.M.C. Act, 1888.

2. BUDGETARY REFORMS

2.1 Outcome Based Budget

With a view to improving the standard of living of the citizens of Mumbai and attaining the objective of transforming Mumbai into a World Class City, during last few years, we have initiated several reforms to strengthen the planning, budgeting, expenditure management and accountability of the operations in the Municipal Corporation. We have made considerable progress in this regard and among them, an important reform area is the preparation of the budget. We have introduced the process of incorporating the assessment of the performance of the utilization of the budgetary outlays as a critical component of the budgetary process. During the financial year 2008-09, we have achieved considerable progress in developing the system for preparing Outcome Based Budget. As mentioned in my Statement on the Budget Estimates for the year 2008-09, this is quite a new approach and we will have to develop it with caution. For this, we have to have in hand a highly credible database in respect of various functions/activities carried out by various departments of the M.C.G.M. It is also necessary to assess the road blocks that affect the pace of our operations and the effectiveness of the provision of our services.

Keeping this in view, we have now undertaken the third and final stage to develop the process of preparation of Outcome Based Budget with the help of our project consultants. On the basis of the extensive consultations/discussions with the Head of the Departments and other trained officials in the concerned departments, the consultants have developed a set of performance indicators which have been presented in the Budget Estimates for the year 2009-10.

The performance indicators are of two categories that will help us to monitor our progress from where we stand today and to what we wish to attain over a period of time. The first category is of ***Output Indicators*** which measure the progress of operations in accordance with the traditional method of measuring the utilization of budgetary outlays with attainment of targets in terms of coverage of services across the city and / or creation and upgradation of our assets. Apart from the situational analysis indicators which bring out the current level of service provision, we have extended the output category indicators to include ***Operational Performance Indicators*** to help us measure the efficiency of performance, with respect to our basic function of service provision.

The second category of indicators are ***Outcome Indicators***, the development of which is a more challenging task. These indicators will enable us to bring out the effect of proper utilization of the outputs, in respect of municipal assets and the coverage of the services, created through the budgetary outlay. The outcome requires activities to be undertaken efficiently not only by the core department which utilizes its allocated outlay but the expenditure on these activities has to be properly co-ordinated with and converged into the activities of other departments also within the M.C.G.M. and sometimes also of the stakeholders outside the M.C.G.M. Some of the outcomes are likely to become evident over a short period of time while some may take a longer period. As such, we have decided to develop “***First stage Outcome Indicators***” and ***Final stage Outcome Indicators***”.

In order to estimate the indicators on a regular basis, we need not only a strong and credible database, but will have to institutionalize the full process of monitoring and evaluation of our programmes. This will make it easy to generate on regular basis the flow of required data, develop the indicators and analyze them to assess our progress in terms of our goals and aspirations.

2.1.1 Setting up of Outcome Advisory Board

We also plan to establish ***Monitoring and Evaluation (M&E) cells*** in all the departments and also to establish an ***Outcome Advisory Board*** to oversee the development and installation of the full process of outcome-oriented project planning, budgeting and expenditure monitoring system and set up an ***Outcome Cell*** in the Finance Department to coordinate the work with M&E cells in all the departments.

With a view to developing the process of outcome based budget, we have initiated the activities in *flagship* programmes in four departments i.e. Hydraulic Engineering and Water Supply (contamination-free water), Solid Waste Management (clean city environment), Health (epidemic-free city) and Education (high competitive standards). We have identified the major roadblocks that are regularly encountered during the implementation of the programmes and we are now reviewing the cost incurred in the past on addressing them.

2.1.2 Department-Department Partnership (DDP)

We have identified the areas where we need to strengthen the co-ordination within the various departments of the M.C.G.M. This is quite a new approach which shall be named as *Department-Department Partnership (DDP)*. This will be our priority reform programme during 2009-10. For the process of preparing the outcome based budget, it is absolutely necessary that the partnerships are developed within our own system as much as with outside stakeholders. Together with the Public Private Partnership that we have already initiated in some of our programmes, in the next year, the Corporation will develop the process of establishing the inter-departmental co-ordination on large scale. Once the full knowledge on the intricacies of such partnerships is developed, some new budget components will be introduced in 2010-11.

2.2 Gender Budget

The females in Maharashtra form almost half of its population. In every field of development activities, females are also in the front now. It, however, does not mean that females from oppressed classes have achieved development. The literacy among male is higher than that of females. Health care of females has somehow remained neglected. Though the percentage of working women or those carrying out business in cities is higher, most of them are financially weak. The State Government is making various attempts to make females competent by implementing different schemes. Among them are proper education, health care and vocational training to carry out self employment. Various schemes have been introduced. Under different schemes, neglected females have been provided with financial support to make them self-supporting. The Government is keen to provide opportunities to females in fields like politics, social services and alike. The Corporation has decided to implement various schemes for females within the framework of its obligatory and discretionary functions as laid down in the M.M.C. Act. A step towards it, is a separate provision in the Budget Estimates for the year 2009-10. This provision is to be utilized for implementation of various schemes for females and children which is titled as '*Gender Budget*'. This step, it is hoped, would help in overall development of the females in Brihanmumbai Mahanagarपालिका jurisdiction and making them self supporting.

3. HIGHLIGHTS OF THE BUDGETARY ESTIMATES 2009-10 :

Before stating the highlights of the Budgetary Estimates for the year 2009-10, it is felt necessary to comment in brief the current and the probable economic condition of the M.C.G.M. in future.

The recession in U.S. economy has taken its toll on various countries. Owing to various financial measures adopted by the Central Government and by the Reserve Bank of India in particular, however, the developing country like ours has not fallen prey to this world wide recession. Though the basis of our economy is strong enough, effect of the recession on Indian economy is felt to some extent and the rate of economic growth has fallen down noticeably. In the end, this has an adverse effect on the major sources of the municipal finance. During the last 3/4 months, the rate of octroi revenue collection has fallen down from 21% to 15%. As a sequel to this, it is not sure that the octroi which is the main source of municipal finance would fetch the estimated revenue income for the year 2009-10. On the one hand, the estimated revenue is likely to go down while on the other hand, there is considerable increase in the establishment expenditure due to proposed revision of grades and it may go still high in the ensuing year. Simultaneously, during last few years M.C.G.M. has undertaken huge projects to provide infrastructural facilities and considerable expenditure will have to be incurred for completing these projects. However, since the estimated expenditure is much higher than the estimated income, it has become inevitable not only to raise internal loans for such project works of capital nature but the accumulated funds from the various special funds like Asset Replacement Fund, Land Acquisition and Development Fund, created by the M.C.G.M for economic stability will have to be appropriated to meet the expenditure on such capital works projects. During the last year, the accumulated amount under various special funds has been utilized for the capital works projects and now it is proposed to withdraw the fund of about Rs.2470 crores from the accumulated amounts under the various special funds.

3.1 The Highlights of the Budget Estimates 2009-10 are as under :-

- The total size of the Budget Estimates for 2009-10 under the Budget A(Fund Code-11,12,60,70), B(Fund Code-21,22,23), E (Fund Code-30) ,G (Fund Code-40) & Tree Authority (Fund Code-50) is Rs.19773.60 crores. As compared to the size of the budget of Rs.16,831.50 crores for the year 2008-09, there is an increase of 17.48% which is more by Rs.2942.10 crores.
- It is proposed to withdraw total amount of Rs.2470 crores out of the accumulated amount under various special funds created, as a part of long term fiscal policy, for meeting capital expenditure.
- Besides, it is proposed to raise the loan of Rs.2597.50 crores for budget 'A' and 'E' from internal funds of M.C.G.M.
- *No new taxes have been imposed. Nor is any hike, in the rates of the present taxes proposed in the Budget Estimates for 2009-10.*
- It is proposed to create new special fund viz. "Development Fund – premium received on account of additional 0.33 FSI." under Budget 'A' (Fund Code -11) from the year 2008-09.
- As per the principles of National Municipal Accounts Manual, it is necessary to account for the bad and doubtful debts in Annual Accounts. Accordingly, it is proposed to create new special fund viz. "Reserved Fund for bad and doubtful debts" from the financial year 2008-09.
- Outcome-based Budget Estimates, showing the related activities in the form of key targetted outcomes and the corresponding budgetary thrust areas as well as proposed works/projects/programmes/ Output Indicators and Outcome Indicators.
- Quarterly publication of performance against the sanctioned budget, on the concept of PROOF (Public Record of Operations and Finance).
- A special provision of Rs.10 crores is proposed in the Budget Estimates 2009-10 for providing suitable facilities to physically handicapped persons.

4. BUDGETARY OBJECTIVES :-

Like the last two municipal budgets, the central theme of transformation of Mumbai into a World Class City, is sought to be pursued through multipronged initiatives in various spheres of municipal functioning. This is reflected in the following Budgetary Objectives.

Table -1

(Rs. in

crores)

Sr.No.	Particulars	2007-08	2008-09		2009-10
		*Actuals	Budget Estimates	Revised Estimates	Budget Estimates
1.	Strengthening of Civic Infrastructure	3366.08	7779.86	5935.97	8093.91
2.	Upgradation of Social Infrastructure and Amenities	1520.46	2776.79	2126.43	3321.97
3.	Cleanliness and Improvement of City Environment	696.27	1309.15	991.23	1462.52
4.	City Beautification and creation of places of tourist interest	89.94	281.27	245.34	336.16
5.	Disaster Management and Improving Disaster Preparedness	83.91	337.99	158.99	380.12
6.	Improving Civic Services and Citizen Facilitation	85.88	226.75	207.54	272.71
7.	Institutional Improvement and Reforms	12.90	347.80	72.26	281.93
8.	Social Welfare (including women and child welfare)	135.28	422.66	348.71	427.88
9.	Improvement, Management and Maintenance of Municipal Assets	122.65	244.23	239.32	370.76
10.	Common Services and Miscellaneous Activities	2986.77	3105.00	3845.12	4825.64
	Total	9100.14	16831.50	14170.91	19773.60

* Subject to reconciliation

Budget Estimates 'A'

Fund Code : 11, 12, 60, 70

5.1 REVENUE ESTIMATES :

5.1.1 The Actuals for the year 2007-08, Budget Estimates for the year 2008-09 and 2009-10 and the Revised Estimates for the year 2008-09 are summarized in the following table :-

Table -2

(Rs. in lakhs)

Particulars	2007-08	2008-09		Budget Estimates 2009-10		
	*Actuals	Budget Estimates	Revised Estimates	As prepared by the Municipal Commissioner	As approved by the Standing Committee	As adopted by the Corporation
Opening Balance as on the 1 st April	69023.72 (Surplus)	50.68 (Surplus)	55093.54 (Surplus)	23.92 (Surplus)	23.92 (Surplus)	23.92 (Surplus)
Receipts and Income						
Fund Code - 11	603646.25	759344.21	779975.23	786800.93	786800.93	786800.93
Fund Code - 12	8937.11	7935.04	9807.26	11723.41	11723.41	11723.41
Fund Code - 60	162.65	519.59	519.59	600.53	600.53	600.53
Fund Code - 70	91482.51	97610.13	97610.13	151746.14	151746.14	151746.14
Total-	704228.52	865408.97	887912.21	950871.01	950871.01	950871.01
Less : Inter Budget Contributions for P.F. / Pension	89813.38	95429.72	95429.72	148746.67	148746.67	148746.67
Total-	614415.14	769979.25	792482.49	802124.34	802124.34	802124.34
Expenditure						
Fund Code - 11	559098.89	663397.84	755223.11	675622.41	675622.41	675622.41
Fund Code - 12	67414.65	103866.06	89629.00	122847.78	122847.78	122847.78
Fund Code - 60	162.65	519.59	519.59	600.53	600.53	600.53
Fund Code - 70	91482.51	97610.13	97610.13	151746.14	151746.14	151746.14
Total-	718158.70	865393.62	942981.83	950816.86	950816.86	950816.86
Less : Inter Budget Contributions for P.F. / Pension	89813.38	95429.72	95429.72	148746.67	148746.67	148746.67
Total-	628345.32	769963.90	847552.11	802070.19	802070.19	802070.19
Closing Balance as on the 31 st March	55093.54 (Surplus)	66.03 (Surplus)	23.92 (Surplus)	78.07 (Surplus)	78.07 (Surplus)	78.07 (Surplus)

* Subject to reconciliation

5.1.2 The expenditure in the Budget Estimates for 2009-10 is estimated at Rs.802070.19 lakh as against the receipts of Rs.802124.34 lakh, leaving an estimated surplus of Rs.54.15 lakh during the year. The closing balance as on the 31st March 2010 is estimated at Rs.78.07 lakhs, considering the opening balance of Rs.23.92 lakh and an estimated surplus of Rs.54.15 lakh during the year.

5.1.3 The aforesaid financial position includes the Health Budget Estimates (Fund Code –12). However the Corporation by their Resolution No.140 dated the 22nd June, 1976 have adopted a separate Health Budget, forming Part II (Fund Code –12) of the Budget ‘A’. Financial position thereof is shown as under:-

Table -3 (Health)

(Rs. in lakhs)

Particulars	2007-08	2008-09		Budget Estimates 200910		
	*Actuals	Budget Estimates	Revised Estimates	As prepared by the Municipal Commissioner	As approved by the Standing Committee	As adopted by the Corporation
Receipts and Income	8937.11	7935.04	9807.26	11723.41	11723.41	11723.41
Expenditure	67414.65	103866.06	89629.00	122847.78	122847.78	122847.78
Excess of Expenditure over Income	58477.54	95931.02	79821.74	**111124.37	**111124.37	**111124.37

* Subject to reconciliation

5.1.4 The estimated expenditure of the Health Budget exceeds by **Rs. 111124.37 lakh, the estimated receipts thereof, and the gap is proposed to be met from the general revenue of the Budget ‘A’ (Part- I, Fund Code -11).

5.2 CAPITAL ESTIMATES:

5.2.1 The Capital receipts and the estimated expenditure for the years 2008-09 and 2009-10 and the Revised Estimates for 2008-09 and actual for the year 2007-08 are summarised below :-

Table -4*(Rs. in lakhs)*

Particulars	2007-08	2008-09		Budget Estimates 2009-10		
	*Actuals	Budget Estimates	Revised Estimates	As prepared by the Municipal Commissioner	As approved by the Standing Committee	As adopted by the Corporation
Opening Balance as on the 1 st April	41956.76 (Surplus)	22.37 (Surplus)	65867.20 (Surplus)	43.66 (Surplus)	43.66 (Surplus)	43.66 (Surplus)
Receipts :						
I) Loans to be raised from internal funds	---	160000.00	---	256100.00	246426.00	246426.00
II) Loan from Outside Institutions						
i) Loan from M.M.R.D.A.	892.02	---	---	---	---	---
ii) Loan from World Bank for M.U.T.P.	323.73	7342.78	6486.02	2521.51	2521.51	2521.51
iii) Grants for BRIMSTOWAD Project / BSUP/ Mithi River JNNURM (SWM Project)	40000.00	62300.00	42200.00	42550.00	42550.00	42550.00
IV) Contribution from Development Fund	5456.35	10680.00	7141.80	5220.00	5220.00	5220.00
V) Development Fund, provision towards additional 0.33 FSI	---	---	23000.00	14700.00	14700.00	14700.00
VI) Contribution from Revenue Account of Budget A	98225.00	131392.00	220000.00	---	---	---
VII) Withdrawal from Special Funds						
i) Asset Replacement Fund	---	132463.00	---	200000.00	200000.00	200000.00
ii) Land Acquisition and Development Fund	---	21400.00	2000.00	30000.00	30000.00	30000.00
VII) Receipts from other sources	8760.26	40.00	40.00	40.00	40.00	40.00
Total	153657.36	525617.78	300867.82	551131.51	541457.51	541457.51
Total Fund available	195614.12	525640.15	366735.02	551175.17	541501.17	541501.17
Capital Expenditure:	129746.92	525618.82	366691.36	551160.44	541486.44	541486.44
Estimated Closing Balance as on the 31 st March	65867.20 (Surplus)	21.33 (Surplus)	43.66 (Surplus)	14.73 (Surplus)	14.73 (Surplus)	14.73 (Surplus)

* Subject to reconciliation

6. IMPROVEMENT SCHEMES

6.1 REVENUE ESTIMATES:

6.1.1 The Budget Estimates of Receipts and Expenditure for the years 2008-09 and 2009-10 and the Revised Estimates for 2008-09 and actuals for 2007-08 are as shown below :-

Table -5*(Rs. in lakhs)*

Particulars	2007-08	2008-09		Budget Estimates 2009-10		
	*Actuals	Budget Estimates	Revised Estimates	As prepared by the Municipal Commissioner	As approved by the Standing Committee	As adopted by the Corporation
i) Opening balance as on the 1 st April	---	---	---	---	---	---
ii) Receipts						
(a) Rent and other Proceeds of municipal Properties and Miscellaneous Receipts	3025.99	1300.64	1713.02	1590.22	1590.22	1590.22
(b) Statutory Contribution from Budget A	3103.42	3279.26	4476.18	4323.24	4323.24	4323.24
Total	6129.41	4579.90	6189.20	5913.46	5913.46	5913.46
iii) Expenditure						
(a) Revenue Expenditure	8926.41	11270.88	10394.41	15654.22	15654.22	15654.22
Total	8926.41	11270.88	10394.41	15654.22	15654.22	15654.22
iv) Deficit during the year	2797.00	6690.98	4205.21	9740.76	9740.76	9740.76
v) Special Contribution from Budget A to meet the aforesaid Revenue Deficit	2797.00	6690.98	4205.21	9740.76	9740.76	9740.76
vi) Closing balance as on the 31 st March.	---	---	---	---	---	---

* Subject to reconciliation

6.2 CAPITAL ESTIMATES :

6.2.1 The Budget Estimates of Receipts and Expenditure for the years 2008-09 and 2009-2010 and the Revised Estimates for the year 2008-09 and actual for 2007-08 are as shown below :-

Table -6*(Rs. in lakhs)*

Particulars	2007-08	2008-09		Budget Estimates 2009-10		
	*Actuals	Budget Estimates	Revised Estimates	As prepared by the Municipal Commissioner	As approved by the Standing Committee	As adopted by the Corporation
i) Opening Balance as on the 1 st April (Surplus)	12530.17	14918.31	11535.43	10273.71	10273.71	10273.71
ii) Receipts						
Sale Proceeds of Land, Buildings, etc.	2159.37	6750.00	11750.00	40165.41	40165.41	40165.41
Total	2159.37	6750.00	11750.00	40165.41	40165.41	40165.41
iii) Grand Total Including the Opening Balance	14689.54	21668.31	23285.43	50439.12	50439.12	50439.12
iv) Expenditure						
(a) Improvement Schemes	3154.11	12625.93	13011.72	20775.38	20775.38	20775.38
Total	3154.11	12625.93	13011.72	20775.38	20775.38	20775.38
v) Closing Balance as on the 31 st March(Surplus)	11535.43	9042.38	10273.71	29663.74	29663.74	29663.74

* Subject to reconciliation

7. SLUM CLEARANCE ACCOUNT

Fund Code : 22

7.1 REVENUE ESTIMATES:

7.1.1 The Budget Estimates of Receipts and Expenditure for the years 2008-09 and 2009-10 and the Revised Estimates for the year 2008-09 and actuals for the year 2007-08 are as shown below :-

Table -7

(Rs. in lakhs)

Particulars	2007-08	2008-09		Budget Estimates 2009-10		
	*Actuals	Budget Estimates	Revised Estimates	As prepared by the Municipal Commissioner	As approved by the Standing Committee	As adopted by the Corporation
i) Opening balance as on the 1 st April	---	---	---	---	---	---
ii) Receipts						
Rent and other Proceeds of Properties	30.93	107.43	99.57	99.54	99.54	99.54
Total	30.93	107.43	99.57	99.54	99.54	99.54
iii) Expenditure						
Revenue Expenditure	184.08	526.06	526.06	646.16	646.16	646.16
Total	184.08	526.06	526.06	646.16	646.16	646.16
iv) Deficit during the year	153.15	418.63	426.49	546.62	546.62	546.62
v) Special Contribution from Budget A to meet the aforesaid Revenue Deficit	153.15	418.63	426.49	546.62	546.62	546.62
vi) Closing balance as on the 31 st March	---	---	---	---	---	---

* Subject to reconciliation

7.2 CAPITAL ESTIMATES:

Fund Code : 22

7.2.1 The Budget Estimates of Receipts and Expenditure for the years 2008-09 and 2009-10 and the Revised Estimates for the year 2008-09 and actuals for 2007-08 are as shown below :-

Table -8

(Rs. in lakhs)

Particulars	2007-08	2008-09		Budget Estimates 2009-10		
	*Actuals	Budget Estimates	Revised Estimates	As prepared by the Municipal Commissioner	As approved by the Standing Committee	As adopted by the Corporation
i) Opening Balance as on the 1 st April	694.12	697.62	694.19	697.69	697.69	697.69
ii) Receipts						
(a) Sale proceeds of land, building etc.	0.07	3.50	3.50	---	---	---
(b) Transfer of Revenue Surplus from the Revenue Account	---	---	---	---	---	---
Total	0.07	3.50	3.50	---	---	---
iii) Grand Total including the Opening Balance	694.19	701.12	697.69	697.69	697.69	697.69
iv) Expenditure	---	---	---	---	---	---
v) Closing Balance as on the 31 st March	694.19	701.12	697.69	697.69	697.69	697.69

* Subject to reconciliation

8. SLUM IMPROVEMENT

8.1 REVENUE ESTIMATES:

8.1.1 The Budget Estimates of Receipts and Expenditure for the years 2008-2009 and 2009-10 and the Revised Estimates for the year 2008-09 and actual for 2007-08 are as shown below :-

Table -9

(Rs. in lakhs)

Particulars	2007-08	2008-09		Budget Estimates 2009-10		
	*Actuals	Budget Estimates	Revised Estimates	As prepared by the Municipal Commissioner	As approved by the Standing Committee	As adopted by the Corporation
i) Opening balance as on the 1 st April	---	--	---	---	---	---
ii) Receipts	2135.74	2000.45	1733.41	1825.72	1825.72	1825.72
iii) Expenditure						
(a) Establishment, Maintenance etc.	21331.23	14884.09	14374.55	14520.76	14520.76	14520.76
(b) Contribution to Capital Account	1545.00	5136.00	5500.00	3100.00	3100.00	3100.00
Total	22876.23	20020.09	19874.55	17620.76	17620.76	17620.76
iv) Deficit during the year	20740.49	18019.64	18141.14	15795.04	15795.04	15795.04
v) Contribution from Budget A to meet above Revenue Deficit	20740.49	18019.64	18141.14	15795.04	15795.04	15795.04
vi) Closing balance as on the 31 st March	-	--	--	---	---	---

* Subject to reconciliation

8.2 CAPITAL ESTIMATES:

8.2.1 The Budget Estimates of Receipts and Expenditure for the years 2008-2009 and 2009-10 and the Revised Estimates for the year 2008-09 and actual for 2007-08 are as shown below :-

Table -10*(Rs. in lakhs)*

Particulars	2007-08	2008-09		Budget Estimates 2009-10		
	*Actuals	Budget Estimates	Revised Estimates	As prepared by the Municipal Commissioner	As approved by the Standing Committee	As adopted by the Corporation
i) Opening Balance as on the 1 st April (Surplus)	444.99	17.99	8.29	67.44	67.44	67.44
ii) Receipts						
(a) Loans to be raised from internal Fund	---	---	---	---	9674.00	9674.00
(b) Contribution from Development Fund	454.70	890.00	595.15	435.00	435.00	435.00
(c) Contribution from Revenue Account	1545.00	5136.00	5500.00	3100.00	3100.00	3100.00
(d) Others	0.03	---	---	---	---	---
Total...	1999.73	6026.00	6095.15	3535.00	13209.00	13209.00
iii) Grand Total Including the Opening Balance	2444.72	6043.99	6103.44	3602.44	13276.44	13276.44
iv) Expenditure	2436.43	6036.00	6036.00	3587.00	13261.00	13261.00
v) Closing Balance as on the 31 st March (Surplus)	8.29	7.99	67.44	15.44	15.44	15.44

* Subject to reconciliation

8.2.2 A contribution of Rs.31.00 crore is proposed to be transferred from the Revenue Account to the Capital Account of Budget 'B' to carry out the Capital Works under Slum Improvement in the Budget Estimates for 2009-10.

9.1 REVENUE ESTIMATES :-

9.1.1 The Budget Estimates for the years 2008-2009 and 2009-10 and the Revised Estimates for the year 2008-09 and actual for 2007-08 are as shown below :-

Table -11

(Rs in lakh)

Particulars	2007-08	2008-09		Budget Estimates 2009-10		
	* Actuals	Budget Estimates	Revised Estimates	As prepared by the Municipal Commissioner	As approved by the Standing Committee	As adopted by the Corporation
Opening Balance as on the 1 st April	0.21	0.21	0.21	0.21	0.21	0.21
Receipts (Including Special Contribution from Budget 'A')	73971.20	113294.62	94825.06	143114.26	143114.26	143114.26
Total Receipts Available	73971.41	113294.83	94825.27	143114.47	143114.47	143114.47
Expenditure	73971.20	113294.62	94825.06	143114.26	143114.26	143114.26
Closing Balance as on the 31 st March	0.21	0.21	0.21	0.21	0.21	0.21

* Subject to reconciliation

9.1.2 During 2009-10, an expenditure of Rs.14,31,14.47 lakh is estimated against the budgeted income of Rs.14,31,14.26 lakh. Hence, a balance of Rs.0.21 lakh is expected at the end of the 31st March, 2010.

9.1.3 50% Grant-in-aid is received from the Government on the admissible expenditure incurred on Primary Education by the Brihanmumbai Mahanagarpalika.

9.2. CAPITAL ESTIMATES :**Fund Code : 30**

9.2.1 The Budget Estimates for the years 2008-09 and 2009-10 and the Revised Estimates for 2008-09 of the proposed capital receipts and expenditure and actual for 2007-08 are shown in the following table.

Table -12

(Rs in lakh)

Particulars	2007-08	2008-09		Budget Estimates 2009-10		
	*Actuals	Budget Estimates	Revised Estimates	As prepared by the Municipal Commissioner	As approved by the Standing Committee	As adopted by the Corporation
Opening Balance as on the 1st April	1.65	7.56	47.08	4.87	4.87	4.87
Internal Loan Receipt	---	4430.00	---	3650.00	3650.00	3650.00
Contribution from Development Fund	909.39	1780.00	1190.30	870.00	870.00	870.00
Contribution from Revenue Account	1490.00	...	---	---	---	---
Contribution from Primary School Building Construction Fund	---	90.00	1.00	50.00	50.00	50.00
Contribution from Primary School Building Maintenance Fund	950.00	16000.00	8140.00	17000.00	17000.00	17000.00
Receipt from Sarva Shiksha Abhiyan	47.40	466.00	244.75	463.00	463.00	463.00
Others	1.45	---	---	---	---	---
Total receipts during the year	3398.24	22766.00	9576.05	22033.00	22033.00	22033.00
Total Receipts Available	3399.89	22773.56	9623.13	22037.87	22037.87	22037.87
Capital Expenditure	3352.81	22767.03	9618.26	21994.94	21994.94	21994.94
Closing Balance as on the 31st March	47.08	6.53	4.87	42.93	42.93	42.93

* Subject to reconciliation

9.2.2 For the year 2009-10, the capital receipts are expected to reach Rs.22033.00.00 lakh, where as capital expenditure is estimated at Rs.21994.94 lakh. Hence, the balance at the end of the 31st March, 2010 is expected to be Rs.42.93 lakh, considering the opening balance of Rs.4.87 lakh.

BUDGET ESTIMATES 'G'**10.1 REVENUE [INCOME]**

10.1.1 The total revenue income for the year 2009-10 is estimated at Rs. 268033.63 Lakhs as shown in the following Table:-

Table No.13**[Rs.in Lakhs]**

Sr. No	Item	Budget Estimates 2008-09	Revised Estimates 2008-09	Budget Estimates 2009-10		
				As prepared by the Municipal Commissioner	As approved by the Standing Committee	As adopted by the Corporation
1.	Water Charges [by Meter Measurement]	48837.00	50013.13	50013.13	50013.13	50013.13
2.	Water Tax [On Rateable Value]	9734.02	9734.00	9734.00	9734.00	9734.00
3.	Water Benefit Tax [on Rateable Value]	42968.00	42968.00	47264.80	47264.80	47264.80
4.	Other Water Revenue	11525.00	11525.00	11525.00	11525.00	11525.00
5.	Sewerage Charges [by Meter Measurement]	24163.00	25486.70	25486.70	25486.70	25486.70
6.	Sewerage Tax [on Rateable Value]	16587.98	16588.00	16588.00	16588.00	16588.00
7.	Sewerage Benefit Tax [on Rateable Value]	25633.97	25634.00	28198.00	28198.00	28198.00
8.	Other Sewerage Revenue	2500.00	2500.00	2500.00	2500.00	2500.00
9.	General Revenue	49483.00	59564.00	76724.00	76724.00	76724.00
	Total :	231431.97	244012.83	268033.63	268033.63	268033.63

10.1.2 The increase in the estimated income for the year 2009-10 to the tune of Rs. 24020.80 Lakhs is mainly due to the yearly increase in the ratable value, resulting into increase in water benefit tax & sewerage benefit tax.

10.1.3 REVENUE (OPERATIONAL) EXPENDITURE**Fund Code : 40**

The Revenue Expenditure for the year 2009-10 is estimated to Rs.189484.84 Lakhs as against the Revised Estimates of Rs.146207.45 Lakhs for the year 2008-09. The table below summarizes item-wise comparison of the Revised Estimates for 2008-09 with the Budget Estimates for 2009-10.

- Table No.14-**[Rs.in Lakhs]**

Sr. No.	Item	Budget Estimates 2008-09	Revised Estimates 2008-09	Budget Estimates 2009-10		
				As prepared by the Municipal Commissioner	As approved by the Standing Committee	As adopted by the Corporation
1.	Establishment Expenses	34390.52	44770.97	54674.48	54674.48	54674.48
2.	Administrative Expenses	10501.05	10236.34	11027.95	11027.95	11027.95
3.	Operation & Maintenance	48098.25	50992.74	62189.73	62189.73	62189.73
4.	Interest and Financing Charges	10360.98	10364.98	9462.71	9462.71	9462.71
5.	Programmed Expenses	70.88	70.88	-	-	-
6.	Revenue Grants, Contributions & Subsidies	14507.42	14507.42	30647.23	30647.23	30647.23
7.	Provisions & Write Off	14401.00	15059.00	15432.00	15432.00	15432.00
8.	Prior Period Items	-	205.12	6050.74	6050.74	6050.74
	Total Expenses :	132330.10	146207.45	189484.84	189484.84	189484.84

10.1.4 The reasons for increase/decrease in the operational expenditure for Budget Estimates 2009-10 as compared to the Revised Estimate 2008-09 are summarized below :

- Increase in the Employee cost to the extent of Rs. 9903.51 Lakh is due to additional payment on account of revision of grades & additional salary payment due to new recruitment in various departments.
- Increase in the Administrative Expenses to the tune of Rs. 791.61 Lakh is mainly due to rise in the expenditure of Office Electricity, Telephone & Mobile Phones & Non agricultural Taxes.
- Increase in the Operation & Maintenance Expenses to the extent of Rs. 11196.99 lakhs is due to rise in the prices of electricity of the various pumping stations , Bulk purchase of water , Chemicals, Civil, Mechanical & Electrical Works & spare parts of the store department.
- Increase in the Revenue Grants, Contributions & Subsidies to the extent of Rs. 16139.81 Lakhs is due to increase in pension contributions to be paid to retired municipal employees.
- Increase in the Prior Period Items to the extent of Rs. 5845.62 Lakhs is due to, provision proposed for refund of disputed bills of Water/Sewerage charges & taxes to the consumers.

10.1.5 REVENUE SURPLUS

10.1.5.1 Considering the estimated Income and Expenditure of Revised Estimates 2008-09 & Budget Estimates 2009-10, the estimates of Revenue Surplus for transferring to Capital expenditure would be Rs. 65305.38 Lakhs & Rs.46048.79 Lakhs respectively as shown in the following Table:-

-Table No.15-

[Rs.in Lakhs]

Sr. No.	Particulars	Budget Estimates 2008-09	Revised Estimates 2008-09	Budget Estimates 2009-10		
				As prepared by the Municipal Commissioner	As approved by the Standing Committee	As adopted by the Corporation
1.	Income	231431.97	244012.83	268033.63	268033.63	268033.63
2.	Less : [a] Operational Expenditure	132330.10	146207.45	189484.84	189484.84	189484.84
	[b] Provisions/Contributions	10000.00	32500.00	32500.00	32500.00	32500.00
3.	Surplus to be transferred to meet Capital Expenditure	89101.87	65305.38	46048.79	46048.79	46048.79

10.2.1 CAPITAL EXPENDITURE AND REPAYMENT OF LOANS**Fund Code : 40**

10.2.2.1 Capital Expenditure for the year 2008-09 was estimated at Rs.294682.30 Lakhs, however the Revised Estimates of the capital expenditure has been proposed to Rs. 168112.75 Lakhs. The Budget Estimates of the capital expenditure for the year 2009-10 is proposed to Rs. 300604.29 Lakhs. The following table Summaries the Division-wise Budget Estimate & Revised Estimate 2008-09 & Budget Estimate for the year 2009-10 along with Repayment of Loan :-

-Table No.16-**[Rs.in Lakhs]**

Sr. No.	Group	Department	Budget Estimates 2008-09	Revised Estimates 2008-09	Budget Estimates 2009-10		
					As prepared by the Municipal Commissioner	As approved by the Standing Committee	As adopted by the Corporation
1.	General	Common Services	484.40	238.10	568.00	568.00	568.00
2.	Water Supply	1] Water Operation	81405.60	56976.52	102931.99	102931.99	102931.99
		2] Water Supply Project	138231.35	80034.25	132305.12	132305.12	132305.12
3.	Sewerage	1] Sewerage Operation	23702.01	11059.55	19319.37	19319.37	19319.37
		2] Sewerage Project	23743.55	13072.72	24174.41	24174.41	24174.41
		3] M.S.D.P.	27115.39	6731.61	21305.40	21305.40	21305.40
	Total Capital Expenditure :		294682.30	168112.75	300604.29	300604.29	300604.29
	Add : Repayment of Loan		6904.96	7300.53	7352.01	7352.01	7352.01
	Total Capital Expenditure :		301587.26	175413.28	307956.30	307956.30	307956.30

10.2.3 SOURCES FOR MEETING CAPITAL EXPENDITURE & REPAYMENT OF LOAN

Fund Code : 40

The sources from which the capital expenditure & repayment of loan of the Revised Estimates 2008-09 & Budget Estimates 2009-10 are to be met indicated in the following Table :

- Table No.17 -

[Rs.in Lakhs]

Sr. No.	Particulars	Budget Estimates 2008-09	Revised Estimates 2008-09	Budget Estimates 2009-10		
				As prepared by the Municipal Commissioner	As approved by the Standing Committee	As adopted by the Corporation
1.	Revenue Surplus after meeting Operational Expenditure and Provisions	89101.87	65305.38	46048.79	46048.79	46048.79
2.	Loans :					
	a] IV Middle Vaitarna Project – Depreciation Fund	36703.00	16952.00	16952.00	16952.00	16952.00
	b] IV Middle Vaitarna Project Additional Loan – Depreciation Fund	-	20048.00	44752.00	44752.00	44752.00
	c] MSDP Stage II Project – Depreciation Fund	23198.00	4556.00	4556.00	4556.00	4556.00
	d] MSDP Stage II Project - Additional Loan – Depreciation Fund	-	5491.00	8833.00	8833.00	8833.00
	Total :-	59901.00	47047.00	75093.00	75093.00	75093.00
3.	Contribution/Grant					
	a] IV Middle Vaitarna Project contribution (JN NURM)	36703.00	16952.00	16952.00	16952.00	16952.00
	b] MSDP Stage II contribution (JN NURM)	23197.00	4556.00	4556.00	4556.00	4556.00
	c] Tunnels & Tanasa Main (JN NURM)	13356.00	4861.00	9861.00	9861.00	9861.00
	d] Contribution from Asset Repla.& Rehabi.Fund(Tunnel)	31162.00	4861.00	9861.00	9861.00	9861.00
	e] Contribution from Asset Repla.& Rehabi.Fund Additional (Tunnel)	-	1666.00	12278.00	12278.00	12278.00
	f] Contribution from Budget 'A' [Development Charges]	4450.00	5000.00	5000.00	5000.00	5000.00
	g] Contribution from Asset Replacement & Rehabilitation Fund	-	11266.00	8898.00	8898.00	8898.00
	Total :	108868.00	49162.00	67406.00	67406.00	67406.00
4	Transfer from Accumulated Surplus	43804.60	14000.00	119500.00	119500.00	119500.00
	Total (1+2+3+4) :	301675.47	175514.38	308047.79	308047.79	308047.79
	Less:- Capital Expenditure inclusive of Repayment of Loan	301587.26	175413.28	307956.30	307956.30	307956.30
	Total Surplus	88.21	101.10	91.49	91.49	91.49

11 Lumpsum Provision :-**Fund Code : 40**

A provision of Rs. 5000 Lakhs towards Asset Replacement & Rehabilitation of Fund & contribution of Rs. 2500 Lakhs towards Consolidated Loan Fund Account are proposed in the year 2009-10 under Budget “G” as was done every year. However, considering the amount of consumer’s receivable a substantial provision of Rs. 30000 Lakhs has been proposed for the year 2009-10 so as to counter balance the same.

12 Financial Review & Requirement of Fund :-

At the time of framing the Budget, considering the such type of expensive budget but ambitious programmed the amount of Rs. 47877 Lakhs in the form of loan/Grant/Contributions and amount of Rs. 22793 Lakhs from Asset Replacement & Rehabilitation Fund & Development Fund & additional loan an amount of Rs. 25539 Lakhs from Depreciation Fund, there was a deficit of Rs. 13898.90 Lakhs in Revised Estimates for the year 2008-09. This deficit is therefore proposed to meet by transferring an amount of Rs. 14000 Lakhs from Accumulated Surplus & the Revised Estimates for the year 2008-09 are proposed to be balanced by showing nominal surplus of Rs. 101.10 Lakhs.

Similarly, in the Budget Estimates for the year 2009-10, there was a deficit of Rs. 119408.51 Lakhs, even though considering the amount of Rs. 52877 Lakhs in the form of Loan/Grant/Contributions & Rs. 36037 Lakhs as a Contributions from Asset Replacement & Rehabilitation Fund & Development Fund & Additional Loan amounting to Rs. 53585 Lakhs from Depreciation Fund. This deficit is, therefore, proposed to meet by transferring an amount of Rs. 119500 Lakhs from Accumulated Surplus & Budget Estimates for the year 2009-10 are proposed to be balanced by showing nominal surplus of Rs. 9149 Lakhs .

13. As stated hereinabove in my note, the estimated income for the next year which is in fact on lower side may not realize as expected. At the same time, there would be considerable increase in the establishment cost due to revision of grades of the municipal employees and funds on large scale would be required to meet the capital expenditure required for the ongoing projects. Considering this, it has been proposed to utilize the funds on large scale from the accumulated funds under various special funds and the additional required fund is proposed to be raised by way of loan through internal funds. Even in such a situation, the Corporation will continue to discharge its various civic responsibilities equally during the next financial year without imposing any additional burden on the citizens/tax payers, neither by way of hike in the present taxes nor by imposing the new taxes.

**Municipal Commissioner's Office,
Mumbai.**

**Dr. J.M. Phatak
Municipal Commissioner,
Brihanmumbai Mahanagarpalika.**

अंदाजपत्रकीय उद्दीष्टांच्या पार्श्वभूमीवर महत्वाचे उपक्रम

**MAJOR INITIATIVES IN THE CONTEXT OF
BUDGETARY OBJECTIVES**

FUND CODE / निधी संकेतांक : 11, 12, 21, 22, 23, 30,40, 50, 60 &70

BUDGETARY OBJECTIVES / अंदाजपत्रकीय उद्दिष्टे

(Rs in thousands / रुपये हजारात)

SECTOR	2007-2008			2008 - 2009						2009 - 2010			सेक्टर
	★ ACTUALS / प्रत्यक्ष आकडे			BUDGET ESTIMATES / अर्थसंकल्पीय अंदाज			REVISED ESTIMATES / सुधारित अंदाज			BUDGET ESTIMATES / अर्थसंकल्पीय अंदाज			
	Revenue Expenditure	Capital Expenditure	Total	Revenue Expenditure	Capital Expenditure	Total	Revenue Expenditure	Capital Expenditure	Total	Revenue Expenditure	Capital Expenditure	Total	
	महसुली खर्च	भांडवली खर्च	एकूण	महसुली खर्च	भांडवली खर्च	एकूण	महसुली खर्च	भांडवली खर्च	एकूण	महसुली खर्च	भांडवली खर्च	एकूण	
A STRENGTHENING OF CIVIC INFRASTRUCTURE													नागरी पायाभूत सुविधांचे बळकटीकरण
● Storm Water Drains	3513913	2724856	6238769	2716988	15134657	17851645	2173319	10171541	12344860	2480973	12836806	15317779	● पर्जन्य जलवाहिन्या
– Mithi River Development													– मिठी नदीचा विकास
– Brimstowad Project													– ब्रिमस्टोवॉड प्रकल्प
● Roads, Traffic Operations	4142723	5511073	9653796	4786565	10096348	14882913	4017582	10410145	14427727	4851138	10559091	15410229	● रस्ते, वाहतूक प्रचालन
– C.C.Roads													– सिमेंट काँक्रीट रस्ते
– Asphalt Roads													– डांबरी रस्ते
● Bridges	22916	547696	570612	39786	2741554	2781340	39786	1272516	1312302	46930	2302739	2349669	● पूल
– Development Programme of Sky Walks													– स्कायवॉकसंबंधी विकास कार्यक्रम
– Contribution to M.S.R.D.C. for Construction of Flyovers													– उड्डाण पुलांकरिता म.रा.र.वि. महामंडळास द्यावयाचे अंशदान

(Rs in thousands / रुपये हजारत)

SECTOR	2007-2008			2008 - 2009						2009 - 2010			सेक्टर
	★ ACTUALS / प्रत्यक्ष आकडे			BUDGET ESTIMATES / अर्थसंकल्पीय अंदाज			REVISED ESTIMATES / सुधारित अंदाज			BUDGET ESTIMATES / अर्थसंकल्पीय अंदाज			
	Revenue Expenditure	Capital Expenditure	Total	Revenue Expenditure	Capital Expenditure	Total	Revenue Expenditure	Capital Expenditure	Total	Revenue Expenditure	Capital Expenditure	Total	
	महसुली खर्च	भांडवली खर्च	एकूण	महसुली खर्च	भांडवली खर्च	एकूण	महसुली खर्च	भांडवली खर्च	एकूण	महसुली खर्च	भांडवली खर्च	एकूण	
● Water Supply	4408094	4049099	8457193	7331657	21468195	28799852	8141660	13385967	21527627	10490427	23188704	33679131	● पाणी पुरवठा
- Middle Vaitarna Project													- मध्य वैतरणा प्रकल्प
- Construction of Tunnels to replace old water mains													- जुन्या जलवाहिन्या बदलण्याकरिता बोगद्याचे बांधकाम
- Replacement & Rehabilitation of old water pipelines													- जुन्या जलवाहिन्या बदलणे आणि पुनर्वसन करणे
- Universal Meterization													- एकाच प्रकारची मीटर पध्दती
- Water Distribution improvement programme													- जल वितरण सुधारणा कार्यक्रम
- P/L 2750 mm dai line by the side of Tansa (E) main													- तानसा पूर्व येथील अस्तित्वात असलेल्या मुख्य जलवाहिनी लागत २७५० मि.मि. व्यासाची जलवाहिनी
- Supply, installation, commissioning, maintenance & management of water meters in City, E & W Subs.													- शहर, पुर्व व पश्चिम उपनगरांमध्ये जलमापकांचा पुरवठा ,उभारणी कार्यान्वित करून त्यांचे परिरक्षण व व्यवस्थापन करणे
● Sewage Disposal	3934754	1736605	5671359	3980094	7074791	11054885	4443098	2920928	7364026	4698271	6274868	10973139	● मलनिःसारण
- MSDP (Stage - II)													- मुंबई मलनिःसारण (टप्पा - २)

(Rs in thousands / रुपये हजारत)

SECTOR	2007-2008			2008 - 2009						2009 - 2010			सेक्टर
	★ ACTUALS / प्रत्यक्ष आकडे			BUDGET ESTIMATES / अर्थसंकल्पीय अंदाज			REVISED ESTIMATES / सुधारित अंदाज			BUDGET ESTIMATES / अर्थसंकल्पीय अंदाज			
	Revenue Expenditure	Capital Expenditure	Total	Revenue Expenditure	Capital Expenditure	Total	Revenue Expenditure	Capital Expenditure	Total	Revenue Expenditure	Capital Expenditure	Total	
	महसुली खर्च	भांडवली खर्च	एकूण	महसुली खर्च	भांडवली खर्च	एकूण	महसुली खर्च	भांडवली खर्च	एकूण	महसुली खर्च	भांडवली खर्च	एकूण	
● Upgradation of under-developed/undeveloped areas	2192228	876858	3069086	1535685	892300	2427985	1484731	898400	2383131	1472374	1736800	3209174	● विकसित होत असलेल्या / अविकसित विभागांची दर्जोन्नती
– Integrated Koliwada Development Programme													– एकात्मिक कोळीवाडा विकास कार्यक्रम
– Integrated Adiwasi Pada Development Programme													– एकात्मिक आदिवासी पाडे विकास कार्यक्रम
– Integrated Development of Gaothans													– एकात्मिक गावठाणांचा विकास
– Improvement of Slums													– गलिच्छ वस्ती सुधारणा
	18214628	15446187	33660815	20390775	57407845	77798620	20300176	39059497	59359673	24040113	56899008	80939121	
B UPGRADATION OF SOCIAL INFRASTRUCTURE AND AMENITIES													सामाजिक पायाभूत सुविधांची आणि सुखसोयींची दर्जोन्नती
● Education													● शिक्षण
– Primary Education	6330885	335280	6666165	8874180	2276703	11150883	7446974	961826	8408800	12089214	2199494	14288708	– प्राथमिक शिक्षण
– Secondary Education	662374	...	662374	1205969	77478	1283447	1084983	77478	1162461	1384410	107600	1492010	– माध्यमिक शिक्षण

(Rs in thousands / रुपये हजारात)

SECTOR	2007-2008			2008 - 2009						2009 - 2010			सेक्टर
	★ ACTUALS / प्रत्यक्ष आकडे			BUDGET ESTIMATES / अर्थसंकल्पीय अंदाज			REVISED ESTIMATES / सुधारित अंदाज			BUDGET ESTIMATES / अर्थसंकल्पीय अंदाज			
	Revenue Expenditure	Capital Expenditure	Total	Revenue Expenditure	Capital Expenditure	Total	Revenue Expenditure	Capital Expenditure	Total	Revenue Expenditure	Capital Expenditure	Total	
	महसुली खर्च	भांडवली खर्च	एकूण	महसुली खर्च	भांडवली खर्च	एकूण	महसुली खर्च	भांडवली खर्च	एकूण	महसुली खर्च	भांडवली खर्च	एकूण	
● Health	5906428	592404	6498832	8177829	4083133	12260962	7088889	2447313	9536202	9587968	3593503	13181471	● आरोग्य
- Modernisation & Upgradation of KEM Hospital													- रा.ए.स्मा रुग्णालयाचे आधुनिकीकरण आणि दर्जोन्नती
- Providing Multislid C.T. Scan in K.E.M. Hospital													- रा.ए.स्मा रुग्णालयामध्ये मल्टीस्लीड सिटी स्कॅन पुरविणे
- Construction of New OPD and Mortuary Building in LTMG Hospital													- लोकमान्य टिळक रुग्णालय येथे नवीन बाह्य रुग्ण विभाग व शव विच्छेदन इमारतीचे बांधकाम
- Providing M.R.I. Machine in L.T.M.G. Hospital													- लोकमान्य टिळक रुग्णालयामध्ये एम.आर. आय. मशीन पुरविणे.
- Construction of Metro Blood Bank super speciality Hospital, RMO's quarters, Students Hostel & Superior Staff quarters at Old barrack area in L.T.M.G. Hospital													- लो.टि.म.स.रुग्णालय, जुन्या बराकी परिसरात मेट्रो ब्लड बँक सुपर स्पेशॅलिटी हॉस्पिटल, निवासी वैद्यकीय अधिकाऱ्यांसाठी निवासस्थाने, विद्यार्थी वसतीगृह आणि वरिष्ठ कर्मचाऱ्यांसाठी निवासस्थाने बांधणे
- Improvement and Upgradation of Emergency Medical Service Centre in Nair Hospital													- बा.य.ल.नायर रुग्णालयातील तात्काळ वैद्यकीय सेवा केंद्राची दर्जोन्नती व सुधारणा
- Renovation of Dr. Bhajekar Hospital													- डॉ. भाजेकर रुग्णालयाचे नुतनीकरण

(Rs in thousands / रुपये हजारात)

SECTOR	2007-2008			2008 - 2009						2009 - 2010			सेक्टर
	★ ACTUALS / प्रत्यक्ष आकडे			BUDGET ESTIMATES / अर्थसंकल्पीय अंदाज			REVISED ESTIMATES / सुधारित अंदाज			BUDGET ESTIMATES / अर्थसंकल्पीय अंदाज			
	Revenue Expenditure	Capital Expenditure	Total	Revenue Expenditure	Capital Expenditure	Total	Revenue Expenditure	Capital Expenditure	Total	Revenue Expenditure	Capital Expenditure	Total	
	महसुली खर्च	भांडवली खर्च	एकूण	महसुली खर्च	भांडवली खर्च	एकूण	महसुली खर्च	भांडवली खर्च	एकूण	महसुली खर्च	भांडवली खर्च	एकूण	
- Upgradation & Modernisation of Kasturba Hospital													- कस्तुरबा रुग्णालयाची दर्जोन्नती आणि आधुनिकीकरण
- Arogya Bhavan at Kasturba Hospital													- कस्तुरबा रुग्णालय येथे आरोग्य भवन बांधणे
- Reconstruction of Dr. R.N. Cooper Hospital													- डॉ. आर. एन. कूपर रुग्णालयाचे पुनर्बांधकाम
- Redevelopment of Centenary Hospital at Kandivali													- कांदिवली येथील शताब्दी रुग्णालयाचा पुनर्विकास करणे
- Construction of new building for Centenary Hospital at Govandi													- गोवंडी येथील शताब्दी रुग्णालयाकरिता नवीन इमारतीचे बांधकाम
- Redevelopment of Bhagwati Hospital Complex at Borivali													- बोरिवली येथील भगवती रुग्णालयाच्या संकुलाचा पुनर्विकास
- Improvement of Municipal Hospital premises including Pavement & Signage													- पेवमेंट आणि साईनेजेस सह म.न.पा. रुग्णालयांच्या आवारात सुधारणा करणे
- Purchase of modern diagnostic equipments													- आधुनिक रोगनिदान साधनसामग्रीची खरेदी
- Medical equipment for Emergency Medical Service Ward													- अत्यावश्यक वैद्यकीय सेवाविभागासाठी वैद्यकीय साधनसामग्रीची खरेदी

(Rs in thousands / रुपये हजारात)

SECTOR	2007-2008			2008 - 2009						2009 - 2010			सेक्टर
	★ ACTUALS / प्रत्यक्ष आकडे			BUDGET ESTIMATES / अर्थसंकल्पीय अंदाज			REVISED ESTIMATES / सुधारित अंदाज			BUDGET ESTIMATES / अर्थसंकल्पीय अंदाज			
	Revenue Expenditure	Capital Expenditure	Total	Revenue Expenditure	Capital Expenditure	Total	Revenue Expenditure	Capital Expenditure	Total	Revenue Expenditure	Capital Expenditure	Total	
	महसुली खर्च	भांडवली खर्च	एकूण	महसुली खर्च	भांडवली खर्च	एकूण	महसुली खर्च	भांडवली खर्च	एकूण	महसुली खर्च	भांडवली खर्च	एकूण	
- Construction of 266 bedded TRAUMA Hospital at Ajgaonkar plot, Jogeshwari (E).													- अजगांवकर प्लॉट, जोगेशवरी(पूर्व) येथे २६६ बेडचे ट्रॉमा रुग्णालयाचे बांधकाम
- Upgradation of Public Health Institutions, Dispensaries & Construction of Regional Health Centre													- सार्वजनिक आरोग्य संस्था, दवाखाने यांची दर्जोन्नती व प्रादेशिक आरोग्य केंद्राचे बांधकाम
- Upgradation of G.T.B. Hospital													- क्षयरोग समूह रुग्णालयाची दर्जोन्नती
● Upgradation of Medical Colleges	600806	115256	716062	1006058	381244	1387302	834855	245823	1080678	1185011	508773	1693784	● वैद्यकीय महाविद्यालयांची दर्जोन्नती
- Construction of new building for Students' Hostel at GSM College													- गो.सु.वैद्यकीय महाविद्यालय येथे विद्यार्थी वसतीगृहासाठी नविन इमारतीचे बांधकाम
- Comprehensive repairs of GSM College													- गो.सु.वैद्यकीय महाविद्यालयाच्या व्यापक दुरुस्त्या
- Extention of L shaped Nair Dental College building													- एल आकारतील नायर दंत महाविद्यालय इमारतीचा विस्तार
● Public Parking	50000	50000	...	70000	70000	...	550000	550000	● सार्वजनिक पार्कींग
- Preparation of Master Plan for constructing Car Parks in Mumbai													- मुंबईमध्ये वाहनतळ बांधण्याकरिता बृहत् आराखडा तयार करणे

(Rs in thousands / रुपये हजारात)

SECTOR	2007-2008			2008 - 2009						2009 - 2010			सेक्टर
	★ ACTUALS / प्रत्यक्ष आकडे			BUDGET ESTIMATES / अर्थसंकल्पीय अंदाज			REVISED ESTIMATES / सुधारित अंदाज			BUDGET ESTIMATES / अर्थसंकल्पीय अंदाज			
	Revenue Expenditure	Capital Expenditure	Total	Revenue Expenditure	Capital Expenditure	Total	Revenue Expenditure	Capital Expenditure	Total	Revenue Expenditure	Capital Expenditure	Total	
	महसुली खर्च	भांडवली खर्च	एकूण	महसुली खर्च	भांडवली खर्च	एकूण	महसुली खर्च	भांडवली खर्च	एकूण	महसुली खर्च	भांडवली खर्च	एकूण	
● Swimming Pools	14825	231	15056	41398	119130	160528	41398	10740	52138	44001	101990	145991	● तरण तलाव
- Development of MGMO Swimming Pool, Dadar													- दादर येथील म.गांधी स्मारक जलतरण तलावाचा विकास
- Development of Gen. Arun K.Vaidya Swimming Pool, Chembur													- चेंबूर येथील जन.अरुणकुमार वैद्य जलतरण तलावाचा विकास
- Upgradation of S.V.P. Swimming Pool, Kandivali													- कांदिवली येथील सरदार वल्लभभाई पटेल जलतरण तलावाची दर्जोन्नती
● Auditoria / Theatres	12327	11343	23670	29732	215495	245227	29732	60800	90532	35137	133062	168199	● प्रेक्षागृह / नाट्यगृहे
- Reconstruction of Birla Kreed Kendra													- बिरला क्रिडा केंद्राचे पुनर्बांधकाम
- Modernisation & Upgradation of Prabodhankar Thakare Natyamandir													- प्रबोधनकार ठाकरे नाट्यमंदिराचे आधुनिकीकरण आणि दर्जोन्नती
- Structural repairs to Dinanath Mangeshkar Natyagriha													- दिनानाथ मंगेशकर नाट्यगृहाच्या संरचनात्मक दुरुस्त्या
● Museum	13296	70000	83296	20037	51920	71957	20037	51920	71957	8778	100000	108778	● संग्रहालय
- WAX Museum													- वॅक्स म्युझियम
● Municipal Markets	304100	30659	334759	450107	234555	684662	409659	97280	506939	589066	486521	1075587	● पालिका बाजार
- Palika Bazar													- पालिका बाजार
- Conservation of M.J.P.Market													- म.ज्योतिबा फुले मंडईचे जतन
- Comprehensive repairs of Municipal Markets in Mumbai													- बृहन्मुंबईतील महापालिका बाजारांच्या व्यापक दुरुस्त्या

(Rs in thousands / रुपये हजारात)

SECTOR	2007-2008			2008 - 2009						2009 - 2010			सेक्टर
	★ ACTUALS / प्रत्यक्ष आकडे			BUDGET ESTIMATES / अर्थसंकल्पीय अंदाज			REVISED ESTIMATES / सुधारित अंदाज			BUDGET ESTIMATES / अर्थसंकल्पीय अंदाज			
	Revenue Expenditure	Capital Expenditure	Total	Revenue Expenditure	Capital Expenditure	Total	Revenue Expenditure	Capital Expenditure	Total	Revenue Expenditure	Capital Expenditure	Total	
	महसुली खर्च	भांडवली खर्च	एकूण	महसुली खर्च	भांडवली खर्च	एकूण	महसुली खर्च	भांडवली खर्च	एकूण	महसुली खर्च	भांडवली खर्च	एकूण	
● Abattoir	187652	16677	204329	284363	163521	447884	243470	39071	282541	350612	150503	501115	● पशुवधगृह
- Modernisation & Upgradation of Deonar Abattoir													- देवनार पशुवधगृहाचे आधुनिकीकरण आणि दर्जोन्नती
● Gymkhana	50	...	50	63	25000	25063	63	2000	2063	63	14000	14063	● जिमखाना
- Reconstruction of Krida Bhavan at Shivaji Park, Dadar													- दादर येथील शिवाजी पार्क क्रिडा भवनचे पुनर्बांधकाम
- Reconstruction of Krida Bhavan at C.S.T.													- क्रिडा भवन, सी.एस.टी. चे पुनर्बांधकाम
	14032743	1171850	15204593	20089736	7678179	27767915	17200060	4064251	21264311	25274260	7945446	33219706	
C <u>CLEANLINESS AND IMPROVEMENT OF CITY ENVIRONMENT</u>													<u>स्वच्छता आणि शहर पर्यावरणामध्ये सुधारणा</u>
● Cleanliness/S.W.M.	6232759	651196	6883955	9491587	3183461	12675048	7776059	1764856	9540915	10158643	3672098	13830741	● स्वच्छता / घन कचरा व्यवस्थापन
- Door to Door Garbage Collection													- घरोघरी जाऊन कचरा गोळा करणे
- Dattak Vasti Yojana													- दत्तक वस्ती योजना
- "Clean Area Scheme"													- "स्वच्छ परिसर योजना"
- Mechanical Sweeping													- यांत्रिकी साफसफाई
- Scientific disposal of garbage at Dumping sites													- शास्त्रीय पद्धतीने क्षेपणभूमीवर कचऱ्याची विल्हेवाट
- Scientific Closure of Dumping Grounds													- शास्त्रीय पद्धतीने क्षेपणभूमी बंद करणे

(Rs in thousands / रुपये हजारत)

SECTOR	2007-2008			2008 - 2009						2009 - 2010			सेक्टर
	★ ACTUALS / प्रत्यक्ष आकडे			BUDGET ESTIMATES / अर्थसंकल्पीय अंदाज			REVISED ESTIMATES / सुधारित अंदाज			BUDGET ESTIMATES / अर्थसंकल्पीय अंदाज			
	Revenue Expenditure	Capital Expenditure	Total	Revenue Expenditure	Capital Expenditure	Total	Revenue Expenditure	Capital Expenditure	Total	Revenue Expenditure	Capital Expenditure	Total	
	महसुली खर्च	भांडवली खर्च	एकूण	महसुली खर्च	भांडवली खर्च	एकूण	महसुली खर्च	भांडवली खर्च	एकूण	महसुली खर्च	भांडवली खर्च	एकूण	
● Eco Housing	54000	...	54000	54000	...	54000	54000	...	54000	● इको हाऊसिंग
– Implementation of Eco Housing Programme in Mumbai													– सल्लागारांमार्फत इको हाऊसिंगची अंमलबजावणी
– Refund of Property Tax under the incentives Scheme of Eco Housing													– इको हाऊसिंगसाठी प्रोत्साहने देण्याच्या योजनेअंतर्गत मालमत्ता कराचा परतावा
– Refund of Development Charges under the incentives Scheme of Eco Housing													इको हाऊसिंगसाठी प्रोत्साहने देण्याच्या योजनेअंतर्गत विकास आकाराचा परतावा
● Tree Authority	55269	7083	62352	232755	18000	250755	232755	18000	250755	562341	47500	609841	● वृक्ष प्राधिकरण
● Measures to Control Air Pollution	14906	1531	16437	56963	54695	111658	56963	9695	66658	65603	65050	130653	● वायु प्रदुषण नियंत्रणासाठी उपाययोजना
	6302934	659810	6962744	9835305	3256156	13091461	8119777	1792551	9912328	10840587	3784648	14625235	
D CITY BEAUTIFICATION AND CREATION OF PLACES OF TOURIST INTEREST													शहराचे सुशोभिकरण आणि पर्यटन स्थळांची निर्मिती
● Gardens/Playgrounds	387676	447004	834680	557468	1539430	2096898	474372	1664686	2139058	732853	1873337	2606190	● उद्याने / मैदाने
– Development of Nursery													– रोपवाटीकांचा विकास करणे.
– Development of Botanical Garden													– बोटानिकल उद्यानांचा विकास करणे.
– Development of Theme-Gardens													– थीम गार्डनचा विकास
– Beautification of Shivaji Park, Dadar													– शिवाजी पार्क, दादर याचे सुशोभिकरण
– Development of "Water" Garden at Dr. Babasaheb Ambedkar Udyan, Powai													– पवई, येथील डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर उद्यानामध्ये "जल" उद्यानाचा विकास

(Rs in thousands / रुपये हजारात)

SECTOR	2007-2008			2008 - 2009						2009 - 2010			सेक्टर
	★ ACTUALS / प्रत्यक्ष आकडे			BUDGET ESTIMATES / अर्थसंकल्पीय अंदाज			REVISED ESTIMATES / सुधारित अंदाज			BUDGET ESTIMATES / अर्थसंकल्पीय अंदाज			
	Revenue Expenditure	Capital Expenditure	Total	Revenue Expenditure	Capital Expenditure	Total	Revenue Expenditure	Capital Expenditure	Total	Revenue Expenditure	Capital Expenditure	Total	
	महसुली खर्च	भांडवली खर्च	एकूण	महसुली खर्च	भांडवली खर्च	एकूण	महसुली खर्च	भांडवली खर्च	एकूण	महसुली खर्च	भांडवली खर्च	एकूण	
- Development of "Flower Garden" at Dadar Pumping Station													- दादर उदंचन केंद्र येथे "फूल" उद्यानाचा विकास
- Development of Mural Garden at Bhandarwada Reservoir													- भंडारवाडा जलाशय येथे मूरल उद्यानाचा विकास
- Development of Garden at Versova Pumping Station													वर्सोवा उदंचन केंद्र येथे उद्यानाचा विकास
- Development of Garden at Veravali Reservoir													- वेरावली जलाशय येथे उद्यानाचा विकास
● Zoo Improvement	10853	18088	28941	23005	450240	473245	23005	99365	122370	24267	500150	524417	● प्राणी संग्रहालयाची सुधारणा
- Modernisation & Upgradation of V.J.B. Zoo.													- वी.जि.भो.प्राणी संग्रहालयाचे आधुनिकीकरण आणि दर्जोन्नती करणे
● Conservation of Historical Fountains/Statues		10000	10000	...	2000	2000	...	27500	27500	● ऐतिहासिक फाऊंटन आणि पुतळे यांचे जतन
● Conservation of Forts & Beautification of Beaches		100000	100000	...	10000	10000	...	77500	77500	● किल्ल्यांचे जतन तसेच समुद्र किनाऱ्यांचे सुशोभिकरण
● Beautification of Promenade at Haji Ali Sea Face		100000	100000	...	5000	5000	...	65000	65000	● हाजी अली समुद्रकिनाऱ्यालगतच्या प्रोमिनेडचे सुशोभिकरण
● Powai lake front Beautification			30000	30000	...	150000	150000	...	60000	60000	● पवई लेक समोरील भागाचे सुशोभिकरण
● Gateway Plaza Beautification		35751	35751	...	2596	2596	...	25000	25000	...	1013	1013	● गेटवे प्लाझाचे सुशोभिकरण
	398529	500843	899372	580473	2232266	2812739	497377	1956051	2453428	757120	2604500	3361620	

(Rs in thousands / रुपये हजारात)

SECTOR	2007-2008			2008 - 2009						2009 - 2010			सेक्टर
	★ ACTUALS / प्रत्यक्ष आकडे			BUDGET ESTIMATES / अर्थसंकल्पीय अंदाज			REVISED ESTIMATES / सुधारित अंदाज			BUDGET ESTIMATES / अर्थसंकल्पीय अंदाज			
	Revenue Expenditure	Capital Expenditure	Total	Revenue Expenditure	Capital Expenditure	Total	Revenue Expenditure	Capital Expenditure	Total	Revenue Expenditure	Capital Expenditure	Total	
	महसुली खर्च	भांडवली खर्च	एकूण	महसुली खर्च	भांडवली खर्च	एकूण	महसुली खर्च	भांडवली खर्च	एकूण	महसुली खर्च	भांडवली खर्च	एकूण	
E	DISASTER MANAGEMENT AND IMPROVING DISASTER PREPAREDNESS												आपत्कालिन व्यवस्थापन आणि आपत्कालिन पूर्वतयारीमध्ये सुधारणा
	729751	81731	811482	987340	1773945	2761285	798665	656918	1455583	1081954	1713622	2795576	● अग्निशमन दलाचे आधुनिकीकरण
													– विमोचक वाहनांची खरेदी
													– नियंत्रण कक्ष व अग्निशमन केंद्र यांसाठी वायरलेस सेंट्रलायज्ड मॉनिटरिंग सिस्टीम
													– सायमन स्नॉरकेल बदलणे
													– हायड्रॉलिक फ्लॅटफॉर्म बदलणे
													– प्रोटेक्टिव्ह उपकरणांची खरेदी
													– सुसज्ज तात्काळ वैद्यकीय सेवा व्हॅन खरेदी
	25553	2111	27664	94179	524400	618579	94179	40100	134279	101638	903924	1005562	● आपत्कालिन व्यवस्थापन
													– उत्तम दर्जाची डिजिटल वायरलेस रेडिओ संदेशवहन यंत्रणा
													– सर्व विभाग कार्यालयांमध्ये अद्ययावत तात्काळ कृती केंद्र प्रस्थापित करणे
													– मुंबई शहर व उपनगरांसाठी तपशीलवार सेस्मिक मायक्रोझोनेशनचे काम
													– वायरलेस अॅड्रेसेबल फायर डिटेक्शन सिस्टीम आणि वायरलेस सेंट्रलायज्ड मॉनिटरिंग सिस्टीम
	755304	83842	839146	1081519	2298345	3379864	892844	697018	1589862	1183592	2617546	3801138	

(Rs in thousands / रुपये हजारत)

SECTOR	2007-2008			2008 - 2009						2009 - 2010			सेक्टर
	★ ACTUALS / प्रत्यक्ष आकडे			BUDGET ESTIMATES / अर्थसंकल्पीय अंदाज			REVISED ESTIMATES / सुधारित अंदाज			BUDGET ESTIMATES / अर्थसंकल्पीय अंदाज			
	Revenue Expenditure	Capital Expenditure	Total	Revenue Expenditure	Capital Expenditure	Total	Revenue Expenditure	Capital Expenditure	Total	Revenue Expenditure	Capital Expenditure	Total	
	महसुली खर्च	भांडवली खर्च	एकूण	महसुली खर्च	भांडवली खर्च	एकूण	महसुली खर्च	भांडवली खर्च	एकूण	महसुली खर्च	भांडवली खर्च	एकूण	
F	IMPROVING CIVIC SERVICES AND CITIZEN FACILITATION												नागरी सेवा आणि सुविधा केंद्रांची सुधारणा
● e - governance	49835	808972	858807	627830	1587100	2214930	567830	1455000	2022830	627729	2033286	2661015	● ई - गव्हर्नन्स
– C.F.Cs in 24 Wards													– २४ विभागामध्ये नागरी सुविधा केंद्र
– Implementation of E.R.P./ SAP, GPS, GIS etc.													– इ.आर.पी., सॅप ची अंमलबजावणी , जी.पी.एस., जी.आय.एस.
– Setting up multi-services centres													– बहुविध सेवा केंद्रांची स्थापना
– Providing "Mahapalika Seva Cards"													– "महापालिका सेवा कार्ड्स" पुरविणे
● Adhar Kendras			52600	52600	...	52600	52600	...	66100	66100	● आधार केंद्रे
– Creating CBO run centres for providing market linkages for the products / services of the Urban Poor													– शहरातील गरीब जनतेने उत्पादित केलेल्या वस्तुंना आणि त्यांच्या कुशल सेवांना बाजारपेठ उपलब्ध करून देण्यासाठी सुयोग्य समाजविकास संस्थांनी चालविलेल्या केंद्रांची निर्मिती.
	49835	808972	858807	627830	1639700	2267530	567830	1507600	2075430	627729	2099386	2727115	

(Rs in thousands / रुपये हजारात)

SECTOR	2007-2008			2008 - 2009						2009 - 2010			सेक्टर
	★ ACTUALS / प्रत्यक्ष आकडे			BUDGET ESTIMATES / अर्थसंकल्पीय अंदाज			REVISED ESTIMATES / सुधारित अंदाज			BUDGET ESTIMATES / अर्थसंकल्पीय अंदाज			
	Revenue Expenditure	Capital Expenditure	Total	Revenue Expenditure	Capital Expenditure	Total	Revenue Expenditure	Capital Expenditure	Total	Revenue Expenditure	Capital Expenditure	Total	
	महसुली खर्च	भांडवली खर्च	एकूण	महसुली खर्च	भांडवली खर्च	एकूण	महसुली खर्च	भांडवली खर्च	एकूण	महसुली खर्च	भांडवली खर्च	एकूण	
G	INSTITUTIONAL IMPROVEMENT AND REFORMS												संस्थांतर्गत सुधारणा आणि पुनर्रचना
● Upgradation of C.T.I.&R.C.	17956	2194	20150	27831	305100	332931	27831	2110	29941	33028	140100	173128	● ना.प्र.सं. आणि संशोधन केंद्राची दर्जोन्नती
● Welfare Scheme for SWM labour staff	10500	...	10500	32900	...	32900	27965	...	27965	32900	...	32900	● घनकचरा व्यवस्थापन कामगारांसाठी कल्याण योजना
● Dr. Babasaheb Ambedkar Shramasphalya Awas Yojana	250000	250000	● डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर श्रमसाफल्य आवास योजना.
● Employees' Welfare Programmes	8591	...	8591	55553	...	55553	55553	...	55553	55908	...	55908	● कर्मचारी कल्याणकारी कार्यक्रम
● Conservation & Modernisation of Municipal Head Office Building / Ward Offices		38581	38581	...	975431	975431	...	387238	387238	...	985936	985936	● मुख्य कार्यालय इमारत/विभाग कार्यालये जतन आणि आधुनिकीकरण
● Renovation and new construction of Composite chowkies			105000	105000	...	2000	2000	...	10000	10000	● संयुक्त चौक्यांचे नुतनीकरण व नवीन बांधकाम
● Upgradation of Octroi Nakas		39263	39263	...	1796195	1796195	...	111430	111430	...	1111407	1111407	● जकात नाक्यांची सुधारणा
– Upgradation & Modernisation of Major Octroi Nakas													– मुख्य जकात नाक्यांची दर्जोन्नती आणि आधुनिकीकरण
– Installation of Modern equipments & devices at Major Octroi Nakas													– मुख्य जकात नाक्यांवर आधुनिक साधनसामग्री व उपकरणे यांची उभारणी
● Upgradation of Printing Press		11901	11901	...	180000	180000	...	108415	108415	...	200000	200000	● मुद्रणालयाची दर्जोन्नती
– Modernisation & Upgradation of Municipal Printing Press													– मुद्रणालयाचा पुनर्विकास आणि दर्जोन्नती
	37047	91939	128986	116284	3361726	3478010	111349	611193	722542	121836	2697443	2819279	

SECTOR	2007-2008			2008 - 2009						2009 - 2010			सेक्टर
	★ ACTUALS / प्रत्यक्ष आकडे			BUDGET ESTIMATES / अर्थसंकल्पीय अंदाज			REVISED ESTIMATES / सुधारित अंदाज			BUDGET ESTIMATES / अर्थसंकल्पीय अंदाज			
	Revenue Expenditure	Capital Expenditure	Total	Revenue Expenditure	Capital Expenditure	Total	Revenue Expenditure	Capital Expenditure	Total	Revenue Expenditure	Capital Expenditure	Total	
	महसुली खर्च	भांडवली खर्च	एकूण	महसुली खर्च	भांडवली खर्च	एकूण	महसुली खर्च	भांडवली खर्च	एकूण	महसुली खर्च	भांडवली खर्च	एकूण	
H SOCIAL WELFARE													समाज कल्याण
● Woman and Child Welfare	1141379	51459	1192838	3591335	409249	4000584	3008022	253053	3261075	3751605	351226	4102831	● महिला आणि बाल कल्याण
● Property Tax - payers' Welfare Scheme	160000	...	160000	160000	...	160000	160000	...	160000	10000	...	10000	● मालमत्ता करदात्यांसाठी कल्याण योजना
● Providing facilities like Ramp etc. for disable persons in all Municipal offices, Hospitals, Dispensaries, Market, Schools, PSC Blocks & Cementary for barrier free access.	100000	100000	● महानगरपालिकेची सर्व कार्यालये, रुग्णालये, दवाखाने, बाजार, शाळा, पीएस्सी ब्लॉक आणि स्मशानभूमी येथे अपंगांना अडथळामुक्त मार्गाकरिता रॅम्प इत्यादी सुविधा पुरविणे.
● Artificial limbs to Physically handicapped Backward Class persons	30000	...	30000	30000	...	30000	30000	...	30000	● शारिरीक दृष्ट्या अपंग मागासवर्गीय व्यक्तींना कृत्रिम अवयव पुरविणे
● Scholarship to Backward Class Students' passing S.S.C. Exam for higher Education	12000	...	12000	12000	...	12000	12000	...	12000	● माध्यमिक शालांत प्रमाणपत्र परिक्षा उत्तीर्ण होणाऱ्या मागासवर्गीय विद्यार्थ्यांना उच्च शिक्षणासाठी शिष्यवृत्ती
● Scholarship to Backward Class Students' passing H.S.C. Exam for Professional & Technical Courses	24000	...	24000	24000	...	24000	24000	...	24000	● उच्च माध्यमिक शालांत प्रमाणपत्र परिक्षा उत्तीर्ण होणाऱ्या मागासवर्गीय विद्यार्थ्यांना व्यावसायिक आणि तांत्रिक पाठ्यक्रमासाठी शिष्यवृत्ती
	1301379	51459	1352838	3817335	409249	4226584	3234022	253053	3487075	3827605	451226	4278831	

(Rs in thousands / रुपये हजारत)

SECTOR	2007-2008			2008 - 2009						2009 - 2010			सेक्टर	
	★ ACTUALS / प्रत्यक्ष आकडे			BUDGET ESTIMATES / अर्थसंकल्पीय अंदाज			REVISED ESTIMATES / सुधारित अंदाज			BUDGET ESTIMATES / अर्थसंकल्पीय अंदाज				
	Revenue	Capital	Total	Revenue	Capital	Total	Revenue	Capital	Total	Revenue	Capital	Total		
	Expenditure	Expenditure	एकूण	Expenditure	Expenditure	एकूण	Expenditure	Expenditure	एकूण	Expenditure	Expenditure	एकूण		
	महसुली	भांडवली	खर्च	महसुली	भांडवली	खर्च	महसुली	भांडवली	खर्च	महसुली	भांडवली	खर्च	एकूण	
I	IMPROVEMENT, MANAGEMENT AND MAINTENANCE OF MUNICIPAL ASSETS	911049	315411	1226460	1179694	1262593	2442287	1092047	1301172	2393219	1630038	2077538	3707576	महानगरपालिका मालमत्तांची सुधारणा, व्यवस्थापन आणि परिरक्षण
J	COMMON SERVICES & MISCELLANEOUS ACTIVITIES	29196759	670883	29867642	24405069	6644949	31050018	33328613	5122623	38451236	39573426	8682964	48256390	सामाईक सेवा आणि संकीर्ण उपक्रम
	TOTAL :	71200207	19801196	91001403	82124020	86191008	168315028	85344095	56365009	141709104	107876306	89859705	197736011	एकूण
	Add : Contribution to Capital Account	16036553			21872491			28350485			4179678			अधिक : भांडवली लेखेला अंशदान
	Grand Total :	87236760			103996511			113694580			112055984			एकूण बेरीज

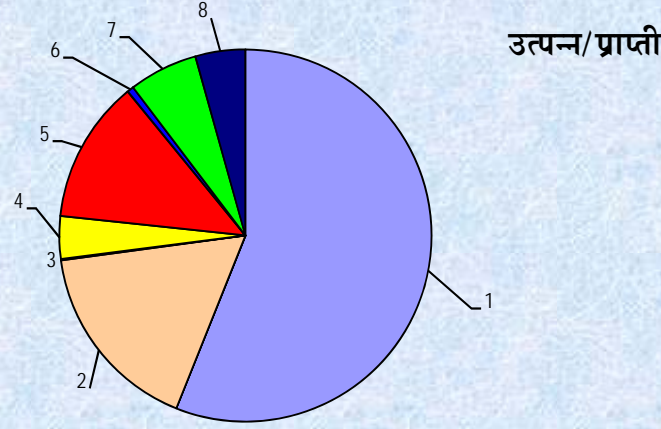
★ Subject to Reconciliation / ताळमेळ घालण्यासापेक्ष

अर्थसंकल्पीय अंदाजांची आलेखीय माहिती

**GRAPHICAL INFORMATION ON BUDGETARY
ESTIMATES**

SIZE OF BUDGET ESTIMATES 'A','B', 'E', 'G' AND TREE AUTHORITY/
अर्थसंकल्पीय अंदाजाचे आकारमान 'अ', 'ब', 'ई', 'ग' आणि वृक्षप्राधिकरण

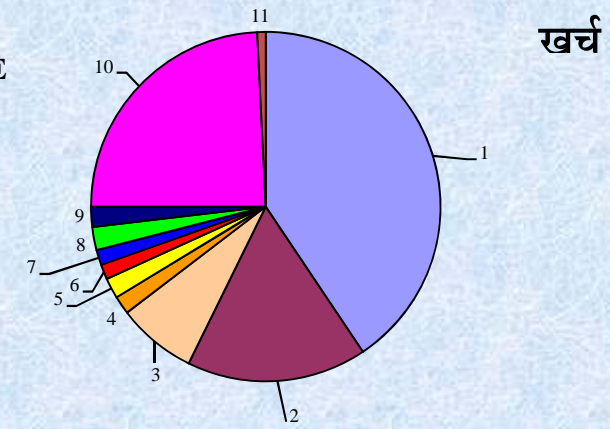
OVERALL
INCOME /
RECEIPTS

Sr.No.	Sources of Income/Receipts	Budget Estimates 2009-2010 (Rs.in crores)	Share in Rupee	उत्पन्न / प्राप्तीचे स्रोत
1	Revenue Income	11173.90	56	महसुली उत्पन्न
2	Loan			कर्जे
2	i) Internal	3348.43	17	१) अंतर्गत
3	ii) External	25.22	...	२) बाहेरील
4	Grants	739.19	4	अनुदाने
5	Withdrawal from special fund	2470.50	12	विशेष निधीतून काढलेले पैसे
6	Contribution from Development Fund	115.25	1	विकास निधीतून अंशदान
7	Contribution from Accumulated Surplus	1194.09	6	संचित वर्तळ्यातून अंशदान
8	Other Receipts	864.96	4	इतर प्राप्ती
	Total	19931.54	100	एकूण

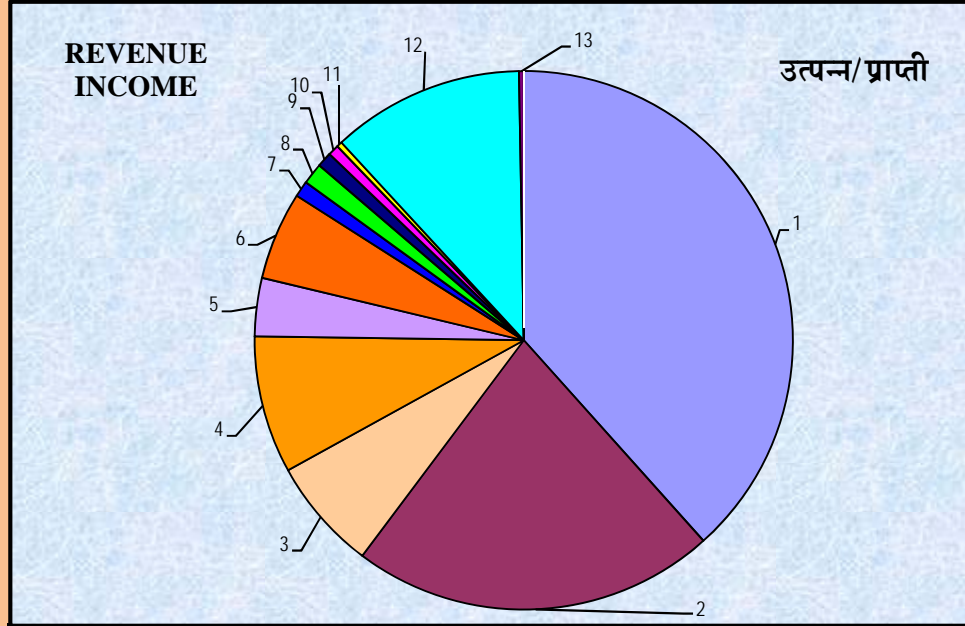
SIZE OF BUDGET ESTIMATES 'A','B', 'E', 'G' AND TREE AUTHORITY/
अर्थसंकल्पीय अंदाजाचे आकारमान 'अ', 'ब', 'ई', 'ग' आणि वृक्षप्राधिकरण

OVERALL
EXPENDITURE

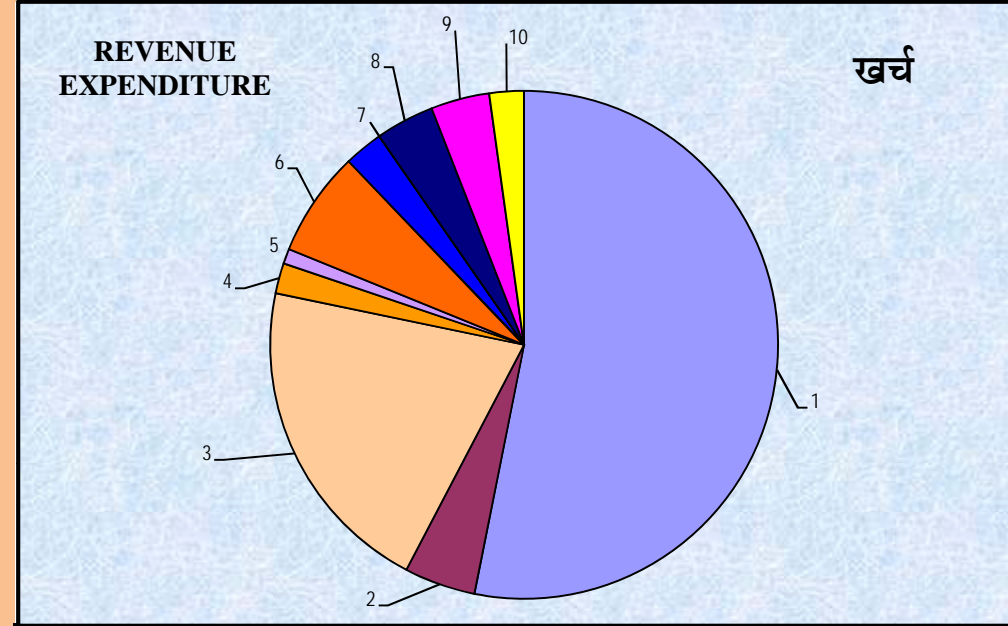
Sr. No.	Areas of Expenditure	Budget Estimates 2009-2010 (Rs.in crores)	Share in Rupee	खर्चाचे क्षेत्र
1	Strengthening of Civic Infrastructure	8093.91	41	नागरी पायाभूत सुविधांचे बळकटीकरण
2	Upgradation of Social Infrastructure and Amenities	3321.97	17	सामाजिक पायाभूत सुविधांची आणि सुखसोयीची दर्जोन्नती
3	Cleanliness and Improvement of City Environment	1462.52	7	स्वच्छता आणि शहर पर्यावरणामध्ये सुधारणा
4	City Beautification and creation of places of tourist interest	336.16	2	शहराचे सुशोभीकरण आणि पर्यटन स्थळांची निर्मिती
5	Disaster Management and Improving Disaster Preparedness	380.12	2	आपत्कालिन व्यवस्थापन आणि आपत्कालिन पूर्वतयारीमध्ये सुधारणा
6	Improving Civic Services and Citizen Facilitation	272.71	1	नागरी सेवा आणि सुविधा केंद्राची सुधारणा
7	Institutional Improvements and Reforms	281.93	1	संस्थांतर्गत सुधारणा व पुनर्रचना
8	Social Welfare	427.88	2	समाज कल्याण
9	Improvement, Management and Maintenance of Municipal Assets	370.76	2	महापालिका मालमत्तांची सुधारणा, व्यवस्थापन आणि परिरक्षण
10	Common Services & Miscellaneous Activities	4825.64	24	सामाईक सेवा आणि संकीर्ण उपक्रम
11	Excess of Income over Expenditure	157.94	1	खर्चापेक्षा जादा उत्पन्न
	Total	19931.54	100	एकूण

REVENUE ACCOUNT -BUDGET ESTIMATES 'A','B', 'E', 'G' AND TREE AUTHORITY
महसुली लेखा-अर्थसंकल्पीय अंदाज 'अ', 'ब', 'ई', 'ग' आणि वृक्षप्राधिकरण

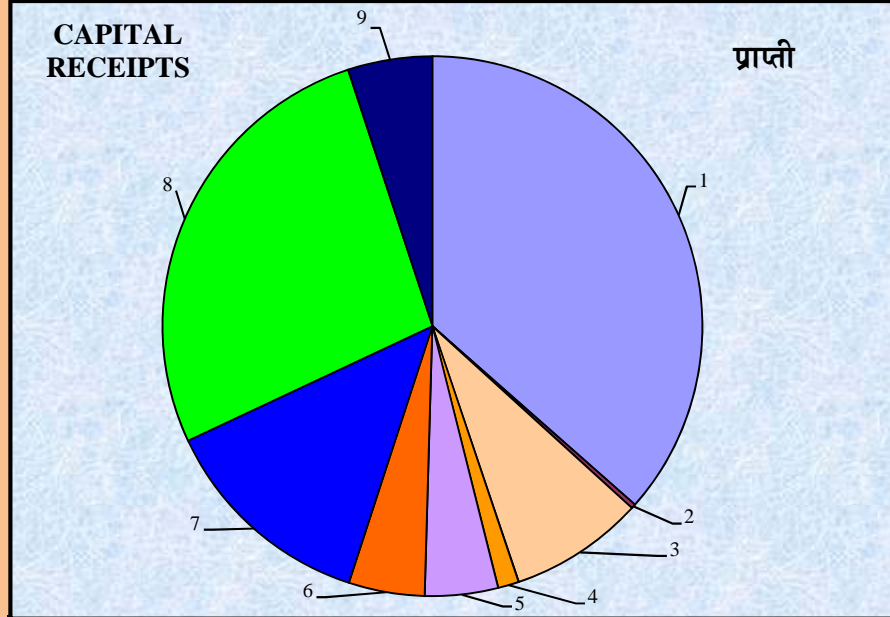
Sr.No.	Sources of Revenue Income	Budget Estimates 2009-2010	Share in Rupee	महसुली उत्पन्नाची साधने
		(Rs.in crores)		
1	Octroi (Net)	4300.00	38	जकात (नक्त)
2	Property Tax	2450.51	22	मालमत्ता कर
3	Water & Sewerage Charges	755.00	7	जल व मलनिःसारण आकार
4	Receipts from Development Plan Department	925.00	8	विकास नियोजन खात्याकडून प्राप्ती
5	Grant-in-Aid from Government	392.33	4	शासनाकडून अनुदाने
6	Supervision Charges	593.21	5	पर्यवेक्षण आकार
7	Solid Waste Management	106.76	1	घनकचरा व्यवस्थापन
8	Receipts from Roads & Bridges	144.15	1	रस्ते आणि पूल यापासून प्राप्ती
9	Receipts from License Department	100.00	1	अनुज्ञापन खात्याकडून प्राप्ती
10	Receipts from Hospitals & Medical Colleges	74.10	1	रुग्णालये व वैद्यकीय महाविद्यालये यापासून प्राप्ती
11	Receipts from Markets & Deonar Abattoir	36.54	...	बाजार व देवनार पशुवधगृहापासून प्राप्ती
12	Other Receipts	1296.30	12	इतर प्राप्ती
13	Excess of Expenditure over Income (To be met from opening surplus)	31.70	...	उत्पन्नापेक्षा जादा खर्च (आरंभीच्या शिल्लकेतून भागविला जाईल)
	Total	11205.60	100	एकूण

REVENUE ACCOUNT -BUDGET ESTIMATES 'A','B', 'E', 'G' AND TREE AUTHORITY
महसुली लेखा-अर्थसंकल्पीय अंदाज 'अ', 'ब', 'ई', 'ग' आणि वृक्षप्राधिकरण

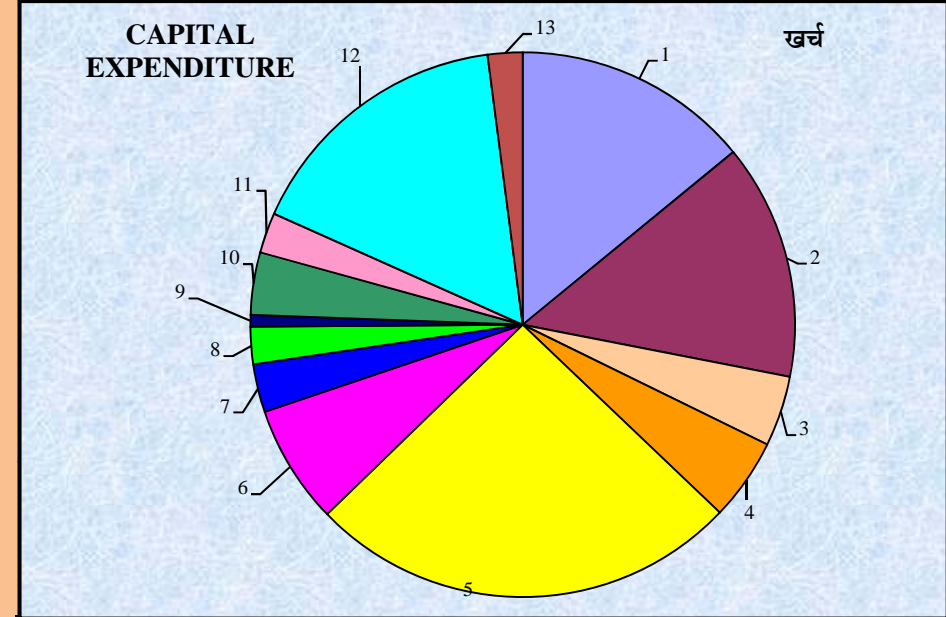
Sr. No.	Items of Revenue Expenditure	Budget Estimates 2009-2010	Share in Rupee	महसुली खर्चाच्या बाबी
		(Rs.in crores)		
1	Establishment Expenses	5954.88	53	आस्थापना खर्च
2	Administrative Expenses	507.71	5	प्रशासकीय खर्च
3	Operation & Maintenance	2307.71	20	प्रचालन आणि परिरक्षण
4	Interest and Finance Charges	215.62	2	व्याज आणि विलत आकार
5	Programme Expenses	107.40	1	कार्यक्रम खर्च
6	Revenue Grants, Contributions and Subsidies	751.14	7	महसुली अनुदाने, अंशदाने आणि अर्थसहाय्य
7	Provisions and Write-off	278.53	2	तरतुदी आणि निर्लेखन
	Transfer to Reserve Fund			राखीव निधीला स्थानांतरण
8	Transferred to Capital A/c	417.97	4	भांडवली लेखांला स्थानांतरण
9	Other Expenses	416.96	4	इतर खर्च
10	Refund of Taxes	247.68	2	करांचा परतावा
	Total	11205.60	100	एकूण

CAPITAL ACCOUNT -BUDGET ESTIMATES 'A','B', 'E', 'G' AND TREE AUTHORITY
भांडवली लेखा-अर्थसंकल्पीय अंदाज 'अ', 'ब', 'ई', 'ग' आणि वृक्षप्राधिकरण

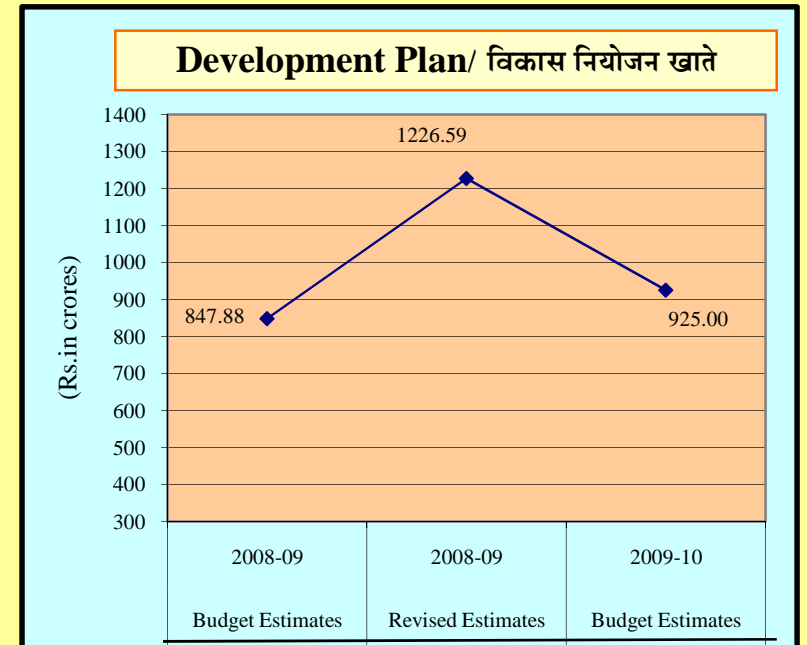
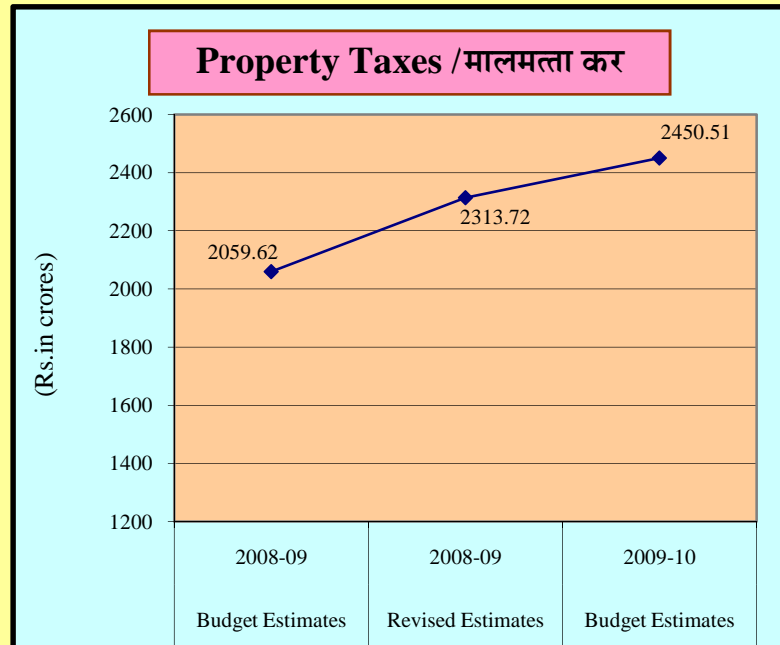
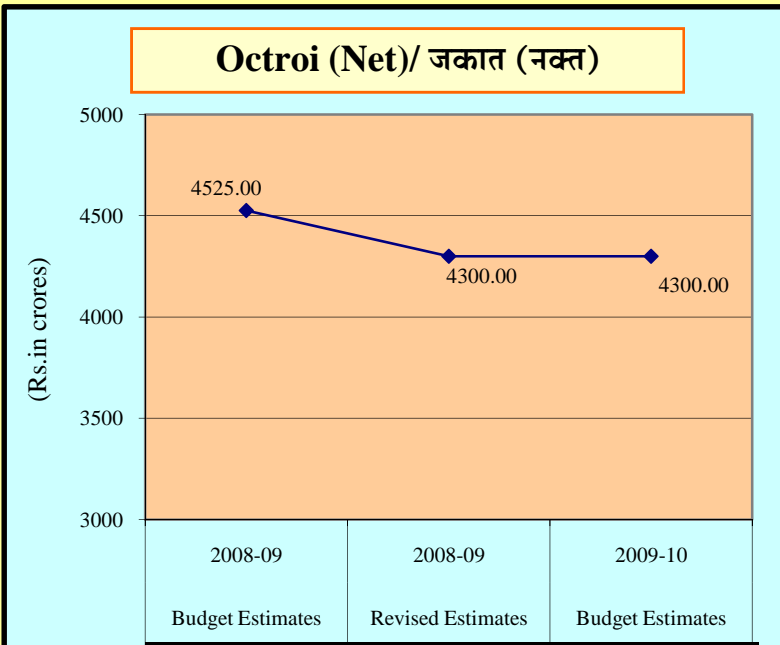
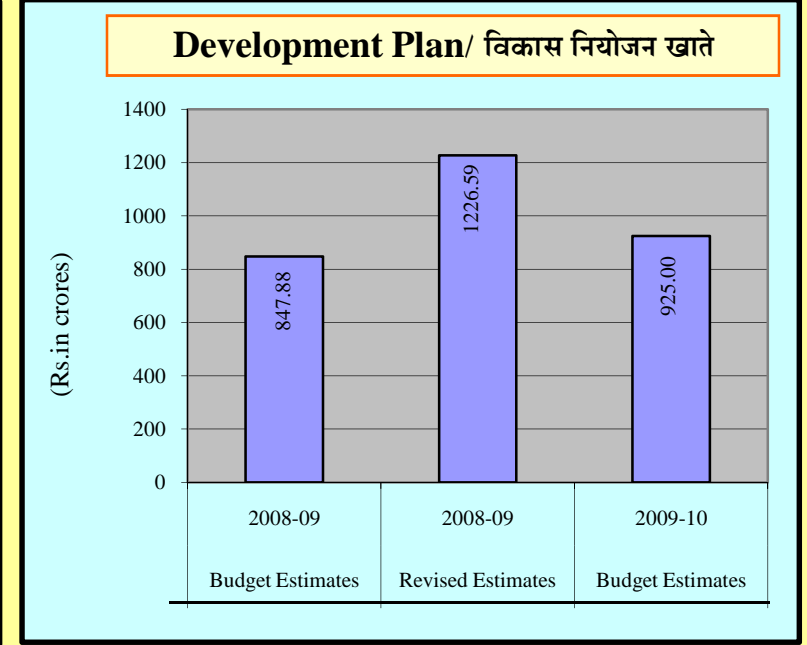
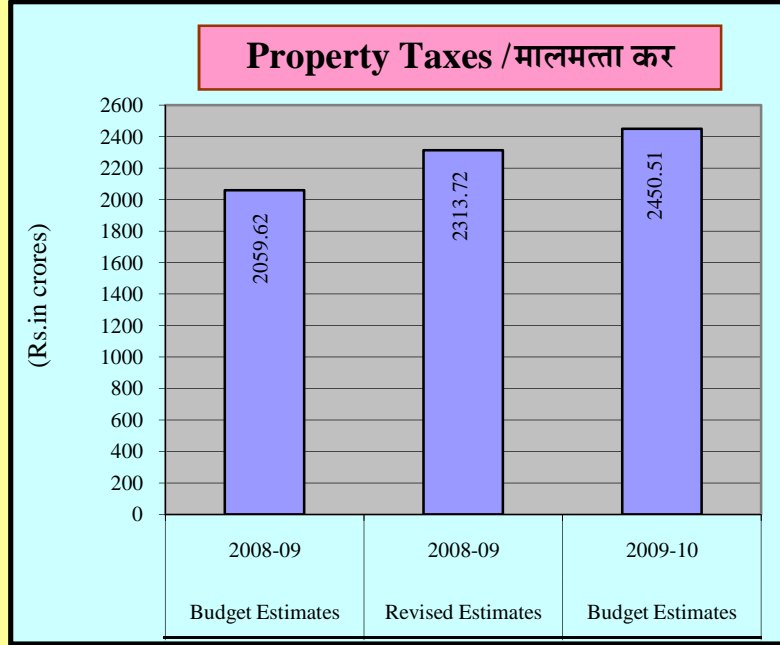
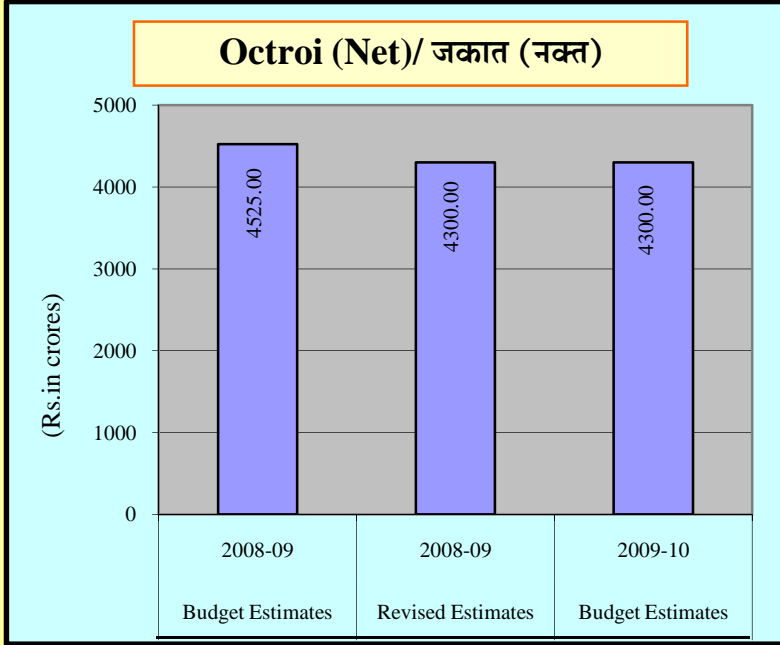
Sr.No.	Sources of Capital Receipts	Budget Estimates 2009-2010 (Rs.in crores)	Share in Rupee	भांडवली प्राप्तीची साधने
	Loan			कर्जे
1	Internal	3348.43	37	अंतर्गत
2	External	25.22	...	बाहेरील
3	Grants	739.19	8	अनुदाने
4	Contribution from development Fund	115.25	1	विकास निधीतून अंशदान
5	Sale proceeds of land and buildings	401.65	4	जमिनी व इमारती इ.च्या विक्रीपासूनचे उत्पन्न
6	Contribution from Revenue A/c	417.97	5	महसुली लेखातून अंशदान
7	Accumulated Surplus	1194.09	13	संचित वर्ताळा
8	Withdrawal from special fund	2470.50	27	विशेष निधीतून काढलेले पैसे
9	Other receipts	463.31	5	इतर प्राप्ती
	Total	9175.61	100	एकूण

CAPITAL ACCOUNT -BUDGET ESTIMATES 'A','B', 'E', 'G' AND TREE AUTHORITY
भांडवली लेखा-अर्थसंकल्पीय अंदाज 'अ', 'ब', 'ई', 'ग' आणि वृक्षप्राधिकरण

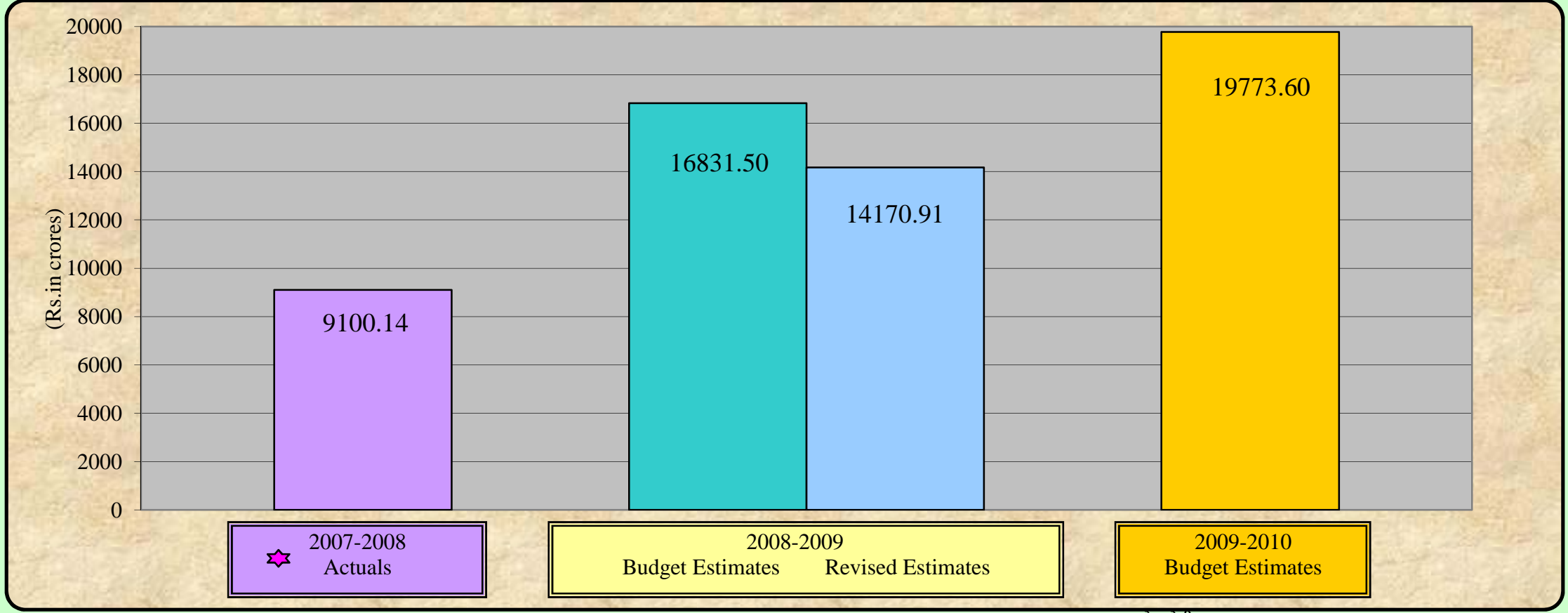

Sr. No.	Items of Capital Expenditure	Budget Estimates 2009-2010 (Rs.in crores)	Share in Rupee	भांडवली खर्चाच्या बाबी
1	Traffic Operations, Roads & Bridges	1291.18	14	रस्ते, पूल व वाहतूक प्रचालन
2	Storm Water Drains	1283.68	14	पर्जन्य जलवाहिन्या
3	Solid Waste Management & Transport	383.99	4	घन कचरा व्यवस्थापन व परिवहन
4	Health Department	446.64	5	आरोग्य खाते
5	Water Supply	2352.37	26	पाणी पुरवठा
6	Sewage Disposal	647.99	7	मलनिःसारण
7	Fire Brigade & Disaster Management	261.75	3	अग्निशमन दल आणि आपत्कालिन व्यवस्थापन
8	Information Technology	203.33	2	माहिती व तंत्रज्ञान खाते
9	Market & Deonar Abattoir	63.70	1	बाजार व देवनार पशुवधगृह
10	Repairs to Mun.Properties & Slum Improvement (Budgets-B)	340.36	4	अर्थसंकल्प ब अंतर्गत महापालिका मालमत्तांच्या दुरुस्त्या व गलिच्छ वस्ती सुधारणा
11	Repairs to Primary School Buildings (Budget E)	219.95	2	प्राथमिक शाळांच्या दुरुस्त्या (अर्थसंकल्प ई)
12	Others	1491.03	16	इतर
13	Excess of Receipts over Expenditure	189.64	2	खर्चापेक्षा जादा प्राप्ती
	Total	9175.61	100	एकूण

MAJOR COMPONENTS OF REVENUES INCOME (BUDGET ESTIMATES A,B,E,G & TREE AUTHORITY) / महसुली उत्पन्नाच्या प्रमुख बाबी (अर्थसंकल्पीय अंदाज अ,ब,ई,ग आणि वृक्षप्राधिकरण)

**SIZE OF BUDGET ESTIMATES - A, B, E,G & TREE AUTHORITY /
अर्थसंकल्पीय अंदाजाचे आकारमान अ,ब,ई,ग आणि वृक्ष प्राधिकरण**

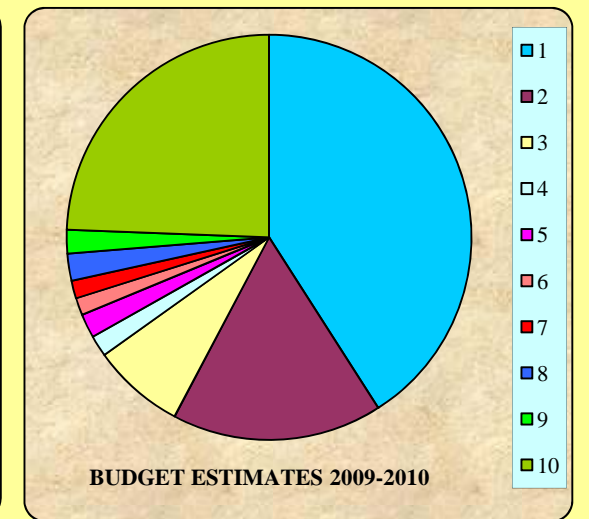
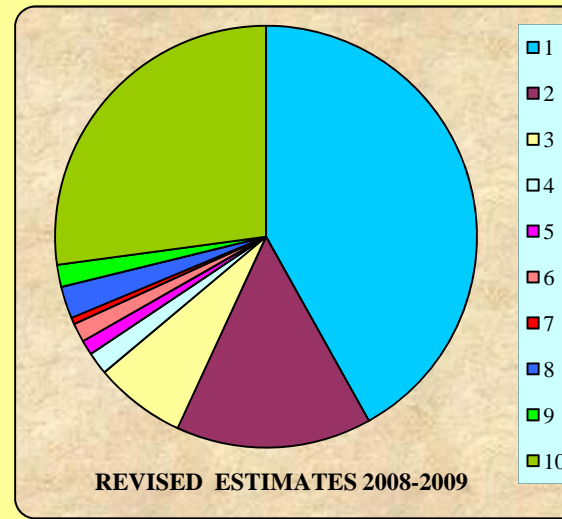
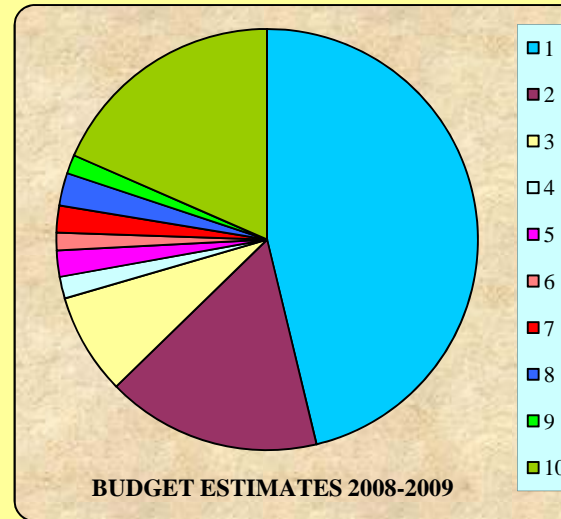
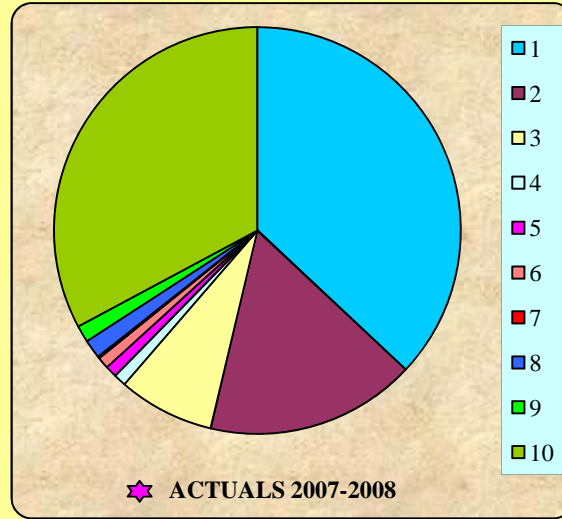

(Rs.in crores /रुपये कोटीत)

Particulars	2007-2008	2008-2009		2009-2010	तपशील
	★ Actuals	Budget Estimates	Revised Estimates	Budget Estimates	
Revenue Expenditure	7120.02	8212.40	8534.41	10787.63	महसुली खर्च
Project Works	1980.12	8619.10	5636.50	8985.97	प्रकल्प कामे
Total	9100.14	16831.50	14170.91	19773.60	एकूण

★ Subject to reconciliation
ताळमेळ घालण्यासापेक्ष

PROPOSED PROVISIONS FOR VARIOUS BUDGETARY OBJECTIVES / विविध अंदाजपत्रकीय उद्दीष्टांसाठी प्रस्तावित तरतुदी

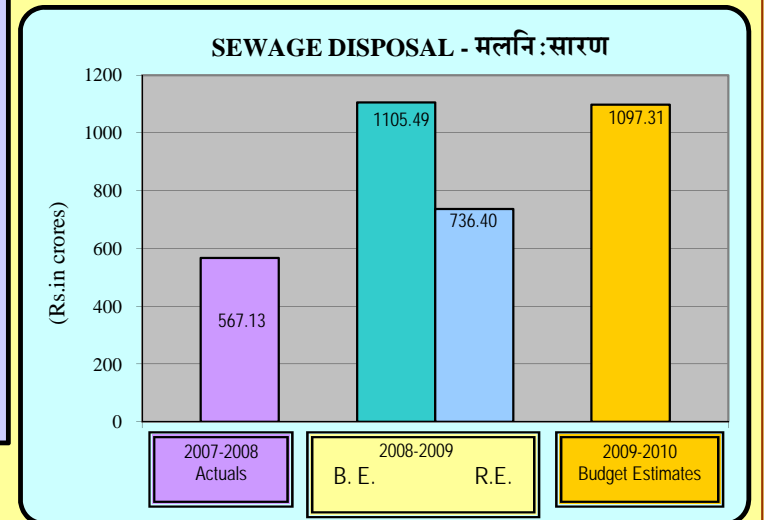
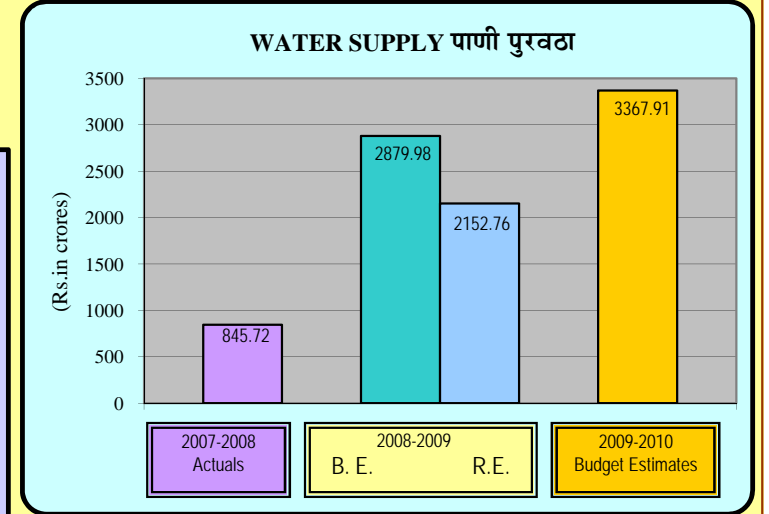
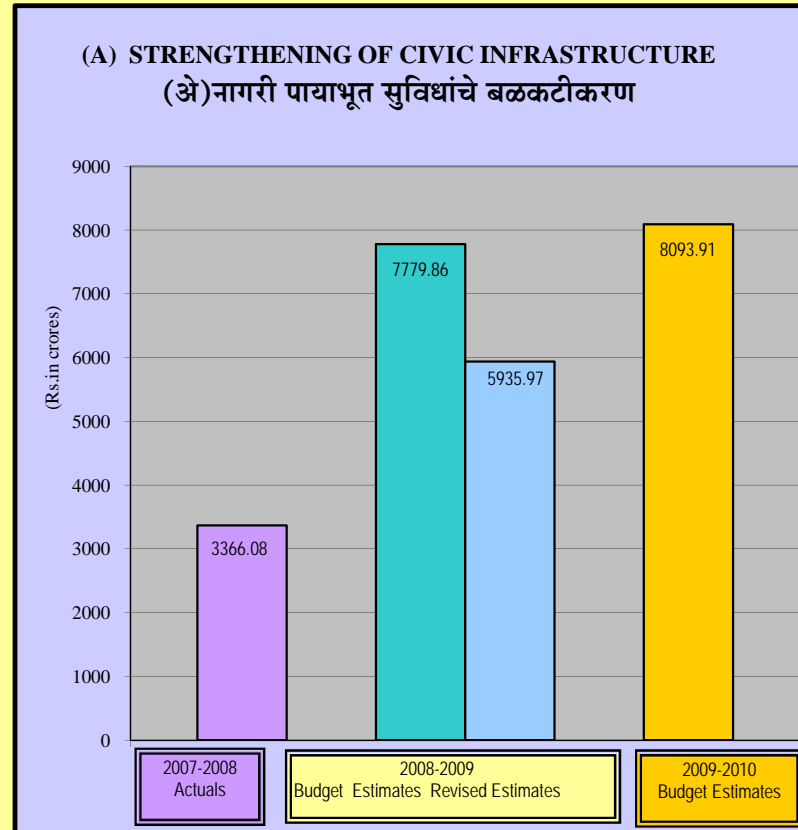
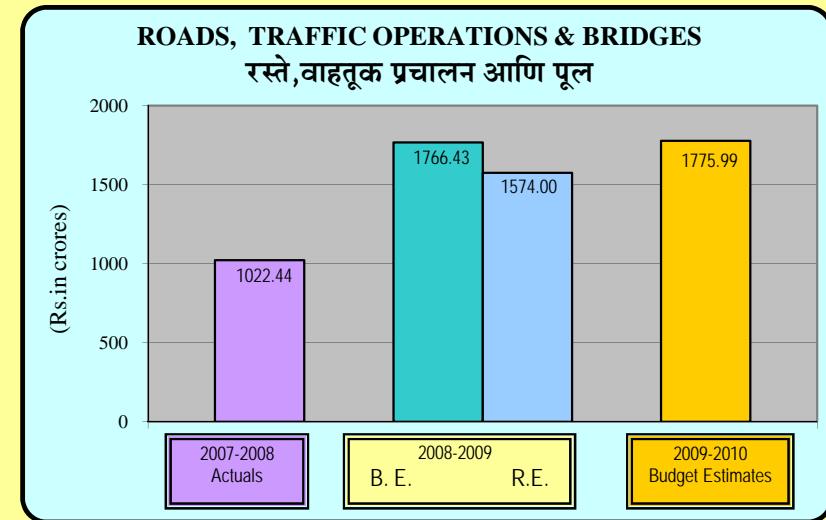
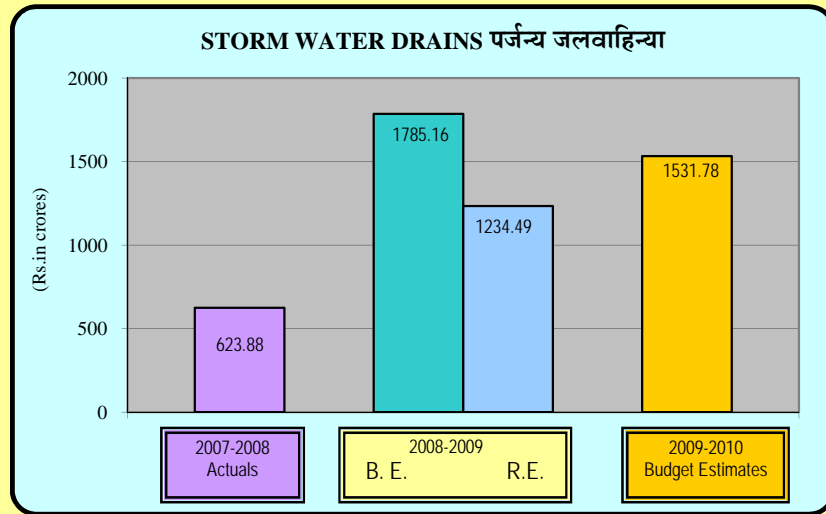

Sr. No. अनु क्र.	PARTICULARS	ACTUALS	Share in	BUDGET ESTIMATES	Share in	REVISED ESTIMATES	Share in	BUDGET ESTIMATES	Share in	तपशिल
		प्रत्यक्ष आकडे	Rupee	अर्थसंकल्पीय अंदाज	Rupee	सुधारीत अंदाज	Rupee	अर्थसंकल्पीय अंदाज	Rupee	
		★ 2007-08 (Rs.in crores/ रु.कोटीत)	रुपयातील हिस्सा	2008-09 (Rs.in crores/ रु.कोटीत)	रुपयातील हिस्सा	2008-09 (Rs.in crores/ रु.कोटीत)	रुपयातील हिस्सा	2009-10 (Rs.in crores/ रु.कोटीत)	रुपयातील हिस्सा	
1	Strengthening of Civic Infrastructure	3366.08	37	7779.86	46	5935.97	42	8093.91	41	नागरी पायाभूत सुविधांचे बळकटीकरण
2	Upgradation of Social Infrastructure and Amenities	1520.46	17	2776.79	16	2126.43	15	3321.97	17	सामाजिक पायाभूत सुविधांची आणि सुखसोयींची दर्जोन्नती
3	Cleanliness and Improvement of City Environment	696.27	8	1309.15	8	991.23	7	1462.52	7	स्वच्छता आणि शहर पर्यावरणामध्ये सुधारणा
4	City Beautification and creation of places of tourist interest	89.94	1	281.27	2	245.34	2	336.16	2	शहरांचे सुशोभिकरण आणि पर्यटन स्थळांची निर्मिती
5	Disaster Management and Improving Disaster Preparedness	83.92	1	337.99	2	158.99	1	380.12	2	आपत्कालिन व्यवस्थापन आणि आपत्कालिन पूर्वतयारीमध्ये सुधारणा
6	Improving Civic Services and Citizen Facilitation	85.88	1	226.75	1	207.54	1	272.71	1	नागरी सेवा आणि सुविधा केंद्राची सुधारणा
7	Institutional Improvements and Reforms	12.90	0	347.80	2	72.26	1	281.93	1	संस्थात्मक सुधारणा व पुनर्रचना
8	Social Welfare	135.28	1	422.66	3	348.71	2	427.88	2	समाज कल्याण
9	Improvement, Management and Maintenance of Municipal Assets	122.65	1	244.23	1	239.32	2	370.76	2	महापालिका मालमत्तांची सुधारणा, व्यवस्थापन आणि परिरक्षण
10	Common Services & Miscellaneous Activities	2986.76	33	3105.00	19	3845.12	27	4825.64	25	सामाईक सेवा आणि संकीर्ण उपक्रम
	Total	9100.14	100	16831.50	100	14170.91	100	19773.60	100	एकूण

★ Subject to reconciliation तालमेल घालण्यासापेक्ष

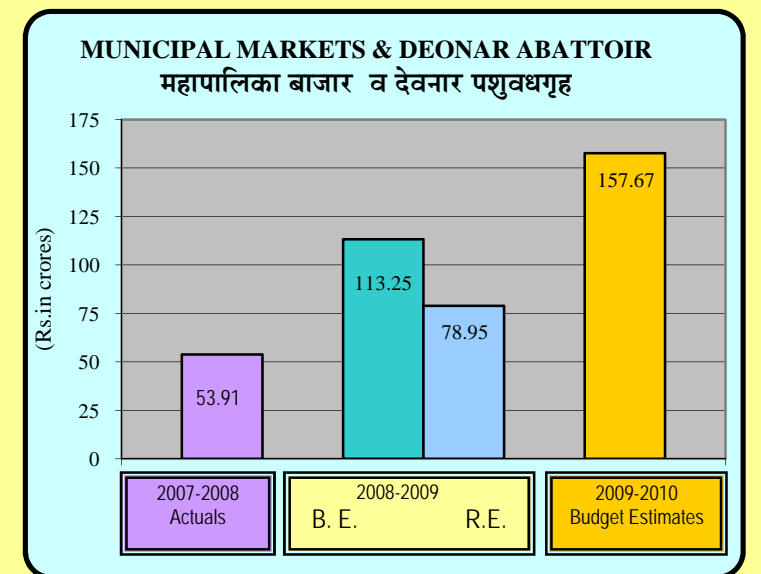
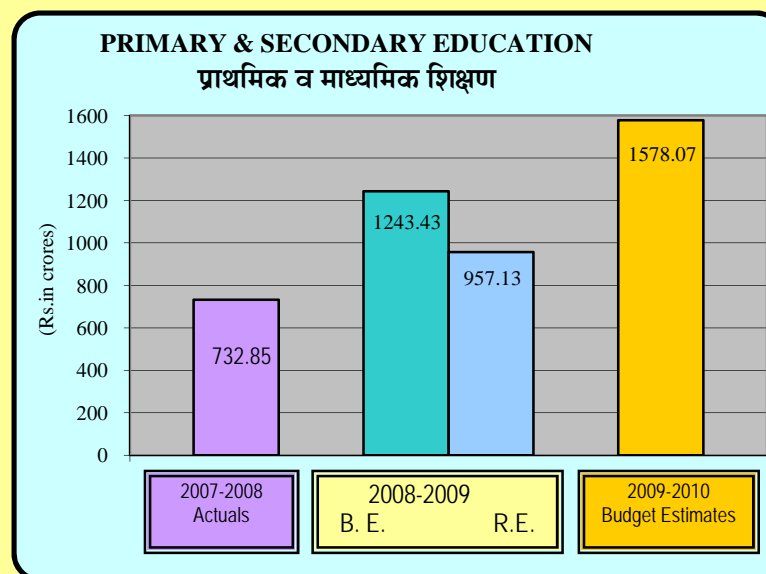
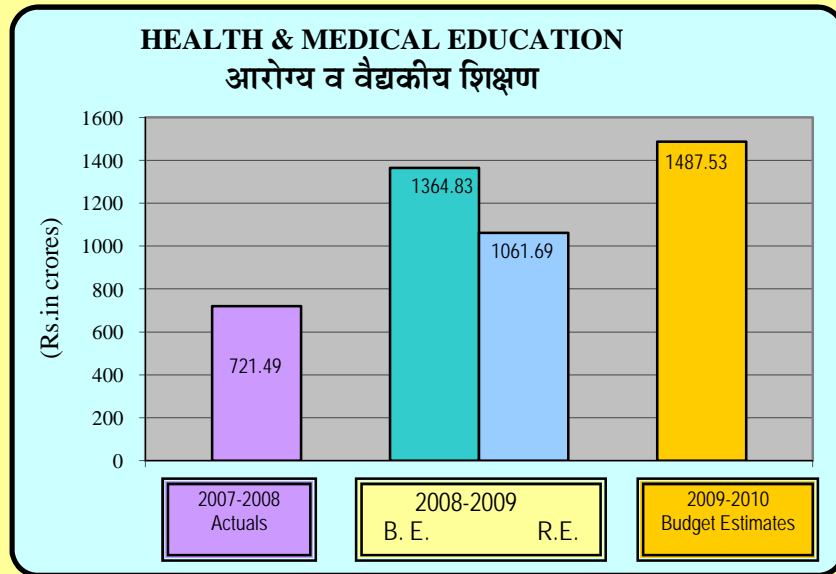
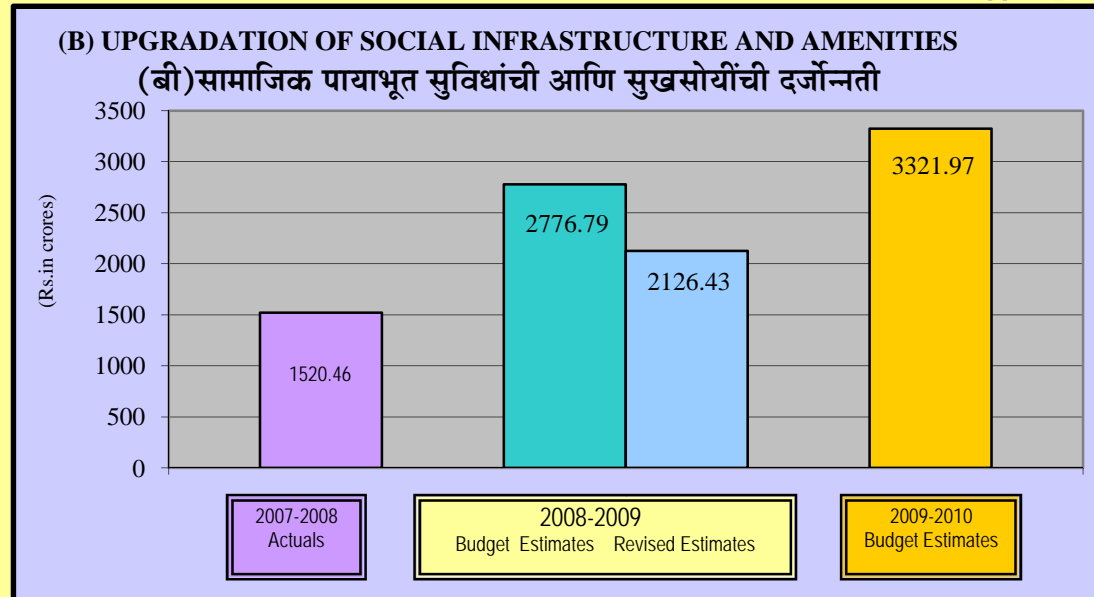
(A) STRENGTHENING OF CIVIC INFRASTRUCTURE

(अ) नागरी पायाभूत सुविधांचे बळकटीकरण

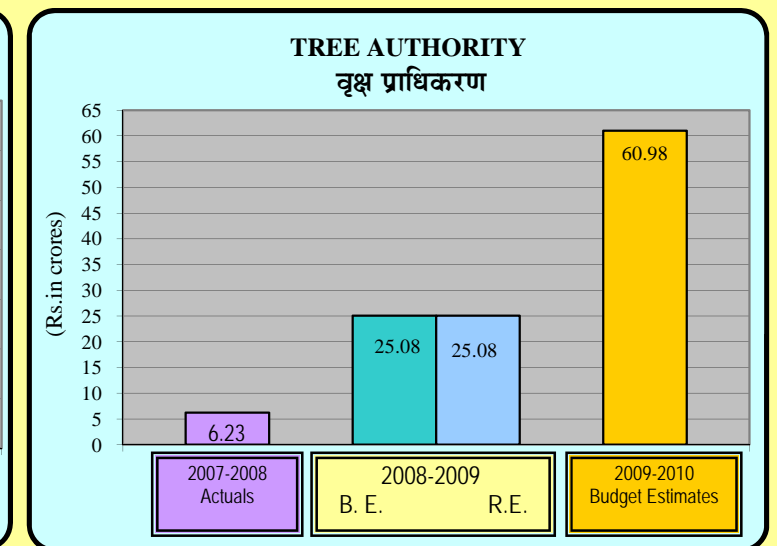
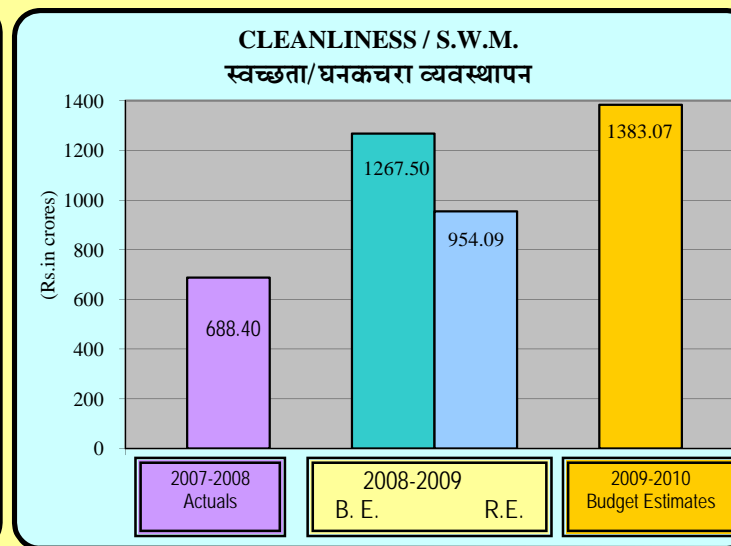
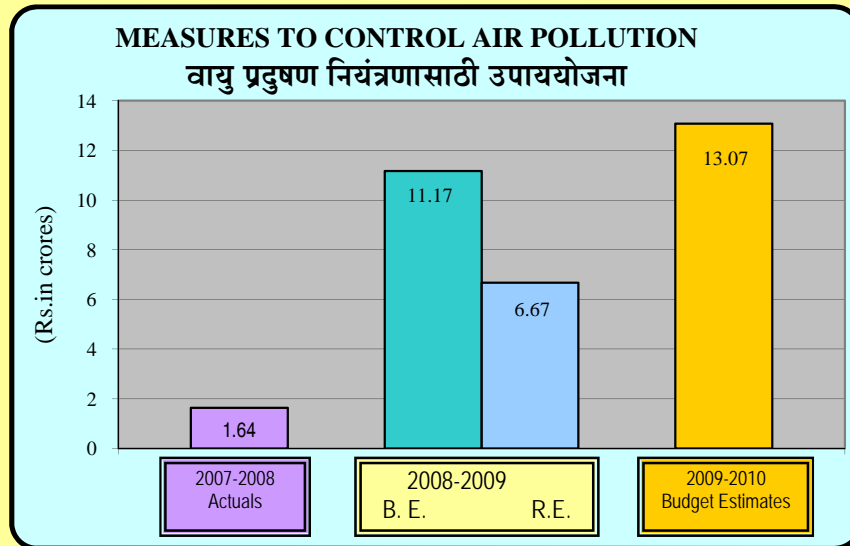
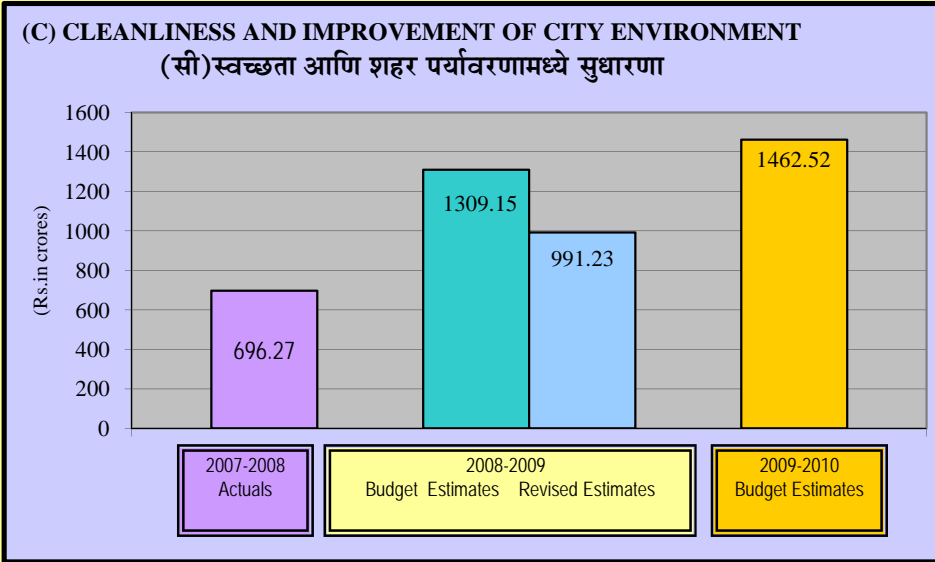
(B) UPGRADATION OF SOCIAL INFRASTRUCTURE AND AMENITIES

(बी) सामाजिक पायाभूत सुविधांची आणि सुखसोयींची दर्जोन्नती

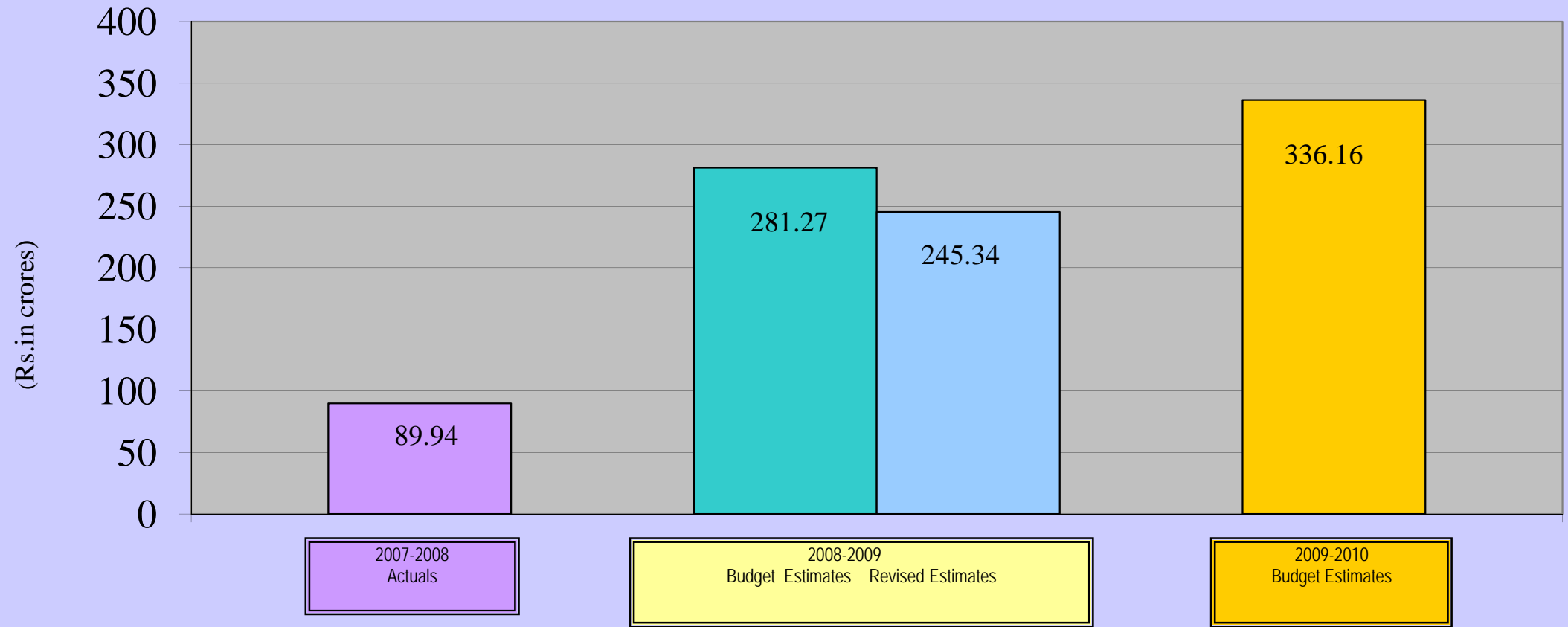
(C) CLEANLINESS AND IMPROVEMENT OF CITY ENVIRONMENT

(सी) स्वच्छता आणि शहर पर्यावरणामध्ये सुधारणा

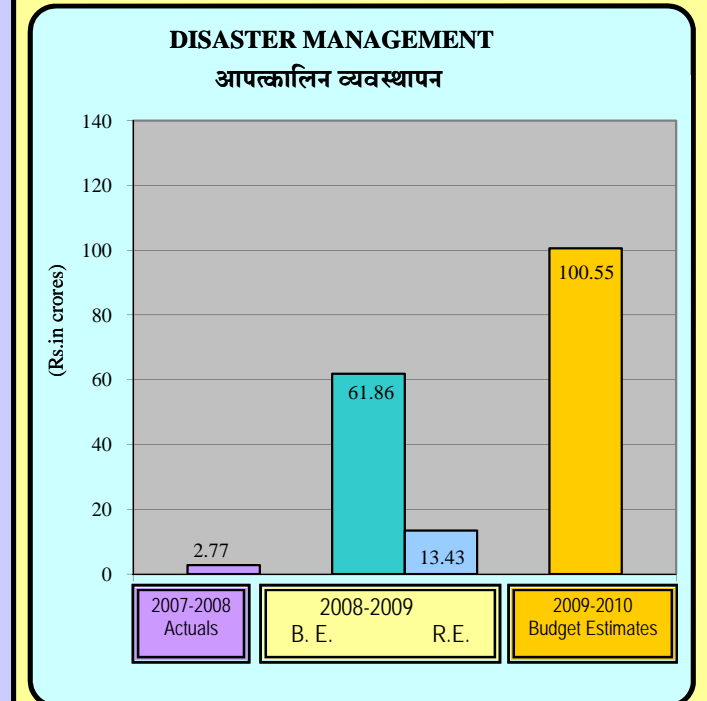
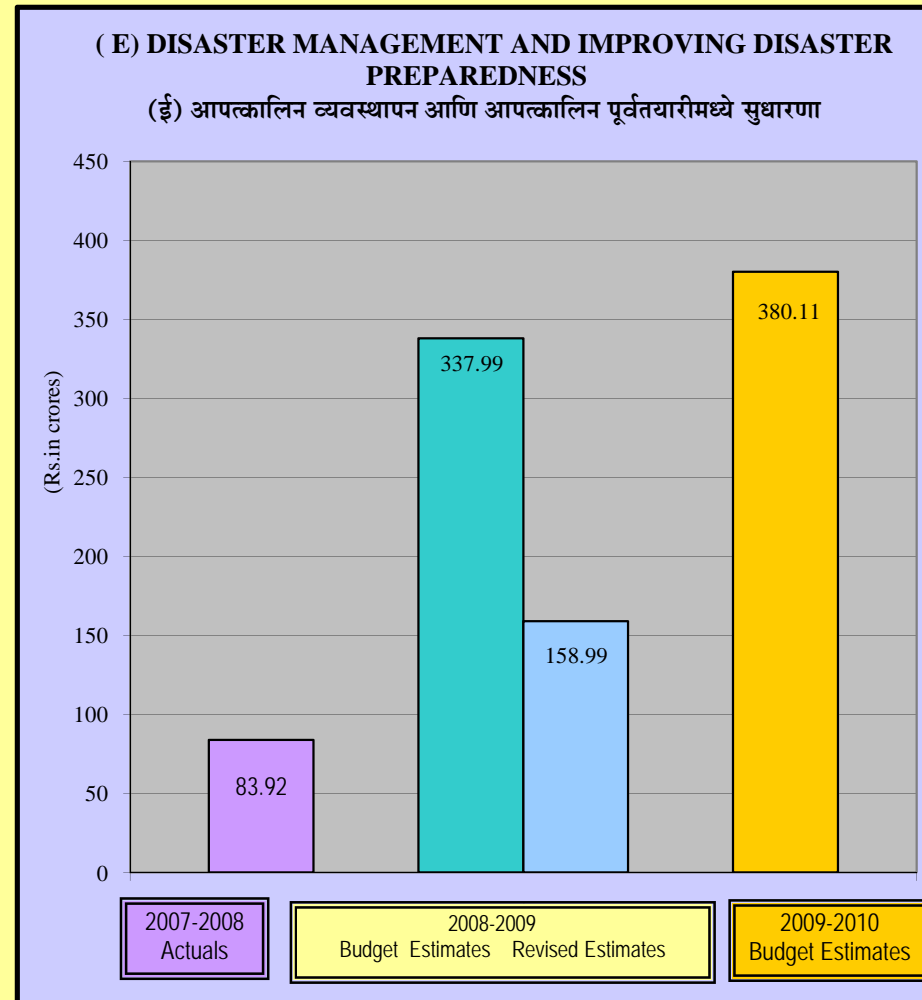
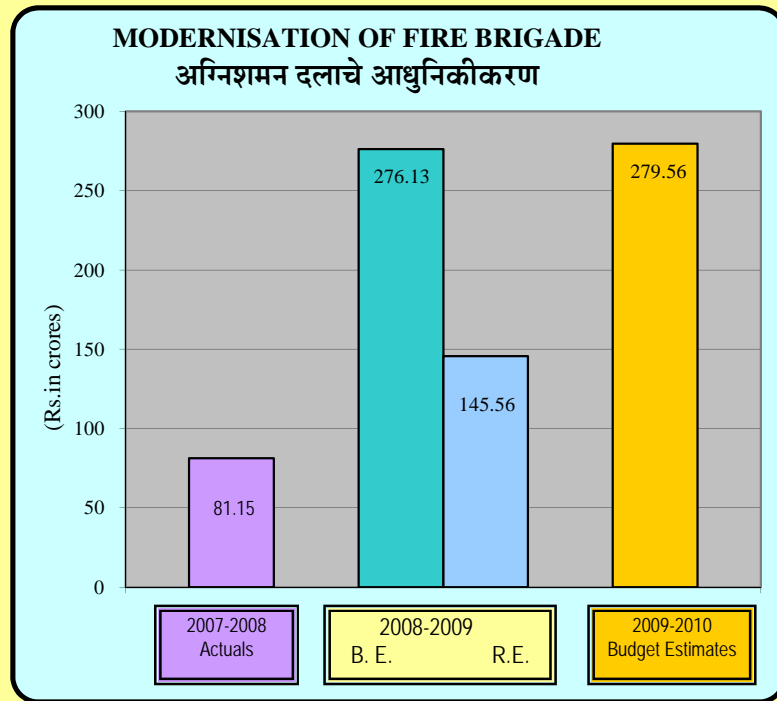
(D) CITY BEAUTIFICATION AND CREATION OF PLACES OF TOURIST INTEREST (डी)शहराचे सुशोभिकरण आणि पर्यटन स्थळांची निर्मिती

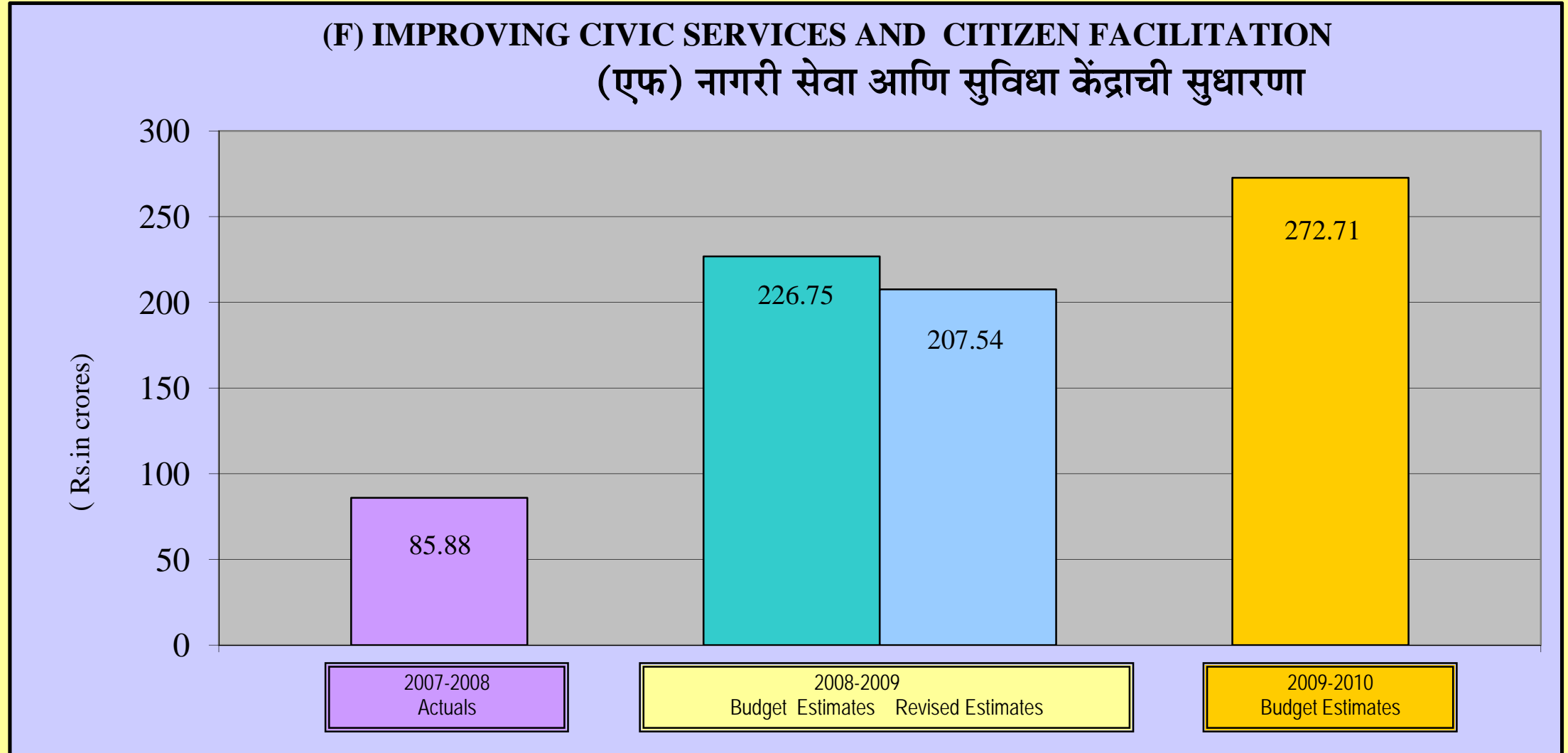
(D) CITY BEAUTIFICATION AND CREATION OF PLACES OF TOURIST INTEREST
(डी)शहराचे सुशोभिकरण आणि पर्यटन स्थळांची निर्मिती

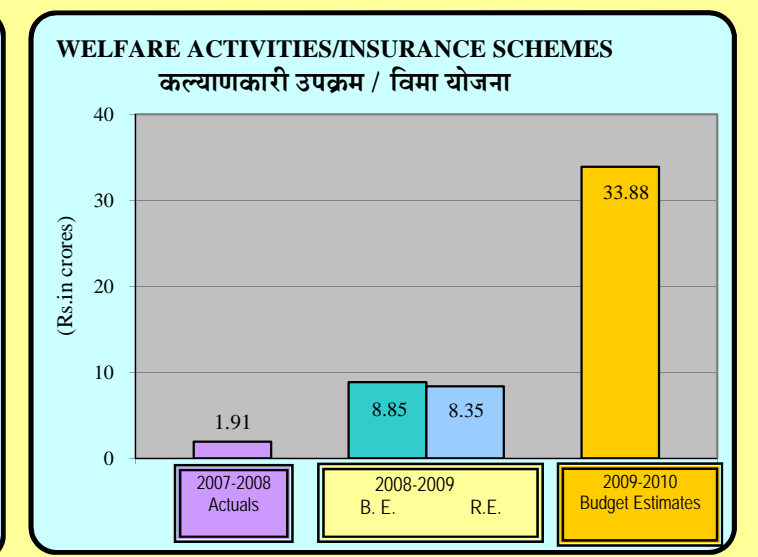
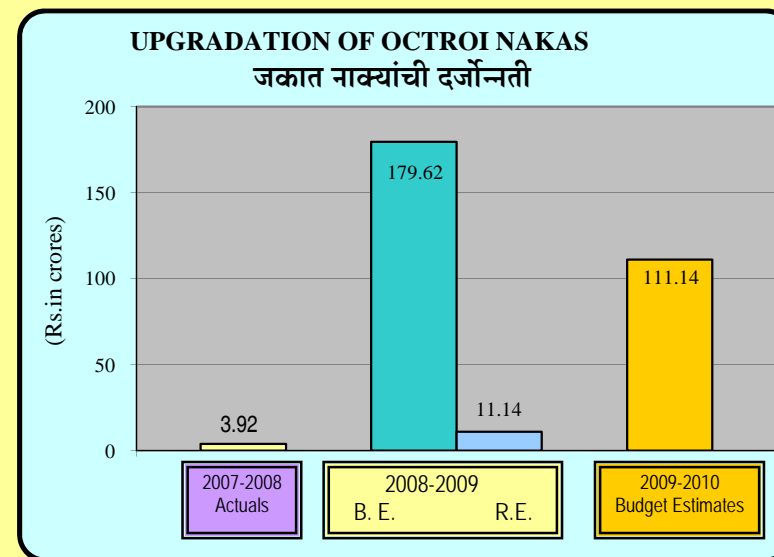
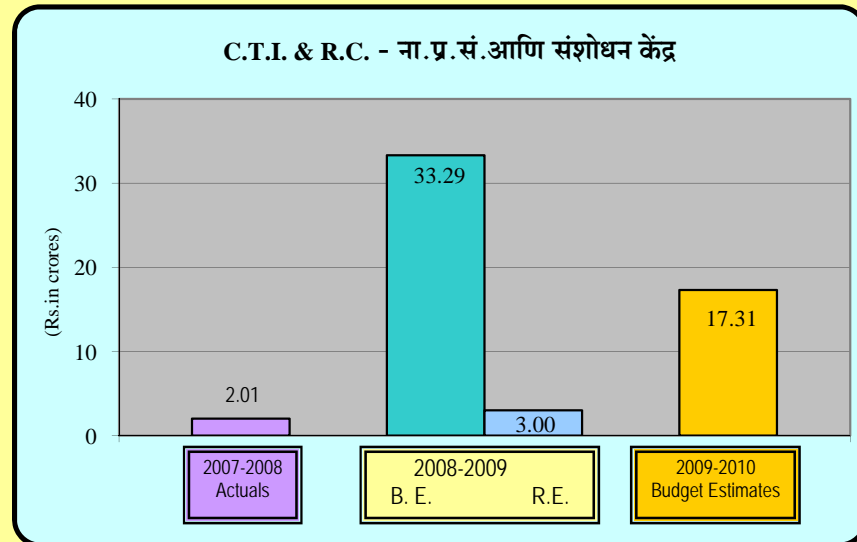
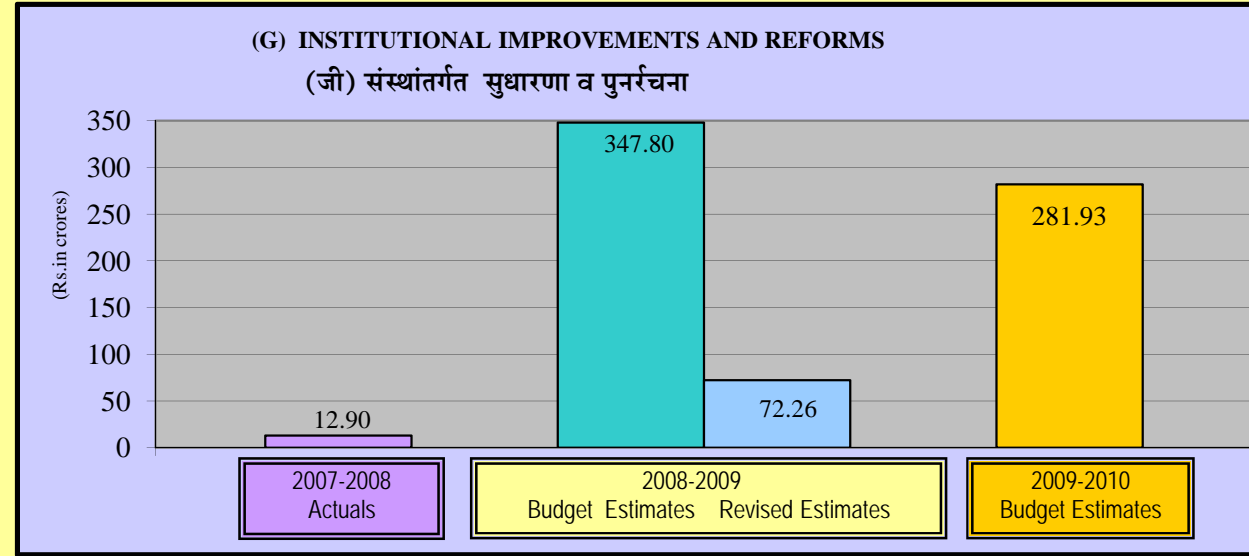
(E) DISASTER MANAGEMENT AND IMPROVING DISASTER PREPAREDNESS

(ई) आपत्कालिन व्यवस्थापन आणि आपत्कालिन पूर्वतयारीमध्ये सुधारणा

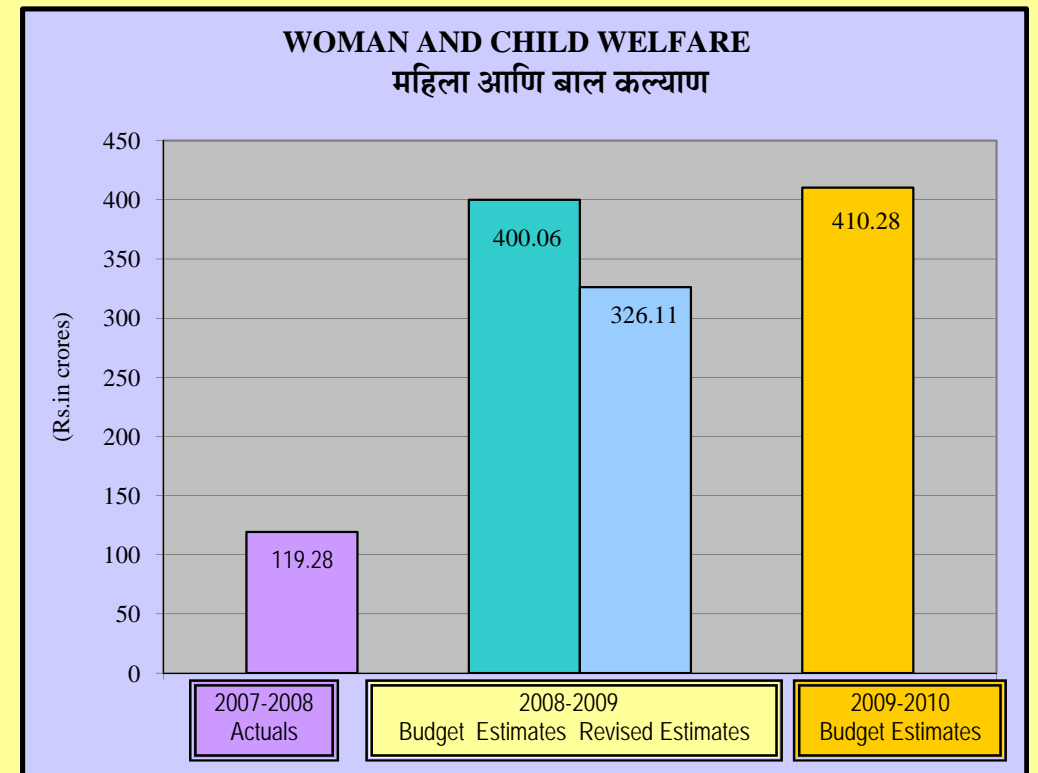
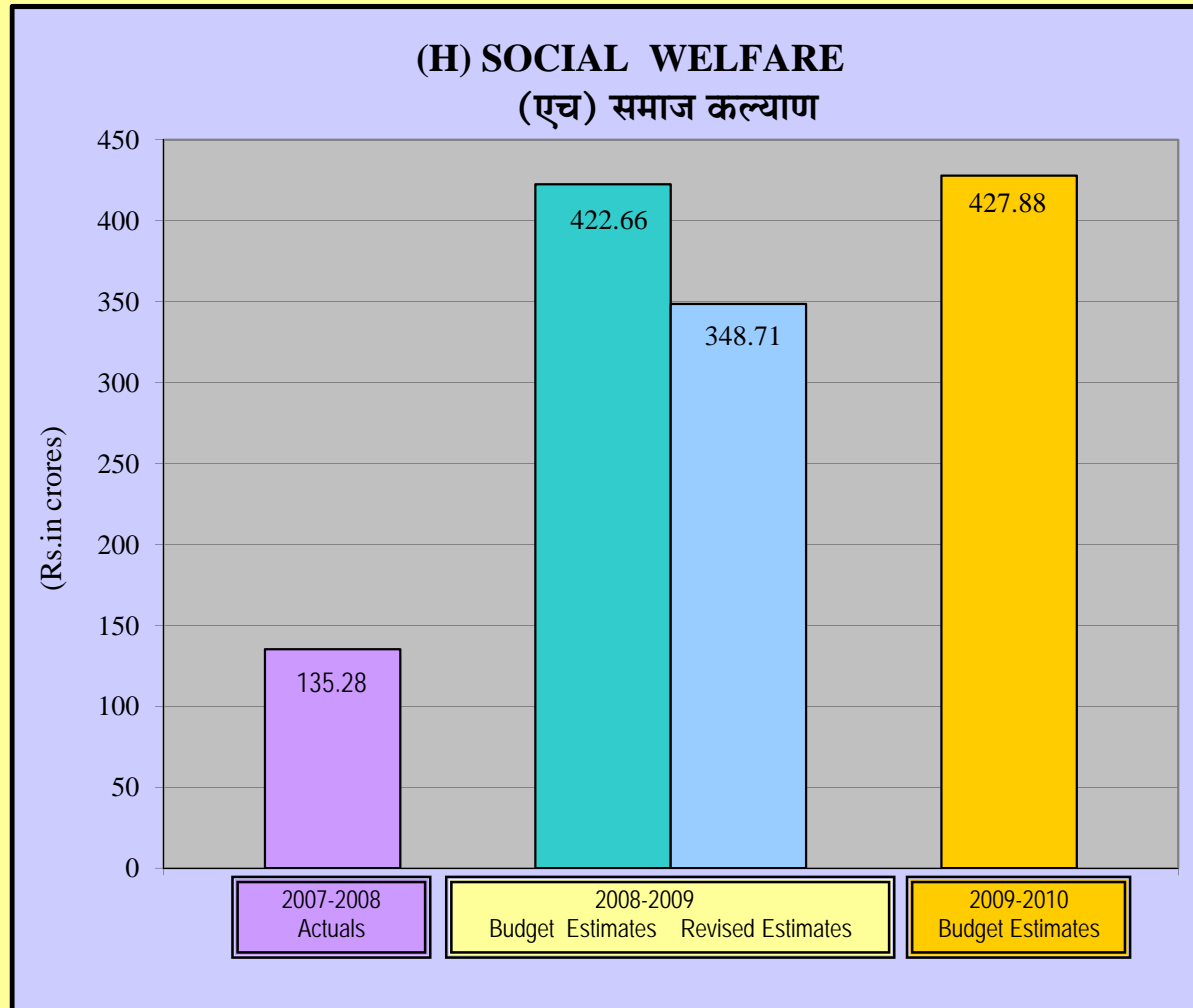

(G) INSTITUTIONAL IMPROVEMENTS AND REFORMS (जी) संस्थांतर्गत सुधारणा व पुनर्रचना

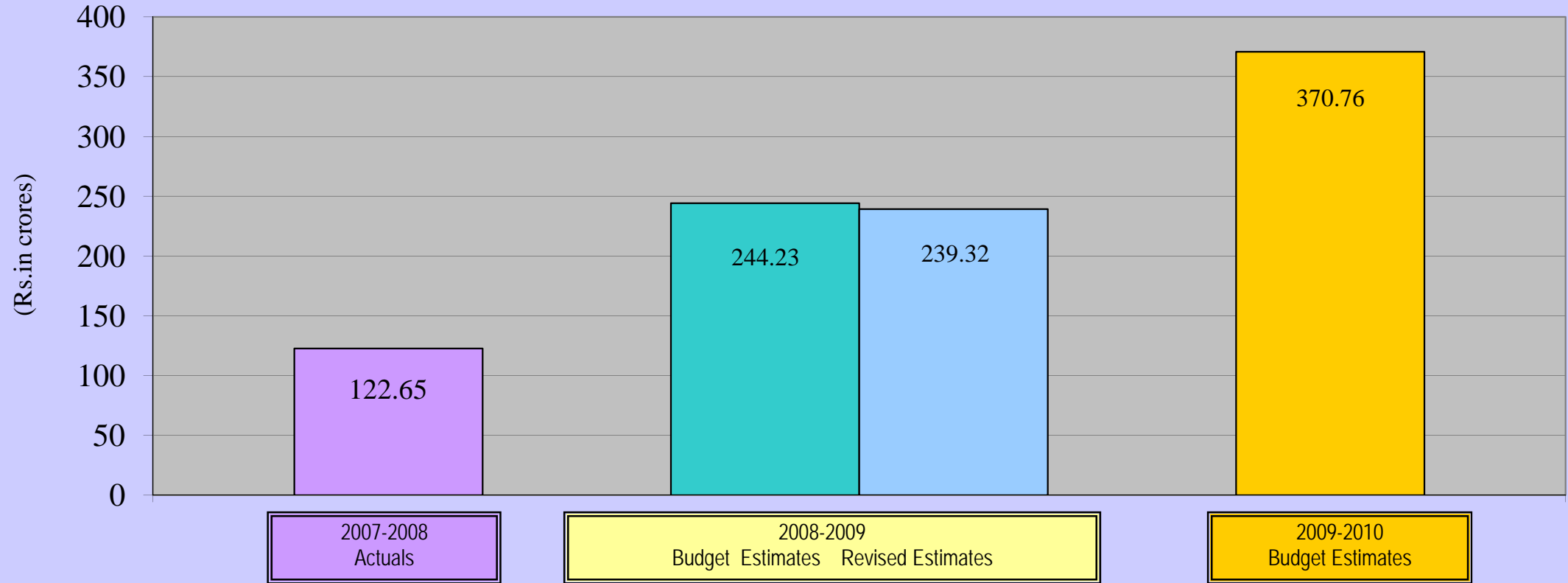
(H) SOCIAL WELFARE

(एच) समाज कल्याण

(I) IMPROVEMENT, MANAGEMENT AND MAINTENANCE OF MUNICIPAL ASSETS
(आय) महानगरपालिका मालमत्तांची सुधारणा, व्यवस्थापन आणि परिरक्षण

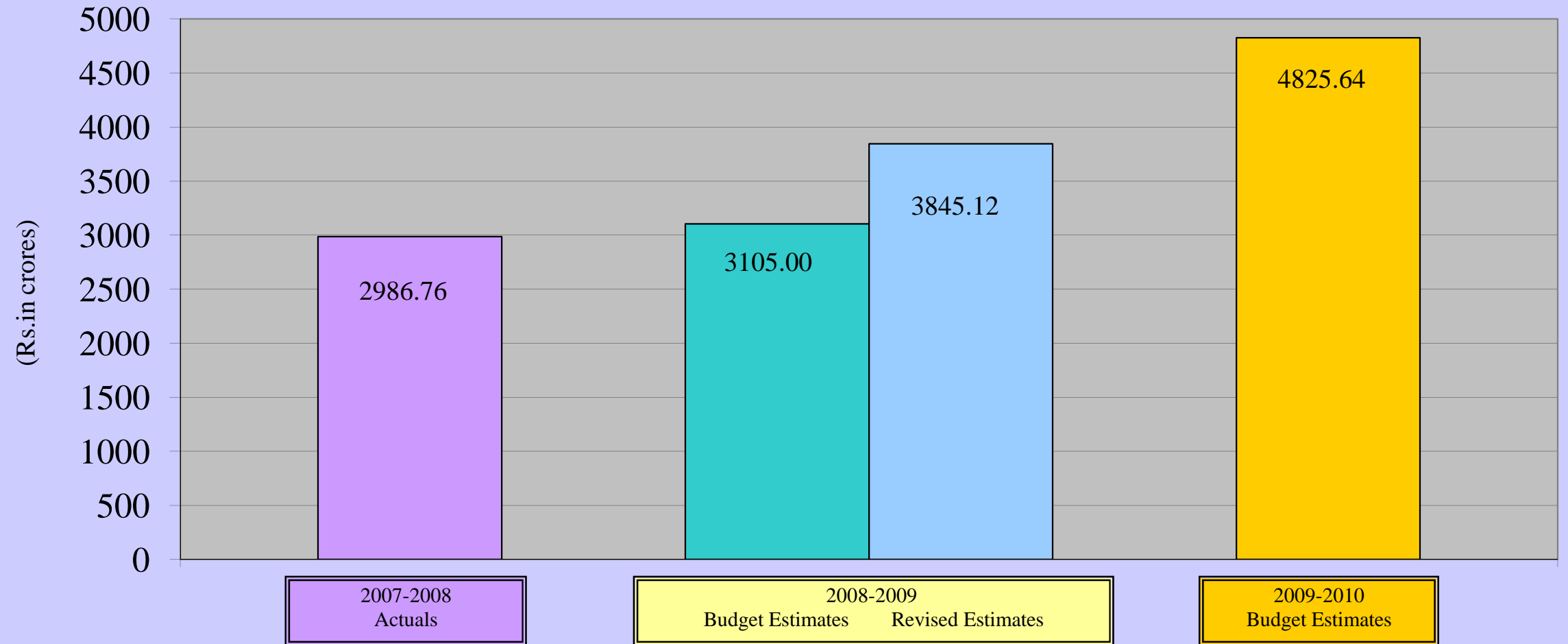
(I) IMPROVEMENT, MANAGEMENT AND MAINTENANCE OF MUNICIPAL ASSETS
(आय) महानगरपालिका मालमत्तांची सुधारणा, व्यवस्थापन आणि परिरक्षण

(J) COMMON SERVICES AND MISCELLANEOUS ACTIVITIES

(जे) सामाईक सेवा आणि संकीर्ण उपक्रम

(J) COMMON SERVICES AND MISCELLANEOUS ACTIVITIES - (जे) सामाईक सेवा आणि संकीर्ण उपक्रम

प्रस्तावित अर्थसंकल्पातील तरतुदींची ठळक वैशिष्ट्ये व अपेक्षित
फलश्रुती

पर्जन्य जलनिःसारण

प्रस्तावित अर्थसंकल्पीय अंदाजांतील तरतुदींची ठळक वैशिष्ट्ये व महत्त्वाच्या निर्धारित फलश्रुती

मुंबई महानगरपालिका अधिनियम १८८८ च्या कलम ६१ (अ) अन्वये नाल्यांचे परिरक्षण व सफाई करणे आणि जलनिःसारणाची कामे करणे हे महानगरपालिकेचे अनिवार्य कर्तव्य आहे.

२. पावसाचे पाणी तुंबणे आणि परिणामी नागरिकांची गैरसोय होणे हे टाळण्यासाठी पावसाच्या पाण्याचा जलद आणि कार्यक्षमतेने निचरा होणे, ही पर्जन्य जल व्यवस्थापनाच्या क्षेत्रामधील महत्त्वाची निर्धारित फलश्रुती आहे. स्वच्छ शहरी पर्यावरण अस्वच्छ पर्यावरण व पुरापासून उद्भवणाऱ्या रोगांमध्ये घट, शहराची अर्थप्राप्ती व उत्पादकता यामध्ये सुधारणा या निर्धारित फलश्रुती आहेत. तदनुषंगाने मुंबई शहराला जागतिक दर्जाच्या शहरांचे स्वरूप देण्यासाठी प.ज.वा.च्या पायाभूत सुविधा बळकट करण्यासाठी अनेक उपयायोजना हाती घेणे. त्या दृष्टीने खालील क्षेत्रांवर भर देण्यात आलेला आहे.

भर देण्यात आलेली क्षेत्रे

- प्रतिताशी ५० मि.मी. पाऊस पडला तरी पाण्याचा योग्यप्रकारे निचरा व्हावा याकरिता विद्यमान पर्जन्य जलवाहिन्या प्रणालींची दर्जोन्नती करणे.
- अतिरिक्त पर्जन्य जलाचा उपसा करण्यासाठी उदंचन क्षमता निर्माण करणे.
- लहान/मोठे नाले / गटारे यांचे रुंदीकरण करणे / गाळ काढणे व त्यामधील अडथळे दूर करणे.

कार्यानुरूपता
दर्शके

आऊटपूट इंडिकेटर्स

⇒ ⇒ ⇒

आऊटकम इंडिकेटर्स

कव्हरेज इंडिकेटर्स

१. अर्थसंकल्पीय निकषानुसार एकूण जलवाहिन्यांची लांबी (% कि.मी.)
२. स्वच्छता केलेल्या पर्जन्यजलवाहिन्यांची एकूण लांबी (% कि.मी.)
३. पर्जन्यजलवाहिन्यांचा वाहण्याचा किमान कालावधी (तास)

फर्स्ट स्टेज आऊटकम

१. पाणी तुंबण्याची समस्या सोडविण्यासाठी लागलेला कालावधी (मिनीटे /तास)
२. पाण्यापासून व विषाणूंपासून उद्भवणाऱ्या रोगांच्या तीव्रतेत घसरण (%)
३. पाणी तुंबून राहिलेला कालावधी (%)

ऑपरेशनल इंडिकेटर्स

४. पर्जन्य वाहिन्या स्वच्छ केल्याची वारंवारता (दिवस / साप्ताहिक)
५. पूर परिस्थिती उद्भवणारी ठिकाणे (%)
६. यंत्राचा उपयोग (%)
७. प्रचलनात्मक फलश्रुतीची अंमलबजावणी व मुल्यांकन (होय/नाही)

फायनल स्टेज आऊटकम

४. पावसाळ्यात पूर न उद्भवणे / पूरविरहीत शहर (%)
५. पाण्यामुळे व विषाणूमुळे उद्भवणाऱ्या रोगांपासून मुक्तता (%)
६. अनुपस्थिती व उत्पन्नातील घट कमी झाली (%)
७. स्वच्छ परिसरातील आंतरराष्ट्रीय मानके (प्रमाण १-५)

३. उपरोक्त क्षेत्रातील साध्यांसाठी आगामी वर्षात खालील उपक्रम हाती घेण्याचे प्रस्ताविले आहे :-

(रुपये कोटीत)

भर देण्यात आलेली क्षेत्रे	उपक्रम	तरतुदी
➤ प्रतिताशी ५० मि.मी. पाऊस पडला तरी पाण्याचा योग्यप्रकारे निचरा व्हावा याकरिता विद्यमान पर्जन्य जलवाहिन्या प्रणालींची दर्जोन्नती करणे.	(एक) पर्जन्य जलवाहिन्यांचे बांधकाम / पुनर्बांधकाम / सुधारणा / पुनर्रचना / ट्रेनिंग / रूंदीकरण करणे. - 'ब्रिमस्टोवाड' प्रकल्पांतर्गत कामे. - 'ब्रिमस्टोवाड' प्रकल्प कामांव्यतिरिक्तची कामे.	४०१.८५ ८०१.८३
	(दोन) नाल्यांच्या पडलेल्या भिंतींची आणि मोऱ्यांच्या कोसळलेल्या भागांची दुरुस्ती करणे.	६.००
	(तीन) नलिका मोऱ्यांचे पेटिका मोऱ्यांत रुपांतर करणे व विद्यमान मोऱ्यांची पुनर्रचना करणे.	५.००
➤ अतिरिक्त पर्जन्य जलसाठ्याचा उपसा करण्यासाठी उदंचन क्षमता निर्माण करणे.	पर्जन्य जल उदंचन केंद्रे उभारणे ('ब्रिमस्टोवाड' प्रकल्पांतर्गत कामे)	१८८.००
➤ लहान/मोठे नाले/गटारे यांचे रूंदीकरण करणे / गाळ काढणे व त्यामधील अडथळे दूर करणे.	(एक) सर्वसाधारण स्थापत्य दुरुस्त्या. पर्जन्य जलवाहिन्या.	६७.००
	(दोन) मुंबई शहर व उपनगरात कमानीखालून जाणारी गटारे, बंद गटारे, ढापा गटारे, नाले गाळविरहीत करणे. रेल्वे व अशासकीय संस्था यांना अधिदानासह	५६.५०
	(तीन) ब्रिमस्टोवाड अहवाल आणि राज्य शासनाने नियुक्त केलेली सत्यशोधन समिती, तसेच सी.डब्ल्यू.पी. आणि आर.एस. या सल्लागारांच्या शिफारशीनुसार मुंबई महानगरपालिकेच्या अधिपत्याखाली येणाऱ्या मिठी नदीच्या भागाचे आणि बृहन्मुंबईतील इतर नद्या, नाले यांचे रूंदीकरण आणि ट्रेनिंग करणे.	४०.००
	(चार) नाले व पर्जन्यजलवाहिन्यांच्या संरचनांचे पुनर्वसन करणे.	१०२.००
➤ मॉनिटरिंग अँड इव्हॅल्युएशन सेल	- कर्मचारीवृंदाकरिता प्रशिक्षण खर्च	०.०६

४. अपेक्षित परिणाम :

- पर्जन्य जल उदंचन केंद्रांच्या उभारणीमुळे ग्रँट रोड, मुंबई सेंट्रल, ताडदेव, लालबाग, कुर्ला, कालिना, वांद्रे-कुर्ला संकुल, साकीनाका, एअर इंडिया कॉलनी, एल.बी.एस. मार्ग, मरोळ सैनिक वसाहत, वर्सोवा, गोरेगाव, कांदिवली, बोरिवली आणि दहिसर इत्यादी विभागात होणाऱ्या पूराचा धोका कमी होईल.
- मिठी नदी आणि दहिसर नदी / पोईसर नदी यासारख्या इतर नद्या यांचे रुंदीकरण आणि ट्रेनिंगद्वारे विकास केल्यामुळे तसेच खोलवर गाळ काढल्यामुळे या विभागात पूर परिस्थिती निर्माण होण्याचा संभव कमी होईल.
- अंदाजे ३३५ कि.मी. चे नाले गाळविरहित केल्यामुळे त्यांची पाणी वाहून नेण्याची क्षमता वाढेल.
- प्रति ताशी ५० मि.मी. पाऊस पडल्यास ते पाणी वाहून नेण्याच्या निकषानुसार सुमारे ४० कि.मी. पर्जन्य जलवाहिन्यांची दर्जोन्नती केल्यामुळे पावसाळ्यात पाणी तुंबण्याचे प्रमाण कमी होईल.

५. सन २००९-१० च्या अर्थसंकल्पीय अंदाजांमधील खर्चाच्या प्रस्तावित तरतुदी :

	(रुपये कोटीत)
अ) भांडवली अर्थसंकल्पीय अंदाज	१२८३.६८
ब) महसुली अर्थसंकल्पीय अंदाज	२४८.१०
एकूण प्रस्ताविलेली अर्थसंकल्पीय तरतूद (अ + ब)	१५३१.७८

रस्ते, वाहतूक व पूल

प्रस्तावित अर्थसंकल्पीय अंदाजांतील तरतुदींची ठळक वैशिष्ट्ये व महत्त्वाच्या निर्धारित फलश्रुती

मुंबई महानगरपालिका अधिनियम १८८८च्या कलम ६१(म) अन्वये सार्वजनिक रस्ते, पूल, कॉजवेज् व तत्सम गोष्टी बांधणे, ते सुस्थितीत ठेवणे, त्यात फेरफार व सुधारणा करणे आणि रस्त्यांवरील वाहने आणि पादचारी यांचा प्रवास सुरक्षित व सुसह्य व्हावा यादृष्टीने इतर उपाययोजना करणे हे महानगरपालिकेचे अनिवार्य कर्तव्य आहे.

२. मुंबई शहराला जागतिक दर्जाचे शहर बनविण्याची आकांक्षा असल्याने वाहनांची वाहतूक आणि पादचाऱ्यांचा प्रवास सुरळीतपणे होण्यासाठी रस्तेविषयक पायाभूत सुविधा आंतरराष्ट्रीय दर्जाच्या करणे ही महत्त्वाची निर्धारित फलश्रुती आहे. त्यादृष्टीने खालील क्षेत्रांवर भर देण्यात आलेला आहे.

भर देण्यात आलेली क्षेत्रे

- सुयोग्य आखणी करून आणि आधुनिक तंत्रज्ञानाचा वापर करून वाहतुकीचा दर्जा सुधारण्याकरिता आंतरराष्ट्रीय दर्जाचे रस्ते तयार करणे.
- पादचाऱ्यांच्या सोयीसाठी नवीन पदपथ बांधणे.
- शहरातील रस्त्यांचे सुशोभिकरण करून ते आकर्षक बनविणे.
- वाहतूक व्यवस्थेची दर्जोन्नती आणि वाहतूक बेटांचा विकास करणे.
- सार्वजनिक वाहनतळ विकसित करणे.

कार्यानुरूपता दर्शके

आऊटपूट इंडिकेटर्स

⇒ ⇒ ⇒

आऊटकम इंडिकेटर्स

कव्हरेज इंडिकेटर्स

१. नवीन वाहतूक सिग्नल्स आणि रस्ता दुभाजक (रस्ते कि.मी. व बेटे %)
२. सुशोभित वाहतूक बेटे (वाहतूक बेटांची %)
३. वाहतूक सायनेजची उभारणी (%)
४. बांधलेले पदपथ (कि.मी. व पदचाऱ्यांसाठी पदपथ %)
५. स्कॉय वॉक आणि पूल (कि.मी. लांबी व वार्षिक वृद्धी %)
६. रस्त्याच्या पायाभूत सुविधाचे सुशोभिकरण (%)

फर्स्ट स्टेज आऊटकम

१. पादचारी वाहतूकीत सुधारणा (गर्दीच्यावेळेतील पादचारी वाहतूक, निवडक ठिकाणे किंवा प्रमाण १-५)
२. प्रवासाच्या वेळेत बचत (मिनिट / किमी)
३. स्काय वॉकवरील प्रवासाचा वेळ (सरासरी वेळ / किमी)
४. रस्त्यावरील अपघाताच्या प्रमाणात घट (संख्या प्रतीवर्ष)
५. रस्ते परिरक्षणावरील अर्थसंकल्पीय तरतुदीचा खर्च (रुपये/किमी)
६. वाहन परिरक्षणासाठीचा उपयोग कर्त्याचा खर्च (रुपये/प्रतिवर्ष)
७. रस्त्याच्या पायाभूत सुविधाचे सुशोभिकरण (%)

ऑपरेशनल इंडिकेटर्स

७. वाहतूक सिग्नल्सची कार्य क्षमता २४/७ (ब्रेकडाऊन/ आठवडा)
८. सार्वजनिक वाहनतळ (प्रति १० हजार वाहनांसाठी)
९. ऑपरेशनल आऊटकम मॉनिटरिंग अँड इव्हॅल्युएशन सिस्टीमची उभारणी

फायनल स्टेज आऊटकम

८. नवीन रस्ते आणि वाहनांचे आयुर्मान (वर्ष)
९. रस्ते वाहतुकीमधील आंतरराष्ट्रीय मानके-वेग अपघात दर, वाहनतळ आणि निकष, ओ अँड एम (प्रमाण १-५)

३. उपरोक्त क्षेत्रातील साध्यांसाठी आगामी वर्षात खालील उपक्रम हाती घेण्याचे प्रस्ताविले आहे :-

(रुपये कोटीत)

भर देण्यात आलेली क्षेत्रे	उपक्रम	तरतुदी
<p>➤ सुयोग्य आखणी करून आणि आधुनिक तंत्रज्ञानाचा वापर करून वाहतुकीचा दर्जा सुधारण्याकरिता आंतरराष्ट्रीय दर्जाचे रस्ते तयार करणे.</p>	(एक) सिमेंट काँक्रीटचे रस्ते बांधणे.	४२२.५०
	(दोन) स्टॅण्डींग टेक्निकल अँडव्हायझरी कमिटीच्या अहवालानुसार उच्च दर्जाचे नवीन डांबरी रस्ते बांधणे, विद्यमान रस्त्यांच्या दुरुस्त्या करणे.	} ४९४.१३
	(तीन) विविध रस्त्यांचे रुंदीकरण व सुधारणा.	
	(चार) शहरातील रस्त्यांमध्ये सेटबॅक लॅण्ड समाविष्ट करून रस्त्यांचे रुंदीकरण करणे.	
	(पाच) रस्त्यांवरील प्रवासाचा दर्जा सुधारण्यासाठी चेंबर्स / मॅनहोल्स रस्त्यांच्या पातळीशी समतल करणे.	१.००
<p>➤ पादचाऱ्यांच्या सोयीसाठी नवीन पदपथ बांधणे.</p>	(एक) बृहन्मुंबईतील पदपथांचे बांधकाम / पुनर्बांधकाम व सुधारणा.	३०.००
	(दोन) बृहन्मुंबईतील समुद्र भिंती दुरुस्त करणे.	५.००
<p>➤ शहरातील रस्त्यांचे सुशोभिकरण करून ते आकर्षक बनविणे.</p>	(एक) शहर आणि उपनगरातील प्रमुख रस्ते आणि वाहतूक बेटे यांना सुशोभित व रमणीय करणे.	२.५७
	(दोन) वारसा वास्तु परिसरात विविध सायनेज, पदपथ, स्ट्रीट फर्निचर आणि रस्त्यांवर प्रकाश व्यवस्था यांची व्यवस्था करून अशा परिसराचा विकास करणे.	१.००

(रुपये कोटीत)

भर देण्यात आलेली क्षेत्रे	उपक्रम	थरतुदी
➤ वाहतूक व्यवस्थेची दर्जोन्नती आणि वाहतूक बेटांचा विकास करणे.	(एक) वाहतुकीची कोंडी टाळण्यासाठी विविध रस्त्यांच्या संगमस्थानावर वाहतूक नियंत्रक बसविणे व ते सुस्थितीत ठेवणे तसेच सुयोग्य रस्ता दुभाजक बसविणे.	} ३.९७
	(दोन) रस्त्यांवरील विद्युत प्रकाश व्यवस्थेचे परिरक्षण करणे व मार्गदर्शक फलक लावणे.	
	(तीन) स्ट्रीट फर्निचर पुरविणे.	१.००
	(चार) रस्ते पार करण्यासाठी पूल व भुयारी मार्ग बांधणे तसेच त्यांच्या दुरुस्त्या व सुधारणा.	२३०.२७
	(पाच) एम.यू.टी.पी. अंतर्गत परिसर वाहतूक नियंत्रणासंबंधीची कामे.	१६.००
	(सहा) व्हेरिएबल मेसेजिंग सिस्टीम उभारणे.	१.००
	(सात) नवीन वाहतूक बेटे व केंद्रीय मध्यरेषेचे समपातळीकरणासह बांधकाम व सौंदर्यीकरण करणे.	२८.००
➤ सार्वजनिक वाहनतळ विकसित करणे	बृहन्मुंबईमध्ये सार्वजनिक वाहनतळांसाठी जागा विकसित करण्याकरिता बृहत् आराखडा तयार करणे.	५.००
➤ मॉनिटरिंग अँड इव्हॅल्युएशन सेल	- कर्मचारीवृंदाकरिता प्रशिक्षण खर्च	०.६५

४. अपेक्षित परिणाम :

- सुधारित संकल्पचित्रांवर आधारित बांधण्यात आलेले १५० कि.मी.लांबीचे डांबरी रस्ते दीर्घकाळ टिकतील. परिणामी भविष्यात रस्त्यांच्या देखभाल खर्चामध्ये लक्षणीय बचत होईल.
- विशेषतः पाणी तुंबणाऱ्या भागांमध्ये दीर्घकाळ टिकणारे ८० कि.मी.लांबीचे सिमेंट काँक्रीटचे रस्ते बांधण्यात येतील.
- पदपथांची निर्मिती, बांधकाम व सुधारणा केल्यामुळे पादचारी वाहतूक व्यवस्थेत लक्षणीय सुधारणा होईल.
- नवीन पूल व पादचारी पूल बांधण्यात येणार असल्यामुळे अपघातांच्या प्रमाणात घट होईल आणि वाहन चालकांसाठी येणारे अडथळे कमी होतील.
- रस्त्यांवरील दुभाजक, दिशा दर्शक/मार्गदर्शक फलक इत्यादींमुळे वाहतूक नियंत्रित तसेच सुरळीत होण्यास मदत होईल.
- व्हेरिएबल मेसेजिंग सिस्टीम व परिसर वाहतूक नियंत्रण (एटीएस) या आधुनिक वाहतूक सिग्नल पध्दतींच्या वापरामुळे वाहतूक नियंत्रित तसेच सुरळीत होण्यास मदत होईल.

➤ हेरीटेज वॉकमुळे पुरातन वारसा वास्तूंच्या विषयी मोठ्या प्रमाणावर जागृती निर्माण होईल आणि पुरातन वारसा वास्तू व परिसराकडे अधिकाधिक पर्यटक आकर्षित होतील.

५. सन २००९-१० च्या अर्थसंकल्पीय अंदाजांमधील खर्चाच्या प्रस्तावित तरतुदी :

(रुपये कोटीत)	
अ) भांडवली अर्थसंकल्पीय अंदाज	
१) डांबरी रस्ते	५५७.४६
२) पदपथ	३०.००
३) सिमेंट काँक्रीट रस्ते	४२२.५०
४) वाहतूक प्रचालन	४५.३०
५) पूल	२३०.२७
६) इतर	५.६५
एकूण (अ)	१२९१.१८
ब) महसुली अर्थसंकल्पीय अंदाज	
१) रस्ते व वाहतूक प्रचालन	४८५.११
२) पूल	४.६९
एकूण (ब)	४८९.८०
एकूण प्रस्ताविलेली अर्थसंकल्पीय तरतूद (अ + ब)	१७८०.९८

पाणी पुरवठा

प्रस्तावित अर्थसंकल्पीय अंदाजातील तरतूदींची ठळक वैशिष्ट्ये व प्रमुख अपेक्षित फलश्रुती

मुंबई महानगरपालिका अधिनियम १८८८ च्या कलम ६१(ब) अन्वये मुंबईतील नागरीकांना शुद्ध आणि स्वच्छ पाणी पुरविण्यासाठी, पाणी पुरवठा प्रणालीची संपूर्णतः उभारणी, कार्यान्वयन आणि तिचे परिरक्षण करणे हे बृहन्मुंबई महानगरपालिकेच्या कार्यापैकी एक मुख्य कार्य आहे. मुंबई शहराची पाण्याची वाढती मागणी भागविण्यासाठी मुंबईला पाणी पुरवठा करण्याची जबाबदारी पाणी पुरवठा प्रकल्प खात्याची आहे. त्याप्रमाणे राज्य शासनाने मा.श्री.एम.अ.चितळे यांच्या अध्यक्षतेखाली नेमलेल्या समितीने केलेल्या शिफारशीप्रमाणे, पाणी पुरवठा प्रकल्प खात्याने तीन-अ मुंबई पाणी पुरवठा प्रकल्प पूर्ण केला असून चार-मुंबई मध्य वैतरणा पाणी पुरवठा प्रकल्प हाती घेतला आहे. त्याचप्रमाणे, जल अभियंता खात्याकडे जल आकार निश्चिती आणि वसूली यासह पाणी पुरवठा प्रणालीचे प्रचालन, परिरक्षण आणि व्यवस्थापन करण्याची जबाबदारी आहे.

२. जल अभियंता व पाणी पुरवठा क्षेत्राची महत्वाची उद्दीष्ट्ये अशी आहेत की सध्या अस्तित्वात असलेल्या पाणी प्रक्रिया आणि वितरण व्यवस्थेच्या जाळ्यात वाढ व विस्तारीकरण करणे आणि कार्यक्षम वितरण व्यवस्थेसाठी त्यांच्यात नियमित सुधारणा करून दर्जोन्नती करणे. मुंबईच्या नागरीकांना सर्व विभागांत सारख्याच प्रमाणात स्वच्छ व पुरेसा पाणी पुरवठा केल्यामुळे आरोग्यसंपन्न राहणीमान व पाण्यापासून होणाऱ्या रोगांचे शुन्य प्रमाण हे अंतिम साध्य आहे. दुसरे साध्य म्हणजे सर्व देयकांची आकारणी आणि सेवांपासून येणे असलेल्या रकमेची वसूली होय. यासाठी खालीलप्रमाणे भर देण्यात येणाऱ्या क्षेत्रांची निवड केली आहे. :

भर देण्यात आलेली क्षेत्रे

- मुंबईतील पाणी पुरवठ्यामध्ये वाढ.
- वितरण व्यवस्थेचा विस्तार व बळकटीकरण.
- महसूल न मिळणाऱ्या पाण्याचे प्रमाण कमी करणे.
- परिणामात्मक मागणी व्यवस्थापन उपाययोजना.
- पाण्याचे दूषितीकरण कमी करून पाण्याचा दर्जा सुधारणे.
- ग्लोबल वार्मिंगच्या धोक्याची दखल आणि प्रचालन खर्च कमी करण्यासाठी ऊर्जेचा कार्यक्षम वापर.
- विविध पाणी पुरवठा केंद्रांच्या ठिकाणी आणि परिसरातील पायाभूत सुविधांमध्ये सुधारणा.
- पावसाच्या पाण्याचे संवर्धन
- पाणी वाचवा मोहिम

कार्यानुरूपता
दर्शके

आऊटपुट इंडिकेटर्स

कव्हरेज इंडिकेटर्स

१. जल प्रक्रिया आणि उदंचन क्षमता (लिटर - प्रति १०,००० लोकसंख्या)
२. जुन्या जलवाहिन्यांचे पुनर्वसन व पुनर्स्थापना (जुन्या जलवाहिन्यांची टक्केवारी)
३. पिण्यायोग्य पाण्याची उपलब्धता (लोकसंख्येच्या टक्केवारीनुसार)
४. जल मापके (घरगुती टक्केवारी)
५. विद्युत हरणीकरण (पाणी पुरवठ्याच्या प्रमाणाची टक्केवारी)

ऑपरेशनल इंडिकेटर्स

६. पाण्यामुळे होणाऱ्या रोगांचे प्रमाण शून्य पातळीवर आणणे (%)
७. परिणाम : महसूल न मिळणाऱ्या पाण्याचे एकूण पाणी उत्पादनाशी टक्केवारी
८. परिणाम - प्रति द.ल.लि. पाणी पुरवठ्यामागे होणारी गळती
९. प्रचालन खर्चाचे महसुलाशी प्रमाण
१०. प्रचालन फलश्रुती संनियंत्रण आणि मुल्यमापन पध्दती आस्थापना (होय/नाही)

आऊटकम इंडिकेटर्स

फर्स्ट स्टेज आऊटकम

१. पाण्याची गळती कमी करणे (टक्केवारी)
२. जल वितरणाच्या वेळेत खंड (तास/दिवस)
३. संभाव्य दिवसातील कमी दाबाच्या पाणी पुरवठ्याच्या घटना
४. महसूल न मिळणाऱ्या पाण्याचे प्रमाण शून्य पातळीपर्यंत आणणे. (%)
५. पाण्यामुळे होणाऱ्या रोगांचे प्रमाण कमी (प्रति १०,००० लोकसंख्या (टक्केवारी)).

फायनल स्टेज आऊटकम

६. शहरातील १०० % लोकसंख्येला २४ तास पिण्यायोग्य पाण्याचा पुरवठा करणे.
७. दुषितीकरण मुक्त पाणी (होय/नाही)
८. पाण्यामुळे उद्भवणाऱ्या रोगांपासून होणाऱ्या मृत्यूचे प्रमाण शून्यावर आणणे. (%)
९. क्युओएलच्या दर्जांमध्ये सुधारणा - निवडक सेवांच्या मापदंडावर होणारा परिणाम (प्रमाण १-५).
१०. जलवितरण व्याप्ती १०० % प्रतिदिनी प्रति मानसी उच्चतमता, १०० % जलमापके, महसूल न मिळणाऱ्या पाण्याचे प्रमाण शून्य, गळतीचे प्रमाण शून्य, पाणी प्रदुषणाचे प्रमाण शून्य पातळीवर, त्यामुळे जलवितरणात आंतरराष्ट्रीय दर्जा.

३. वरील उद्दीष्टे साध्य करण्याच्या दृष्टीने आगामी वर्षामध्ये खालील कामे हाती घेण्याचे प्रस्ताविले आहे :

(रुपये कोटीत)

उद्दीष्टे	कामे	खाते	तरतूद २००९-१०	
➤ मुंबईतील पाणी पुरवठ्यामध्ये वाढ	मुंबई-तीन-अ पाणी पुरवठा प्रकल्प	पा.पु.प्रकल्प		
	(i) पांजरापूर येथील प्रतिदिनी ४५५ द.ल. लिटर्स क्षमतेचे जलशुध्दीकरण केंद्र कार्यान्वित होऊन त्यामधून ३५५ द.ल.लि. पाणी पुरवठा सुरु झाला आहे.		८.००	
	(ii) मुलूंड-गोरेगांव जोडरस्ता/पूर्व द्रुतगती मार्ग जंक्शन पासून टागोरनगर, विक्रोळी (पूर्व) टप्पा-१ येथे ३००० मि.मी. अंतर्गत व्यासाची ६ कि.मी. लांबीची पोलादी जलवाहिनी टाकण्याचे काम प्रगतीपथावर असून आतापर्यंत ३.३२ कि.मी. लांबीची जलवाहिनी टाकण्याचे काम पूर्ण झाले आहे.		४०.००	
	(iii) टागोर नगर, विक्रोळी ते अमर महल ७.६ कि.मी. लांबीची ३००० मि.मी. व्यासाची जलवाहिनी पुरविणे व टाकण्याचे काम प्रगतीपथावर असून आतापर्यंत ५ कि.मी. लांबीची जलवाहिनी टाकण्याचे काम पूर्ण झाले आहे.		१५.००	
	(iv) पांजरापूर येथे नवीन हरिणीकरण संयंत्र बसविणे - स्थापत्य, यांत्रिकी व विद्युतीय कामे.		४.५०	
	केंद्र शासनाने जवाहरलाल नेहरू राष्ट्रीय नागरी पुनर्निर्माण अभियानांतर्गत (JNNURM) मान्यता दिल्याप्रमाणे मुंबई-चार मध्य वैतरणा पाणी पुरवठा प्रकल्पा नुसार खालील कामे हाती घेण्यात आली आहेत:		पा.पु.प्रकल्प	
	मुंबई-चार मध्य वैतरणा पाणी पुरवठा प्रकल्प			
(i) मध्य वैतरणा धरणाचे बांधकाम.			२५०.००	

(रुपये कोटीत)

उद्दीष्टये	कामे	खाते	तरतूद २००९-१०
	(ii) धरणाकडे जाणाऱ्या मार्गातील रस्ते व पुलांचे बांधकाम करणे (सार्वजनिक बांधकाम खात्यामार्फत).		४.१५
	(iii) धरणाजवळील प्रशासकीय कार्यालये, वसाहती बांधणे व इतर अनुषंगिक पायाभूत कामे.		२.००
	(iv) वन खात्याला अधिदान.		०.४२
	(v) प्रकल्प बाधितांचे पुनर्वसन.		२.८०
	(vi) धरणासंबंधी संकल्पचित्रे, अंदाजपत्रक, मसुदा निविदा बनविणे व इतर अनुषंगिक अभियांत्रिकी अभ्यास करण्यासाठी पाटबंधारे विभाग, महाराष्ट्र शासन यांच्या अखत्यारितील मध्यवर्ती संकल्पचित्रे संघटना, नाशिक या संस्थेस सल्ल्यापोटी द्यावे लागणारे शुल्क.		१.००
	(vii) मध्य वैतरणा प्रकल्पाकरिता वहन पध्दत - ३००० मि.मि. व्यासाची ३६.५ कि.मी. लांबीची सिमेंटचा अंतर्गत गिलावा देऊन मृदू पोलादी जलवाहिनी पुरविणे, टाकणे व अनुषंगिक कामे.		२८०.००
	(viii) मोडक सागर येथे अंतर्गामी मनोरा उभा करणे आणि बेल नाला येथे शाफ्ट बांधणे आणि त्या दरम्यान भूमिगत बोगदयाचे बांधकाम करणे.		७५.००
	(ix) भांडूप येथे ९०० द.ल.लि. प्रतिदिन क्षमतेचे नवीन जल प्रक्रिया केंद्र, क्लोरीन संपर्क टाकीसह बांधण्याचे काम प्रगतीपथावर आहे.		१००.००
	(x) भांडूप येथे ९०० द.ल.लि.प्रतिदिन क्षमतेचे, उर्ध्वगामी जलवाहिनीसह उदंचन केंद्र बांधण्याचे काम प्रगतीपथावर आहे.		३०.००
	(xi) भांडूप येथे महासंतुलित साठवण जलाशयाचे काम प्रगतीपथावर आहे.		४०.००
	(xii) मध्य वैतरणा प्रकल्पाकरिता दूरसंचार व्यवस्था तसेच म.रा.वि. महावितरण कंपनीकडून विद्युत पुरवठ्याची सोय करणे.		५.००

(रुपये कोटीत)

उद्दीष्टये	कामे	खाते	तरतूद २००९-१०
	भूमिगत बोगदे	पा.पु.प्रकल्प	
	(i) मलबार उच्चस्तरीय जलाशयापासून ते क्रॉस मैदानापर्यंत भूमिगत बोगदा बांधणे (खर्च रु.१०२.१४ कोटी). काम प्रगतीपथावर आहे.		८०.००
	(ii) रुपारेल कॉलेजपासून मरोशी पर्यंत भूमिगत बोगदा बांधणे (खर्च रु.३१५.५२ कोटी). काम प्रगतीपथावर आहे.		१४०.००
	(iii) वेरावली ते यारी रस्त्यापर्यंत भूमिगत बोगदा बांधणे (खर्च रु.१८७.१४ कोटी). काम प्रगतीपथावर आहे.		८०.००
	(iv) गुंदवली ते भांडूप संकुल पर्यंत भूमिगत बोगदा बांधणे प्रस्ताविले आहे.(अंदाजित खर्च रु.११८५.१३ कोटी).		२०.००
➤ वितरण व्यवस्थेचा विस्तार व बळकटीकरण	जलवाहिन्यांच्या जाळ्याचा विस्तार	जल प्रचालन	
	सन २००८-०९ या वर्षात शहर विभागात ४ कि.मी., पश्चिम उपनगरात ३२ कि.मी. आणि पूर्व उपनगरात ३७ कि.मी. अशा एकूण ७३ कि.मी. लांबीच्या मुख्य जलवाहिन्या टाकण्यात आल्या. सन २००९-१० मध्ये शहर विभागात ४ कि.मी., पश्चिम उपनगरात ५० कि.मी. आणि पूर्व उपनगरात २९ कि.मी. अशा एकूण ८३ कि.मी. लांबीच्या जलवाहिन्या टाकण्याचे प्रस्ताविले आहे.		१९३.००
	जलाशयाची पुनर्बांधणी	पा.पु.प्रकल्प	
	वरळी टेकडी जलाशयाच्या पुनर्बांधणीचे कामासाठी केंद्र शासनाच्या पर्यावरण मंत्रालयाचे ना हरकत प्रमाणपत्र प्राप्त झाले आहे. सल्लासेवा व पुनर्बांधणीसाठी तरतूद.		६.०६

(रुपये कोटीत)

उद्दीष्टये	कामे	खाते	तरतूद २००९-१०
	जुन्या जलवाहिन्यांचे पुनर्वसन	पा.पु.प्रकल्प	
	तानसा (पूर्व व पश्चिम) या १८०० मि.मी. व्यासाच्या सध्या अस्तित्वात असलेल्या मुख्य जलवाहिन्यांच्या जागी २४४० मि.मी. व्यासाच्या मृदू पोलादी वाहिन्या तानसा ते तराळी पर्यंत टाकण्याचे काम प्रस्तावित आहे (अंदाजित खर्च रु.१०५० कोटी). या कामास जवाहरलाल नेहरू राष्ट्रीय नागरी पुनर्निर्माण अभियानांतर्गत अर्थसहाय्यासाठी केंद्र शासनाची तांत्रिक मंजूरी मिळाली आहे.		१००.००
	जुन्या जलवाहिन्यांचे पुनर्वसन व पुनर्स्थापना	जल प्रचालन	
	मुंबईच्या नागरीकांना पुरविण्यात येणाऱ्या पाण्याच्या दुषितीकरणास आळा घालण्यासाठी जल अभियंता खात्याने महत्त्वकांक्षी प्रकल्प हाती घेतला असून याअंतर्गत लहान व्यासाच्या जलवाहिन्या बदलणे आणि जलवाहिन्यांच्या पुनर्वसनासह रु.९२ कोटी खर्चाच्या प्रेषण वाहिन्यांच्या पुनर्वसनाच्या कामासह काही जलद्वारे बदलण्याच्या कामांचा अंतर्भाव आहे. सदर कार्यक्रम दोन टप्प्यात राबविला जाईल.		
	(i) जुन्या जलवाहिन्यांची पुनर्स्थापना		
	अ) सन २००६-०७ मध्ये ६० कि.मी. लांबीच्या जलवाहिन्या बदलण्यात आल्या.		
	ब) सन २००७-०८ मध्ये ६४ कि.मी. लांबीच्या जलवाहिन्या बदलण्यात आल्या.		
	क) सन २००८-०९ मध्ये ३५ कि.मी. लांबीच्या जलवाहिन्या बदलण्यात आल्या.		
	ड) सन २००९-१० मध्ये ५३ कि.मी. लांबीच्या जलवाहिन्या बदलणे अपेक्षित आहे.		८८.९८

(रुपये कोटीत)

उद्दीष्टये	कामे	खाते	तरतूद २००९-१०
	(ii) जुन्या जलवाहिन्यांची पुनर्वसन		
	अ) सन २००६-०७ मध्ये ५० कि.मी. लांबीच्या जलवाहिन्यांचे पुनर्वसन करण्यात आले.		
	ब) सन २००७-०८ मध्ये ९५ कि.मी. लांबीच्या जलवाहिन्यांचे पुनर्वसन करण्यात आले.		
	क) सन २००८-०९ मध्ये ९६ कि.मी. लांबीच्या जलवाहिन्यांचे पुनर्वसन करण्यात येईल.		
	ड) सन २००९-१० मध्ये २८ कि.मी. लांबीच्या जलवाहिन्यांचे पुनर्वसन करण्याचे प्रस्ताविले आहे.		२०.३०
➤ महसूल न मिळणाऱ्या पाण्याचे प्रमाण कमी करणे	<p>‘सुजल मुंबई अभियान’ या बॅनरखाली महसूल न मिळणाऱ्या पाण्याचे प्रमाण कमी करण्याच्या व २४ X ७ पाणी पुरवठ्याच्या उद्देशाने तज्ञांच्या मार्गदर्शनाखाली जल वितरण सुधारणा प्रकल्पांतर्गत विविधांगी कार्यक्रम हाती घेण्यात आला आहे व सदर प्रकल्प ५ वर्षांत राबवावयाचा आहे.</p> <p>या कार्यक्रमांतर्गत, तृतीय स्तरातील पाण्याची गळती कमी करण्यासाठी आणि महसूल न मिळणाऱ्या पाण्याचे प्रमाण कमी करण्यासाठी सहा विभागीय कंत्राटदारांमार्फत तृतीय स्तरातील पाण्याची गळती कमी करण्याची कामे सुरु आहेत. सन २००९-१० मध्ये विभागीय कंत्राटदाराबरोबरच प्रभाग समिती-निहाय १६ कंत्राटदारांची नियुक्ती करण्याचे प्रस्ताविले आहे. सदर कंत्राटदार प्राथमिकतः तृतीय स्तरातील पाण्याची गळती कमी करण्याचे काम करतील.</p>	जल प्रचालन	६३.००

(रुपये कोटीत)

उद्दीष्टये	कामे	खाते	तरतूद २००९-१०
➤ मागणी व्यवस्थापन परिणामकारक होण्याच्या दृष्टीकोनातून उपाययोजना	<p><u>सर्वयोग्य जलमापके व फ्लो मिटर्स बसविणे</u></p> <p>महानगरपालिका अधिकृत इमारती मधील घरगुती ग्राहकांकरिता पाण्याच्या नियमित दरडोई वापरासाठी आणि पाण्याच्या वाजवी वापराला उत्तेजन देण्याकरिता, बृहन्मुंबई महानगरपालिकेने <u>दुरेक्ष दर पद्धती</u> लागू केली आहे. त्यासाठी सर्व जलजोडण्यांवर जलमापके बसविण्यासह, त्यांचा वापर, देखभाल आणि जलमापकांचे रिडींग या कामांची जबाबदारी नामांकित संस्थांकडे सोपविण्यात आली आहे. सदर प्रकल्प दोन टप्प्यांत राबविण्याचे ठरविले असून पहिल्या टप्प्यामध्ये शहर विभाग, पश्चिम उपनगरे व पूर्व उपनगरांत प्रत्येकी ३००० विविध व्यासाची जलमापके बसविण्यात येतील आणि प्रत्येक संस्थेच्या कामगिरीचा आढावा घेऊन तांत्रिक तज्ञ समितीने केलेल्या सदर संस्थांच्या कामगिरीचे मुल्यमापन आणि त्यांच्या शिफारशीनंतर टप्पा-दोन हाती घेण्यात येईल. त्याचप्रमाणे, ज्या विभागांना मुख्य जलवाहिन्यांमधून थेट पाणी पुरवठा केला जातो अशा विभागांतील जलवाहिन्यांवर फ्लो मीटर्स बसविण्याचे योजिले आहे.</p>	जल प्रचालन	३५०.००

(रुपये कोटीत)

उद्दीष्टये	कामे	खाते	तरतूद २००९-१०
➤ पावसाच्या पाण्याचे संवर्धन	ग्राहकांना दर माणसी प्रतिदिनी अंदाजे १५० लिटर्स पाण्याची गरज भासते. यापैकी शुध्द पाण्याची गरज ४० लिटर्स असून उर्वरित पाणी कपडे धुण्याकरीता, बगीचा आणि गाडया धुणे इत्यादीकरीता वापरले जाते. आंतरराष्ट्रीय दर्जाची प्रक्रिया करून शुध्द केलेले पाणी बगीचा अथवा गाडया धुणे इत्यादीकरीता वापरले जाणे संयुक्तिक नाही. या वापरसाठी अन्य पाणी उपलब्ध झाल्यास शुध्द पाण्याची मोठया प्रमाणात बचत होऊ शकेल. याबाबत जल मागणी व्यवस्थापना अंतर्गत १००० चौ.मि. पेक्षा जास्त क्षेत्रफळाच्या भूभागावर नवीन इमारतीचे बांधकाम करावयाचे असल्यास अशा ठिकाणी पावसाळयात वाहून जाणारे पाणी साठवून ठेवण्याची यंत्रणा बांधण्याची सक्ती करण्यात आली असून सदर पाण्याचा पिण्याव्यतिरिक्त अन्य कामांसाठी उपयोग करणे बंधनकारक करण्यात आले आहे. मुंबई महानगरपालिकेने सुध्दा पावसाच्या पाण्याचे संवर्धन करण्याचा प्रकल्प प्राधान्याने राबविण्याचे निश्चित केले आहे.	जल प्रचालन	३०.००
➤ गळती शोध व नियंत्रण विभागाचे सक्षमीकरण	पाण्याची मागणी व पुरवठा यामध्ये वाढत जाणारी तफावत, असमान वाटप आणि पाण्याचा नवीन स्रोत उपलब्ध होण्यास लागणारा विलंब या पार्श्वभूमीवर जास्तीत जास्त पाण्याची बचत करण्याच्या दृष्टीने व्यापक प्रमाणावर गळती शोध व नियंत्रण कार्यक्रम हाती घेण्याचे प्रस्ताविले आहे. सदर कार्यक्रम दोन टप्प्यांत राबविण्याचे ठरविले असून टप्पा-१ अंतर्गत उपलब्ध कर्मचारी व साधनसामग्रीचा जास्तीत जास्त वापर करून त्वरीत उपाययोजना करणे व टप्पा-२ अंतर्गत पुढील तीन वर्षांपर्यंत गळती नियंत्रण विभागाचे सक्षमीकरण करण्याच्या दृष्टीने नवीन तंत्रज्ञानाच्या आधारे कामांचे नियोजन करणे. टप्पा-१ अंतर्गत आर, एस व टी विभागात गळती शोध कार्यक्रम हाती घेतला आहे. टप्पा-२ चे सुनियोजन करण्याच्या दृष्टीने पी, आर व डी विभागात नवीन तंत्रज्ञानाचा वापर करून पथदर्शी कार्यक्रम हाती घेण्याचे प्रस्ताविले आहे.	जल प्रचालन	१०.००

(रुपये कोटीत)

उद्दीष्टये	कामे	खाते	तरतूद २००९-१०
➤ जीपीआरएस तंत्रज्ञानाचा अवलंब करणे	जल वितरण व्यवस्थेच्या बळकटीकरणासाठी मुंबई शहरात वेळोवेळी विविध ठिकाणी विविध व्यासांच्या जलवाहिन्या जमिनीखाली टाकण्यात आल्या असून, अशा जलवाहिन्यांचा आराखडा अद्ययावत करण्यासाठी जीपीआरएस (Ground Penetration Radar System) तंत्रज्ञानाचा वापर करण्याचे योजिले आहे.		
➤ मुंबईतील अस्तित्वात असलेल्या विहिरींची साफसफाई करणे व कूपनलिका खोदणे	पिण्याव्यतिरिक्त इतर कारणांकरिता पाणी उपलब्ध करण्यासाठी मुंबईत सध्या अस्तित्वात असलेल्या परंतु वापरात नसलेल्या विहिरींची साफसफाई करण्याचे त्याचप्रमाणे कूपनलिका खोदण्याचे प्रस्ताविले आहे.	जल प्रचालन	६.००
➤ सुरक्षिततेसंबंधी उपाययोजना	मुंबईवर नुकत्याच झालेल्या आतंकवादी हल्ल्याच्या पार्श्वभूमीवर, महानगरपालिकेच्या पाणी पुरवठा केंद्रांची सुरक्षा वाढविणे आवश्यक आहे. यास्तव, भांडुप संकुल, पिसे-पांजरापूर संकुल, महानगरपालिकेची धरणे व मुख्य जलवाहिन्यांच्या मार्गावर मोक्याच्या ठिकाणी रिमोट सी.सी.टी.व्ही. बसविण्याचे प्रस्ताविले आहे.	जल प्रचालन	७.००
➤ सुक्ष्म बोगदा पध्दती तंत्र अवलंबिणे	खुल्या चर पध्दतीने जलवाहिन्या टाकण्याचे काम करताना सध्या अस्तित्वात असलेल्या विविध उपयोगितांमुळे अनेक अडचणी येतात. काही वेळा रहदारीच्या रस्त्यांच्या नाक्यावर आणि रेल्वेमार्गावरील क्रॉसिंग यामुळे सुद्धा कामावर विपरीत परिणाम होतो. यावर उपाय म्हणून जल अभियंता खात्याने सुक्ष्म बोगदा पध्दती तंत्र अवलंबिण्याचे ठरविले आहे.	जल प्रचालन	१६.००

(रुपये कोटीत)

उद्दीष्टये	कामे	खाते	तरतूद २००९-१०
➤ ग्लोबल वार्मिंगच्या धोक्याची दखल आणि प्रचालन खर्च कमी करण्यासाठी ऊर्जेचा कार्यक्षम वापर	ऊर्जेचे लेखा परीक्षण	जल प्रचालन	
	(i) पाणी पुरवठा करण्यासाठी लागणाऱ्या विद्युतीय खर्चात बचत करण्यासाठी पाणी पुरवठा केंद्रांच्या ऊर्जा लेखा परिक्षणाचे काम हाती घेण्यात आले आहे, जेणेकरून प्रचालन खर्चात घट होईल. ऊर्जा लेखा परिक्षण सल्लागारांकडून अंतरिम अहवाल प्राप्त झाला असून सल्लागारांच्या शिफारशीनुसार अंमलबजावणी सुरु आहे.		
	जल विद्युत निर्मिती	पा.पु.प्रकल्प	
	मध्य वैतरणा धरण प्रकल्पातून विद्युत निर्मिती करण्याचा विचार असून या कामाकरीता सल्लागारांची नेमणूक केली असून त्यांचे काम प्रगतीपथावर आहे.		१.५०
➤ विविध पाणी पुरवठा केंद्रांच्या ठिकाणी आणि परिसरातील पायाभूत सुविधांमध्ये सुधारणा	(i) पिसे संकुलाकडे सुकर प्रवेशासाठी पिसे ते पांजरापूर दरम्यानच्या रस्त्याचे क्राँकीटीकरण हे काम प्रगतीपथावर असून सप्टेंबर २००९ पर्यंत पूर्ण होणे अपेक्षित आहे.	पा.पु.प्रकल्प	९.५२
	(ii) मुंबई-तीन-अ पाणी पुरवठा प्रकल्पांतर्गत उभारण्यात आलेल्या पिसे उदंचन केंद्र व पांजरापूर प्रक्रिया केंद्रांचा परिसर सुशोभित करणे.	पा.पु.प्रकल्प	३.२६
➤ मुंबई शहराच्या सौंदर्यीकरणामध्ये वाढ होण्याच्या दृष्टीने सहभागाचे आवाहन	(i) बगीचे सुशोभित व प्रेक्षणीय करण्यासाठी नियुक्त केलेल्या निष्णात सल्लागार मंडळाच्या मार्गदर्शनाखाली भंडारवाडा टेकडी जलाशय येथील जॉन बाप्टीस्टा उद्यानाचे वैशिष्ट्यपूर्ण संकल्पनेवर आधारित निर्मिती करण्याचे काम प्रगतीपथावर आहे.	जल प्रचालन	३.००
	(ii) विहार तलावाचे सुशोभिकरण आणि निसर्गचित्रे तयार करणे.		२.००
	पवई तलावाचे सुशोभिकरण	जल प्रचालन	
	पवई तलावाच्या सुशोभिकरणाचे काम प्रगतीपथावर असून यात तलावाची हद्द व आदि शंकराचार्य मार्ग यामध्ये विहार पथ, सुशोभित रस्ता, फर्निचर व संगीत कारंजे ही कामे अंतर्भूत आहेत.		६.००

(रुपये कोटीत)

उद्दीष्टये	कामे	खाते	तरतूद २००९-१०
➤ भांडुप संकुल येथील वातीत तलावाची विकासात्मक कामे	<u>वृक्षांची पुनर्लागवड</u>	पा.पु.प्रकल्प	
	पर्यावरणाचा समतोल राखण्यासाठी मुंबई-चार पाणी पुरवठा प्रकल्पांतर्गत कापण्यात आलेल्या वृक्षांची पुनर्लागवड भांडुप संकुलातील वातीत तलाव परिसरात करण्याचे प्रस्ताविले आहे.		२.५०
➤ आपत्कालीन परिस्थितीत नागरीकांना पाणी पुरवठा करण्यासाठी टँकरची खरेदी	मुंबई शहरातील नागरिकांना आपत्कालीन परिस्थितीत पाणी पुरवठा करता यावा याकरीता मागील वर्षी १२ टँकरची खरेदी केली आहे. अर्थसंकल्पीय वर्षात सुध्दा आणखी १० नवीन टँकरची खरेदी करण्याचे योजिले आहे.	परिवहन	१.९०
➤ मॉनिटरींग अँड इव्हॅल्युएशन सेल	- कर्मचारीवृंदाकरिता प्रशिक्षण खर्च	परिवहन	०.४०

सन २००९-१० च्या अर्थसंकल्पीय अंदाजामधील प्रस्तावित तरतूदी

(रुपये कोटीत)

खाते	भांडवली अर्थसंकल्पीय अंदाज	महसूली अर्थसंकल्पीय अंदाज	एकूण
अ) जल अभियंता	१०२९.३२	१०३२.७५	२०६२.०७
ब) पाणी पुरवठा प्रकल्प	१३२३.०५	१६.२९	१३३९.३४
एकूण - प्रस्तावित अर्थसंकल्पीय तरतूद (अ+ब)	२३५२.३७	१०४९.०४	३४०१.४१

मलनि:सारण

प्रस्तावित अर्थसंकल्पीय अंदाजातील तरतूदींची ठळक वैशिष्ट्ये व प्रमुख अपेक्षित फलश्रुती

बृहन्मुंबई महानगरपालिका अधिनियम १८८८, च्या कलम ६१(अ) अन्वये मुंबई महानगरपालिकेकडे विस्तृत प्रमाणातील मलनि:सारण प्रणालीच्या जाळ्याचे; ज्यामध्ये ४९ मलनि:सारण उदंचन केंद्रे, ७ सांडपाणी प्रक्रिया केंद्रे आणि १४०० कि.मी. लांबीच्या मलनि:सारण वाहिन्यांची उभारणी, प्रचालन व परिरक्षण या कामांची जबाबदारी सोपविलेली आहे. मलनि:सारण संबंधीच्या कामांची जबाबदारी खालील खात्यांवर सोपविली आहे.

- (१) मलनि:सारण प्रचालन खाते.
- (२) मलनि:सारण प्रकल्प खाते.
- (३) मुंबई मलनि:सारण प्रकल्प खाते.

मलनि:सारण प्रचालन खाते मलनि:सारणाच्या पायाभूत सुविधांचे प्रचालन, परिरक्षण आणि व्यवस्थापनाचे काम पाहते. त्याचप्रमाणे नवीन मलनि:सारण वाहिन्या टाकणे, त्याची क्षमता वाढविणे/जुन्या मलनि:सारण वाहिन्या बदलण्याची जबाबदारी मलनि:सारण प्रकल्प खात्याची आहे.

२. शहराचे सौंदर्य वाढविण्यासाठी मलनि:सारण प्रणालीत विस्तारीत कार्यक्षम मलनि:सारण जाळे तयार करणे हे प्रमुख उद्दीष्ट असून, त्यामध्ये नवीन मलनि:सारण वाहिन्या टाकणे त्याचप्रमाणे अस्तित्वात असणाऱ्या मलनि:सारण वाहिन्यांची क्षमता वाढविणे, जुन्या मलवाहिन्यांचे पुनर्वसन व पुनर्स्थापना करणे व उदंचन केंद्र बांधणे, टाकाऊ मलाचा नवीन स्रोत म्हणून वापर करणे त्याचप्रमाणे शहराचे आरोग्यसंपन्न वातावरण, प्रदुषणाचे प्रमाण कमी करणे व आरोग्यदायी राहणीमान राखणे हे सुद्धा महत्वाचे उद्दीष्ट आहे. याकरीता खालील भर देण्यात येणाऱ्या क्षेत्रांची निवड करण्यात आली आहे :

भर देण्यात आलेली क्षेत्रे

- मलनिःसारण जाळ्यांचा विस्तार.
- जुन्या मलनिःसारण वाहिन्या व उदंचन केंद्रे यांचे पुनर्वसन व पुनर्स्थापना.
- मलनिःसारण उदंचन केंद्रांची गुणात्मक व संख्यात्मक सुधारणा करून दर्जोन्नती करणे.
- ग्लोबल वार्मिंगच्या धोक्याची दखल आणि प्रचालन खर्च कमी करण्यासाठी ऊर्जेचा कार्यक्षम वापर.
- विविध सांडपाणी प्रक्रिया केंद्रांच्या परिसरात पायाभूत सुविधांमध्ये सुधारणा.
- झोपडपट्टी विभागांत स्वच्छता प्रणाली आणि सार्वजनिक शौचालयांची बांधणी/दुरुस्ती आणि पुनर्वसन.
- मुंबई शहराच्या सौंदर्यीकरणामध्ये वाढ होण्याच्या दृष्टीने सहभागाचे आवाहन.
- सांडपाण्यावर प्रक्रिया आणि पुनर्वापर.
- मलनिःसारण प्रचालनाचे काम करणाऱ्या कर्मचाऱ्यांसाठी कामगार कल्याण उपाययोजना.

कार्यानुरूपता दर्शके

आऊटपुट इंडिकेटर्स

कव्हरेज इंडिकेटर्स

१. संपूर्ण शहराचे चौ.कि.मी. क्षेत्रफळ (टक्केवारी)
२. विभागवार सेवा खंडीत (संख्या/आकडेवारी)
३. संपूर्ण शहरातील शौचालय व स्वच्छता सेवा (टक्केवारी)
४. नविन जागेतील शौचालय व स्वच्छता सेवा (टक्केवारी)
५. गलिच्छ वस्तीतील शौचालये आणि स्वच्छता सेवा (टक्केवारी)
६. मलनिःसारण प्रक्रिया (मलनिःसारण संकलनाची टक्केवारी)

ऑपरेशनल इंडिकेटर्स

७. मलनिःसारण वाहिन्यांचे प्रचालन आणि परिरक्षणाचे प्रमाण
 - अ) मुख्य मलवाहिनी (रु./कि.मी.)
 - ब) नलिका मलनिःसारणी (४५० मि.मी. व त्यापेक्षा जास्त व्यासाच्या)
८. मलनिःसारण उदंचन (वीजेचा वापर/कि.मी.)
 - अ) सॅटेलाईट उदंचन केंद्र
 - ब) टर्मिनल उदंचन केंद्र
९. तक्रार निवारण कालावधी (तास/दिवस)
१०. प्रचालन फलश्रुती संनियंत्रण आणि पर्यावरणीय व्यवस्थेची स्थापना (होय/नाही)

आऊटकम इंडिकेटर्स

फर्स्ट स्टेज आऊटकम

१. मलप्रवाह भरून वाहण्याचे प्रमाणे शून्य (होय/नाही)
२. उघडी गटारे नाहीत (होय/नाही)
३. उघडयावर लघवी नाही (होय/नाही)
४. टाकाऊ कचऱ्याचे प्रमाण (दर हजारी लोकसंख्येमागे)
५. प्रचालन खर्चाचे मागील तीन वर्षांचे सरासरी प्रमाण

फायनल स्टेज इंडिकेटर्स

६. टाकाऊ कचऱ्याचे प्रमाणे शून्य
७. आरोग्यदायी वातावरण, गटारे भरून वाहण्याचे प्रमाण शून्य, १००% मलनिःसारण प्रक्रिया
८. मलनिःसारणात आंतरराष्ट्रीय दर्जा
मलनिःसारण विल्हेवाट - १००% व्याप्ती, प्रदुषण मुक्त,
राहण्याची व कामाची जागा सुखकारक (प्रमाण - १ ते ५)

३. वरील उद्दीष्टये साध्य करण्याच्या दृष्टीने आगामी वर्षामध्ये खालील कामे करावयाचे प्रस्ताविले आहे :

(रुपये कोटीत)

उद्दीष्टये	कामे	खाते	तरतूद २००९-१०
➤ मलनि:सारण जाळ्यांचा विस्तार	केंद्र शासनाने जवाहरलाल नेहरु राष्ट्रीय नागरी पुनर्निर्माण अभियानांतर्गत (JNNURM) मान्यता दिल्याप्रमाणे मुंबई मलनि:सारण प्रकल्प (टप्पा-२ प्राधान्य कामे- घटक-१) नुसार खालील कामे हाती घेण्यात आली आहेत :	मलनि:सारण प्रकल्प	
	(i) मुंबई मलनि:सारण प्रकल्प टप्पा-२ अंतर्गत २९ ठिकाणी चरविरहीत तंत्रज्ञानाने ५.९५ कि.मी.लांबीच्या मलनि:सारण वाहिन्या टाकणे :- यापैकी आतापर्यंत १.१८५ कि.मी. लांबीच्या मलनि:सारण वाहिन्या टाकण्यात आल्या आहेत.		२५.००
	(ii) मुंबई मलनि:सारण प्रकल्प टप्पा-२ अंतर्गत पूर्व आणि पश्चिम उपनगरातील ३८ ठिकाणी पाईप बस्टिंग पध्दतीने मलनि:सारण वाहिन्या टाकणे व आवर्धन करणे :- यापैकी आतापर्यंत २.६५७ कि.मी. लांबीच्या मलनि:सारण वाहिन्या टाकण्यात आल्या असून सदर काम पारंपारिक पध्दतीने करण्यासाठी फेरनिविदा मागविण्यात आल्या आहेत.		२.६५
	(iii) मुंबई मलनि:सारण प्रकल्प टप्पा-२ अंतर्गत मुंबईतील मलनि:सारण क्षेत्रात पारंपारिक पध्दतीने मलनि:सारण वाहिन्या टाकणे व त्यांचे आवर्धन करणे, आणि पारंपारिक पध्दतीने नवीन मलनि:सारण वाहिन्या टाकणे :- या कामाकरीता फेरनिविदा मागविण्यात आल्या आहेत त्यामध्ये मुंबई शहरातील विविध ठिकाणच्या १२ कामांचा समावेश आहे.		१०.६७
	(iv) कुलाबा, वरळी, वर्सोवा व मालाड येथे मलप्रक्रिया केंद्रांची उभारणी करणे.	मलनि:सारण प्रचालन	५५.००
	<u>मुंबई मलनि:सारण प्रकल्प टप्पा-२ कामाकरीता सल्लागार सेवा</u>	मुंबई मलनि:सारण प्रकल्प	
	मुंबई मलनि:सारण प्रकल्प (टप्पा-२) करिता सल्लागारांनी अहवाल सादर केल्यानंतर त्यांच्या शिफारशीनुसार कामांची अंमलबजावणी सुरु होईल.		१००.००

(रुपये कोटीत)

उद्दीष्टये	कामे	खाते	तरतूद २००९-१०
<p>➤ जुन्या मलनि:सारण वाहिन्या व उदंचन केंद्रे यांचे पुनर्वसन व पुनर्स्थापना</p>	<p>मलनि:सारण वाहिन्यांची पुनर्स्थापना व पुनर्वसन</p>	<p>मलनि:सारण प्रचालन</p>	<p>७०.५१</p>
	<p>(i) दुसऱ्या टप्प्यामध्ये चरविरहीत तंत्रज्ञान वापरून ५.८ कि.मी. लांबीच्या मलनि:सारण वाहिन्या टाकण्याचे काम पूर्ण झाले आहे. पाईप बस्टिंग पध्दतीने ६.३३ कि.मी. पैकी ४ कि.मी. लांबीच्या मलनि:सारण वाहिन्यांचे पुनर्वसन करण्याचे काम पूर्ण झाले आहे.</p>		
	<p>(ii) चरविरहीत तंत्रज्ञानाच्या सहाय्याने मनुष्य प्रवेश शक्य असलेल्या ५ कि.मी. लांबीच्या मलवाहिन्यांचे पुनर्वसन.</p>		
	<p>(iii) चरविरहीत तंत्रज्ञानाच्या सहाय्याने मनुष्य प्रवेश शक्य नसलेल्या १० कि.मी. लांबीच्या मलवाहिन्यांचे पुनर्वसन.</p>		
	<p>(iv) परिमंडळ-१ मधील अे ते ई विभागातील १७५ कि.मी. लांबीच्या जुन्या मलनि:सारण वाहिन्यांची सी.सी.टी.व्ही. द्वारे परिस्थिती विषयक पाहणी.</p>		
	<p>(v) परिमंडळ-२ विभागातील अंदाजे २०० कि.मी. लांबीच्या जुन्या मलनि:सारण वाहिन्यांची सी.सी.टी.व्ही. द्वारे परिस्थिती विषयक पाहणी.</p>		
<p>➤ मलनि:सारण उदंचन केंद्रांची गुणात्मक व संख्यात्मक सुधारणा करून दर्जोन्नती करणे.</p>	<p>मलनि:सारण उदंचन केंद्रातील यांत्रिकी आणि विद्युत कामे</p>	<p>उप प्रमुख अभियंता (यां. वि)</p>	<p>१.३३</p>
	<p>(i) मुंबई मलनि:सारण प्रकल्प टप्पा-२ अंतर्गत वांद्रे आयपीएस व नवीन घाटकोपर उदंचन केंद्राकडे येणाऱ्या खोल संकलक बोगदयामध्ये मलजल घेण्यापूर्वी ५ ठिकाणी ट्रॅश रॅक्सचा (कचरा अडकण्याकरिता मोठ्या जाळ्या) पुरवठा करण्याचे काम प्रगतीपथावर आहे.</p>		
	<p>(ii) ग्लोब मिल पॅसेज येथील यांत्रिकी व विद्युतीय कामे व शिंपोली उदंचन केंद्राच्या वाढीवकरणाचे (ऑगमेन्टेशनचे) काम पूर्ण झाले आहे.</p>		<p>०.२५</p>

(रुपये कोटीत)

उद्दीष्टये	कामे	खाते	तरतूद २००९-१०
	आयएसओ ९००१-२०००	मलनि : सारण प्रचालन	
	(i) कुलाबा विभागातील अफगाण चर्च, रॉबर्ट रोड, चर्चगेट, मेरीवेदर रोड आणि पूर्व आणि पश्चिम उपनगरातील भांडुप, दादर, वर्सोवा व मालाड उदंचन केंद्रे व सांडपाणी प्रक्रिया केंद्रांना सातत्याने गुणात्मक दर्जा राखण्याबद्दल आंतरराष्ट्रीय मानक संस्थेचे आयएसओ ९००१-२००० प्रमाणपत्रे मिळाली आहेत.		
	(ii) आयएसओ यांनी सुचविलेल्या सुधारणा करण्यासाठी.		०.९०
	सांडपाणी प्रक्रिया केंद्र व उदंचन केंद्र यांच्या सेवा अव्याहत सुरु ठेवण्यासाठी पूर नियंत्रण उपाय योजना	मलनि : सारण प्रचालन	
	विविध सांडपाणी प्रक्रिया केंद्रे/उदंचन केंद्रामध्ये पावसाचे पाणी प्रवेश करू नये यासाठी करावयाच्या उपाययोजना म्हणून संरक्षक भिंतीचे बांधकाम, रोहीत्र, विद्युत पॅनेल यांच्या पायाची उंची वाढविणे, पाण्याचा निचरा करण्याची व्यवस्था, पाण्याची गळती थांबविण्याकरिता जलरोधक, इत्यादी उपाययोजना.		०.५०
➤ ग्लोबल वार्मिंगच्या धोक्याची दखल आणि प्रचालन खर्च कमी करण्यासाठी ऊर्जेचा कार्यक्षम वापर	ऊर्जा लेखा परीक्षण	मलनि : सारण प्रचालन	
	(i) सांडपाणी उदंचन केंद्रामध्ये विजेच्या वापरापोटी होत असलेल्या प्रचालन खर्चात बचत करण्याच्या दृष्टीकोनातून ऊर्जा लेखापरिक्षणाचे काम हाती घेतले आहे. ऊर्जा लेखा परीक्षक सल्लागार यांचा अहवाल प्राप्त झाला असून त्याची छाननी चालू आहे.		६.३९
	(ii) सांडपाणी प्रक्रिया केंद्रामध्ये ऊर्जेचा कार्यक्षम वापर करण्याकरिता ऊर्जा लेखा परीक्षकांच्या शिफारशीची अंमलबजावणी.		

(रुपये कोटीत)

उद्दीष्टये	कामे	खाते	तरतूद २००९-१०
➤ विविध सांडपाणी प्रक्रिया केंद्रांच्या परिसरात पायाभूत सुविधांमध्ये सुधारणा	कुलाबा, लव्हगोव्ह, वांद्रे, वसोवा, भांडूप आणि घाटकोपर मलनिःसारण सांडपाणी प्रक्रिया केंद्रे/उदंचन केंद्रे येथे भूसुशोभिकरण, दर्शनी भागाचे सुशोभिकरण व इमारतींची सुधारणा करण्याचे काम प्रगतीपथावर आहे.	मलनिःसारण प्रचालन	०.५०
➤ झोपडपट्टी विभागांत स्वच्छता प्रणालींच्या आणि सार्वजनिक शौचालयांची बांधणी/ दुरुस्ती आणि पुनर्वसन.	झोपडपट्टी स्वच्छता कार्यक्रम सन २०११ पर्यंत झोपडपट्टीतील रहिवाशांसाठी ३५००० शौचकुपे उपलब्ध करणे हे झोपडपट्टी स्वच्छता कार्यक्रमांतर्गत टप्पा-२ चे उद्दिष्ट असून यापैकी सध्या रु.३७.५० कोटी खर्चाच्या ९८ ठिकाणी शौचालये (२९०२ शौचकुपे) बांधण्यासाठी कार्यदिश देण्यात आले असून त्यापैकी २० ठिकाणची (३९५ शौचकुपे) कामे पूर्ण झाली आहेत व ७८ ठिकाणची (१९०२ शौचकुपे) कामे प्रगतीपथावर आहेत.	मुंबई मलनिःसारण प्रकल्प	४२.१५
	विद्यमान शौचालयांची दुरुस्ती व पुनर्बांधणी म्हाडा, मुंबई महानगरपालिका व इतर संस्थांनी बांधलेली अनेक शौचालये आवश्यक त्या देखभाली अभावी व वापरात नसल्यामुळे सुस्थितीत राहिलेली नाहीत. यास्तव, अस्तित्वात असलेल्या शौचालयांची पुनर्बांधणी व दुरुस्तीची कामे हाती घेऊन स्वारस्य अभिव्यक्तीद्वारे त्यांच्या दैनंदिन प्रचालन व परिरक्षणाकरिता स्थानिक वस्ती पातळीवरील संस्थांना हस्तांतरित करण्याचे प्रायोजिले आहे. कामांची अंमलबजावणी त्वरीत व्हावी यासाठी या कामासाठी विभागनिहाय तरतूद प्रस्ताविली आहे.	मुंबई मलनिःसारण प्रकल्प	१०.००
➤ मुंबई शहराच्या सौंदर्यीकरणामध्ये वाढ होण्याच्या दृष्टीने सहभागाचे आवाहन	(i) दादर उदंचन केंद्र येथील उद्यानाचे सुशोभिकरण, सौंदर्यीकरण व विकासाचे काम प्रगतीपथावर आहे.	मलनिःसारण प्रचालन	२०.००
	(ii) नागरिक आणि पर्यटकांना महाराष्ट्राच्या कला आणि संस्कृतीची माहिती होण्यासाठी लव्हगोव्ह उदंचन केंद्र येथे कला व वस्तुसंग्रहालय उभारण्याचे काम प्रगतीपथावर आहे.	मलनिःसारण प्रचालन	१०.००

(रुपये कोटीत)

उद्दीष्टये	कामे	खाते	तरतूद २००९-१०
➤ मलनि:सारण प्रचालनाचे काम करणाऱ्या कर्मचाऱ्यांसाठी कामगार कल्याण उपाययोजना	मलनि:सारण जाळ्याची सफाई करताना कर्मचाऱ्यांना, आरोग्यास अपायकारक परिस्थितीला सामोरे जावे लागते. असा कोणताही कर्मचारी सेवेत असताना दुर्दैवाने मृत्यु पावल्यास त्याच्या कुटुंबाला आर्थिक सहाय्य करण्याकरिता कल्याण निधी स्थापन करण्याचे प्रस्ताविले आहे.	मलनि:सारण प्रचालन	०.५०
➤ मॉनिटरिंग अँड इव्हॅल्युएशन सेल	- कर्मचारीवृंदाकरिता प्रशिक्षण खर्च	मलनि:सारण प्रचालन	०.०९

सन २००९-१० च्या अर्थसंकल्पीय अंदाजामधील प्रस्तावित तरतूदी

(रुपये कोटीत)

खाते	भांडवली अर्थसंकल्पीय अंदाज	महसूली अर्थसंकल्पीय अंदाज	एकूण
अ) मलनि:सारण प्रचालन	१९३.१९	४४८.५०	६४१.६९
ब) मलनि:सारण प्रकल्प	२४१.७४	१६.०४	२५७.७८
क) मुंबई मलनि:सारण प्रकल्प	२१३.०५	५.२९	२१८.३४
एकूण - प्रस्तावित अर्थसंकल्पीय तरतूद (अ+ब+क)	६४७.९८	४६९.८३	१११७.८१

आरोग्य व वैद्यकीय सेवा

प्रस्तावित अर्थसंकल्पीय अंदाजांतील तरतुदींची ठळक वैशिष्ट्ये व महत्त्वाच्या निर्धारित फलश्रुती

मुंबई महानगरपालिका अधिनियम १८८८च्या कलम ६१ (ग) आणि (गग) अन्वये घातक रोगांचा प्रतिबंध व फैलाव टाळण्यासाठी उपाययोजना करणे, सार्वजनिक रुग्णालये, दवाखाने आणि प्रसुतीगृहे यांची स्थापना व परिरक्षण करणे, ती सुस्थितीत ठेवणे आणि सार्वजनिक आरोग्य सहाय्यासाठी आवश्यक त्या इतर उपाययोजना करणे हे मुंबई महानगरपालिकेचे अनिवार्य कर्तव्य आहे. महानगरपालिकेने तिची ३ प्रमुख रुग्णालये, ५ विशेष रुग्णालये, १६ उपनगरीय रुग्णालये, १६२ दवाखाने आणि १६८ आरोग्य केंद्रे यांच्यामार्फत नागरिकांना उच्च दर्जाच्या वैद्यकीय आणि आरोग्य सेवा पुरविण्याचे ठरविले आहे.

२. आरोग्य आणि वैद्यकीय सेवांच्या महत्त्वाच्या निर्धारित फलश्रुती खालीलप्रमाणे आहेत.

(अ) कार्यक्षम प्राथमिक, माध्यमिक आणि उच्चतम दर्जाच्या स्तरावरील आरोग्यविषयक पायाभूत सुविधांमार्फत रोगप्रतिबंधक आणि रोगनिवारक सेवा पुरवून सर्वांसाठी आरोग्य.

(ब) कार्यक्षम वैद्यकीय शिक्षणद्वारे प्रशिक्षित व तज्ञ डॉक्टरांची उपलब्धता करणे. .

या दृष्टीने खालील क्षेत्रांवर भर देण्यात आलेला आहे :-

भर देण्यात आलेली क्षेत्रे

- प्राथमिक आरोग्य केंद्रामार्फत नागरिकांसाठी परिणामकारक, प्रतिबंधात्मक आणि प्रवर्तनात्मक वैद्यकिय सेवा राबविणे व त्यांच्या विस्ताराचा प्रयत्न करणे.
- संसर्गजन्य व साथ रोगांचा फैलाव टाळणे व ते नियंत्रणाखाली आणण्यासाठी विविध उपाययोजना करणे.
- विविध राष्ट्रीय कार्यक्रमांतर्गत पोलिओचे निर्मूलन करणे. त्याचबरोबर मलेरिया, क्षयरोग, कुष्ठरोग निर्मूलनासाठी उपाययोजना करणे, विविध लसप्रतिबंधक रोगांसाठी नियमित लसीकरणाची शिबीरे आयोजणे.
- गर्भधारणापूर्व व प्रसवपूर्व निदान तंत्र (लिंग निवडीस प्रतिबंध) अधिनियमाची अंमलबजावणी आणि जननी सुरक्षा योजना हा भारत सरकारचा गर्भवती मातांसाठीचा प्रकल्प राबविणे.
- राष्ट्रीय नागरी आरोग्य अभियान राबविण्यासाठी मा. महापौरांच्या अध्यक्षतेखाली 'मुंबई जिल्हा एकात्मिक आरोग्य आणि कुटुंब कल्याण संस्था' स्थापन.
- प्रमुख रुग्णालये, उपनगरीय रुग्णालये आणि विशेष रुग्णालयांमार्फत उच्च दर्जाच्या वैद्यकिय सेवा पुरवणे.
- महानगरपालिका चालवित असलेल्या वैद्यकिय संस्थांची दर्जोन्नती करणे.
- मागाठाणे बोरीवली (पूर्व) येथे 'माता व बाल रुग्णालय' या एका पथदर्शी प्रकल्पाची सुरुवात.
- अशासकिय संस्थांच्या मदतीने भटक्या श्वानांची नसबंदी व लसीकरण मोहिम राबविणे.
- महत्वाच्या पाच समुद्रकिनाऱ्यांवर बाहय संस्थांच्या सहकार्याने जीवसुरक्षा यंत्रणा कार्यान्वित करणे. सर्व २४ विभाग कार्यालयातील सहाय्यक वैद्यकिय अधिकारी यांची महाराष्ट्र शासनाच्या सुधारीत आदेशान्वये विवाह नोंदणी अधिनियम १९९८ अंतर्गत विवाह नोंदणी निबंधक म्हणून नियुक्ती.

कार्यानुरूपता
दर्शके

आऊटपूट इंडिकेटर्स

⇒ ⇒ ⇒

आऊटकम इंडिकेटर्स

कव्हरेज इंडिकेटर्स

१. शासकीय आरोग्य आणि वैद्यकीय सेवांशी समन्वय (%)
२. धुम्रफवारणी झालेले शहर क्षेत्र (%)
३. मुषक पिंजऱ्यांच्या सुविधेसह संरक्षित शहर क्षेत्र (%)
४. साथीच्या काळात रोगाच्या घटना (%)
५. रोगाची लागण झालेले भौगोलिक क्षेत्र (संख्या)

फर्स्ट स्टेज आऊटकम

१. विशिष्ट रोगांच्या फैलावाच्या प्रमाणातील घट (%)
२. रोगमुक्ततेचे प्रमाण (%)
३. मृत्यूदरातील घट (%)
४. रोगमुक्ततेचे प्रमाण आणि रिलॅप्स प्रमाण (%)
५. डॉक्टर्स/कर्मचारी यांच्या अनुपस्थितीचे प्रमाण (दिवस/महिना)

ऑपरेशनल इंडिकेटर्स

६. रोगप्रतिबंधक उपाययोजनामधील नियमितता (संख्या/महिना)
७. पर्यवेक्षणाखालील शहर क्षेत्र (%)
८. विकलांगतेचे प्रमाण (बाधित रुग्णांची %)
९. गंभीर रोगाच्या परिणामी मृत्यूदर (प्रति १ हजार लोकसंख्या)
१०. वैद्यकीय पायाभूत सुविधांची उपलब्धता (डॉक्टर्स, रुग्णशय्या प्रति १ हजार लोकसंख्या)
११. डॉक्टर्स/निम वैद्यकीय कर्मचाऱ्यांच्या अनुपस्थितीचे प्रमाण (%)
१२. रुग्ण प्रतीक्षा कालावधी (मिनिटे / तास)
१३. डॉक्टरांनी केलेल्या उपचाराचे प्रमाण (रुग्ण प्रतिदिन)
१४. ऑपरेशनल आऊटकम मॉनिटरिंग अॅन्ड इव्हॅल्युएशन सिस्टीमची उभारणी (होय / नाही)

फायनल स्टेज आऊटकम

६. सुधारित आयुर्मान कालावधी (%)
७. सेवा तरतुदीची आंतरराष्ट्रीय मानके (प्रमाण १-५)

३. उपरोक्त क्षेत्रातील साध्यांसाठी आगामी वर्षात खालील उपक्रम हाती घेण्याचे प्रस्ताविले आहे :-

(रुपये कोटीत)

भर देण्यात आलेली क्षेत्रे	उपक्रम	तरतुदी
➤ साथरोग आणि इतर संसर्गजन्य रोगांवर नियंत्रण व त्यांच्या फैलावास प्रतिबंध.	(एक) किटक नियंत्रणासाठी किटक नाशके आणि साधनसामग्रीची खरेदी.	} ९७.२३
	(दोन) डासांचा प्रादुर्भाव कमी करण्यासाठी प्रभावी धुम्रफवारणी कार्यक्रम.	
	(तीन) संसर्गजन्य रोगांचा प्रतिबंध, उपचार व नियंत्रण करण्याकरिता औषधे आणि उपकरणे यांची खरेदी.	
महानगरपालिकेच्या आरोग्यविषयक पायाभूत सुविधांचे बळकटीकरण .		
(अ) <u>प्राथमिक आरोग्य सेवा</u>	(एक) भारतीय लोकसंख्या प्रकल्प-५ अंतर्गत अस्तित्वात असलेल्या आरोग्य केंद्रांच्या दुरुस्त्या/वाढ/बदल करणे तसेच नवीन आरोग्य केंद्रांच्या इमारतीचे बांधकाम आणि फर्निचर, उपकरणे इत्यादींची खरेदी.	०.६६
	(दोन) सार्वजनिक आरोग्य संस्था, दवाखाने यांची दर्जोन्नती आणि प्रादेशिक आरोग्य केंद्रांचे बांधकाम. .	५.००
	(तीन) महानगरपालिकेचे विविध दवाखाने, आरोग्य केंद्रे आणि प्रसुतिगृहे यांच्या प्रवेशद्वारांची सुधारणा, आवार भिंत, अंतर्गत रस्ते आणि पदपथ, वीजेच्या दिव्यांचे खांब इत्यादींची सुधारणा तसेच अंतर्गत / बाह्य भागांचे रंगकाम करणे आणि सायनेज (दिशा / स्थल दर्शक) बसविणे.	२.००
	(चार) सार्वजनिक आरोग्य खात्याच्या वैद्यकीय संस्थांच्या दर्जोन्नतीकरिता फर्निचर, उपकरणे / सामग्री यांची खरेदी करणे	३.००
(ब) <u>माध्यमिक आरोग्य सेवा.</u>	(एक) कस्तुरबा रुग्णालयाच्या आवारात “आरोग्य भवन” बांधणे.	१.५०
	(दोन) महापालिका प्रसुतिगृहांची दर्जोन्नती.	६.००
	(तीन) उपनगरीय रुग्णालयांची दर्जोन्नती.	
	- राजावाडी रुग्णालय, भाभा रुग्णालय (वांद्रे), व्हि.एन.देसाई रुग्णालय (सांताक्रुझ) या प्रमुख उपनगरीय रुग्णालयांच्या बाह्यरुग्ण विभागांच्या दर्शनी भागांचे नूतनीकरण व सौंदर्यीकरण.	२.३९

(रुपये कोटीत)

भर देण्यात आलेली क्षेत्रे	उपक्रम	तरतुदी
	— मुलुंड पश्चिम येथील श्रीम. म. तु. अगरवाल रुग्णालयाचा ५२५ खाटांच्या क्षमतेपर्यंत विस्तार व दर्जोन्नती.	०.५०
	— कांदिवली येथील शताब्दी रुग्णालयाचा पुनर्विकास.	२३.७१
	— शताब्दी रुग्णालय, कांदिवली अंतर्गत व्हिलेज पोईसर येथे प्रस्तावित अतिविशेष रुग्णालय	१०.००
	— भगवती रुग्णालय संकुलाचा पुनर्विकास.	५.००
	— आर.एन. कूपर रुग्णालयाचे पुनर्बांधकाम .	१०.००
	— गोवंडी येथील शताब्दी रुग्णालयाकरिता नवीन इमारतीचे बांधकाम .	२.००
	— भगवती रुग्णालय व राजावाडी रुग्णालयात मज्जातंतूशास्त्र विभाग स्थापण्याकरिता वैद्यकीय साधनसामग्रीची खरेदी.	०.५५
	— भगवती रुग्णालय, राजावाडी रुग्णालय येथील तात्काळ वैद्यकीय सेवा विभागांकरिता वैद्यकीय साधनसामग्रीची खरेदी.	१.१५
	— भाभा रुग्णालय कुर्ला, व्ही.एन. देसाई रुग्णालय सांताक्रुझ आणि शताब्दी रुग्णालय गोवंडी येथे ट्रॉमा वॉर्ड कार्यान्वित करण्यासाठी फर्निचर, फिक्स्चर व उपकरणे खरेदी करणे.	३.००
	— क्रांतिवीर महात्मा ज्योतिबा फुले रुग्णालय येथे अतिदक्षता विभाग कार्यान्वित करण्यासाठी फर्निचर व उपकरणांची खरेदी	१.००
	— महानगरपालिकेचे विविध उपनगरीय रुग्णालयांच्या प्रवेशद्वारांची सुधारणा, आवार भिंत, अंतर्गत रस्ते आणि पदपथ, वीजेच्या दिव्यांचे खांब इत्यादींची सुधारणा तसेच अंतर्गत / बाह्य भागांचे रंगकाम करणे आणि सायनेज (दिशा / स्थल दर्शक) बसविणे.	१.३०
	(चार) २६६ खाटांची क्षमता असणारे ट्रॉमा रुग्णालय बांधण्याकरिता जोगेश्वरी (पूर्व) येथील आजगावकर प्लॉटचा विकास करणे	५.००

(रुपये कोटीत)

भर देण्यात आलेली क्षेत्रे	उपक्रम	तरतुदी
	(पाच) विशेष रुग्णालयांची दर्जोन्नती.	
	— कान-नाक-घसा रुग्णालयाच्या व्यापक दुरुस्त्या / पुनर्स्थापनेची कामे (वारसा वास्तू)	१.००
	— क्षयरोग रुग्णालय समूह यांच्या महत्वाच्या दुरुस्त्या / दर्जोन्नती.	७.००
	— अँक्वर्थ कुष्ठरोग रुग्णालयाच्या महत्वाच्या दुरुस्त्या / दर्जोन्नती.	०.५०
	— कस्तुरबा रुग्णालयातील ऑडीटोरीयम(लेक्चर हॉल)चे बांधकाम करणे आणि कस्तुरबा रुग्णालयातील परिसर सुशोभित करणे.	३.००
	— कस्तुरबा रुग्णालय येथे अतिदक्षता विभाग स्थापन करणे.	४.२५
	— महानगरपालिकेच्या विविध विशेष रुग्णालयांच्या प्रवेशद्वारांची सुधारणा, आवार भिंत, अंतर्गत रस्ते आणि पदपथ, वीजेच्या दिव्यांचे खांब इत्यादींची सुधारणा तसेच अंतर्गत / बाह्य भागांचे रंगकाम करणे आणि सायनेज (दिशा / स्थल दर्शक) बसविणे.	०.४५
	— क्षयरोग रुग्णालय समूह आणि क्षयरोग चिकित्सालये येथील विविध विभागांचे नुतनीकरण / संवर्धन	०.५०
(क) उच्चतम दर्जाच्या स्तरावरील आरोग्य सेवा	रा. ए. स्मा. रुग्णालय :	
	- रुग्णालयाच्या मुख्य इमारतीच्या व्यापक दुरुस्त्या व वास्तू पूर्ववत करण्याची (रिस्टोरेशन) कामे (वारसा वास्तू)	१०.००
	- यंत्रे व संयंत्रांची खरेदी.	२५.००
	- सी.टी. स्कॅन मशीनची खरेदी.	५.००

(रुपये कोटीत)

भर देण्यात आलेली क्षेत्रे	उपक्रम	तरतुदी
	लो. टि. म. स. रुग्णालय : - नवीन बाह्य रुग्ण विभाग आणि शक्य इमारतीवर तिसऱ्या, चौथ्या व पाचव्या मजल्यांचे अतिरिक्त बांधकाम.	१०.००
	- महानगरीय रक्तपेढी, अतिविशेष रुग्णालय, आर.एम.ओ. क्वार्टर्स, विद्यार्थ्यांचे वसतिगृह इत्यादींचे बांधकाम.	१.००
	- एम.आर.आय. मशिनची खरेदी.	१४.००
	- विशेष अतिदक्षता विभाग आणि ट्रॉमा केअर विभाग याकरिता उपकरणांची खरेदी करणे.	३.४०
	- सी.टी. स्कॅन मशीनची खरेदी.	५.००
	- फ्लेक्झीबल युरेटेरेनोस्कोपची खरेदी.	०.१०
	- यंत्रे व संयंत्रांची खरेदी.	९.८०
	नायर रुग्णालय :	
	- रुग्णालयातील बाह्यरुग्ण कक्षाच्या दर्शनी भागाचे नूतनीकरण .	१०.००
	- मोडकळीस आलेल्या इमारती / बांधकामे पाडून नवीन इमारतीचे बांधकाम.	०.९०
	- एम.आर.आय. मशिनची खरेदी.	०.१०
	- यंत्रे व संयंत्रांची खरेदी .	४.०२
	- एच.डी.आर.ट्रीटमेंट प्लॅनिंग सिस्टीम	२.५०
	- सी.टी.स्कॅन मशिनची खरेदी	५.००
	- डिजीटल रेडिओग्राफी उपकरण	२.५०
	- नायर रुग्णालयाच्या प्रवेशद्वारांची सुधारणा, आवार भिंत, अंतर्गत रस्ते आणि पदपथ, वीजेच्या दिव्यांचे खांबे इत्यादींची सुधारणा तसेच अंतर्गत / बाह्य भागांचे रंगकाम करणे आणि सायनेज (दिशा / स्थल दर्शक) बसविणे.	०.८०
	- भाजेकर रुग्णालयाची दुरुस्ती कामे व नूतनीकरण	१.००

(रुपये कोटीत)

भर देण्यात आलेली क्षेत्रे	उपक्रम	तरतुदी
➤ राष्ट्रीय आरोग्य कार्यक्रमांची अंमलबजावणी.	(एक) पल्स पोलिओ लसीकरण कार्यक्रम	१४.९४
	(दोन) राष्ट्रीय हिवताप निर्मूलन कार्यक्रम.	} २८.५१
	(तीन) कुटुंब कल्याण कार्यक्रम.	
	(चार) सुधारित राष्ट्रीय क्षयरोग नियंत्रण कार्यक्रम.	
	(पाच) नॅशनल व्हेक्टर बोर्न डिसिज कंट्रोल प्रोग्राम.	
	(सहा) अंधत्व नियंत्रण कार्यक्रम.	
	(सात) अॅनिमल बर्थ कंट्रोल प्रोग्राम (एनजीओ मार्फत श्वान निर्बिजीकरण)	
	(आठ) पी.एन.डी.टी. कार्यक्रम	
➤ स्मशानभूमींचा विकास आणि दर्जोन्नती.	— स्मशानभूमींचा विकास/ सुधारणा.	११.६२
	— महानगरपालिकेच्या विविध स्मशानभूमींच्या प्रवेशद्वारांची सुधारणा, आवार भिंत, अंतर्गत रस्ते आणि पदपथ, वीजेच्या दिव्यांचे खांब इत्यादींची सुधारणा तसेच अंतर्गत / बाह्य भागांचे रंगकाम करणे आणि सायनेज (दिशा / स्थल दर्शक) बसविणे.	१.००
➤ महानगरपालिकेच्या वैद्यकीय शिक्षण संस्थांचा विस्तार आणि दर्जोन्नती.	— गो. सु. वैद्यकीय महाविद्यालयातील विद्यार्थ्यांचे वसतिगृह, कार्डीयाक व न्युरोसायन्स केंद्र आणि इतर उपक्रमांसाठी नवीन इमारतीचे बांधकाम.	१५.००
	— गो. सु. वैद्यकीय महाविद्यालय इमारतीच्या व्यापक दुरुस्त्या / पुनर्स्थापनेची कामे (वारसा वास्तू).	१५.१५
	— नायर दंत रुग्णालयाकरिता कोन बीम कम्प्यूटेड टोमोग्राफी मशिनची खरेदी करणे.	१.५०
	— नायर दंत महाविद्यालयाचे प्रस्तावित विस्तारीकरण.	५.००
	— नायर दंत रुग्णालयाकरिता दंतचिकित्सा आसनाची खरेदी करणे.	१.८०
	— नायर दंत महाविद्यालयाच्या ओरल पॅथॉलॉजी लॅब, सेमिनार हॉल, लायब्ररी, ३ लेक्चर हॉल्स यांची दर्जोन्नती करणे.	३.००

(रुपये कोटीत)

भर देण्यात आलेली क्षेत्रे	उपक्रम	तरतुदी
➤ समाज कल्याणविषयक वैद्यकीय सहाय्य उपाययोजना	– शारीरिकदृष्ट्या अपंग स्त्रिया आणि १४ वर्षाखालील मुले यांना कृत्रिम अवयव पुरविणे	१.२८
	– शारीरिकदृष्ट्या अपंग असलेल्या मागासवर्गीय व्यक्तींना कृत्रिम अवयव पुरविणे.	३.००
	– मागाठाणे बोरिवली येथे माता व बाल आरोग्य केंद्र – एक पथदर्शी प्रकल्प	५.५०
➤ मॉनिटरींग अँड इव्हॅल्युएशन सेल	– कर्मचारीवृंदाकरिता प्रशिक्षण खर्च	०.२२

४. सन २००९-१० च्या अर्थसंकल्पीय अंदाजांमधील खर्चाच्या प्रस्तावित तरतुदी :

(रुपये कोटीत)

अ) भांडवली अर्थसंकल्पीय अंदाज	४४६.६४
ब) महसुली अर्थसंकल्पीय अंदाज	१२२८.४८
एकूण प्रस्ताविलेली अर्थसंकल्पीय तरतूद (अ + ब)	१६७५.१२

शिक्षण

प्रस्तावित अर्थसंकल्पीय अंदाजांतील तरतुदींची ठळक वैशिष्ट्ये व महत्त्वाच्या निर्धारित फलश्रुती

मुंबई महानगरपालिका अधिनियम १८८८ च्या कलम ६१ (क्यू) अन्वये प्राथमिक शिक्षण देणे हे महानगरपालिकेचे अनिवार्य कर्तव्य आहे. सदरची जबाबदारी बृहन्मुंबई महानगरपालिकेचे शिक्षण खाते पार पाडीत असते. महापालिका शाळांचा शैक्षणिक दर्जा, पायाभूत सुविधा व शालेय विद्यार्थ्यांची शैक्षणिक प्रगती याचा स्तर उंचावण्यासाठी पर्यायाने विद्यार्थ्यांच्या गळतीचे प्रमाण कमी करण्यासाठी व विद्यार्थ्यांची पटनोंदणी वाढविण्यासाठी बृहन्मुंबई महानगरपालिका सातत्याने प्रयत्नशील असते. प्राथमिक शिक्षण हे महाराष्ट्र शासनाने वेळोवेळी विहित केलेली आणि मान्यता दिलेली पाठ्यपुस्तके, अभ्यासक्रम, कार्यक्रम, वेळापत्रक आणि मार्गदर्शक तत्त्वे यावर आधारित आहे.

२. शिक्षण क्षेत्रामध्ये महत्त्वाची निर्धारित फलश्रुती म्हणजे कार्यक्षम महापालिका शिक्षण पध्दतीच्याद्वारे सार्वत्रिक प्राथमिक शिक्षण देणे होय . या दृष्टीने खालील क्षेत्रांवर भर देण्यात आलेला आहे.

भर देण्यात
आलेली क्षेत्रे

- महापालिकेच्या शाळांमधील शैक्षणिक गुणवत्ता / दर्जा सुधारणे.
- महानगरपालिका शाळांमधील विद्यार्थ्यांसाठी कल्याणकारी योजना राबविणे.
- शालेय पायाभूत सुविधांचे बळकटीकरण आणि दर्जोन्नती करणे.
- प्राथमिक शिक्षणाच्या सार्वत्रिकीकरणाचे उद्दिष्ट साध्य करण्याकरिता खाजगी प्राथमिक शिक्षण संस्थांना सहाय्य करणे.

कार्यानुरूपता
दर्शके

आऊटपूट इंडिकेटर्स

⇒ ⇒ ⇒

आऊटकम इंडिकेटर्स

कव्हरेज इंडिकेटर्स

१. प्राथमिक शाळा आणि पट नोंदणी यांची विभागनिहाय विभागणी (%)
२. पट नोंदणीचे प्रमाण (%)
३. विद्यार्थी आणि विद्यार्थीनीचे प्रमाण

फर्स्ट स्टेज आऊटकम

१. गळतीचे प्रमाण, रिपीटरचे प्रमाण, उत्तीर्णतेचे प्रमाण (%)
२. मंडळाच्या परीक्षांमध्ये गुणवताधारक (संख्या/प्रति १ हजार विद्यार्थीमागे)
३. उच्च शिक्षणाकरिता जाणाऱ्या विद्यार्थ्यांचे प्रमाण (%)

ऑपरेशनल इंडिकेटर्स

४. उपस्थितीचे प्रमाण (%)
५. शिक्षक आणि विद्यार्थी यांचे प्रमाण
६. अभ्यास क्रमाच्या सुधारणेचे वारंवारता (संख्या/प्रतिवर्षी)
७. प्रति विद्यार्थी चटईक्षेत्र आणि वर्ग घनता (चौ.मि.)
८. शिक्षकांचे प्रशिक्षण (संख्या/प्रतिवर्षी)
९. शिक्षकांच्या अनुपस्थितीचे प्रमाण (%)
१०. पाठयेतर उपक्रमांसाठी संधी आणि सुविधा (शाळाची %)
११. संगणक आणि आधुनिक शैक्षणिक साहित्य (संख्या / शंभर विद्यार्थी)
१२. कल्याणकारी उपाययोजना (रुपये प्रति विद्यार्थी)
१३. ऑपरेशनल आऊटकम मॉनिटरिंग अॅन्ड इव्हॅल्यूएशन सिस्टीमची उभारणी (होय / नाही)

फायनल स्टेज आऊटकम

४. उत्तीर्ण झाल्यानंतर नोकरी मिळालेले किंवा पुढे ४ वर्ष शिक्षण चाले ठेवणाऱ्यांचे प्रमाण (%)
५. विद्यार्थी आणि शिक्षकांसाठी शहर / राज्य / राष्ट्रीय स्तरावरील पुरस्कार (%)

३. उपरोक्त क्षेत्रातील साध्यांसाठी आगामी वर्षात खालील उपक्रम हाती घेण्याचे प्रस्ताविले आहे :-

(रूपये कोटीत)

भर देण्यात आलेली क्षेत्रे	उपक्रम	तरतुदी
<p>➤ महापालिकेच्या शाळांमधील शैक्षणिक गुणवत्ता / दर्जा सुधारणे.</p>	<p>महानगरपालिका शाळांचा शैक्षणिक दर्जा उंचावण्याच्या दृष्टीने खालील उपक्रम हाती घेण्याचे प्रस्ताविले आहे.</p> <p>(एक) ८४ “मुंबई पब्लिक स्कूल” पैकी इंग्रजी माध्यमाच्या ५८ “मुंबई पब्लिक स्कूल” सुरू.</p> <p>(दोन) महानगरपालिका शाळांच्या स्वच्छता व सुरक्षिततेसह देखभालीसाठी बाह्य सेवांचे आयोजन करणे.</p> <p>(तीन) महानगरपालिका शाळांमध्ये संगणक प्रयोग शाळा, भाषा विकास प्रकल्प, आधुनिक फर्निचर, खेळाची साधने, इत्यादी सोयी करणे.</p> <p>(चार) विद्यार्थ्यांकरिता संगणक शिक्षण.</p> <p>(पाच) बालकोत्सव, मेळावे, शिबीरे, प्रदर्शन, स्पर्धा व क्रीडा कार्यक्रम इत्यादींचे आयोजन.</p> <p>(सहा) महानगरपालिका शिक्षकांना प्रशिक्षण.</p> <p>(सात) पालक-शिक्षक सभेचे आयोजन.</p> <p>(आठ) शालेय इमारतीमध्ये कीटक नाशक फवारणी करणे.</p> <p>(नऊ) महानगरपालिका शाळा आय.एस.ओ. दर्जाच्या बनविणे.</p> <p>(दहा) शासकिय / खाजगी जागांवरील झोपडपट्टी वसाहतींमध्ये पोर्टाकेबिनद्वारे शिक्षणाची सोय उपलब्ध करून देणे.</p> <p>(अकरा) शैक्षणीक सहलींचे आयोजन.</p>	<p>७७.४५</p>

(रुपये कोटीत)

भर देण्यात आलेली क्षेत्रे	उपक्रम	तरतुदी
➤ महानगरपालिका शाळांमधील विद्यार्थ्यांसाठी कल्याणकारी योजना राबविणे.	(एक) महानगरपालिका शाळांमधील सर्व विद्यार्थ्यांना गणवेश, शिष्यवृत्ती पुस्तके, पाठ्यपुस्तके, वह्या, दप्तर, वॉटरबॅग, टिफीन बॉक्स, क्रीडा गणवेश, शुज् आणि मोजे इत्यादी मोफत पुरविणे. (दोन) इयत्ता १ ली ते ३ री तील सर्व विद्यार्थ्यांना बिस्कीटे देणे. (तीन) इयत्ता ४ थी ते ७ वी पर्यंतच्या सर्व महानगरपालिका शाळांमधील विद्यार्थी व विद्यार्थिनींना सुगंधीत दुध देणे. (चार) शालेय पोषण आहार योजना.(दुपारचा अल्पोपहार कार्यक्रम) (पाच) शालेय आरोग्य कार्यक्रमांतर्गत शालेय विद्यार्थ्यांची नियमित आरोग्य तपासणी व गंभीर आजार असलेल्या विद्यार्थ्यांसाठी विशेष तरतूद. (सहा) शालेय विद्यार्थ्यांसाठी शारिरीक शिक्षण, क्रीडा सुविधा आणि सहली. (सात) बालवीर / वीरबाला यांना गणवेश पुरविणे. (आठ) महानगरपालिका शाळांमध्ये उपस्थित राहण्यासाठी विद्यार्थिनींना प्रोत्साहनपर रक्कम. (नऊ) सर्व महानगरपालिका शाळांसाठी साबण व हातरुमाल पुरविणे. (दहा) महानगरपालिका शाळांमध्ये विद्यार्थी हक्क कक्ष स्थापन करणे. (अकरा) शालांत परीक्षा उत्तीर्ण झाल्यानंतर पुढील शिक्षणासाठी मागासवर्गीय विद्यार्थ्यांना शिष्यवृत्ती. (बारा) उच्च माध्यमिक परीक्षा उत्तीर्ण झाल्यानंतर व्यावसायिक / तांत्रिक शैक्षणिक अभ्यासक्रमासाठी मागासवर्गीय विद्यार्थ्यांना दरमहा शिष्यवृत्ती. (तेरा) विद्यार्थ्यांना ओळखपत्र पुरविणे.	२१९.५७
➤ शालेय पायाभूत सुविधांचे बळकटीकरण आणि दर्जोन्नती करणे.	मा.मुंबई उच्च न्यायालयाच्या आदेशानुसार स्थापन करण्यात आलेल्या “धनुका समितीच्या” शिफारशीनुसार सन २००८-०९ या आर्थिक वर्षात मुंबईतील शाळांच्या मूलभूत सेवांची दर्जोन्नती करण्यासाठी खालील कामे हाती घेण्याचे प्रस्ताविले आहे. (एक) नवीन शालेय इमारतीचे बांधकाम. (दोन) जादा वर्गखोल्यांचे बांधकाम, यांत्रिकी आणि विद्युतीकरणाची कामे, जलाभेदीकरण, पिण्याच्या पाण्याच्या अतिरिक्त सोयी, आवार भिंतीचे बांधकाम व स्वच्छता गृहांच्या दुरुस्त्या इत्यादीसह १७९ शालेय इमारतींच्या दुरुस्त्या/पुनर्बांधकाम करणे. (तीन) अनियमित विद्युतपुरवठा असणाऱ्या पूर्व उपनगरातील शाळांना इन्व्हर्टर पुरविणे. (चार) महानगरपालिका शाळांमध्ये ध्वनीक्षेपण यंत्रणा बसविणे व परिमंडळ कार्यालयांमध्ये सीसीटीव्ही पुरविणे.	२१९.९५

भर देण्यात आलेली क्षेत्रे	उपक्रम	तरतुदी
➤ प्राथमिक शिक्षणाच्या सार्वत्रिकीकरणाचे उद्दिष्ट साध्य करण्याकरिता खाजगी प्राथमिक शिक्षण संस्थांना सहाय्य करणे.	<ul style="list-style-type: none"> • ४३७ खाजगी प्राथमिक अनुदानित शाळांना महानगरपालिकेतर्फे सहाय्यक अनुदान देण्याचे प्रस्ताविले आहे. • मुंबई शहरातील ५०४ बालवाड्यांना महानगरपालिकेतर्फे सहाय्यक अनुदान. • मुंबई मराठी ग्रंथ संग्रहालय आणि एशियाटीक लायब्ररी यांना महानगरपालिकेतर्फे सहाय्यक अनुदान. 	१२१.७९
➤ मॉनिटरिंग अँड इव्हॅल्युएशन सेल	- कर्मचारीवृंदाकरिता प्रशिक्षण खर्च	०.०६

४ सन २००९-१० च्या अर्थसंकल्पीय अंदाजांमधील खर्चाच्या प्रस्तावित तरतुदी :

(रुपये कोटीत)

अ) भांडवली अर्थसंकल्पीय अंदाज	२१९.९५
ब) महसुली अर्थसंकल्पीय अंदाज	१४३१.१४
एकूण – प्रस्तावित अर्थसंकल्पीय तरतूद (अ+ब)	१६५१.०९

घन कचरा व्यवस्थापन आणि परिवहन सेवा

प्रस्तावित अर्थसंकल्पीय अंदाजांतील तरतुदींची ठळक वैशिष्ट्ये व महत्त्वाच्या निर्धारित फलश्रुती

मुंबई महानगरपालिका अधिनियम, १८८८, च्या कलम ६१ (क) अन्वये मुंबई शहरातील केरकचरा साफ करणे, हलविणे व त्याची विल्हेवाट लावणे हे महानगरपालिकेचे अनिवार्य कर्तव्य आहे. ही जबाबदारी महानगरपालिकेचे घनकचरा व्यवस्थापन खाते पार पाडते. मुंबईचे जागतिक दर्जाच्या शहरामध्ये रुपांतर करण्याचे अंतिम उद्दिष्ट साध्य करण्यासाठी या शहराच्या स्वच्छतेची पातळी आंतरराष्ट्रीय दर्जाची करणे अत्यावश्यक आहे.

२. घन कचऱ्याचे शास्त्रोक्त पध्दतीने व्यवस्थापन करून आणि कचऱ्याचा साधनस्रोत म्हणून वापर करून शहरामध्ये जागतिक दर्जाची स्वच्छता राखणे ही या क्षेत्राच्या बाबतीतील महत्त्वाची निर्धारित फलश्रुती आहे. त्यासाठी खालील क्षेत्रांवर भर देण्यात आलेला आहे.

भर देण्यात आलेली क्षेत्रे

- कचऱ्याचे घरगुती पातळीवर वर्गीकरण आणि 'घरोघरी जाऊन कचरा गोळा करणे' या योजनेचा विस्तार.
- स्वच्छता सेवा पुरविली न जाणारे परिसर स्वच्छता सेवेखाली आणणे.
- स्वच्छता व साफसफाई प्रक्रियेच्या कार्यक्षमतेत सुधारणा करणे.
- कचराकुंड्या बसविणे व स्वच्छतेसंबंधी जनतेमध्ये जागृती निर्माण करणे याद्वारे शहर कचरामुक्त राखणे.
- वाहन ताफ्यात सुधारणा व बंदिस्त वाहनांमधून कचऱ्याची अधिक कार्यक्षमतेने वाहतूक करणे.
- क्षेपणभूमीवर शास्त्रोक्त पध्दतीने कचऱ्याची विल्हेवाट लावणे.
- बायोगॅस संयंत्राची आणि कचऱ्याचे गांडूळ खतामध्ये रुपांतर करण्याच्या यंत्रणेची उभारणी करणे.
- सार्वजनिक सेवासुविधा पुरविणे.
- साफसफाई खात्यातील कर्मचाऱ्यांसाठी कल्याणकारी उपाययोजना.

कार्यानुरूपता दर्शके

आऊटपूट इंडिकेटर्स

⇒ ⇒ ⇒

आऊटकम इंडिकेटर्स

कव्हरेज इंडिकेटर्स

१. घन कचरा संकलन / क्षेत्र आणि लोकसंख्या (%)
२. घन कचरा वाहतूक (कि.मी.)
३. घन कचरा संकलन / वाहतूक प्रमाण

फर्स्ट स्टेज आऊटकम

१. स्वच्छतेमध्ये वाढ —दुर्गंधी, भटके प्राणी, यांच्या बाबतीत दर्जात्मक मूल्यांकन (प्रमाण १-५)
२. घन कचरा व्यवस्थापन प्रचलनासाठी स्वयं वित्त प्रबंध

ऑपरेशनल इंडिकेटर्स

४. वर्गीकृत घन कचरा (%)
५. घन कचऱ्यांची यांत्रिकी हाताळणी (%)
६. घन कचरा वाहून नेण्याची क्षमता (टन /दिवस)
७. घन कचरा वाहतुकीचा कालावधी (तास / फेऱ्या)
८. घन कचरा पुनर्प्रक्रिया (%)
९. ऑपरेशनल आऊटकम मॉनिटरिंग अॅन्ड इव्हॅल्यूएशन सिस्टीमची उभारणी (होय / नाही)

फायनल स्टेज आऊटकम

३. रस्त्यावर भटके प्राणी नसणे (%)
४. शून्य कचरा (%)
५. शाळा आणि कामाची ठिकाणे तसेच इतर वेळी कचरा नसल्यामुळे आरोग्यदायी राहणीमान
६. वायू प्रदुषणाचे प्रमाण
७. सेवा तरतुदीमधील आंतरराष्ट्रीय मानके (प्रमाण १-५)

३. उपरोक्त क्षेत्रांतील साध्यांसाठी आगामी वर्षात खालील उपक्रम हाती घेण्याचे प्रस्ताविले आहे :-

(रुपये कोटीत)

भर देण्यात आलेली क्षेत्रे	उपक्रम	तरतुदी
<p>➤ कचऱ्याचे घरगुती पातळीवर वर्गीकरण आणि 'घरोघरी जाऊन कचरा गोळा करणे' या योजनेचा विस्तार.</p>	(एक) घरोघरी जाऊन कचरा संकलित करण्याच्या पध्दतीत सध्याच्या ४५ टक्क्यांवरून किमान ९० टक्क्यांपर्यंत वाढ करण्याचे प्रस्तावित.	} २२२.५१
	(दोन) कचरा गोळा करणे आणि त्याची वाहतूक करणे यासाठी सर्वसमावेशक परिमंडळनिहाय कंत्राटे आणि एच/पूर्व, के/पूर्व आणि के/पश्चिम विभागासाठी 'एरिया बेस्ड' कंत्राटे.	
	(तीन) कचऱ्याचे ओला व सुका कचरा असे वर्गीकरण करण्याच्या योजनेची ठोस अंमलबजावणी.	
<p>➤ स्वच्छता सेवा पुरविली न जाणारे परिसर स्वच्छता सेवेखाली आणणे.</p>	सर्व गलिच्छ वस्त्यांमध्ये "दत्तक वस्ती योजना" सुरु करणे.	५७.१०
<p>➤ स्वच्छता व साफसफाई प्रक्रियेच्या कार्यक्षमतेत सुधारणा करणे.</p>	(एक) "स्वच्छ परिसर योजनेची" अंमलबजावणी.	१५.००
	(दोन) प्रमुख रस्ते मेकॅनिकल स्विपींग मशिन्सने साफ करणे.	५.०५
	(तीन) जमिनी व प्रसाधनगृहे स्वच्छ करण्याच्या मशिन्ससह स्मॉल राईड ऑन मेकॅनिकल स्विपींग मशिन्सची खरेदी.	१०.०१
	(चार) समुद्र किनाऱ्यांची यांत्रिक झाडूने साफसफाई करणे.	७.७५
<p>➤ कचराकुंड्या बसविणे व स्वच्छतेसंबंधी जनतेमध्ये जागृती निर्माण करणे याद्वारे शहर कचरामुक्त राखणे.</p>	(एक) कचराकुंड्या आणि कचरापेट्या उभारणे.	} २.१३
	(दोन) महसुलामधील हिश्यांच्या तत्वावर खाजगी संस्थांच्या सेवा उपयोगात आणण्याच्या नवीन योजनेद्वारे बृहन्मुंबई स्वच्छता आणि आरोग्य उपविधी - २००६, च्या तरतुदींची अंमलबजावणी करणे.	
	(तीन) सर्व विभागांत २४ तास कार्यरत असणाऱ्या घनकचरा तक्रार निवारण केंद्राची स्थापना करणे.	

(रुपये कोटीत)

भर देण्यात आलेली क्षेत्रे	उपक्रम	तरतुदी
➤ वाहन ताफ्यात सुधारणा व बंदिस्त वाहनांमधून कचऱ्याची अधिक कार्यक्षमतेने वाहतूक करणे.	(एक) कचऱ्याची वाहतूक बंदिस्त वाहनातून, म्हणजेच मोठे कॉम्पॅक्टर्स व छोटे कॉम्पॅक्टर्स आणि लहान वाहनांतून करणे.	} ७९.००
	(दोन) आवश्यक असलेले बंदिस्त कॉम्पॅक्टर्स, स्टेशनरी कॉम्पॅक्टर्स यांची खरेदी.	
	(तीन) कॉम्पॅक्टर्ससह आयुर्मान संपलेली कचरा वाहने बदलणे.	
	(चार) परिवहन विभागातील जुनी वाहने बदलून नवीन वाहनांची खरेदी करणे.	} ५.७६
	(पाच) जी.पी.एस. यंत्रणेद्वारे कचरा वाहतुकीच्या वाहनांवर देखरेख/नियंत्रण.	
➤ क्षेपणभूमीवर शास्त्रोक्त पध्दतीने कचऱ्याची विल्हेवाट लावणे.	(एक) शास्त्रोक्त पध्दतीने क्षेपणभूमीतील कचऱ्यावर प्रक्रिया करण्यासाठी (कचऱ्याचे रिसायकलींग आणि तत्सम कामे) विद्यमान आणि नवीन क्षेपणभूमी, भरावभूमीचे बांधकाम व पायाभूत सुविधेसह विकास करणे तसेच क्षेपणभूमी शास्त्रोक्त पध्दतीने बंद करणे.	१२२.५४
	(दोन) नवीन कचरा स्थानांतरण केंद्राचे बांधकाम / विकास.	१८.००
➤ बायोगॅस संयंत्राची आणि कचऱ्याचे गांडूळ खतामध्ये रुपांतर करण्याच्या यंत्रणेची उभारणी करणे.	(एक) सुक्या कचऱ्याचे रिसायक्लिंग.	
	(दोन) ओल्या कचऱ्याचे गांडूळ खतात रुपांतर.	
	(तीन) बायोगॅस प्रकल्पाची अंमलबजावणी	
➤ सार्वजनिक सेवासुविधा पुरविणे.	पूर्व आणि पश्चिम द्रुतगती महामार्गावर आणि २२७ महापालिका निवडणूक प्रभागांत शौचालयांचे बांधकाम.	६३.५०
➤ साफसफाई खात्यातील कर्मचाऱ्यांसाठी कल्याणकारी उपाययोजना.	घनकचरा व्यवस्थापन खात्यामधील कामगारवर्गासाठी कल्याणकारी योजना.	२.६४
➤ मॉनिटरिंग अँड इव्हॅल्युएशन सेल	- कर्मचारीवृंदाकरिता प्रशिक्षण खर्च	१.००

४. अपेक्षित परिणाम :

- घरोघरी जाऊन कचरा संकलित करण्याची योजना किमान ६० टक्क्यांपर्यंत राबविली जाईल.
- १०० टक्के गलिच्छ वस्त्या 'दत्तक वस्ती योजने' अंतर्गत आणण्यात येतील.
- शहरातील कचऱ्याची वाहतूक बंदीस्त कंटनेर्समधून केल्यामुळे रस्त्यावर दुर्गंधी पसरणार नाही.
- कचरा कुंड्या हटविणे आणि "गलिच्छ वस्त्या नसलेल्या" विभागांमध्ये "सार्वजनिक कचराकुंड्याविरहित मुंबई" चे उद्दिष्ट साध्य करण्यात येईल.
- कचरा वाहतूक वाहनांसाठी जी.पी.एस. यंत्रणेची अंमलबजावणी केल्यामुळे कचरा संकलनाच्या कामावर प्रभावीपणे देखरेख ठेवणे शक्य होईल.
- ओला व सुका कचरा असे वर्गीकरण केल्यामुळे क्षेपणभूमींची क्षमता व आयुर्मान वाढेल.
- क्षेपण भूमीचा विकास व व्यवस्थापन केल्याने पर्यावरणाच्या हानीला प्रतिबंध होईल.
- कचरा गोळा करणे व त्याची वाहतूक करणे याच्या सुव्यवस्थापनामुळे मुंबई शहर अधिकाधिक स्वच्छ व आकर्षक होईल.
- रस्ते व परिसर स्वच्छ राखल्याने मुंबई रोगमुक्त होऊन नागरिकांकरिता आरोग्यदायी वातावरण निर्माण होईल.
- 'क्लिन-अप-मार्शल'च्या सेवा उपयोगात आणून संपूर्ण मुंबईमध्ये बृहन्मुंबई स्वच्छता आणि आरोग्य उपविधी, २००६ ची अंमलबजावणी करण्यात येईल.

५. सन २००९-१० च्या अर्थसंकल्पीय अंदाजांमधील खर्चाच्या प्रस्तावित तरतुदी :

(रुपये कोटीत)

अ) भांडवली अर्थसंकल्पीय अंदाज	
१) घन कचरा व्यवस्थापन	३६७.२१
२) परिवहन खाते	१६.७८
एकूण (अ)	३८३.९९
ब) महसुली अर्थसंकल्पीय अंदाज	
१) घन कचरा व्यवस्थापन	१०१९.१५
२) परिवहन खाते	२४०.३३
एकूण (ब)	१२५९.४८
एकूण प्रस्ताविलेली अर्थसंकल्पीय तरतूद (अ + ब)	१६४३.४७

उद्याने आणि शहराचे सुशोभिकरण

प्रस्तावित अर्थसंकल्पीय अंदाजांतील तरतुदींची ठळक वैशिष्ट्ये व महत्त्वाच्या निर्धारित फलश्रुती

मुंबई महानगरपालिका अधिनियम १८८८ कलम ६३(ड) अन्वये सार्वजनिक उपवने व उद्याने आणि मनोरंजनासाठी जागा उभारणे व त्या सुस्थितीत ठेवणे हे महानगरपालिकेचे स्वविवेकाधीन कर्तव्य आहे. मुंबई हे आंतरराष्ट्रीय दर्जाचे शहर बनण्याच्या दिशेने वाटचाल करित असताना तिचे सौंदर्यात्मक आकर्षण वाढविण्याची गरज आहे. त्यामुळे मुंबई शहराच्या सौंदर्यातच केवळ भर पडणार नाही तर देश विदेशातील पर्यटक मुंबई शहराकडे आकर्षित होतील, अशी अनेक कामे महानगरपालिकेने हाती घेणे आवश्यक आहे.

बृहन्मुंबई महानगरपालिकेच्या भायखळा येथील वीरमाता जिजाबाई भोसले उद्यान प्राणीसंग्रहालयाचे आधुनिकीकरण करून ते आंतरराष्ट्रीय पातळीवरील एक अग्रगण्य प्राणीसंग्रहालय बनविण्यासाठीचा प्रकल्प बृहन्मुंबई महानगरपालिका प्रशासनाने हाती घेतला आहे. त्यासाठी थायलंड स्थित एच.के.एस. डिझायनर्स अँड कन्सल्टंटस् इंटरनॅशनल कं. लि. या संस्थेमार्फत, जी अमेरिकास्थित पोर्टीको ग्रुप या संस्थेशी संलग्न आहे. सदर उद्यान प्राणीसंग्रहालयचा नवीन बृहत् आराखडा तयार करवून घेण्यात आला आहे. सदर आराखडा केंद्रीय प्राणीसंग्रहालय प्राधिकरण, नवी दिल्ली यांच्याकडे मंजुरीसाठी पाठविण्यात आला होता. सदर प्राधिकरणाने घातलेल्या अटींची पूर्तता करण्याच्या दृष्टीने आवश्यक ते फेरफार आराखड्यामध्ये करण्यात येत आहेत. त्यानंतर सदर बाबतचा अहवाल केंद्रीय प्राणीसंग्रहालय प्राधिकरण, नवी दिल्ली यांच्या सूचनेनुसार त्यांच्या कार्यालयाकडे पाठविण्यात येईल.

२. मुंबईच्या नागरिकांसाठी सुंदर शहर आणि हरित/खुल्या जागा उपलब्ध करणे ही या क्षेत्रामधील निर्धारित फलश्रुती आहे आणि त्यासाठी खालील क्षेत्रांवर भर देण्यात आलेला आहे.

भर देण्यात
आलेली क्षेत्रे

- मुंबईमधील हरित पट्ट्यांचा विस्तार.
- क्रिडांगणांची दर्जेन्नती.
- आधुनिक तंत्रज्ञानाद्वारे रोपवाटीकांचा विकास.
- मनोरंजन सुविधांसह लहान मुलांसाठीच्या उद्यानांचा विकास.
- विद्यमान उद्यानांचा विकास आणि सुंदर नियोजनबद्ध उद्याने आणि हरित जागांचा विकास.
- शहरातील प्राणी संग्रहालयाचे आधुनिकीकरण.

कार्यानुरूपता
दर्शके

आऊटपूट इंडिकेटर्स

⇒ ⇒ ⇒

आऊटकम इंडिकेटर्स

कव्हरेज इंडिकेटर्स

फर्स्ट स्टेज आऊटकम

१. विभागनिहाय हरित क्षेत्र (%)
२. विभागनिहाय सुंदर भूभाग (%)

१. दीर्घ आयुर्मानाचे आरोग्यदायी नागरिक (वर्ष) (७० + %)
२. प्रदूषण/हवामान संबंधित रोगांचे प्रमाण (प्रति १ हजार लोकसंख्या)

ऑपरेशनल इंडिकेटर्स

फायनल स्टेज आऊटकम

३. नवीन हरित क्षेत्र (%)
४. ऑपरेशनल आऊटकम मॉनिटरिंग अॅन्ड इव्हॅल्यूएशन सिस्टीमची उभारणी (होय / नाही)

३. उद्यान / मनोरंजन सुविधा नागरिकांना १५ ते ३० मिनिटांच्या अंतरावर उपलब्ध (%)
४. प्रदूषणमुक्तता / हवेमार्फत पसरणाऱ्या रोगांपासून मुक्तता (%)
५. आंतरराष्ट्रीय मानकानुसार दरडोई स्वच्छ आणि आरोग्यदायी पर्यावरण, हवामान दर्जा आणि आकर्षक सौंदर्यीकरण (प्रमाण १-५)

३. उपरोक्त क्षेत्रातील साध्यांसाठी आगामी वर्षात खालील उपक्रम हाती घेण्याचे प्रस्ताविले आहे :-

(रुपये कोटीत)

भर देण्यात आलेली क्षेत्रे	उपक्रम	तरतुदी
➤ मुंबईमधील हरित पट्ट्यांचा विस्तार.	शहर व उपनगरातील विद्यमान वृक्षांचे जतन आणि नवीन वृक्षांची लागवड आणि त्यांची निगा.	५६.२३
➤ क्रिडांगणांची दर्जोन्नती.	खुल्या जागा व्यवस्थापन योजनेअंतर्गत खेळाच्या मैदानांची दर्जोन्नती.	१८.८५
➤ आधुनिक तंत्रज्ञानाद्वारे रोपवाटीकांचा विकास.	ग्रीन हाऊसेस, टिशू कल्चर लॅब आणि आधुनिक वंशवृद्धी यंत्रणा या सारख्या अद्ययावत तंत्रज्ञानाद्वारे रोपवाटीकांचा विकास.	१.५०
➤ मनोरंजन सुविधांसह लहान मुलांसाठीच्या उद्यानांचा विकास.	आधुनिक साधन सामग्री व मनोरंजन विषयक सुविधांसह मुलांच्या उद्यानांचा विकास.	३.३१
➤ विद्यमान उद्यानांचा विकास आणि नियोजनबद्ध उद्याने आणि हरित जागांचा विकास.	(एक) शहर आणि उपनगरांमध्ये थीम गार्डन्सचा विकास.	३४.५८
	(दोन) बोटॅनिकल गार्डनचा विकास.	१.२९
	(तीन) दादर येथील शिवाजी पार्कचा विकास आणि सुशोभिकरण.	५.००
	(चार) विद्यमान उद्यानांची दर्जोन्नती.	२५.४५
	(पाच) नवीन उद्याने / मनोरंजन उद्यानांचा विकास.	२५.४३
➤ शहरातील प्राणी संग्रहालयाचे आधुनिकीकरण.	वीरमाता जिजाबाई भोसले प्राणीसंग्रहालयाचे (Zoo) आधुनिकीकरण.	५०.००
➤ मॉनिटरिंग अँड इव्हॅल्युएशन सेल	- कर्मचारीवृंदाकरिता प्रशिक्षण खर्च	०.११

४. सन २००९-१० च्या अर्थसंकल्पीय अंदाजांमधील खर्चाच्या प्रस्तावित तरतुदी :

(रुपये कोटीत)

अ) भांडवली अर्थसंकल्पीय अंदाज	१९४.५६
ब) महसुली अर्थसंकल्पीय अंदाज	७५.७१
क) वृक्ष प्राधिकरण	६०.९८
एकूण प्रस्ताविलेली अर्थसंकल्पीय तरतूद (अ + ब + क)	३३१.२५

महापालिका बाजार

प्रस्तावित अर्थसंकल्पीय अंदाजांतील तरतुदींची ठळक वैशिष्ट्ये व महत्त्वाच्या निर्धारित फलश्रुती

मुंबई महापालिका अधिनियम १८८८ कलम ६१ (ह) नुसार सार्वजनिक बाजार बांधणे आणि त्यांचे परिरक्षण करणे तसेच इतर सर्व बाजारांचे नियमन करणे हे महानगरपालिकेचे अनिवार्य कर्तव्य आहे.

२. जनतेला त्यांच्या दैनंदिन गरजा भागविणे सोयीचे व्हावे म्हणून सुधारित आणि सुनियोजित सार्वजनिक बाजार उपलब्ध करून देणे ही या क्षेत्रासाठी महत्त्वाची निर्धारित फलश्रुती आहे. यादृष्टीने खालील क्षेत्रांवर भर देण्यात आलेला आहे.

भर देण्यात आलेली क्षेत्रे

- विद्यमान महानगरपालिका मंडयांचे योग्यप्रकारे परिरक्षण आणि दुरुस्त्या करणे.
- खाजगी मंडयांच्या धर्तीवर विद्यमान महानगरपालिकेच्या मंडयांचा पुनर्विकास आणि आधुनिकीकरण करणे.
- नागरिकांना दैनंदिन गरजेच्या वस्तू त्यांच्या सोयीनुसार एकाच छताखाली खरेदी करणे शक्य व्हावे म्हणून बाजाराची सुविधा उपलब्ध करून देणे.

कार्यानुरूपता
दर्शके

आऊटपूट इंडिकेटर्स

⇒ ⇒ ⇒

आऊटकम इंडिकेटर्स

कव्हरेज इंडिकेटर्स

फर्स्ट स्टेज आऊटकम

१. महापालिका बाजारापर्यंतचे सरासरी अंतर (कि.मी.)
२. स्थानिक महापालिका बाजाराचे वापर करणाऱ्या लोक संख्येचे प्रमाण (%)
३. एकाच छताखाली दैनंदिन गरजांची उपलब्धता

१. गृहोपयोगी वस्तुंच्या किंमतीमध्ये घट (रुपये / महिना / %)
२. खरेदीच्या वेळेत घट (तास / %)
३. उच्च दर्जाच्या उत्पादनाची उपलब्धता
४. अन्नापासून होणाऱ्या रोगांच्या प्रमाणात घट
५. बाजारामध्ये माशा, किटक यांना प्रतिबंध
६. नवीन बाजारामध्ये उच्च दर्जाचा मार्केट एरिया, वाहने उभी करण्याची सुविधा, महसूल (%)

ऑपरेशनल इंडिकेटर्स

फायनल स्टेज आऊटकम

४. पाण्याची गळतीला प्रतिबंध (बाजार %)
५. स्वच्छता, प्रसाधनगृहे, पिण्याचे पाणी यासारख्या सुविधांची उपलब्धता (बाजार %)
६. मुंबईमधील प्रकल्पबाधित व्यक्तींचे आर्थिकदृष्ट्या पुनर्वसन (%)
७. बाजारांच्या वारसा वास्तू इमारतींचे जतन (संख्या)
८. मोडकळीस आलेल्या बाजारांचा पुनर्विकास (%)
९. ऑपरेशनल आऊटकम मॉनिटरिंग अँड इव्हॅल्यूएशन सिस्टीमची उभारणी (होय/नाही)

७. पाणी गळतीला संपूर्ण प्रतिबंध
८. आंतरराष्ट्रीय दर्जाच्या बाजार सुविधा आणि पर्यावरण-मूलभूत आवश्यक वस्तूंचा 100 % साठा, दर्जाची हमी, स्पर्धात्मक किंमती, स्वच्छ पर्यावरण, दुकानाची उपलब्धता, गर्दीविरहीत बाजार, सुरक्षिततेची खात्री, मानकानुसार आगीपासूनच्या सुरक्षितता, प्रसाधनगृहे, पिण्याचे पाणी, प्रकाश व्यवस्था, वायूप्रदूषण नियंत्रण, दुर्गंधीविरहीत बाजार, मुलांसाठी परिसर (प्रमाण १ - ५)

३. उपरोक्त क्षेत्रातील साध्यांसाठी आगामी वर्षात खालील उपक्रम हाती घेण्याचे प्रस्ताविले आहे :-

(रुपये कोटीत)

भर देण्यात आलेली क्षेत्रे	उपक्रम	तरतुदी
➤ विद्यमान महानगरपालिका मंडयांचे योग्यप्रकारे परिरक्षण आणि दुरुस्त्या करणे.	(एक) महात्मा ज्योतिबा फुले मंडईचे जतन.	५.००
	(दोन) महानगरपालिका मंडयांच्या विशेष स्वरूपाच्या दुरुस्त्या करणे.	} १८.३९
➤ खाजगी मंडयांच्या धर्तीवर विद्यमान महानगरपालिकेच्या मंडयांचा पुनर्विकास आणि आधुनिकीकरण करणे.	मान्यताप्राप्त मार्गदर्शक तत्वांनुसार महापालिका मंडयांचा पुनर्विकास करणे.	
➤ नागरिकांना दैनंदिन गरजेच्या वस्तू त्यांच्या सोयीनुसार एकाच छताखाली खरेदी करणे शक्य व्हावे म्हणून बाजाराची सुविधा उपलब्ध करून देणे.	विविध ठिकाणी 'पालिका बाजार'चे बांधकाम करणे.	२५.००
➤ मॉनिटरिंग अँड इव्हॅल्युएशन सेल	- कर्मचारीवृंदाकरिता प्रशिक्षण खर्च	०.११

४. सन २००९-१० च्या अर्थसंकल्पीय अंदाजांमधील खर्चाच्या प्रस्तावित तरतुदी :

(रुपये कोटीत)

अ) भांडवली अर्थसंकल्पीय अंदाज	४८.६५
ब) महसुली अर्थसंकल्पीय अंदाज	५८.९१
एकूण प्रस्ताविलेली अर्थसंकल्पीय तरतूद (अ + ब)	१०७.५६

देवनार पशुवधगृह

प्रस्तावित अर्थसंकल्पीय अंदाजांतील तरतुदींची ठळक वैशिष्ट्ये व महत्त्वाच्या निर्धारित फलश्रुती

मुंबई महापालिका अधिनियम १८८८ कलम ६१ (ह) नुसार कत्तलखाने बांधणे आणि सुस्थितीत ठेवणे आणि महानगरपालिकेच्या हद्दीतील सर्व कत्तलखान्यांचे विनियमन करणे हे महानगरपालिकेचे अनिवार्य कर्तव्य आहे. सदर तरतुदीनुसार महानगरपालिका देवनार येथे मोठे पशुवधगृह चालवित आहे.

२. आरोग्यकारक आणि कार्यक्षमतेच्याबाबतीत आंतरराष्ट्रीय दर्जाशी सुसंगत अशी आधुनिक पध्दत वापरून प्राण्यांचा वध करणे आणि संस्करण करणे ही देवनार पशुवधगृहासाठी महत्त्वाची निर्धारित फलश्रुती आहे. त्यादृष्टीने खालील क्षेत्रांवर भर देण्यात आलेला आहे.

भर देण्यात
आलेली क्षेत्रे

- पशुवधाचे विनियमन.
- प्राण्यांची आरोग्यपूर्ण वाहतूक आणि वध यासाठी आधुनिक सुविधेची तरतूद.

कार्यानुरूपता
दर्शके

आऊटपूट इंडिकेटर्स

⇒ ⇒ ⇒

आऊटकम इंडिकेटर्स

कव्हरेज इंडिकेटर्स

फर्स्ट स्टेज आऊटकम

१. शहरामध्ये वध केले जाणारे एकूण प्राणी (संख्या %)

१. अन्नाद्वारे होणारे रोग / विषबाधा यामध्ये घट
२. वेगवान वाहतूक (कि.मी./तास)
३. पशुवध गृहाच्या आत आणि सभोवती स्वच्छ पर्यावरण
४. पशुवधगृहामध्ये प्राण्यांच्या अन्नावर प्रक्रिया

ऑपरेशनल इंडिकेटर्स

फायनल स्टेज आऊटकम

२. वधासाठी लागणारा कालावधी (प्राणी / प्रति तास)
३. यंत्राद्वारे वध (%)
४. वधासाठी आणल्यापासून वध करण्यापर्यंतचा प्रतीक्षा कालावधी (तास)
५. धारण क्षमता – जागा, वैरण, पाणी (प्राण्यांची संख्या)
६. वैद्यकीय तपासणी कालावधी (मिनीट / प्राणी)
७. वध करण्यापूर्वी आणि नंतर स्वच्छतेसाठी पाणी-नियमितता, प्राण्यांच्या अवयवांचे संकलन आणि त्यांची विल्हेवाट वापरलेले पाणी इतस्ततः न पसरणे, प्रक्रिया (प्रमाण १-५)
८. वाहतूक व्यवस्थापन – प्राण्यांच्या वाहनांची हालचाल, ग्राहकांच्या वाहनांची हालचाल आणि वाहने उभी करण्याचा परिसर (प्रमाण १-५)
९. ऑपरेशनल आऊटकम मॉनिटरिंग अॅन्ड इव्हॅल्यूएशन सिस्टीमची उभारणी (होय/नाही)

५. प्रचालनाचा स्वयं वित्त प्रबंध (%)
६. आंतरराष्ट्रीय दर्जाच्या सुविधा-विनावेदना प्राणी वधाची पध्दत, किमान प्रतीक्षा आणि वध कालावधी दुर्गंधी विरहितता, स्वच्छता आणि प्रसाधनगृहाची सुविधा प्रतीक्षा कक्ष, पिण्याचे पाणी, वाहतूक व्यवस्थापन या सुविधा (प्रमाण १-५)

३. उपरोक्त क्षेत्रातील साध्यांसाठी आगामी वर्षात खालील उपक्रम हाती घेण्याचे प्रस्ताविले आहे :-

(रुपये कोटीत)

भर देण्यात आलेली क्षेत्रे	उपक्रम	तरतुदी
➤ प्राण्यांची आरोग्यपूर्ण वाहतूक आणि वध यासाठी आधुनिक सुविधेची तरतूद.	(एक) देवनार पशुवधगृह आणि कत्तलखाना विभाग यांचे आधुनिकीकरण करणे.	१५.००
	(दोन) देवनार पशुवधगृहासाठी यंत्रसामग्रीची खरेदी करणे.	०.०५
➤ मॉनिटरिंग अँड इव्हॅल्युएशन सेल	- कर्मचारीवृंदाकरिता प्रशिक्षण खर्च	०.०५

४. सन २००९-१० च्या अर्थसंकल्पीय अंदाजांमधील खर्चाच्या प्रस्तावित तरतुदी :

(रुपये कोटीत)

अ) भांडवली अर्थसंकल्पीय अंदाज	१५.०५
ब) महसुली अर्थसंकल्पीय अंदाज	३५.०६
एकूण प्रस्ताविलेली अर्थसंकल्पीय तरतूद (अ + ब)	५०.११

मुंबई अग्निशमन दल

प्रस्तावित अर्थसंकल्पीय अंदाजांतील तरतुदींची ठळक वैशिष्ट्ये व महत्वाच्या निर्धारित फलश्रुती

मुंबई महानगरपालिका अधिनियम १८८८ च्या कलम ६१ (के) अन्वये आगीपासून मुंबईच्या नागरिकांच्या जीविताचे व मालमतेचे रक्षण करण्याचे अनिवार्य कर्तव्य अग्निशमन दल पार पाडीत असते.

अलिकडील काळात, मुंबई शहरात व उपनगरांत उत्तुंग इमारती, शॉपिंग मॉल, मल्टीप्लेक्स चित्रपटगृहे इत्यादींच्या बांधकामात मोठ्या प्रमाणात झालेली वाढ लक्षात घेता आग आणि इतर विविध प्रकारच्या धोक्यांची शक्यता वाढली आहे. अशा धोक्याच्या परिस्थितीला सामोरे जाण्यासाठी अग्निशमन दलाला लागणाऱ्या आवश्यक साधनसामग्रीमध्ये मोठ्या प्रमाणावर वाढ करावी लागणार आहे. त्याचप्रमाणे मान्सून कालावधीत आपत्कालीन परिस्थिती उदभवल्यास त्यावर मात करण्यासाठी वॉटर रेस्क्यू बोट, जेट स्कीज व इतर विमोचन साधने अग्निशमन दलाकडे उपलब्ध असणे आवश्यक आहे; म्हणून अग्निशमन दलाचे आधुनिकीकरण तसेच विकास करणे ही काळाची गरज आहे.

२. आग आणि अन्य धोकादायक तसेच आपत्कालीन परिस्थितीमध्ये जीव व मालमत्ता यांची कमीत कमी हानी व्हावी यादृष्टीने अशा परिस्थितीशी जलद आणि प्रभावीपणे मुकाबला करणे ही मुंबई अग्निशमन दलाच्या कार्याची महत्वाची निर्धारित फलश्रुती आहे. त्या दृष्टीने खालील क्षेत्रांवर भर देण्यात आला आहे.

भर देण्यात आलेली क्षेत्रे

- आधुनिक आग विमोचक वाहने आणि साधनसामग्री खरेदी करणे आणि कालबाहय यंत्रसामग्री पुढील काही वर्षांमध्ये टप्प्याटप्प्याने बदलून अग्निशमन दलाचे बळकटीकरण करणे.
- रिजनल कमांड सेंटर्सची स्थापना करून आणि नवीन अग्निशमन केंद्रे कार्यान्वित करून आपत्कालीन प्रसंगी अग्निशमन दल दुर्घटनास्थळी दाखल होण्याचा कालावधी कमी करणे.
- मुंबई अग्निशमन दलाची शोध आणि विमोचन यंत्रणाविषयक कार्यक्षमता व सामर्थ्य वाढविणे.
- कोणत्याही आपत्कालीन प्रसंगी मुंबई अग्निशमन दल आणि आपत्कालीन व्यवस्थापन केंद्र व मध्यवर्ती नियंत्रण कक्ष यांच्यात उत्तम समन्वय साधणे व एकत्रित योजनाबद्ध कार्यवाही करणे.

कार्यानुरूपता
दर्शके

आऊटपूट इंडिकेटर्स

⇒ ⇒ ⇒

आऊटकम इंडिकेटर्स

कव्हरेज इंडिकेटर्स

१. विभागनिहाय प्रति ५० हजार लोकसंख्येसाठी वाहन
२. घटनास्थळी उपस्थित होण्यासाठीचा कालावधी
३. प्रशिक्षित कर्मचारी (%)

फर्स्ट स्टेज आऊटकम

१. घटना स्थळी उपस्थिती होण्यासाठीच्या कालावधीत घट (मिनिट / तास %)
२. आग नियंत्रणात आणण्यासाठीचा सरासरी कालावधी (मिनिट)
३. आग / इतर धोक्यांपासून हानी (% घट होणे)
४. समाधानकारक कामगिरीबद्दल नागरिकांची प्रतिक्रिया

ऑपरेशनल इंडिकेटर्स

४. नुकसान / हानी प्रति घटना (रुपये)
५. अती उंच इमारतीमध्ये प्रवेश
६. ऑपरेशनल आऊटकम मॉनिटरिंग अँड इव्हॅल्यूएशन सिस्टीमची उभारणी (होय/नाही)

फायनल स्टेज आऊटकम

५. घटनास्थळी उपस्थित होण्यासाठीच्या कालावधी, हानी, साधनसामग्री,
६. प्रशिक्षित कर्मचारी, पुरेशा पाण्याची उपलब्धता याविषयीची आंतरराष्ट्रीय मानके

३. उपरोक्त क्षेत्रातील साध्यांसाठी आगामी वर्षात खालील उपक्रम हाती घेण्याचे प्रस्ताविले आहे :-

(रुपये कोटीत)

भर देण्यात आलेली क्षेत्रे	उपक्रम	तरतुदी
➤ आधुनिक आग विमोचक वाहने आणि साधनसामग्री खरेदी करणे आणि कालबाह्य यंत्रसामग्री पुढील काही वर्षांमध्ये टप्प्याटप्प्याने बदलून अग्निशमन दलाचे बळकटीकरण करणे.	(एक) रेस्क्यू व्हॅन्सची खरेदी करणे.	१७.५०
	(दोन) स्नॉर्केल बदलणे.	७.५०
	(तीन) एरियल लॅडर प्लॅटफॉर्मची खरेदी करणे.	८.७५
	(चार) फायर फायटींग आणि रेस्क्यू व्हेइकल्सची खरेदी करणे.	२०.६०
	(पाच) प्रशिक्षणाकरिता सिम्युलेटर्सची खरेदी करणे.	३७.७४
	(अ) व्हर्टिकल रेस्क्यू सिम्युलेटर्स	
	(ब) इन्ट्रॅपेंट सिम्युलेटर्स	
	(क) हॉट फायर सोयीसह बी.ए. गॅलरी	
	(सहा) वाहनांची खरेदी करणे.	
	(सात) जुनी यंत्रे व संयंत्रे बदलून नवीन यंत्रे व संयंत्रे खरेदी करणे.	
➤ रिजनल कमांड सेंटर्सची स्थापना करून आणि नवीन अग्निशमन केंद्रे कार्यान्वित करून आपत्कालीन प्रसंगी अग्निशमन दल दुर्घटनास्थळी दाखल होण्याचा कालावधी कमी करणे.	- सहा रिजनल कमांड सेंटर्स बांधणे	३२.२९
➤ मुंबई अग्निशमन दलाची शोध आणि विमोचन यंत्रणाविषयक कार्यक्षमता व सामर्थ्य वाढविणे.	(एक) फायर फायटींग आणि रेस्क्यू साधनसामग्री खरेदी करणे.	५.५१
	(दोन) दोन शोध आणि विमोचन पथके स्थापन करणे.	
	(तीन) पूरपरिस्थितीवर मात करण्यासाठी विमोचन साधनसामग्रीची खरेदी करणे.	
	(चार) क्रेनची खरेदी करणे.	
	(पाच) पर्सनल प्रोटेक्टिव्ह साधनसामग्रीची खरेदी करणे.	
(सहा) टर्न टेबल लॅडर खरेदी करणे.	२०.००	
		२.००

	(सात) नियंत्रण विभाग आणि अग्निशमन स्थानके यांच्याकरिता वायरलेस सेन्ट्रलाईज्ड मॉनिटरिंग सिस्टीम	५.००
➤	मॉनिटरिंग अॅन्ड इव्हॅल्युएशन सेल - कर्मचारीवृंदाकरिता प्रशिक्षण खर्च	०.२४

४. अपेक्षित परिणाम :

- मुंबई अग्निशमन दलाच्या सेवा क्षमतेचे बळकटीकरण केल्यामुळे नागरिकांना या सेवा अधिक प्रभावीपणे पुरविता येतील.
- भविष्यात आपत्कालीन परिस्थिती उद्भवल्यास योग्य विमोचन साधनसामग्रीच्या उपलब्धतेमुळे नागरिकांना अत्यंत प्रभावी विमोचन सेवा उपलब्ध होतील.
- सात नवीन अग्निशमन केंद्रे आणि सहा रिजनल कमांड सेंटर्स पूर्णतः कार्यान्वित झाल्यानंतर आपत्कालीन परिस्थितीच्या कोणत्याही ठिकाणी पोहचण्याच्या वेळेत सुधारणा होईल आणि ती वेळ पूर्वीच्या साधारणतः १५ मिनीटांच्या ऐवजी ८ ते १० मिनिटे इतकी कमी होईल.

५. सन २००९-१० च्या अर्थसंकल्पीय अंदाजांमधील खर्चाच्या प्रस्तावित तरतुदी :

	(रुपये कोटीत)
अ) भांडवली अर्थसंकल्पीय अंदाज	१७१.३६
ब) महसुली अर्थसंकल्पीय अंदाज	१०८.२०
एकूण प्रस्ताविलेली अर्थसंकल्पीय तरतूद (अ + ब)	२७९.५६

आपत्कालीन व्यवस्थापन व मध्यवर्ती नियंत्रण कक्ष

प्रस्तावित अर्थसंकल्पीय अंदाजांतील तरतुदींची ठळक वैशिष्ट्ये व महत्त्वाच्या निर्धारित फलश्रुती

मुंबई महापालिका अधिनियम १८८८ च्या कलम ६३ (के) आणि ६४ (२अ) मध्ये असे स्पष्टपणे नमूद केले आहे की, बृहन्मुंबई महानगरपालिका कार्यक्षेत्रात उद्भवणाऱ्या नैसर्गिक आणि मानवनिर्मित आपत्तींचे निवारण करण्यासाठी आणि तिच्या व्यवस्थापनाकरिता बृहन्मुंबई महापालिकादेखील जबाबदार असून महानगरपालिकेने अशा आपत्कालीन परिस्थितीच्या काळात सार्वजनिक सुरक्षिततेचा दर्जा उंचावून त्यांच्यात जन जागृती करून जीवित व मालमत्ता यांना पोहचणाऱ्या धोका किंवा हानीचे प्रमाण कमी करण्यासाठी आवश्यक त्या सर्व उपाययोजना करणे आवश्यक आहे.

२. *विविध नैसर्गिक आणि मानवनिर्मित आपत्तीच्यावेळी जीवित व मालमत्ता यांची कमीत कमी हानी व्हावी या दृष्टीकोनातून जलद आणि प्रभावी प्रतिसाद देणे ही आपत्कालीन व्यवस्थापन क्षेत्रामधील महत्त्वाची निर्धारित फलश्रुती आहे. त्यासाठी बृहन्मुंबई महानगरपालिकेने सुसज्ज आपत्कालीन व्यवस्थापन केंद्र आणि मध्यवर्ती नियंत्रण कक्ष स्थापन केलेले असून खालील क्षेत्रांवर विशेष भर दिला आहे.*

भर देण्यात आलेली क्षेत्रे

- नैसर्गिक आपत्तीच्या काळात जेथे जेथे शक्य आहे तेथे सर्व संबंधितांना पूर्व सूचना देणे.
- अत्याधुनिक स्वयंपूर्ण व निर्दोष संपर्क यंत्रणा विकसित करणे.
- नैसर्गिक किंवा मानवनिर्मित आपत्कालीन परिस्थितीमध्ये जलद व प्रभावी प्रतिसाद मिळून जीव आणि मालमत्ता यांची कमीत कमी हानी व्हावी या दृष्टीकोनातून सर्व संबंधित एजन्सीजमध्ये समन्वय साधणे.
- विमोचन / सहाय्य कार्यवाहीचे नियंत्रण करणे.
- मुंबई शहरासाठी मायक्रोजोनेशन पध्दतीचा अवलंब करून भूकंप जोखीमेचे निर्धारण करणे.

कार्यानुरूपता
दर्शके

आऊटपूट इंडिकेटर्स

⇒ ⇒ ⇒

आऊटकम इंडिकेटर्स

कव्हरेज इंडिकेटर्स

१. सूचना पध्दतीची व्याप्ती (%)
२. संदेशवहनाची सुविधा (प्रमाण १-५)
३. प्रशिक्षित कर्मचारी (%)
४. नागरिकांना प्रशिक्षण (प्रमाण १-५)
५. आयइसी प्रचालने (प्रमाण १-५)

फर्स्ट स्टेज आऊटकम

१. सूचना वेळ / कालावधी (तास)
२. सूचनेनुसार उपस्थिती होण्यासाठीचा कालावधी (मिनिट)
३. आपत्कालीन घटनेपासूनची हानी – जीवित व मालमत्तेचे मूल्य (% घट होणे)

ऑपरेशनल इंडिकेटर्स

६. नुकसान / हानी, प्रति आप्तकालीन घटना (रुपये)
७. वॉर्निंग सिग्नल कार्यक्षमता (प्रमाण १-५)
८. सर्व विभाग आणि रुग्णालये येथे २४ / ७ यानुसार नियंत्रणकक्षाचा विस्तार
९. सेस्मीक आणि मायक्रो झोनिंग (प्रमाण १-५)
१०. ऑपरेशनल आऊटकम मॉनिटरिंग अँड इव्हॅल्यूएशन सिस्टीमची उभारणी (होय / नाही)

फायनल स्टेज आऊटकम

४. घटनास्थळी उपस्थित होण्यासाठीचा कालावधी, हानी आणि पुनर्वसन याविषयीची आंतरराष्ट्रीय मानके (प्रमाण १-५)

३. उपरोक्त क्षेत्रातील साध्यांसाठी आगामी वर्षात खालील उपक्रम हाती घेण्याचे प्रस्ताविले आहे :-

(रुपये कोटीत)

भर देण्यात आलेली क्षेत्रे	उपक्रम	तरतुदी
<ul style="list-style-type: none"> ➤ अत्याधुनिक स्वयंपूर्ण व निर्दोष संपर्क यंत्रणा विकसित करणे. ➤ नैसर्गिक आपत्तीच्या काळात जेथे जेथे शक्य आहे तेथे सर्व संबंधितांना पूर्व सूचना देणे. 	<p>भक्कम आणि विश्वासार्ह संदेशवहन यंत्रणेच्या उभारणीमध्ये खालील बाबी असतील.</p> <p>(एक) मुंबई शहराकरिता आधुनिक स्वयंपूर्ण व निर्दोष संपर्क यंत्रणा विकसित करणे.</p> <p>(दोन) व्हिडीओ कॉन्फरन्सींगची सुविधा.</p> <p>(तीन) पाच अतिरिक्त वेदर स्टेशन्स आणि दोन फ्लो मीटर्स.</p>	} ५०.७८
	<p>(चार) बृहन्मुंबई महानगरपालिकेच्या विभाग कार्यालये, रुग्णालये, प्रेक्षागृहे, कार्यशाळा, भांडार, शाळा इत्यादींकरिता वायरलेस अँड्रॅसेबल फायर डिटेक्शन सिस्टीम आणि आपत्कालीन व्यवस्थापन कक्षाकरिता वायरलेस सेन्ट्रलाईज्ड मॉनिटरिंग सिस्टीम.</p>	
<ul style="list-style-type: none"> ➤ नैसर्गिक किंवा मानवनिर्मित आपत्कालीन परिस्थितीमध्ये जलद व प्रभावी प्रतिसाद मिळून जीव आणि मालमत्ता यांची कमीत कमी हानी व्हावी या दृष्टीकोनातून सर्व संबंधित एजन्सीजमध्ये समन्वय साधणे. ➤ विमोचन / सहाय्य कार्यवाहीचे नियंत्रण करणे. 	<p>(एक) अत्याधुनिक उपकरणांनी सुसज्ज ईमर्जन्सी ऑपरेशन सेन्टर विविध विभागात स्थापन करणे.</p> <p>(दोन) पूर परिस्थिती उद्भवणाऱ्या ठिकाणी हाय एन्ड कॅमेरा बसविणे व अत्यावश्यक प्रतिसाद वाहन खरेदी करणे.</p> <p>(तीन) जीवरक्षक तराफांची खरेदी करणे</p> <p>(चार) वादळी परिस्थितीत रक्षणाकरिता महापालिका शाळांसह ४ आधारगृहे बांधणे</p>	} १८.८४
<ul style="list-style-type: none"> ➤ आपत्कालीन परिस्थिती निवारण आणि व्यवस्थापन यामध्ये सहभागी होणाऱ्या प्रशासकीय यंत्रणेची क्षमता वृद्धी करणे. 	<p>(एक) कल्पतरु कॉम्प्लेक्स परेल येथील ईमर्जन्सी ऑपरेशन सेन्टरचा विकास करणे.</p> <p>(दोन) प्रशिक्षणार्थीच्या वाहतुकीकरिता बस खरेदी करणे.</p>	

(रुपये कोटीत)

भर देण्यात आलेली क्षेत्रे	उपक्रम	थरतुदी
➤ मुंबई शहरासाठी मायक्रोझोनेशन पध्दतीचा अवलंब करून भूकंपासंबंधीच्या जोखीमेचे निर्धारण करणे.	(एक) भूकंपाच्या अतिसंवेदनशीलतेचा अभ्यास - बृहन्मुंबईकरिता सेस्मिक मायक्रोझोनेशन (दोन) भूकंप पूर्वसुचना व त्सुनामी प्रतिकृतींचा अभ्यास करण्याकरिता तरतुद (तीन) मुंबई शहर व उपनगरांमध्ये पूरपरिस्थिती उद्भवणाऱ्या ठिकाणांचे कॉन्ट्र्यूर सर्वेक्षण करणे.	५.६०
➤ मॉनिटरिंग अॅन्ड इव्हॅल्युएशन सेल	- कर्मचारीवृंदाकरिता प्रशिक्षण खर्च	०.७५

३. सन २००९-१० च्या अर्थसंकल्पीय अंदाजांमधील खर्चाच्या प्रस्तावित तरतुदी :

(रुपये कोटीत)

अ) भांडवली अर्थसंकल्पीय अंदाज	९०.३९
ब) महसुली अर्थसंकल्पीय अंदाज	१०.१६
एकूण प्रस्ताविलेली अर्थसंकल्पीय तरतुद (अ + ब)	१००.५५

माहिती तंत्रज्ञान आणि ई-गव्हर्नन्स

प्रस्तावित अर्थसंकल्पीय अंदाजांतील तरतुदींची ठळक वैशिष्ट्ये व महत्त्वाच्या निर्धारित फलश्रुती

मुंबई महापालिकेमध्ये संगणकाचा वापर वाढविणे आणि ई-गव्हर्नन्स सोल्युशनची अंमलबजावणी करणे ही महापालिकेतील माहिती तंत्रज्ञान कक्षाची प्राथमिक जबाबदारी आहे. महानगरपालिका प्रशासन गतिमान, पारदर्शक आणि लोकाभिमुख होण्यासाठी दैनंदिन कारभारात माहिती व तंत्रज्ञानाचा वापर आवश्यक आहे. यासाठी महापालिकेच्या कारभारात गतिमानता आणण्यासाठी महापालिकेने संगणकीकरणाचा महत्त्वाकांक्षी कार्यक्रम हाती घेतला आहे.

२. नागरिकांच्या गरजांना प्रतिसाद देणे आणि त्यांना आवश्यक ती माहिती उपलब्ध करून देणे या दृष्टीने महापालिकेचा कारभार पारदर्शी, कार्यक्षम आणि जबाबदार करणे ही जबाबदारीतील महत्त्वाची निर्धारित फलश्रुती आहे. त्यादृष्टीने खालील क्षेत्रांवर भर देण्यात आलेला आहे.

भर देण्यात आलेली क्षेत्रे

- विद्यमान नागरी सुविधा केंद्रांची दर्जोन्नती करून आणि सिटिजन्स पोर्टल सुरु करून त्याद्वारे नागरिकांना अधिक चांगल्या प्रकारच्या सेवा पुरविणे
- महानगरपालिकेच्या विविध खात्यांच्या सर्व महत्त्वाच्या कार्यक्रमांचे / बाबींचे संगणकीकरण करण्यासाठी सॉफ्टवेअर सोल्युशनचा विकास / अंमलबजावणी करणे.
- महानगरपालिकेची सर्व कार्यालये आणि आस्थापना यांना जोडणारे भक्कम वाईड ऐरीया नेटवर्क स्थापन करणे.
- व्यापक माहिती तंत्रज्ञानाच्याद्वारे रियल टाईम एमआयएसमार्फत परफॉर्मन्स इंडिकेटर्सचे संनियंत्रण आणि प्रमुख कार्यक्रमांचे मूल्यमापन करणे.

कार्यानुरूपता
दर्शके

आऊटपूट इंडिकेटर्स

⇒ ⇒ ⇒

आऊटकम इंडिकेटर्स

कव्हरेज इंडिकेटर्स

१. संगणकाची उपलब्धता (प्रति १०० कर्मचारी)
२. संगणक निष्णात कर्मचारी (%)
३. साधनसामग्रीची उपलब्धता (%)

फर्स्ट स्टेज आऊटकम

१. संगणक निष्णात कर्मचारी (%)
२. माहितीच्या देवाणघेवाणीचा कालावधी (दिवस / आठवडे)
३. निधी मंजूरी – अधिदान कालावधी (दिवस / आठवडे)
४. इंटरनेटची उपलब्धता

ऑपरेशनल इंडिकेटर्स

४. संपूर्णतः कार्यान्वित संगणक (%)
५. अॅन्टी व्हायरस सॉफ्टवेअर अद्ययावत करणे (दिवस)
६. प्रशिक्षित कर्मचारी (%)
७. ऑपरेशनल आऊटकम मॉनिटरिंग अॅन्ड इव्हॅल्यूएशन सिस्टीमची उभारणी (होय / नाही)

फायनल स्टेज आऊटकम

५. जनतेशी माहितीची देवाणघेवाण (संपर्क कालावधी) (दिवस/महिना)
६. इलेक्ट्रॉनिक यंत्रणेद्वारे प्राप्त झालेल्या तक्रारीची दखल (दिवस)
७. परवानगीसाठीचा मान्यता कालावधी (दिवस / आठवडे)
८. खिडकीवर उपलब्ध होणाऱ्या प्रमाणपत्रासाठीचा मान्यता कालावधी (दिवस/तास)

३. उपरोक्त क्षेत्रातील साध्यांसाठी आगामी वर्षात खालील उपक्रम हाती घेण्याचे प्रस्ताविले आहे :-

(रुपये कोटीत)

भर देण्यात आलेली क्षेत्रे	उपक्रम	तरतुदी
<p>➤ महानगरपालिकेच्या विविध खात्यांच्या सर्व महत्त्वाच्या कार्यक्रमांचे / बाबींचे संगणकीकरण करण्यासाठी सॉफ्टवेअर सोल्युशनचा विकास / अंमलबजावणी करणे.</p>	(एक) महापालिका खात्यांचे संगणकीकरण करण्यासाठी ई.आर.पी. सोल्युशन खालील क्षेत्रामध्ये कार्यान्वित करणे	<p>१४५.००</p>
	(अ) फायनान्स अँड अकाऊंटस्	
	(ब) मटेरियल मॅनेजमेंट	
	(क) ह्युमन रिसोर्सेस	
	(ड) प्रोजेक्ट सिस्टीम्स	
	(इ) फ्लीट अँड वर्कशॉप मॅनेजमेंट	
	(फ) सिटिजन्स पोर्टल आणि वॉर्ड मेनेजमेन्ट	
	(दोन) बायोमेट्रिक अॅक्सेस कार्यप्रणाली कार्यान्वित करणे व परिरक्षण करणे.	
(तीन) जी.पी.एस. सिस्टीमवर आधारित व्हेहिकल्स ट्रॅकिंग सिस्टिमचा वापर करून घन कचरा वाहतूक करणाऱ्या वाहनांवर चांगल्या प्रकारे नियंत्रण व देखरेख ठेवणे.		
(चार) जिऑग्राफिकल इन्फरमेशन सिस्टीमची अंमलबजावणी.		
(पाच) पी.टॅक्स, अॅक्वा,बॉस या प्रणालींचा अवलंब करून महसूल संकलन यंत्रणेची दर्जोन्नती करणे.		

(रुपये कोटीत)

भर देण्यात आलेली क्षेत्रे	उपक्रम	तरतुदी
➤ महानगरपालिकेची सर्व कार्यालये आणि आस्थापना यांना जोडणारे भक्कम वाईड ऐरीया नेटवर्क स्थापन करणे.	(एक) माहिती तंत्रज्ञान कक्षासाठी स्थापत्य, विद्युत कामे, फर्निचर, वातानुकूलन यंत्रणा यांसारख्या पायाभूत सुविधा पुरविणे आणि वरळी भांडार इमारतीमध्ये अभियांत्रिकी खात्यांना आणि डाटा सेंटरला सामावून घेणे.	५.००
	(दोन) वरळी स्टोअर बिल्डींग येथील सर्व अभियांत्रिकी विभाग व डेटा सेन्टर यांचे गृहक्षण (तीन) संगणक नेटवर्क मार्फत महानगरपालिकेची सर्व विभाग कार्यालये मुख्यालयाला जोडणे.	४५.००
➤ मॉनिटरिंग अँड इव्हॅल्युएशन सेल	- कर्मचारीवृंदाकरिता प्रशिक्षण खर्च	४.९५

४. सन २००९-१० च्या अर्थसंकल्पीय अंदाजांमधील खर्चाच्या प्रस्तावित तरतुदी :

(रुपये कोटीत)

अ) भांडवली अर्थसंकल्पीय अंदाज	२०३.३३
ब) महसुली अर्थसंकल्पीय अंदाज	६२.७७
एकूण प्रस्ताविलेली अर्थसंकल्पीय तरतूद (अ + ब)	२६६.१०

सुधार योजना

प्रस्तावित अर्थसंकल्पीय अंदाजांतील तरतुदींची ठळक वैशिष्ट्ये व महत्त्वाच्या निर्धारित फलश्रुती

महानगरपालिकेने १९३३ साली ताब्यात घेतलेल्या पूर्वीच्या मुंबई सुधार विश्वस्त मंडळाच्या मालमत्ता आणि इतर संपादित केलेल्या मालमत्ता यांचे परिरक्षण करणे ही बाब प्रामुख्याने सुधार योजनेमध्ये अंतर्भूत आहे. सदर योजनेबाबतची कार्यवाही मालमत्ता खात्यामार्फत पार पाडण्यात येते.

२. बृहन्मुंबई महानगरपालिकेने ताब्यात घेतलेल्या / संपादित केलेल्या मालमत्तांचे योग्यप्रकारे परिरक्षण करणे आणि नियोजनबद्ध पुनर्विकास करणे ही सुधार योजनेची महत्त्वाची निर्धारित फलश्रुती आहे. या दृष्टीने खालील क्षेत्रांवर भर देण्यात आलेला आहे.

भर देण्यात
आलेली क्षेत्रे

- महापालिकेच्या मालमत्तांचा व इतर संपादित मालमत्तांचा पुनर्विकास करणे.
- बी.आय.टी. चाळी, अर्धपक्क्या छपऱ्या आणि महापालिका सदनिका यांच्या दुरुस्त्या आणि परिरक्षण करणे.

कार्यानुरूपता
दर्शके

आऊटपूट इंडिकेटर्स

⇒ ⇒ ⇒

आऊटकम इंडिकेटर्स

कव्हरेज इंडिकेटर्स

१. पुनर्विकसित मालमत्ता (%)
२. कोसळलेल्या मालमत्ता (%)
३. वापरात नसलेल्या मालमत्तेचा विकास (%)

फर्स्ट स्टेज आऊटकम

१. जुन्या इमारतींचे कोसळणे (जुन्या इमारतींच्या बाबतीतील % घट
२. इमारतीत कोसळल्यामुळे जिवित हानी (मागील ३ वर्षातील सरासरी प्रमाण)
३. कोसळलेल्या इमारतीतील लोकांचे पुनर्वसन ((% आणि कालावधी)

ऑपरेशनल इंडिकेटर्स

४. वापरात नसलेल्या मालमत्तेचा विकास खर्च (रुपये चौ.मि.)
५. संक्रमण शिबिरांमधील ताबा प्रमाण (प्रति युनिट / रात्र व्यक्ती %)
६. ऑपरेशनल आऊटकम मॉनिटरिंग अॅन्ड इव्हॅल्यूएशन सिस्टीमची उभारणी (होय / नाही)

फायनल स्टेज आऊटकम

४. मालमत्ता असेट व्यवस्थापनामधील पारदर्शकता (संकेतस्थळावर मालमत्ता व्यवहाराची सूचि आणि सरासरी सूचि कालावधीच्या उपलब्धतेची %)
५. मालमत्ता असेट व्यवस्थापनाची आंतरराष्ट्रीय मानके (प्रमाण १-५)

३. उपरोक्त क्षेत्रातील साध्यांसाठी आगामी वर्षात खालील उपक्रम हाती घेण्याचे प्रस्ताविले आहे :-

(रुपये कोटीत)

भर देण्यात आलेली क्षेत्रे	उपक्रम	थरतुदी
➤ महापालिकेच्या मालमत्तांचा व इतर संपादित मालमत्तांचा पुनर्विकास करणे.	महापालिका कर्मचाऱ्यांच्या विविध निवासस्थानांचे बांधकाम आणि पुनर्बांधकाम करणे.	३६.००
	<ul style="list-style-type: none"> अर्थसंकल्प 'ब' अंतर्गत येणाऱ्या बी.आय.टी. चाळी, संपादित मालमत्ता, कर्मचारी निवासस्थाने इ. मालमत्तांचे बांधकाम / पुनर्बांधकाम 	९४.२७
➤ बी.आय.टी. चाळी, अर्धपक्क्या छपऱ्या आणि महापालिका सदऱनिका यांच्या दुरुस्त्या आणि परिरक्षण करणे.	<p>(एक) बी.आय.टी. चाळी, अर्धपक्क्या छपऱ्या, संपादित मालमत्ता आणि महापालिका वसाहती यांच्या विशेष दुरुस्त्या व पुनर्विकास करणे.</p> <p>(दोन) चाळी, अर्धपक्क्या छपऱ्या यांच्या दुरुस्त्या, पाण्याचे पंप बदलणे, रिवायरिंगची कामे करणे इत्यादींसह गरीब वर्गातील लोकांच्या मोडकळीस आलेल्या घरांच्या व्यापक दुरुस्त्या करणे.</p>	} ३७.८६
➤ मॉनिटरींग अँड इव्हॅल्युएशन सेल	- कर्मचारीवृंदाकरिता प्रशिक्षण खर्च	

४. अपेक्षित परिणाम :

- महापालिकेच्या मोडकळीस आलेल्या मालमत्तांचा विकास नियंत्रण नियमावलीच्या नियम क्र. ३३(७), ३३(८), ३३(९) मधील तरतुदीनुसार पुनर्विकास केल्यामुळे समाजामधील गरीब वर्गाला चांगल्या प्रकारची निवासस्थाने पुरविली जातीलच परंतु महापालिकेला मोठ्या संख्येने प्रकल्पबाधित व्यक्तींसाठी निवासस्थानेही उपलब्ध होतील. परिणामी रस्ता रुंदीकरणाच्या प्रकल्पांसह अनेक प्रकल्प त्वरेने निकालात काढण्यासाठी प्रशासनाला मदत होईल.
- महापालिकेच्या धोकादायक इमारतींचे संरक्षण होईल.

५. सन २००९-१० च्या अर्थसंकल्पीय अंदाजांमधील खर्चाच्या प्रस्तावित तरतुदी :

	(रुपये कोटीत)
अ) भांडवली अर्थसंकल्पीय अंदाज	२०७.७५
ब) महसुली अर्थसंकल्पीय अंदाज	१५६.५४
एकूण प्रस्ताविलेली अर्थसंकल्पीय तरतूद (अ + ब)	३६४.२९

गलिच्छ वस्ती सुधारणा

प्रस्तावित अर्थसंकल्पीय अंदाजांतील तरतुदींची ठळक वैशिष्ट्ये व महत्त्वाच्या निर्धारित फलश्रुती

महानगरपालिका/ शासन आणि खाजगी जमिनींवरील अधिसूचित गलिच्छ वस्त्यांमधील नागरी सुविधांमध्ये सुधारणा करण्याच्या अनेक उपाययोजना गलिच्छ वस्ती सुधार योजनेअंतर्गत पार पाडल्या जातात.

२. शहरातील गरीब जनतेला आरोग्यकारक पर्यावरण आणि उच्च दर्जाच्या नागरी सुविधा उपलब्ध करून देणे, ही गलिच्छ वस्ती सुधार योजनेची महत्त्वाची निर्धारित फलश्रुती आहे. या दृष्टीने खालील क्षेत्रांवर भर देण्यात आलेला आहे.

भर देण्यात
आलेली क्षेत्रे

- अधिसूचित गलिच्छ वस्त्यांमधील मूलभूत नागरी सुविधांमध्ये सुधारणा.

कार्यानुरूपता
दर्शके

आऊटपूट इंडिकेटर्स

⇒ ⇒ ⇒

आऊटकम इंडिकेटर्स

कव्हरेज इंडिकेटर्स

१. नागरिकांना सुखसोई / सेवा (%)
२. विभागनिहाय पाणी पुरवठा (%)
३. कार्यरत जलमापके (%)
४. सेप्टिक टँकमधील साफसफाई (%)

फर्स्ट स्टेज आऊटकम

१. उघडयावर प्रातर्विधीस प्रतिबंध (होय/नाही)
२. उगडयावर मूत्रविसर्जनास प्रतिबंध (होय /नाही)
३. पाणी /स्वच्छता यांच्याशी संबंधित आजारांमध्ये घट (%)
४. प्रदूषण पातळीत घट (%)

ऑपरेशनल इंडिकेटर्स

५. पिण्यायोग्य पाण्याचा नियमित पुरवठा
६. घन कचऱ्याचे वर्गीकरण (%)
७. ऑपरेशनल आऊटकम मॉनिटरिंग अँड इव्हॅल्यूएशन सिस्टीमची उभारणी (होय /नाही)

फायनल स्टेज आऊटकम

५. स्वच्छ गलिच्छ वस्ती पर्यावरण निर्मिती (प्रमाण १-५)
६. जल आकाराची संपूर्ण वसुली (%)
७. गलिच्छ वस्ती पर्यावरणासंबंधीची आंतरराष्ट्रीय मानके –पिण्यायोग्य पाणी, उघडयाजागी प्रातर्विधीस प्रतिबंध, ओव्हरफ्लो, गटारे आणि पाणी झिरपणे याला प्रतिबंध, नियमित कचरा संकलन, २४/७ वीज आणि पाणी पुरवठा, गुन्हेगारीचे प्रमाण शून्य (प्रमाण १-५)

३. उपरोक्त क्षेत्रातील साध्यांसाठी आगामी वर्षात खालील उपक्रम हाती घेण्याचे प्रस्ताविले आहे :-

		(रुपये कोटीत)
भर देण्यात आलेली क्षेत्रे	उपक्रम	थरतुदी
➤ अधिसूचित गलिच्छ वस्त्यांमधील मूलभूत नागरी सुविधांमध्ये सुधारणा.	(एक) विविध गलिच्छ वस्त्यांमधील धुण्याच्या जागा, पाणी पुरवठ्याची व्यवस्था तसेच शौचकूपांच्या मुख्य दुरुस्त्या यासह सिमेंट काँक्रीटच्या मार्गिका, रस्ते, बंदिस्त गटारे, प्रकाश व्यवस्था, स्वच्छतेच्या सोयी यासारखी संकीर्ण कामे करणे.	२१७.५८
	(दोन) विविध गलिच्छ वसाहतींमधील ए.पी. ब्लॉक्स / पी.एस.सी. ब्लॉक्स यांच्या सेप्टिक टँकच्या दुरुस्त्या आणि त्यामधील मल काढणे तसेच संलग्न कामे करणे.	१७.७५
➤ मॉनिटरिंग अँड इव्हॅल्युएशन सेल	- कर्मचारीवृंदाकरिता प्रशिक्षण खर्च	०.०८

४. सन २००९-१० च्या अर्थसंकल्पीय अंदाजांमधील खर्चाच्या प्रस्तावित तरतुदी :

		(रुपये कोटीत)
अ) भांडवली अर्थसंकल्पीय अंदाज		१३२.६१
ब) महसुली अर्थसंकल्प अंदाज		१७६.२१
एकूण प्रस्ताविलेली अर्थसंकल्पीय तरतूद (अ + ब)		३०८.८२

करनिर्धारण व संकलन

प्रस्तावित अर्थसंकल्पीय अंदाजांतील तरतुदींची ठळक वैशिष्ट्ये व महत्त्वाच्या निर्धारित फलश्रुती

मालमत्ता कर आणि जकात हे मुंबई महानगरपालिकेच्या उत्पन्नाचे प्रमुख स्रोत आहेत. करनिर्धारण व संकलन खात्यामार्फत बृहन्मुंबईतील मालमत्तांवरील मालमत्ता कराचे व मुंबईत येणाऱ्या मालावरील जकातीचे संकलन केले जाते. ह्या स्रोतांपासून मिळणाऱ्या उत्पन्नामध्ये वाढ करण्यासाठी शक्य ते सर्व प्रयत्न करित असताना या व्यवहारातील पारदर्शकता आणि जनतेच्या सोयी याकडे दुर्लक्ष करून चालणार नाही.

२. महानगरपालिकेची मालमत्ता करांचे निर्धारण आणि संकलनाची प्रक्रिया सुसंगत आणि पारदर्शक करणे जेणेकरून करदात्यांना कर भरणा करण्यासाठी उत्साहित केले जाईल व प्रोत्साहन मिळेल आणि कर चुकवेगिरीलाही आळा बसेल ही या क्षेत्रातील महत्त्वाची निर्धारित फलश्रुती आहे. यासाठी खालील क्षेत्रांवर भर देण्यात आलेला आहे.

भर देण्यात आलेली क्षेत्रे

- नियमित व वेळेवर कर भरण्यासाठी करदात्यांना उत्तेजन देणे.
- वादग्रस्त प्रकरणांमध्ये अडकलेली रक्कम मिळविण्यासाठी अशी प्रकरणे लवकर निकालात काढणे.
- प्रशासकीय कार्यक्षमता आणि नागरिकांना पुरविण्यात येणाऱ्या सोयी यामध्ये वाढ करण्यासाठी जकात नाक्यांवरील सुविधांची दर्जोन्नती करणे.
- करनिर्धारण व संकलन प्रक्रिया संयुक्तिक व पारदर्शक करणे.

कार्यानुरूपता
दर्शके

आऊटपूट इंडिकेटर्स

⇒ ⇒ ⇒

आऊटकम इंडिकेटर्स

कव्हरेज इंडिकेटर्स

फर्स्ट स्टेज आऊटकम

१. इच्छुक करदाता (नोंदणी झालेल्या मालमत्ता%)
२. वादविवाद निकाल दर (%)
३. संगणकीकरणाचा दर (कामाच्या %)

१. कर निर्धारण कालावधी आणि खर्चात कपात (रु.-तास/दिवस)
२. स्वयंमूल्यांकन दर (%)
३. विलंब बाबींमध्ये घट (%)

ऑपरेशनल इंडिकेटर्स

फायनल स्टेज आऊटकम

४. वाढता महसूल (%)
५. वादातीत प्रकरणांचा कालावधी (महिने/वर्ष)
६. ऑपरेशनल आऊटकम मॉनिटरिंग अॅन्ड इव्हॅल्यूएशन सिस्टीमची उभारणी (होय / नाही)

४. महसूल संकलनाचे खर्चाशी प्रमाण
५. सुधारित पूर्णत्व दर (%)
६. महसुलाचा वाढत जाणारा दर (%)
७. आंतरराष्ट्रीय मानकांप्रमाणे करनिर्धारण व लोकसंख्या व्याप्ती संकलनाची पूर्णत्व दर, वाद निकाल कालावधी, महसुलाचे खर्चाशी प्रमाण, महसुलाचा वाढता वार्षिक दर, सार्वजनिक व्ययामधील क्षमतावृद्धी (प्रमाण १-५)

३. उपरोक्त क्षेत्रातील साध्यांसाठी आगामी वर्षात खालील उपक्रम हाती घेण्याचे प्रस्ताविले आहे :-

(रुपये कोटीत)

भर देण्यात आलेली क्षेत्रे	उपक्रम	तरतुदी
➤ नियमित व वेळेवर कर भरण्यासाठी करदात्यांना उत्तेजन देणे.	(एक) सर्व मूल्यनिर्धारित मालमत्तांच्या मालकांसाठी/ कायदेशीर रहिवाशांसाठी करदाता कल्याण योजना.	१.००
	(दोन) "अर्ली बर्ड" इन्सेंटीव्ह स्कीम.	२.००
➤ वादग्रस्त प्रकरणांमध्ये अडकलेली रक्कम मिळविण्यासाठी अशी प्रकरणे लवकर निकालात काढणे.	(एक) मालमत्ता करनिर्धारणाची वादग्रस्त प्रकरणे सेटलमेंट अॅडव्हायझरी बोर्डामार्फत न्यायालयीन बाह्य समझोत्याद्वारे लवकर निकालात काढणे.	१.००
	(दोन) पूर्व आणि पश्चिम उपनगरांमध्ये मालमत्ता करांच्या संदर्भातील अपिल प्रकरणांची सुनावणी लवकर करून ती निकालात काढण्यासाठी अतिरिक्त लघुवाद न्यायालयांची स्थापना.	१.५०
➤ प्रशासकीय कार्यक्षमता आणि नागरिकांना पुरविण्यात येणाऱ्या सोयी यामध्ये वाढ करण्यासाठी जकात नाक्यांवरील सुविधांची दर्जोन्नती करणे.	(एक) जकात नाक्यांवरील व्यवहाराचा कालावधी कमी करणे आणि जकात चुकवेगिरीला आळा घालण्याच्या दृष्टीकोनातून सुनियोजित आरेखने, येणाऱ्या वाहनांचे चलचित्रण व स्कॅनर्स, 'इन-मोशन' वजन काटे इत्यादींसारख्या आधुनिक उपकरणांचा वापर करून जकात नाक्यांची दर्जोन्नती/आधुनिकीकरण करणे.	९७.२४
	(दोन) मुंबई-पनवेल महामार्गावरील मानखुर्द जकात नाक्याजवळ प्रवेशद्वार बांधणे.	०.७५
	(तीन) पश्चिम द्रुतगती महामार्गावरील दहिसर जकात नाक्याजवळ प्रवेशद्वार बांधणे.	३.४०
	(चार) मानखुर्द-पनवेल द्रुतगती महामार्गावरील जकात नाक्यालगतच्या जकात आणि निर्यात कार्यालयाला पाणी पुरवठा करणे.	३.००
	(पाच) मुलुंड-ऐरोली लिंक रोड जकात नाक्यावरील बाहेरील मोकळ्या जागेचे काँक्रीटकरण करणे.	५.२५

भर देण्यात आलेली क्षेत्रे	उपक्रम	तरतुदी
➤ करनिर्धारण व संकलनाची प्रक्रिया तर्कसंगत आणि पारदर्शक करणे.	(एक) मालमत्तांचा जीआयएस सर्व्हे आणि मालमत्तांचे मॅपिंग करणे.	१८.००
	(दोन) करनिर्धारण व संकलन खात्याच्या संगणकीकरणाकरिता व क्युबिकल सिस्टीमप्रमाणे बैठक व्यवस्था करण्याकरिता विविध उपकरणे पुरविणे.	४.००
	(तीन) करनिर्धारण व संकलन खात्याकरिता केंद्रीय अभिलेख कार्यालय म्हणून कांदिवली येथे प्रॉपर्टी टॅक्स भवन स्थापन करणे.	१४.००
➤ मॉनिटरिंग अॅन्ड इव्हॅल्युएशन सेल	- कर्मचारीवृंदाकरिता प्रशिक्षण खर्च	०.५०

४. अपेक्षित परिणाम :

- नियमित व वेळेवर कर भरण्यासाठी करदात्यांना प्रोत्साहन दिल्यामुळे आणि अपिल प्रकरणांची त्वरित सुनावणी करून ती लवकर निकालात काढण्यासाठी पूर्व व पश्चिम उपनगरांमध्ये अतिरिक्त लघुवाद न्यायालयांची स्थापना केल्यामुळे मालमत्ता करांची थकबाकी कमी होऊन कर महसुलात वाढ होईल.
- प्रशासकीय कार्यक्षमता वाढल्यामुळे जकातीपासूनच्या महसुलात वाढ होईल आणि जकात चुकवेगिरीला आळा बसेल.
- जकात नाक्यावर वाहतूकदारांना जकात भरण्यासाठी लागणाऱ्या वेळेत घट होईल.

५. सन २००९-१० च्या अर्थसंकल्पीय अंदाजांमधील खर्चाच्या प्रस्तावित तरतुदी :

(रुपये कोटीत)

अ) भांडवली अर्थसंकल्पीय अंदाज	१२९.१८
ब) महसुली अर्थसंकल्पीय अंदाज	३८८.३६
एकूण प्रस्ताविलेली अर्थसंकल्पीय तरतूद (अ + ब)	५१७.५४

विकास आराखडयाची अंमलबजावणी

प्रस्तावित अर्थसंकल्पीय अंदाजांतील तरतुदींची ठळक वैशिष्ट्ये व महत्त्वाच्या निर्धारित फलश्रुती

मुंबईच्या विकासासाठी नियोजन आराखडयात रस्ता बांधणे व रुंदीकरण, उद्याने, मंडया, खुली नाटयगृहे इत्यादींसारख्या विविध हेतूसाठी भूखंड राखून ठेवलेले / आरक्षित केलेले असतात. महानगरपालिकेचे विकास नियोजन खाते विविध सार्वजनिक उद्दिष्टांसाठी आरक्षित भूखंड संपादन करण्याचे काम पार पाडते व त्याद्वारे नियोजन आराखडयाची उद्दिष्टे साध्य करण्याचा प्रयत्न करते.

२. मंजूर झालेल्या विकास आराखडयानुसार मुंबईचा नियोजनबद्ध विकास करणे ही या क्षेत्रातील महत्त्वाची निर्धारित फलश्रुती असून त्यासाठी खालील क्षेत्रांवर भर देण्यात आला आहे.

भर देण्यात
आलेली क्षेत्रे

- विकासाच्या अग्रक्रमांनुसार करावयाच्या विविध सार्वजनिक प्रयोजनार्थ मुंबईतील राखीव भूखंडांचे संपादन.
- चांगल्या इमारत बांधकाम पध्दतींना उत्तेजन.
- विकास नियोजन खात्याच्या संपूर्ण कामकाजामध्ये अधिक गतिमानता व पारदर्शकता आणणे.
- विकास नियंत्रण नियमावली आणि इतर संबंधित सर्व वैधानिक तरतुदींच्या काटेकोर अंमलबजावणीची खातरजमा.

कार्यानुरूपता
दर्शके

आऊटपूट इंडिकेटर्स

⇒ ⇒ ⇒

आऊटकम इंडिकेटर्स

कव्हरेज इंडिकेटर्स

१. नियंत्रणात्मक तरतुदीचा पूर्णत्व दर (%)
२. नियंत्रणात्मक पूर्णत्व निकाल दर (%)
३. राखीव भूखंडाचा संपादन दर (%)

फर्स्ट स्टेज आऊटकम

१. विकास नियोजनाच्या अंमलबजावणी कालावधीत घट (%)
२. विकास नियोजनाच्या अंमलबजावणी खर्च (रु. लाखात)
३. वाद प्रकरणांत घट (%)

ऑपरेशनल इंडिकेटर्स

४. राखीव भूखंडाचा संपादन कालावधी (महिने/वर्ष)
५. राखीव भूखंडाचा संपादन खर्च/किंमत प्रमाण
६. ऑपरेशनल आऊटकम मॉनिटरिंग अँड इव्हॅल्यूएशन सिस्टीमची उभारणी (होय /नाही)

फायनल स्टेज आऊटकम

४. विलंब बाबींमध्ये घट.
५. आकर्षक परिसर (प्रमाण १-५)
६. नियंत्रणात्मक नियमावली दराची आंतरराष्ट्रीय मानके (प्रमाण १-५)

३. उपरोक्त क्षेत्रातील साध्यांसाठी आगामी वर्षात खालील उपक्रम हाती घेण्याचे प्रस्ताविले आहे :-

(रुपये कोटीत)

भर देण्यात आलेली क्षेत्रे	उपक्रम	तरतुदी
➤ विकासाच्या अग्रक्रमांनुसार करावयाच्या विविध सार्वजनिक प्रयोजनार्थ मुंबईतील राखीव भूखंडांचे संपादन.	(एक) रस्त्यांवरील चिंचोळेपण (बॉटल नेक) काढण्यासाठी भूमी संपादन.	} २९६.२१
	(दोन) क्रीडांगणे, मैदाने, खुले नाट्यगृह इत्यादीकरिता भूखंड संपादन.	
	(तीन) महानगरपालिका मंडयांच्या बांधकामाठी भूखंड संपादन.	
	(चार) शाळा, रुग्णालये याकरिता भूखंड संपादन.	
➤ चांगल्या इमारत बांधकाम पध्दतींना उत्तेजन.	(एक) इको-हाऊसिंग कार्यक्रमाची अंमलबजावणी.	०.३५
	(दोन) इको-हाऊसिंग कार्यक्रमांतर्गत मालमत्ता कराच्या हिश्याची परतफेड.	५.००
	(तीन) इको-हाऊसिंग कार्यक्रमांतर्गत विकास आकारांच्या हिश्याची परतफेड.	०.०५
➤ विकास नियोजन खात्याच्या संपूर्ण कामकाजामध्ये अधिक गतिमानता व पारदर्शकता आणणे.	(एक) इमारत प्रस्ताव परवानग्या व विकास आराखडा यांच्या अभिलेखांचे डीजीटायझेशन.	३.००
	(दोन) इमारत प्रस्तावांची ऑटो डीसीआर आणि बीपीएएमएस सॉफ्टवेअरच्या अंमलबजावणीमार्फत ऑटो स्क्रुटीनी.	२.००
	(तीन) विकास आराखड्याची सुधारणा.	५.००
➤ मॉनिटरिंग अॅन्ड इव्हॅल्युएशन सेल	- कर्मचारीवृंदाकरिता प्रशिक्षण खर्च	०.८८

४. सन २००९-१० च्या अर्थसंकल्पीय अंदाजांमधील खर्चाच्या प्रस्तावित तरतुदी :

(रुपये कोटीत)

अ) भांडवली अर्थसंकल्पीय अंदाज	३२४.४०
ब) महसुली अर्थसंकल्पीय अंदाज	२०.९०
एकूण प्रस्ताविलेली अर्थसंकल्पीय तरतूद (अ व ब)	३४५.३०

सुरक्षा सेवा

प्रस्तावित अर्थसंकल्पीय अंदाजांतील तरतुदींची ठळक वैशिष्ट्ये व महत्त्वाच्या निर्धारित फलश्रुती

बृहन्मुंबई महानगरपालिकेचे स्वतःचे सुरक्षा खाते असून हे खाते महानगरपालिकेच्या विविध महत्त्वाच्या आस्थापना आणि कार्यालये यांची सुरक्षा करते.

२. महापालिका इमारती, कार्यालये, रुग्णालये, उद्याने, तलाव, धरणे इत्यादीसारख्या महापालिकेच्या मालमत्तांची संपूर्णतः सुरक्षा करणे, ही महापालिका सुरक्षा सेवांसाठीची महत्त्वाची निर्धारित फलश्रुती आहे. त्यानुसार खालील क्षेत्रांवर भर देण्यात आला आहे.

भर देण्यात
आलेली क्षेत्रे

- महानगरपालिका मालमत्तांची सुरक्षितता वाढविणे.
- सुरक्षा दलाच्या कर्मचारीवर्गाच्या क्षमतेमध्ये वाढ करणे.

कार्यानुरूपता
दर्शके

आऊटपूट इंडिकेटर्स

⇒ ⇒ ⇒

आऊटकम इंडिकेटर्स

कव्हरेज इंडिकेटर्स

१. विभाग निहाय सुरक्षा सामग्रीची उभारणी (%)
२. प्रशिक्षित कर्मचारीवृंद (%)
३. कर्मचारीवृंद शिस्तपालन कारवाई (%)

फर्स्ट स्टेज आऊटकम

१. गुन्ह्यांच्या प्रमाणात घट.
२. महापालिका इमारतीतील नुकसानीमध्ये घट
३. सुसज्ज दलामुळे विश्वासार्हता दर उंचावणे (%)

ऑपरेशनल इंडिकेटर्स

४. गुन्हे तपासणी दर (%)
५. राज्य संस्थांकडून गुन्हे तपासणी (%)
६. गुन्हा प्रकटीकरण कालावधी (महिने/वर्ष)
७. प्रचलित उपकरणे (सी.सी.टी.व्ही., डी.व्ही.आर., संनिरीक्षण उपकरणे) (स्थानांची %)
८. प्रशिक्षित सुरक्षा कर्मचारी (%)
९. ऑपरेशनल आऊटकम मॉनिटरिंग अॅन्ड इव्हॅल्यूएशन सिस्टीमची उभारणी (होय / नाही)

फायनल स्टेज आऊटकम

४. सुरक्षा व्यवस्थेबद्दलची सुधारलेली विश्वासार्हता (%)
५. गुन्हे तपासणी दर, विश्वासार्हता दर, सुरक्षा परिसर याद्वारे व्यक्त होणारी सुरक्षा सेवांची आंतरराष्ट्रीय मानके (प्रमाण १-५)

३. उपरोक्त क्षेत्रातील साध्यांसाठी आगामी वर्षात खालील उपक्रम हाती घेण्याचे प्रस्ताविले आहे :-

(रुपये कोटीत)

भर देण्यात आलेली क्षेत्रे	उपक्रम	तरतुदी
➤ महानगरपालिका मालमत्तांची सुरक्षितता वाढविणे.	(एक) सुधारित संनिरीक्षणासाठी महापालिकेची महत्वाची कार्यालये आणि रुग्णालयांमध्ये सीसीटीव्ही / डीव्हीआर सिस्टीम बसविणे.	५.७०
	(दोन) मुख्यालय तसेच विभाग कार्यालये इत्यादींमध्ये डोअर फ्रेम मेटल डिटेक्टर मशिन्स बसविणे.	०.०६
	(तीन) नैमित्तिक अभ्यागतांकरिता पास यंत्रणा उभारणे.	०.९६
	(चार) वायरलेस सिस्टीमची उभारणी	०.५८
	(पाच) हॅन्ड मेटल डिटेक्टर्सची खरेदी करणे.	०.०५
	(सहा) महापालिका मुख्यालय, विभाग कार्यालये आणि रुग्णालये येथे प्रभावी सुरक्षा यंत्रणा पुरविणे.	७.००
➤ सुरक्षा दलाच्या कर्मचारीवर्गाच्या क्षमतेमध्ये वाढ करणे.	(एक) फायरिंग कौशल्याची दर्जोन्नती करण्यासाठी भांडुप संकुल प्रशिक्षण केंद्र येथे फायरिंग रेंज सेंटरचे बांधकाम.	०.०१
	(दोन) फायरिंग सरावासाठी शूटर ट्रेनिंग सिस्टिमची खरेदी.	०.१०
	(तीन) बँड पथकाकरिता आधुनिक वाद्यसामग्रीची खरेदी.	०.१०
➤ मॉनिटरिंग अँड इव्हॅल्युएशन सेल	- कर्मचारीवृंदाकरिता प्रशिक्षण खर्च	१.३५

४. सन २००९-१० च्या अर्थसंकल्पीय अंदाजांमधील खर्चाच्या प्रस्तावित तरतुदी :

(रुपये कोटीत)

अ) भांडवली अर्थसंकल्पीय अंदाज	१६.१७
ब) महसुली अर्थसंकल्पीय अंदाज	१०१.१७
एकूण प्रस्ताविलेली अर्थसंकल्पीय तरतूद (अ + ब)	११७.३४

**HIGHLIGHTS OF THE PROPOSED BUDGETARY
PROVISIONS AND EXPECTED OUTCOMES**

Storm Water Drainage

Highlights of the Proposed Budgetary Provisions and Targetted Key Outcomes

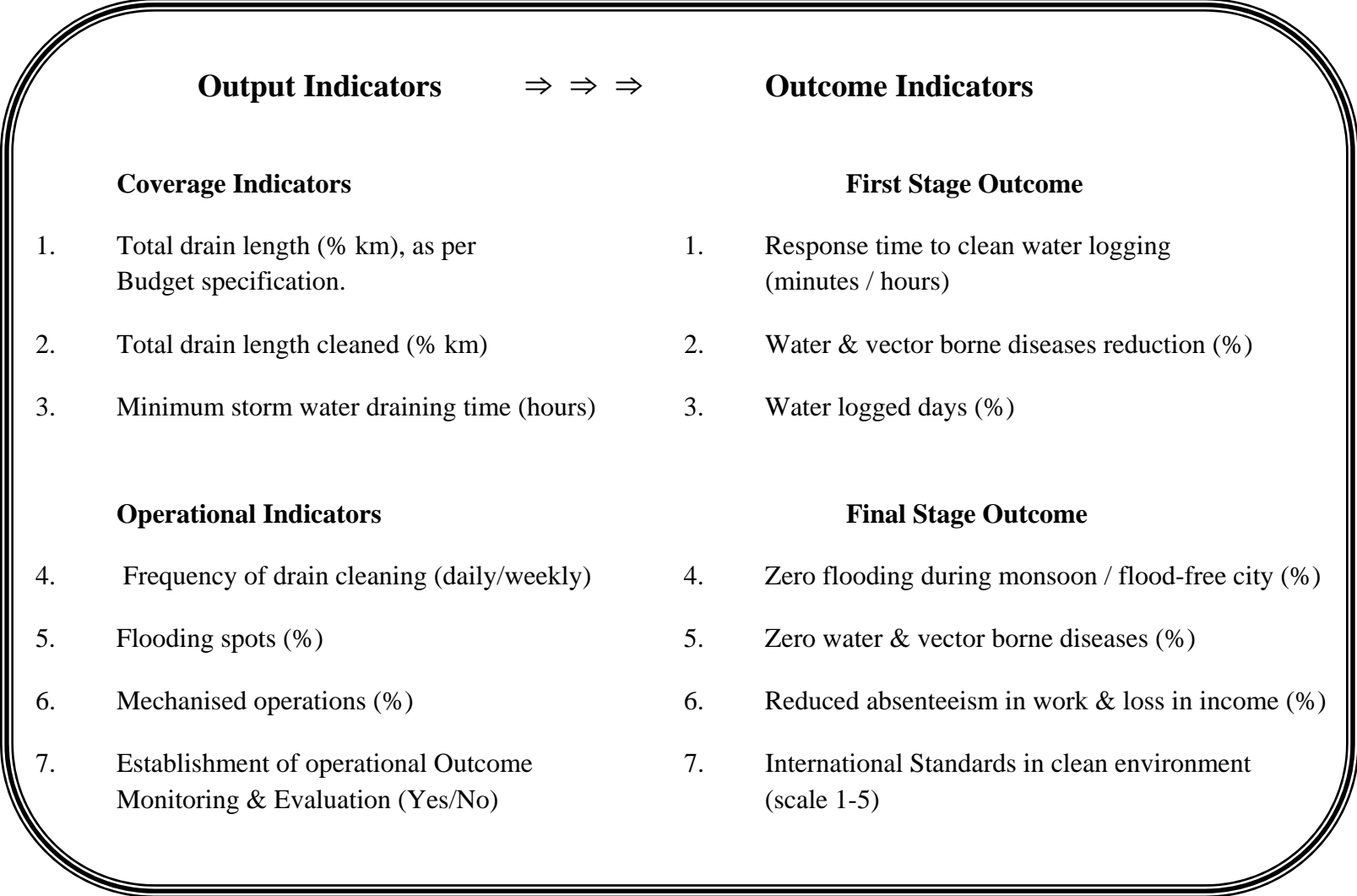
It is an obligatory duty of the Corporation to maintain and clean drains and drainage works as per Section 61(a) of the Mumbai Municipal Corporation Act, 1888.

2. **The targetted key output** in the area of Storm Water Management is *quick and efficient drainage of storm water so as to avoid water logging and consequent inconvenience to the citizens*, especially during the monsoons. **The target key outcomes** are a **clean city environment, fall in diseases arising from unclean environment and flooding, and improvement in city productivity and incomes**. Accordingly taking a number of measures to transform Mumbai into a World Class City, by strengthening the storm water drain infrastructure. The focus of outcome-oriented activities is on the following thrust areas :-

Thrust Areas

- Upgrading the existing SWD network to cater to a rainfall intensity of 50mm/hour.
- Creating pumping capacity to pump out excess storm water.
- Widening/Desilting and removal of obstructions from major/minor nallas/drains.

Performance Indicators

3. To address the aforesaid thrust areas, the following activities are proposed to be undertaken in the ensuing year :-

(Rs. in crores)

Thrust Areas	Activities	Provisions
➤ Upgrading the SWD in Mumbai with a view to minimize water logging and ensure quick dispersal of storm water in the city and suburbs	(i) Construction/ reconstruction/ improvement/ remodelling/ training/ widening of Storm Water Drains - BRIMSTOWAD Project Works - Works other than BRIMSTOWAD Project Works.	401.85 801.83
	(ii) Repairs of collapsed walls on nallas and collapsed portions of culverts.	6.00
	(iii) Converting pipe culverts into box culverts, remodelling of existing culverts.	5.00
➤ Creating pumping capacity to pump out excess storm water.	Setting up of storm water pumping stations (BRIMSTOWAD Project Works).	188.00
➤ Widening/Desilting and removal of obstructions from major/minor nallas/drains	(i) General civil repairs - S.W.D.	67.00
	(ii) Desilting of arch drains, box drains, dhapa drains, nallas in the City and the Suburbs including payment to Railways and NGOs.	56.50
	(iii) Widening, training and desilting of Mithi river within the jurisdiction of the M.C.G.M. and other rivers/nalla systems in Brihanmumbai as per the recommendations of the Brimstowad Report, the Fact Finding Committee, appointed by the State Govt. and the C.W.P. & R.S.	40.00
	(iv) Rehabilitation of structures along Nalla/S.W.Drains.	102.00
➤ Monitoring & Evaluation Cell	- Training Expenses for the staff.	0.06

4. Expected Results :

- Minimizing risk of floods in Grant Road, Mumbai Central, Tardeo, Lal Baug, Kurla, Kalina, Bandra-Kurla Complex, Saki Naka, Air India Colony, L.B.S. Road, Marol Military Colony, Versova, Goregaon, Kandivali, Borivali, Dahisar etc. areas, following installation of storm water pumping stations.
- Development of Mithi river and other rivers like Dahisar river / Poisar river, along with widening and training and thorough desilting so as to minimise the chances of flooding in these areas.
- Desiltation of about 335 kms of drains will improve their carrying capacity.
- Upgradation of approximately 40 kms of storm water drains in accordance with 50 mm / per hour rainfall criteria so as to reduce water logging.

5. Proposed provisions for expenditure in the Budget Estimates 2009-10 :

(Rs.in crores)

a)	Capital Budget Estimates	1283.68
b)	Revenue Budget Estimates	248.10
	Total Budget Provision proposed (a + b)	1531.78

Roads, Traffic and Bridges

Highlights of the Proposed Budgetary Provisions and Targetted Key Outcomes

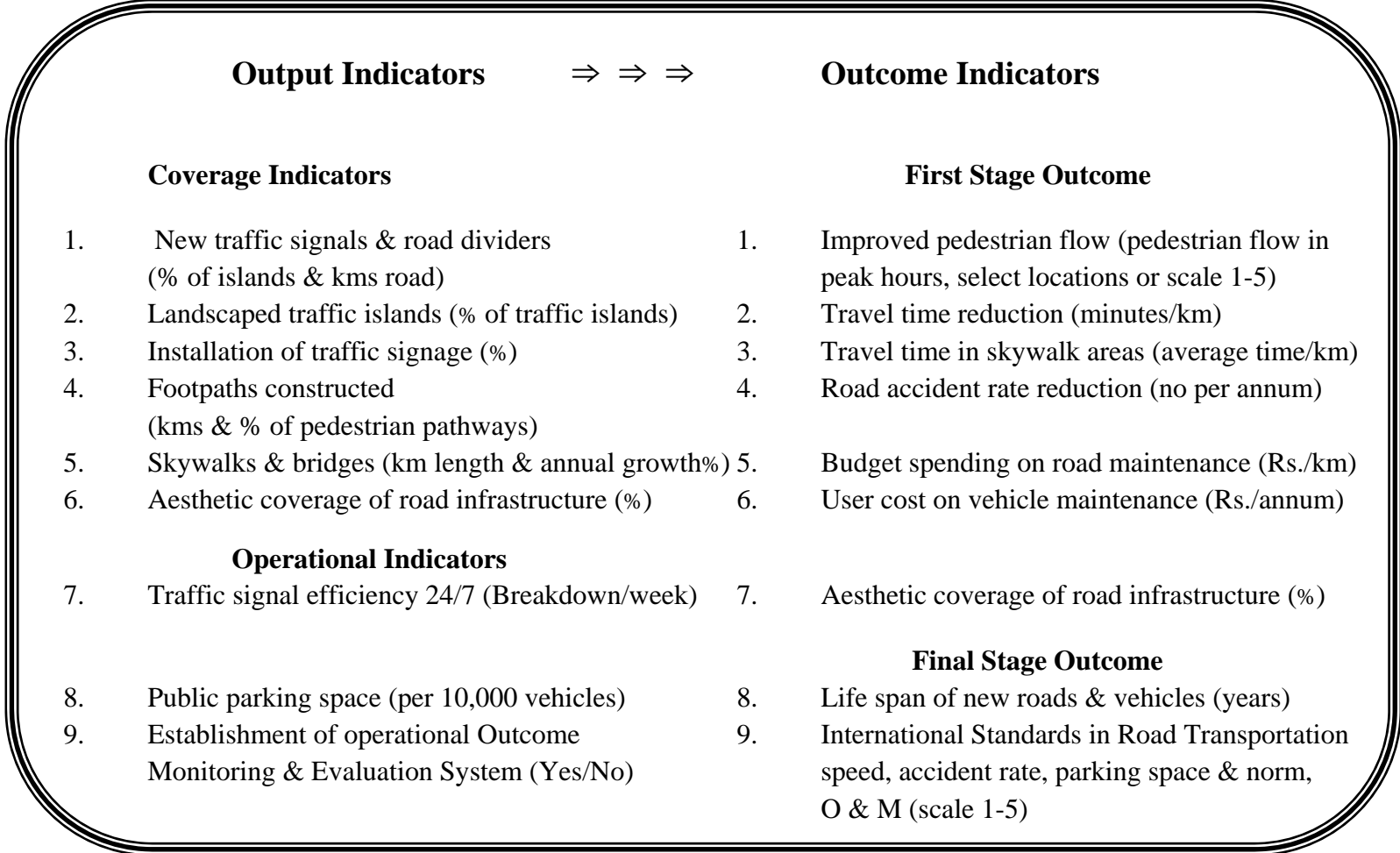
As per Section 61 (m) of the Mumbai Municipal Corporation Act, 1888, it is an obligatory duty of the Corporation to construct, maintain, alter and improve public streets, bridges, causeways and the like and to also take other measures for ensuring safe and orderly passage of vehicular and pedestrian traffic on roads.

2. An efficient road infrastructure network and traffic management system are prerequisites to enable Mumbai to receive global recognition as a world class city. The targetted key output is high quality, fully operational and aesthetic road infrastructure of international standards, and target key outcomes are smooth, speedy and safe movement of vehicular and pedestrian traffic. Accordingly, the focus of outcome-oriented activities is on the following thrust areas :-

Thrust Areas

- Preparing roads of International standards with improved riding quality, using appropriate design standards and modern technology.
- Construction of new footpaths for the convenience of pedestrian traffic.
- Improving the aesthetic appeal of the city roads.
- Upgradation of traffic system and development of traffic islands.
- Development of public parking places.

Performance Indicators

3. To address the aforesaid thrust areas, the following activities are proposed to be undertaken in the ensuing year :-

(Rs.in crores)

Thrust Areas	Activities	Provisions
➤ Preparing roads of International standards with improved riding quality, using appropriate design standards and modern technology.	(i) Constructing cement concrete roads.	422.50
	(ii) Construction of new high quality asphalt roads, repairs of existing roads as per the report of the Standing Technical Advisory Committee.	} 494.13
	(iii) Widening and improvement of various roads.	
	(iv) Widening of roads in the City by adding setback lands.	
	(v) Raising and lowering of Chambers/manholes on the different roads for smooth riding quality.	1.00
➤ Construction of new footpaths for the convenience of pedestrian traffic.	(i) Construction/reconstruction and improvement of footpaths in Greater Mumbai.	30.00
	(ii) Repairs to sea walls in Brihanmumbai.	5.00
➤ Improving the aesthetic appeal of roads.	(i) Beautification and landscaping of major roads and traffic islands in the city and the suburbs.	2.57
	(ii) Development of Heritage Walk in Heritage precincts with distinct signage, footpaths, street furniture, street light.	1.00

(Rs.in crores)

Thrust Areas	Activities	Provisions
➤ Upgradation of traffic system and development of traffic islands.	(i) Providing and maintaining traffic signals at various junctions, providing road dividers to avoid traffic jam.	} 3.97
	(ii) Maintaining street lighting system and providing direction boards.	
	(iii) Providing street furniture.	1.00
	(iv) Construction of bridges and subways for crossing the road as well as repairs and improvements.	230.27
	(v) Works related to Area Traffic Control etc. under M.U.T.P.	16.00
	(vi) Setting up of Variable Messaging System.	1.00
	(vii) Construction and beautification of new traffic islands / central median including landscaping.	28.00
➤ Development of public parking places.	Preparation of Master Plan for development of public parking places in Brihanmumbai.	5.00
➤ Monitoring & Evaluation Cell	- Training Expenses for the staff.	0.65

4. Expected Results :

- 150 km of Asphalt roads, based on improved design, will last longer and there will be substantial saving in the expenditure on road maintenance in future.
- 80 km of longer lasting cement concrete roads, mostly in water logging prone areas would be constructed.
- Creation, construction and improvement of footpaths would considerably improve pedestrian traffic.
- Due to Construction of new Bridges and F.O.B.s, there will be reduction in the number of accidents and less obstruction for vehicle drivers.
- Control and streamlining of traffic will be facilitated by road dividers, direction / signage boards.
- Control and streamlining of traffic will be facilitated by using modern traffic signal systems like Variable Messaging System (V.M.S.), Area Traffic Control (A.T.C.) etc.
- Heritage walk will create greater awareness about Heritage Buildings and more and more tourists will be attracted towards Heritage Buildings and Heritage precincts.

5. Proposed provisions for expenditure in the Budget Estimates 2009-10 :

(Rs. in crores)

a)	Capital Budget Estimates	
	1) Asphalt Roads	557.46
	2) Footpaths	30.00
	3) Cement Concrete Roads	422.50
	4) Traffic Operation	45.30
	5) Bridges	230.27
	6) Others	5.65
	Total (a)	1291.18
b)	Revenue Budget Estimates	
	1) Roads and Traffic Operation	485.11
	2) Bridges	4.69
	Total (b)	489.80
	Total Budget provision proposed (a+b)	1780.98

Water Supply

Highlights of the Proposed Budgetary Provisions and Targetted Key Outcomes

One of the main functions of the MCGM as per Section 61(b) of the MMC Act 1888 is to construct, operate and maintain the entire water supply system to provide pure and clean water to the citizens in Mumbai. The Water Supply Project department is responsible for augmenting the water supply to Mumbai for meeting its rising demand. Accordingly, the Water Supply Project Department has completed the III-A Mumbai Water Supply Project and the Middle Vaitarna Water Supply Project is undertaken taking into consideration the recommendations of the Committee set up by the State Govt. under the Chairmanship of Dr. M.A. Chitale. The Hydraulic Engineer's Department, on the other hand, is responsible for operation, maintenance and management of the entire water supply system, including fixing and recovery of user charges.

2. The key target outputs in the Hydraulic Engineering and Water Supply Sector are an *extensive and expanding network of energy-efficient water processing and delivery system including continuing upgrading of the existing network.* The key target outcomes are *adequate, contamination-free water to all citizens of Mumbai, without discrimination of location and type of settlements to result in final outcomes of healthy living and zero water-borne diseases scenario.* Another outcome is *full billing of service provision and recovery of all dues for provision of this service.* In this perspective, the focus of outcome-oriented activities is on the following thrust area :

Thrust Areas

- Augmentation of Water Sources.
- Expansion and strengthening of Water Delivery System.
- Reducing non-revenue water.
- Effective demand management measures.
- Improving quality of water by minimizing contamination.
- Efficient use of energy with a view to reducing operating costs and responding to the threat of global warming.
- Improving the infrastructure and ambience at various water supply installations.
- Rain Water Harvesting
- Save water campaign.

Performance Indicators

Output Indicators

Coverage Indicators

1. Water treatment & pumping capacity (liters per 10,000 population)
2. R& R old pipelines (% of old pipelines)
3. Access to safe drinking water (% of population)
4. Water meters (% of households)
5. Electro chlorination (% of water supply quantity)

Operational Indicators

6. Zero water borne disease (%)
7. Effect - NRW to total production (%)
8. Effect - Water leakage per million mld
9. Operation cost to revenue ratio
10. Establishment of operational Outcome Monitoring & Evaluation System (Yes/No)

Outcome Indicators

First Stage Outcome

1. Water leakage reduction (%)
2. Disruption in supply hours (hrs/day)
3. Frequency of reduced pressure from committed days
4. Near zero NRW (%)
5. Water borne diseases reduction (per 10,000 population or %)

Final Stage Outcome

6. Potable water 24 x 7 to 100% city population (%)
7. Zero contamination - free water (Yes/No)
8. Zero incidence & death rate from water borne disease (%)
9. Improve quality of QoL, reflected in select parameters of services, leisure, (scale 1-5)
10. International Standards in Water Delivery - 100% coverage, high lpcd, 100% meters, zero NRW, zero % leakage, zero level water contamination (scale 1-5)

3. To address the aforesaid thrust areas, the following activities are proposed to be undertaken in the ensuing year

(Rs.in crores)				
Thrust Areas	Activities	Department	Provision 2009-10	
➤ Augmentation of Water Sources	<u>MUMBAI-IIIA Water Supply Project</u>	W.S.P.		
	(i) Construction of 455 MLD capacity Water Treatment Plant at Panjrapur is completed and water supply of 355 mld is commenced.		8.00	
	(ii) P/L 3000 mm.dia. (6km.) M.S.W.M. from Mulund-Goregaon Link Road Eastern Express Highway Junction to Tagore Nagar, Vikhroli (E) Phase-I. Work is in progress and 3.32 km. pipeline is laid down so far.		40.00	
	(iii) P/L 3000 mm. dia. water main between Tagore Nagar, Vikhroli (E) and Amar Mahal - Phase-II (7.6 km). Work is in progress and 5 km of pipeline has been laid down so far.		15.00	
	(iv) Civil, mechanical & electrical works for providing Chlorination Plant at Panjrapur.		4.50	
	Under the Mumbai-IV Water Supply Project approved under the JNNURM by the Central Government, the following works are taken up			
	<u>Mumbai-IV Water Supply Project</u>	W.S.P.		
	(i) Construction of Middle Vaitarna Dam.		250.00	
	(ii) Construction of approach roads at Dam site & bridges [through Public Works Department].		4.15	
	(iii) Construction of Administrative offices, colonies & other allied infrastructure works at Dam site.		2.00	
	(iv) Payment to the Forest Department.		0.42	
	(v) Rehabilitation of Project Affected Persons.		2.80	

(Rs.in crores)

Thrust Areas	Activities	Department	Provision 2009-10
	(vi) Consultancy charges of the Central Design Organisation (CDO) Nashik, a division of Irrigation Deptt. Govt. of Maharashtra for preparation of the design for the dam, the cost estimates, the draft tenders and for carrying out the related detail engineering studies for these works.		1.00
	(vii) Conveyance System for Middle Vaitarna Project - Providing & laying 3000 mm internal dia. M.S. water mains having length of 36.5 km. including cement mortar lining from inside & allied works.		280.00
	(viii) Construction of Intake Tower at Modak Sagar and Shaft at Bell-Nalla and construction of Underground Tunnel in between is in progress.		75.00
	(ix) The work of construction of 900 MLD Water Treatment Plant with Chlorine Contact Tank at Bhandup is in progress.		100.00
	(x) The work of construction of 900 MLD Pumping Station, including Rising Main at Bhandup (Civil Works) is in progress.		30.00
	(xi) The construction of Master Storage Balancing Reservoir at Bhandup is under progress.		40.00
	(xii) Providing telecommunication works & electric supply to Middle Vaitarna Project from MSED Co.		5.00

(Rs.in crores)

Thrust Areas	Activities	Department	Provision 2009-10
	<p><u>Tunnels</u></p> <p>(i) The work of construction of Underground Tunnel from Malabar Hill Reservoir to Cross Maidan (costing Rs.102.14 crores) is in progress.</p> <p>(ii) The work of construction of Underground Tunnel from Ruparel College to Maroshi (costing Rs.315.52 crores) is in progress.</p> <p>(iii) The work of construction of Underground Tunnel from Veravali to Yari Road (costing Rs.187.14 crores) is in progress.</p> <p>(iv) For the work of construction of Underground Tunnel from Gundavali to Bhandup Complex (Costing Rs.1185.13 crores) is proposed to be undertaken.</p>	W.S.P.	80.00 140.00 80.00 20.00
<p>➤ Expansion and strengthening of Water Delivery System</p>	<p><u>Extension of Distribution Network</u></p> <p>During the year 2008-09, the water mains of length of 4 km. in the city, 32 km. in the Western Suburbs and 37 km. in the Eastern Suburbs, thus total 73 kms. length of water mains were laid down. It is proposed to lay water mains of 4 km. in the City, 50 km. in the Western Suburbs and 29 km. in the Eastern Suburbs, thus total 83 km.</p>	H.E.	193.00
	<p><u>Reconstruction of Reservoir</u></p> <p>The NOC from Ministry of Environment & Forest is received for the work of reconstruction of Worli Hill Reservoir. Consultancy services and construction of Reservoir.</p>	W.S.P.	6.06

(Rs.in crores)

Thrust Areas	Activities	Department	Provision 2009-10
	<p><u>Rehabilitation of old water mains</u></p> <p>The work of replacement of 1800 mm. dia. Tansa (East & West) water mains by 2440 mm. dia. mild steel water mains from Tansa to Tarali is proposed to be undertaken (estimated cost Rs.1050 crore). The technical sanction of the Central Govt. is viewed for financial assistance under JNNURM for this work.</p>	W.S.P.	100.00
	<p><u>Replacement & Rehabilitation of old pipelines</u></p> <p>The H.E.'s Department has taken up an ambitious programme in hand for providing pure water to citizens of Mumbai by preventing contamination which involves replacement of small dia. Water Mains along with replacement of some of the Trunk Mains, including replacement of some of the Sluice Valves, at a cost of Rs.92 crores. This programme is being implemented in two phases.</p> <p>(i) Replacement of old pipelines</p> <p>a) In the year 2006-07, water mains of 60 kms. were replaced.</p> <p>b) In the year 2007-08, water mains of 64 kms. length were replaced.</p> <p>c) In the year 2008-09, the work of replacing 35 kms. of water mains were replaced.</p> <p>d) During 2009-10 it is expected to be replaced 53 kms. of water mains.</p>	H.E.	88.98
	<p>(ii) Rehabilitation of old pipelines</p> <p>a) In the year 2006-07, water mains of 50 kms. length were rehabilitated.</p> <p>b) In the year 2007-08, water mains of the length of 95 kms. were rehabilitated.</p> <p>c) In the year 2008-09, the water mains of the length of 96 kms. were rehabilitated.</p> <p>d) During 2009-10 water mains of the length of 28 kms. are proposed to be rehabilitated.</p>		20.30

(Rs.in crores)

Thrust Areas	Activities	Department	Provision 2009-10
<p>➤ Reducing non-revenue water</p>	<p>A multi-pronged programme is taken up under the banner of Sujal Mumbai Abhiyan, which aims at reducing the non-revenue water through a comprehensive Water Distribution Improvement Project [WDIP], to be implemented over 5 years under expert guidance, culminating in 24 x 7 water supply.</p> <p>Under this programme, six zonal contractors have been appointed to reduce the leakages primarily in the tertiary network and the works are in progress. During budgetary year, it is proposed to appoint Ward Committee-wise 16 contractors along with zonal contractors. These contractors will carry out the work of reducing the leakages, primarily in tertiary network.</p>	<p>H.E.</p>	<p>63.00</p>
<p>➤ Effective Demand Management Measures</p>	<p><u>Universal Meters & Flow Metering</u></p> <p>The MCGM has implemented the Telescopic Rate Structure for the domestic consumers in authorized buildings in order to regulate per capita consumption and to promote judicious use of water. The responsibility of installing the water meters on all connections, including operating, maintaining and reading is entrusted to the reputed firms. This project is proposed to be executed in two phases. In Phase-I, about to 3000 water meters of various dia. will be installed in City, Western Suburbs and Eastern Suburbs each and after performance evaluation and as per the recommendations of the Technical Expert Committee, Phase-II will be undertaken. Similarly, it is also proposed to install a flow meters on a water mains in ward, where water is supplied directly through water mains.</p>	<p>H.E.</p>	<p>350.00</p>

(Rs.in crores)

Thrust Areas	Activities	Department	Provision 2009-10
➤ Rain Water Harvesting	Per capita requirement of water supply is about 150 litres per day out of which the requirement of treated water is only 40 litres per day, rest of the water is used for flushing, gardening, car washing, etc. It is obviously not desirable to use the water which is filtered at International Standards for gardening, car washing, etc. If other water resources are used for these purposes filtered water can be conserved to a greater extent. MCGM, therefore, has implemented new guidelines prescribing that new buildings having plot area of more than 1000 sq.mtr. will have to implement Rain Water Harvesting for using it for other than drinking purpose. MCGM has also decided to implement the project of Rain Water Harvesting on priority basis	H.E.	30.00
➤ Strengthening of Leak Detection Section	It is proposed to undertake a mass scale programme of detection of leakage and arrest the same to save the water on the backdrop of increasing gap between demand and supply of water, inequitable distribution and delay in availability of new water supply source. The said programme is proposed to be implemented in two phase, in Phase-I, immediate measures to be taken for effective utilization of the available staff and machinery and under Phase-II, to plan for strengthening the leak detection section during next three years, with help of modern technology. Under Phase-I, the leak detection programme in R, S & T wards is undertaken. It is proposed to undertake a pilot project in P, R & D wards to well plan the Phase-II by applying modern technology.	H.E.	10.00

(Rs.in crores)

Thrust Areas	Activities	Department	Provision 2009-10
➤ Implementation of GPRS Technology	It is proposed to implement the GPRS technology for updating the maps of the various water mains laid down time to time, in Mumbai for leak detection & control and GPRS technology.		
➤ Cleanliness of existing Wells and providing Tube Wells	It is proposed to clean the existing Wells in entire Mumbai and providing the Tube Wells for making the available water other than drinking purposes.	H.E.	6.00
➤ Security Measures	Considering the terrorist attack on Mumbai in recent past, it become necessary to step up the security of the Municipal water supply installations. It is, therefore, proposed to install Remote CCTV Cameras at strategic locations at Bhandup Complex, Pise-Panjarapur Complex, Municipal Dams and along water Trunk Mains.	H.E.	7.00
➤ Implementation of Micro-tunneling Technology	While executing the work of laying of water mains, difficulties are encountered at the time of taking open trenches due to existing various utilities. Some times busy road junctions and railway track crossings also impeded the work. To overcome these difficulties, H.E.'s department has now proposed to adopt the technique of micro-tunneling.	H.E.	16.00
➤ Efficient use of energy with a view to reducing operating costs and responding to the threat of global warming	<u>Energy Audit</u>	H.E.	
	(i) The Energy Audit of water supply installations has been taken up with a view to reducing the electrical consumption and thereby the operational costs. The interim report of the Energy Audit Consultants has been received and implementation of recommendations of Auditor is in progress		0.70
	<u>Hydro Electricity Generation</u>	W.S.P.	1.50
	Generation of hydro electricity from Middle Vaitarna Dam Project is envisaged. Accordingly, the consultants have been appointed and their work is in progress.		

(Rs.in crores)

Thrust Areas	Activities	Department	Provision 2009-10
➤ Improving the infrastructure and ambience at various water supply installations	(i) Improving access to Pise-Complex through concretisation of road from Pise to Panjrapur is in progress and expected to be completed by September 2009.	W.S.P.	9.52
	(ii) Improving the premises of Pise Pumping Station & Panjrapur Treatment Plant, built under Mumbai-III Water Supply Project by beautification/landscaping.	W.S.P.	3.26
➤ Contributing to enhancement of the aesthetic appeal of Mumbai	(i) The work of creation of Theme-based John Baptista Garden at Bhandarwada Hill Reservoir under the guidance of a panel of eminent consultants is in progress.	H.E.	3.00
	(ii) The landscaping, beautification at Vihar Lake.		2.00
	<u>Beautification of Powai Lake front</u>	H.E.	
	The work of the beautification of Powai Lake, which involves construction of a promenade between the lake boundary and Adi Shankaracharya Marg along with decorative street furniture and musical fountains is in progress.		6.00
➤ Development works of Lagoons at Bhandup Complex	<u>Re-plantation of Trees</u>	H.E.	
	To maintain the ecological balance, it is proposed to replant trees, cut under the Mumbai-IV Water Supply Project around the Lagoons at Bhandup Complex.		2.50
➤ Purchase of Water Tankers for Supply of Water in Emergency	During last year 12 tankers have been purchased for supply of water to the citizens in emergency situation. It is also proposed to purchase 10 tanker during budgeted year	Transport	1.90
➤ Monitoring & Evaluation Cell	- Training Expenses for the staff.	H.E.	0.40

Proposed provisions for expenditure in the Budget Estimates 2009-10

(Rs.in crores)

Department	Capital Budget	Revenue Budget	Total Budget
A) Water Operation	1029.32	1032.75	2062.07
B) Water Supply Project	1323.05	16.29	1339.34
Total - Budget provision proposed (A + B)	2352.37	1049.04	3401.41

SEWAGE DISPOSAL

Highlights of the Proposed Budgetary Provisions and Targeted Key Outcomes

Under section 61 (a) of the MMC Act 1888, the MCGM is entrusted with the work of construction, operation & maintenance of a vast sewerage network comprising 49 pumping stations, 7 Waste Water Treatment Facilities and 1400 Km. of sewer lines. The responsibilities pertaining to sewage disposal are discharged by the following Departments :

- (i) Sewage Operation Department
- (ii) Sewage Project Department
- (iii) The Mumbai Sewage Disposal Project

While the Sewage Operation Department operates, maintains and manages the entire sewage disposal infrastructure, the Sewerage Project Department is responsible for laying new sewer lines and upsizing/replacement of the ageing sewers.

2. The key target outputs are an expanded energy-efficient sewerage network, including new sewer lines as well as continuing upgrading, rehabilitation and replacement of old sewer lines and pumping stations and productive use of wastes as a resource for beautification of the city. The key target outcomes are clean and hygienic city environment, finally resulting in reduced levels of pollution and healthy life style. In this perspective, the focus of outcome-oriented activities is on the following thrust areas :

Thrust Areas

- Expansion of sewerage network.
- Rehabilitation and replacement of old sewer lines and pumping stations.
- Upgradation of sewage pumping stations for qualitative and quantitative improvements.
- Efficient use of energy with a view to reducing operating costs and responding to the threat of global warming.
- Improving the infrastructure and ambience at various sewage installations.
- Construction/repair and rehabilitation of public toilets and sanitary system in slum settlements.
- Contributing to enhancement of the aesthetic appeal of Mumbai.
- Recycling and reuse of waste water.
- Welfare measures for the staff involved in sewage operations.

Performance Indicators

Output Indicators

Coverage Indicators

1. Total city sqm km area (%)
2. Breakdown in service, ward-wise (No/week)
3. Toilets and sanitation services of total city area (%)
4. Toilets and sanitation services to new areas (%)
5. Toilets and sanitation services to slum areas (%)
6. Sewerage treatment (% of sewerage generated)

Operational Indicators

3. O&M Rate of sewer
 - a. Main sewer lines (Rs./km)
 - b. Pipe sewer lines (450 mm diameter & above)
4. Sewerage pumping (power consumption/kilometer)
 - a. Satellite pumping station
 - b. Terminal pumping station
9. Response time to complaints (hours/days)
10. Establishment of operational Outcome Monitoring & Environment System (Yes/No)

Outcome Indicators

First Stage Outcome

1. Zero Overflow of sewerage (yes/No)
2. No open defecation (Yes/No)
3. No open urination (Yes/No)
4. Waste-related ailments (per 1000 population)
5. Operational cost to 3 years average ration

Final Stage Outcome

6. Zero waste-related ailments
7. Hygienic environment, reflected in zero overflow, 100% sewerage treatment
8. International Standards in Sewage Disposal -- 100% coverage, pollution-free, congenial living & work environment (scale 1-5)

3. To address the aforesaid thrust areas, the following activities are proposed to be undertaken in ensuing year

(Rs.in crores)			
Thrust Areas	Activities	Department	Provision 2009-10
➤ Expansion of sewerage network	Under the Component-I of the MSDP (Stage-II, Priority Works), approved under the JNNURM by the Central Government, the following works are taken up :	S.P.	
	(i) The work of laying sewer lines of 5.95 K.M. by Micro Tunneling Method at 29 locations under MSDP Stage-II is in progress. Out of that the sewer lines of 1.185 kms. are laid down uptill now.		25.00
	(ii) The work of laying and upsizing sewer lines at 38 locations in Eastern and Western suburbs by pipe bursting method under MSDP Stage-II. Out of that the sewer lines of 2.657 kms. have been laid down uptill now and the tender is reinvited to carry out the said work by conventional method.		2.65
	(iii) The work of laying and upsizing of sewer lines at Area Sewer & New Sewer by Conventional Method, which also includes 12 works at various locations in Mumbai including lumpsum provisions under MSDP Stage-II. The tender is reinvited for this work.		10.67
	(iv) The work of construction of W.W.T.F. at Colaba, Worli, Versova and Malad.		55.00
	<u>Consultancy Services for M.S.D.P. Stage-II Works</u>	M.S.D.P.	
Implementation of works recommended by M.S.D.P. (Stage-II) Consultants.		100.00	
➤ Rehabilitation and Replacement of old sewer lines and pumping stations	<u>Replacement and Rehabilitation of sewer lines</u>	S.O.	
	(i) Rehabilitation of 5.8 km. of sewer line by using trenchless technology is completed in Phase II and out of 6.33 kms. of sewer lines 4.00 km. rehabilitation by using pipe bursting method is completed.		70.51
	(ii) Rehabilitation of 5 kms. of man-entry sewer line by using trenchless technology.		

(Rs.in crores)

Thrust Areas	Activities	Department	Provision 2009-10
	(iii) Rehabilitation of 10 kms. of non man-entry sewer line by using trenchless technology.		
	(iv) Condition Assessment of 175 kms. of old sewer lines in ward A to E (i.e. Zone-I) by C.C.T.V.		
	(v) Condition assessment of 200 kms. old sewer lines in the wards under Zone-II by C.C.T.V.		
➤ Upgradation of sewage pumping stations for qualitative and quantitative improvements	<u>Mechanical & Electrical Works at Sewage Pumping Stations</u>	Dy Ch.E (M&E)S.P.	
	(i) Providing trash racks at 5 locations before admitting sewage, in the deep collector tunnel, leading to Bandra IPS & New Ghatkopar Ppg. Station Under M.S.D.P. (Stage-II) is in progress.		1.33
	(ii) Electrical & mechanical works at Globe Mill Passage.& The work of augmentation of Shimpoli Pumping Station is completed		0.25
	<u>ISO 9001-2000</u>	S.O.	
	(i) ISO 9001-2000 certification for the Pumping Stations at Afgan Church, Robert Church, Churchgate, Merry Weather in Colaba zone and the Waste Water Treatment Plants at Bhandup, Dadar, Versova & Malad in the Eastern & Western Suburbs for maintaining consistent quality standards is received.		
	(ii) For implementation of recommendations of the ISO.		0.90
	<u>Anti-flooding Measures for Uninterrupted Operation of Sewage Treatment Plants & Pumping Stations</u>	S.O.	
To undertake anti-flooding measures at Waste Water Treatment Plants/Pumping Stations such as construction of compound walls, raising the height of panels, providing dewatering arrangement, providing water proofing, etc. in order to prevent ingress of storm water at various pumping stations.		0.50	

(Rs.in crores)

Thrust Areas	Activities	Department	Provision 2009-10
<p>➤ Efficient use of energy with a view to reducing operating costs and responding to the threat of global warming</p>	<p><u>Energy Audit</u></p>	<p>S.O.</p>	
	<p>(i) The Energy Audit of water supply pumping stations and sewage disposal installations has been taken up with a view to reducing the electrical consumption and thereby the operational costs. The Report of the Energy Audit Consultants has been received and is under scrutiny.</p>		<p>6.39</p>
<p>➤ Improving the infrastructure and ambience at various sewage installations</p>	<p>The work of landscaping, facelifting and improvement of premises of Colaba, Love Grove, Bandra, Versova, Bhandup and Ghatkopar Sewage Treatment Plants/Pumping Stations is in progress.</p>	<p>S.O.</p>	<p>0.50</p>
	<p>➤ Construction/repair and rehabilitation of public toilets and sanitary system in slum settlements</p>	<p><u>Slum Sanitation Programme</u></p>	<p>M.S.D.P.</p>
<p>The objective of Slum Sanitation Programme-II is to make available 35,000 additional toilets in the slums upto 2011. Out of this, works costing Rs.37.50 crores are currently under implementation. Work orders in 98 places (2902seats) have been issued out of which work of 20 places (395 seats) have been completed and remaining work of 78(1902 seats) places is in progress.</p>			<p>42.15</p>
<p><u>Retrofitting of Existing Slum Toilets</u></p>		<p>M.S.D.P.</p>	
<p>Toilet blocks constructed by MHADA, MCGM and other agencies are not in good condition because of lack of proper maintenance and are lying unused. It is, therefore, proposed to take them over, carry out the work of retrofitting/revival of such existing toilet blocks and to hand over the same to the local Community Based Organisations [CBOs] for day to day operation and maintenance, by inviting Expression of Interest. To speed up the work ward-wise provision has been proposed.</p>		<p>10.00</p>	

(Rs.in crores)

Thrust Areas	Activities	Department	Provision 2009-10
➤ Contributing to enhancement of the aesthetic appeal of Mumbai	(i) The work of landscaping, beautification and development of Gardens at Dadar Pumping Station is in progress.	S.O.	20.00
	(ii) To set up an Art & Craft Centre at the LGP to showcase art & culture of Maharashtra.		10.00
➤ Welfare measures for the staff involved in sewage operations	While cleaning the sewage network, the employees are exposed to hazardous conditions. It is, therefore, proposed to establish a Welfare Fund for granting financial assistance to the family of any employee who unfortunately dies while in service.	S.O.	0.50
➤ Monitoring & Evaluation Cell	- Training Expenses for the staff.	S.O.	0.09

Proposed provisions for expenditure in the Budget Estimates 2009-10

(Rs.in crores)

Department	Capital Budget	Revenue Budget	Total Budget
A) Sewerage Operation	193.19	448.50	641.69
B) Sewerage Project	241.74	16.04	257.78
C) Mumbai Sewage Disposal Project	213.05	5.29	218.34
Total - Budget provision proposed (A + B)	647.98	469.83	1117.81

Health and Medical Services

Highlights of the Proposed Budgetary Provisions and Targetted Key Outcomes

As per section 61(g) and (gg) of the Mumbai Municipal Corporation Act, 1888, taking measures to prevent and check spread of dangerous diseases, establishing as well as maintaining public hospitals, dispensaries and maternity homes and carrying out other measures necessary for maintenance of public health are obligatory duties of the M.C.G.M. The Corporation is determined to provide high quality medical and public health services to the citizens through its 3 major hospitals, 5 specialized hospitals, 16 peripheral hospitals, 162 dispensaries and 168 health posts.

2. The targetted key outcomes for the Health and Medical services are as follows –

- (a) Health for all, through efficient primary, secondary and tertiary health care infrastructure and services, providing preventive, promotive and curative health care to all the citizens across Mumbai; and*
- (b) Efficient medical education system to augment the pool of trained doctors.*

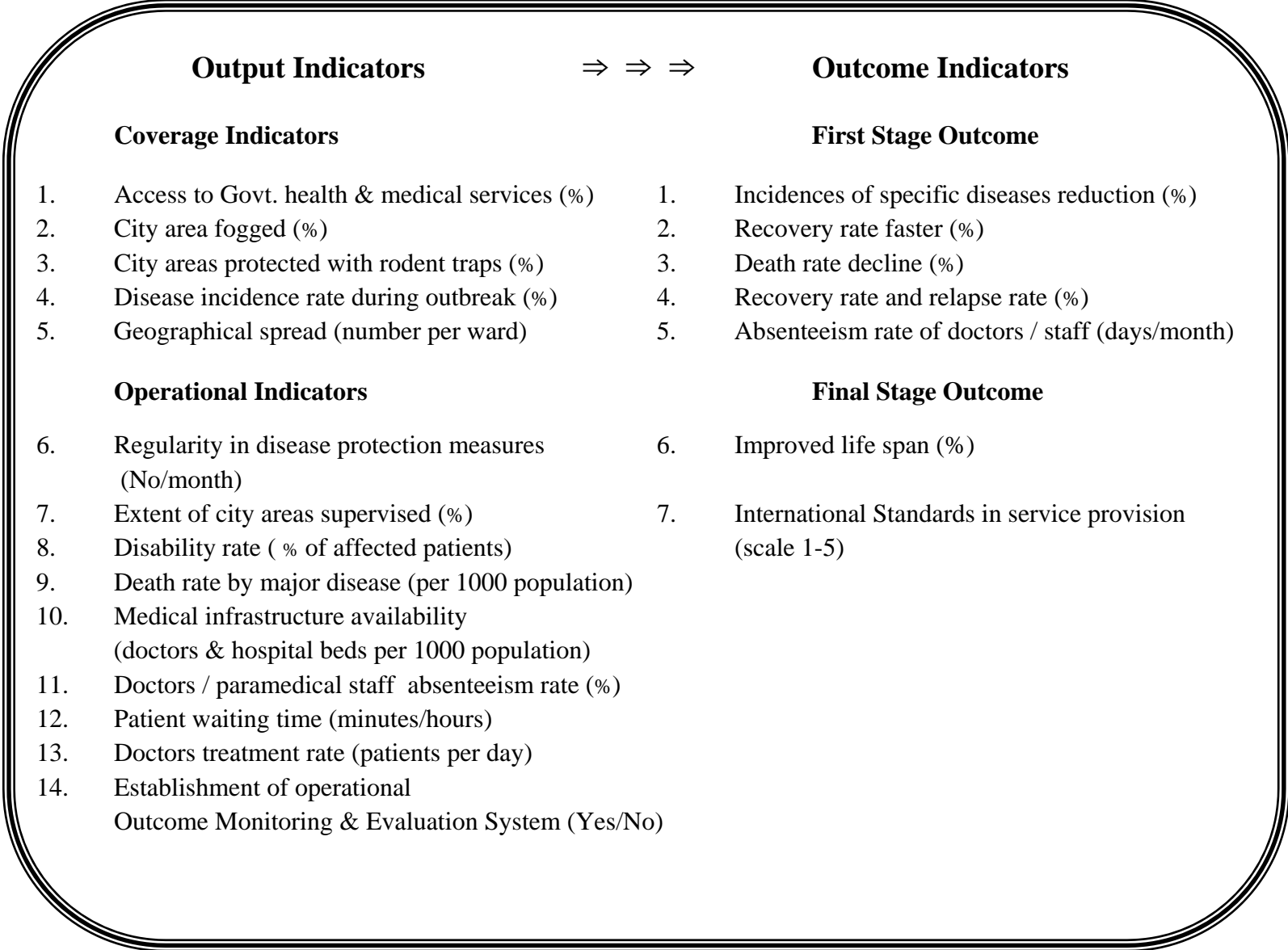
The focus in this sector is on the following thrust areas :-

Thrust Areas

- Implementing and expanding the effective, preventive and promotive health care services to the citizens through Primary Health Posts.
- Preventing infectious diseases and taking containment measures for controlling epidemics.
- Eradication of Polio and other diseases like Malaria, T.B., Leprosy etc. under various National Health Programmes and arranging regular Immunization camps for various vaccine preventable diseases.
- Implementation of PCPNDT Act and Janani Suraksha Yojna Gol Project for pregnant women.
- Implementation of National Urban Health Mission funded by Govt. of India through Govt. of Maharashtra and establishment of 'District Integrated Health & Family Welfare Society' under the Chairmanship of Hon'ble Mayor of Mumbai.
- Providing medical services of high standards through its major hospitals, peripheral hospitals and specialized hospitals.
- Upgradation of Medical Institutions run by the Corporation.
- Establishment of 'Mother & Child Hospital' at Magathane, Borivali (E) as a pilot project.
- Sterilization and vaccination of stray dogs with the help of NGOs.
- Outsourcing of Life Guard Services at five important beaches.
- Assistant Medical Officers of 24 wards are appointment as Registrar for Registration of Marriages as per revised Maharashtra Government Act, 1998 for Registration of Marriages.

Performance Indicators

3. To address the aforesaid thrust areas, the following activities are proposed to be undertaken in the ensuing year :-

(Rs.in crores)

Thrust Areas	Activities	Provisions
➤ Controlling and preventing Epidemics and other infectious diseases	(i) Purchase of insecticides and equipments for vector control.	} 97.23
	(ii) Implementing fogging programme effectively to reduce mosquitoes.	
	(iii) Purchase of medicines and instruments for prevention, treatment and control of infectious diseases.	
➤ Strengthening of Municipal Health Care Infrastructure (a) <u>Primary Health Care.</u>	(i) Repairs/addition/alteration to the existing Health Posts, construction of new Health Posts and purchase of furniture, instruments etc. under I.P.P.-V in Brihanmumbai Mahanagarpalika.	0.66
	(ii) Upgradation of Public Health institutions, dispensaries and construction of Regional Health Center.	5.00
	(iii) Improving gates, compound walls, internal roads and pavements, street light poles, internal and external painting and providing / fixing signage at various dispensaries, health posts and municipal maternity homes.	2.00
	(iv) Furniture, instruments / equipments for upgradation of medical institutions under Public Health Department.	3.00

(Rs.in crores)

Thrust Areas	Activities	Provisions
(b) <u>Secondary Health Care.</u>	(i) Construction of “Arogya Bhavan” in the premises of Kasturba Hospital.	1.50
	(ii) Upgradation of Maternity Homes	6.00
	(iii) Upgradation of Peripheral Hospitals - Facelift of OPDs of important Peripheral Hospitals viz. Rajawadi Hospital, Bhabha Hospital (Bandra), V.N. Desai Hospital (Santacruz).	2.39
	- Upgradation and expansion of Smt.M.T. Agarwal Hospital (Mulund, West) upto 525 bed capacity.	0.50
	- Redevelopment of Centenary Hospital, Kandivali	23.71
	- Proposed Super Speciality Hospital of Centenary Hospital, Kandivali at village Poisar.	10.00
	- Redevelopment of Bhagawati Hospital Complex	5.00
	- Reconstruction of R.N. Cooper Hospital	10.00
	- Construction of new building for Centenary Hospital, Govandi	2.00
	- Purchase of medical equipments to establish Neurology Department in Bhagawati Hospital and Rajawadi Hospital	0.55
	- Purchase of Medical equipments for emergency services wards at Bhagavati Hospital and Rajawadi Hospital.	1.15
	- Furniture & Fixture & Equipments for TRAUMA ward at Bhabha Hospital Kurla, V.N. Desai Hospital, Santacruz and Centenary Hospital Govandi.	3.00
	- Furniture & Fixture & Equipments for ICU at K.M.J. Phule Hospital, Vikroli.	1.00
- Improving gates, compound walls, internal roads and pavements, street light poles, internal and external painting and providing / fixing signage at various peripheral Municipal Hospitals	1.30	
	(iv) Development of Ajgaonkar Plot to construct 266 bedded TRAUMA Hospital at Jogeshwari (East).	5.00

(Rs.in crores)

Thrust Areas	Activities	Provisions
	(v) Upgradation of Specialized Hospitals - Comprehensive repairs / Restoration of E.N.T. Hospital (Heritage Building) - Major Repairs / Upgradation of G.T.B. Hospitals - Major repairs / Upgradation of Acworth Leprosy Hospital - Costruction of Auditorium (Lecture Hall) in Kasturba Hospital and improvement of Kasturba Hospital Campus - Establishment of ICU at Kasturba Hospital - Improving gates, compound walls, internal roads and pavements, street light poles, internal and external painting and providing/fixing signage at various specialized Municipal Hospitals - Renovation / refurbishment of various departments of GTB Hospital and T.B. clinics.	1.00 7.00 0.50 3.00 4.25 0.45 0.50
(c) <u>Tertiary Health Care</u> –	K.E.M. Hospital - Comprehensive repairs/restoration of K.E.M Hospital main building (Heritage Building) - Purchase of Plant & Machinery - Purchase of C.T. Scan machine	10.00 25.00 5.00

(Rs.in crores)

Thrust Areas	Activities	Provisions
	L.T.M.G. Hospital	
	- Construction of additional 3 rd , 4 th and 5 th floors over the new O.P.D. and Mortuary building.	10.00
	- Construction of Metro Blood Bank, Super Specialty Hospital, R.M.O. quarters, Student's Hostel etc.	1.00
	- Purchase of the M.R.I. machine.	14.00
	- Provision for equipments for SICU and TRAUMA Care	3.40
	- Purchase of C.T. Scan machine	5.00
	- Purchase of Flexible Ureteroscope	0.10
	B.Y.L. Nair Hospital	
	- Work of giving face-lift to the OPD of B.Y.L. Nair Hospital building	10.00
	- Construction of new building by demolishing of dilapidated buildings / structures.	0.90
	- Purchase of M.R.I. machine.	0.10
	- Purchase of Plant & Machinery	4.02
	- H.D.R. Treatment Planning System	2.50
	- Purchase of C.T. Scan machine	5.00
	- Purchase of Digital Radiography equipment	2.50
	- Improving gates, compound walls, internal roads and pavements, street light poles, internal and external painting and providing / fixing signage at Nair Hospital.	0.80
	- Repairs and renovation of Bhajekar Hospital	1.00

(Rs.in crores)

Thrust Areas	Activities	Provisions
➤ Implementation of National Health Programmes.	(i) Pulse Polio Immunization Programme.	14.94
	(ii) National Anti Malaria Programme.	} 28.51
	(iii) Family Welfare Programme.	
	(iv) Revised National Tuberculosis Control Programme.	
	(v) National Vector borne Disease Control Programme.	
	(vi) Blindness Control Programme.	
	(vii) Animal Birth Control Programme (Dog Control through N.G.O.).	
	(viii) P.N.D.T. Programme	
➤ Development and upgradation of cemeteries.	(i) Development and improvement of cemeteries	11.62
	(ii) Improving gates, compound walls, internal roads and pavements, street light poles, internal and external painting and providing/fixing signage at various Municipal cemeteries.	1.00
➤ Expansion and upgradation of Municipal Medical Teaching Institutions.	(i) Construction of new buildings for students' hostels, Cardiac-and-Neuro-Science Centre and other activities in G.S. Medical College.	15.00
	(ii) Comprehensive repairs / Restoration of the G.S. Medical College building (Heritage Building)	15.15
	(iii) Purchase of Cone Beam Computed Tomography machine for Nair Hospital Dental College	1.50
	(iv) Proposed extension to Nair Hospital Dental College	5.00
	(v) Purchase of Dental Chair for Nair Hospital Dental College	1.80
	(vi) Upgradation of Oral Pathology Lab., Seminar Hall, Library, 3 Lecture Halls at Nair Hospital Dental College	3.00

(Rs.in crores)

Thrust Areas	Activities	Provisions
➤ Social Welfare Measures.	(i) Providing artificial limbs to physically handicapped women and children below 14 years	1.28
	(ii) Providing artificial limbs to physically handicapped backward class persons.	3.00
	(iii) Mother and Child Health Care at Magathane, Borivali as Pilot Project.	5.50
➤ Monitoring & Evaluation Cell	- Training Expenses for the staff.	0.22

4. Proposed provisions for expenditure in the Budget Estimates 2009-10 :

(Rs. in crores)

a) Capital Budget Estimates	446.64
b) Revenue Budget Estimates	1228.48
Total Budget provision proposed (a+b)	1675.12

Education

Highlights of the Proposed Budgetary Provisions and Targetted Key Outcomes

As per section 61 (q) of Mumbai Municipal Corporation Act, 1888, Primary education is an obligatory duty of the Corporation. This responsibility is discharged by the Education Department of Brihanmumbai Mahanagarpalika, which has been constantly trying to improve the standard of education in municipal schools and to enhance the level of infrastructural facilities to ensure educational progress of school children and to ultimately reduce the drop-out rate of students as well as improve enrollment of new students in the municipal schools. The Primary Education is based on the text books, course curriculum, programme, schedule and guide lines, prescribed and approved by the State Government.

2. The targetted key outcome in education sector is universal primary education through an efficient municipal education system. The focus in this sector is on the following thrust areas :

Thrust Areas

- Improvement in the standard/quality of education in municipal schools.
- Welfare measures for the municipal students.
- Strengthening and upgradation of school buildings, housekeeping, safety, security & maintenance infrastructure.
- Supporting private institutions in the field of primary education so as to ensure universalization of primary education.

Performance Indicators

Output Indicators

⇒ ⇒ ⇒

Outcome Indicators

Coverage Indicators

1. Ward-wise distribution of primary schools & enrolment (%)
2. Net enrolment rate (%)
3. Students sex ratio (%)

Operational Indicators

4. Attendance rate (%)
5. Teacher – Student ratio
6. Frequency of curriculum revision per annum (No/annum)
7. Floor area per student, class density (sqm)
8. Teachers training (No/annum)
9. Teachers absenteeism rate (%)
10. Space & Facilities for extra-curricular activities (% of schools)
11. Computer & modern teaching aid (No/100 student)
12. Welfare measures access (Rs per student)
13. Establishment of operational Outcome Monitoring & Evaluation System (Yes/No)

First Stage Outcome

1. Drop out rate, Repetition rate, Pass out rate (%)
2. Rank holders per 1000 students in Board exams (No per 1000)
3. Transition rate to higher education (%)

Final Stage Outcome

4. Gainfully employed or continuing education 4 Years after pass out (%)
5. City / State / National Awards for students & teachers (%)

3. To address the aforesaid thrust areas, the following activities are proposed to be undertaken in the ensuing year :-

(Rs. in crores)

Thrust Areas	Activities	Provision
<p>➤ Improvement in the standard/quality of education in municipal Schools</p>	<p>The following activities & programmes are proposed to be undertaken in order to improve the standard of education in municipal schools.</p> <p>(i) To open 84 Mumbai Public Schools for imparting primary education in English medium. 58 schools were started.</p> <p>(ii) To appoint outside agencies for comprehensive housekeeping including cleaning and security in Municipal Schools.</p> <p>(iii) To provide facilities such as Computer Laboratory, Language Labs, modern furniture, sports material, etc. in municipal schools.</p> <p>(iv) Computer education to the students.</p> <p>(v) Organization of Balkotsav, Rallies, Camps, Exhibitions, Competitions & Sport Events, etc.</p> <p>(vi) Training to Municipal and Aided School Teachers.</p> <p>(vii) Organization of Parents-Teachers' Association meeting.</p> <p>(viii) Pest Control in municipal school buildings.</p> <p>(ix) To secure I.S.O. certification for municipal schools.</p> <p>(x) To provide education through Porta Cabines in slum areas on govt. / private land.</p> <p>(xi) To organize educational tours.</p>	<p>77.45</p>

(Rs. in crores)

Thrust Areas	Activities	Provision
➤ Welfare measures for the municipal students.	<ul style="list-style-type: none">(i) To provide free uniform, text books, scholarship books, note books, school bag, water bag, tiffin box, shoes and socks, sports events, etc. to all the students in all the municipal schools.(ii) To provide flavoured milk to all the students of Std. IV to VII in all the municipal schools(iii) To provide biscuits to all students of Std. I to III in all the municipal schools.(iv) School feeding programme. (Mid-day Meal Programme)(v) School Health Programme involving regular health checkups for school children and special provision for major illness of students.(vi) Physical education, sports facilities and excursion for school children.(vii) To provide uniform to the Scout / Guide, NCC, RSP & Band Troop students.(viii) Incentive to girl students attending municipal primary schools.(ix) To provide soap and napkin to all municipal schools.(x) To open a Child Right Cell in municipal schools.(xi) Scholarship to Backward Class students passing S.S.C. Exam for further education.(xii) Scholarship to Backward Class students passing H.S.C. Exam for professional and technical courses.(xiii) To provide identity cards to all the students.(xiv) To provide green boards in all classrooms.(xv) To install water purification plants in school buildings.	219.57

(Rs. in crores)

Thrust Areas	Activities	Provision
<p>➤ Strengthening & upgradation of school infrastructure.</p>	<p>In accordance with the recommendations of 'Dhanuka Committee', constituted as per the orders of Hon'ble High Court Mumbai, the following works are proposed to be undertaken during the financial year 2008-09 to upgrade the school infrastructure in Mumbai.</p> <p>(i) Construction of new school buildings.</p> <p>(ii) Construction of additional class rooms, repairs / re-construction of school buildings, including mechanical and electrical works, water proofing treatment, additional facilities for drinking water, construction of compound walls, repairs of sanitary blocks, etc. of 179 identified school buildings.</p> <p>(iii) To install inverters in eastern suburban municipal schools due to irregular electric supply.</p> <p>(iv) To provide audio system in municipal schools and CCTV to zonal offices.</p>	<p>219.95</p>
<p>➤ Supporting private institutions in the field of primary education so as to ensure universalization of primary education.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Grant-in-aid is proposed to be paid to 437 Private Primary Aided Schools by the Corporation. • Grant-in-aid is proposed to be paid to 504 Balwadis by the Corporation. • Grants to Mumbai Marathi Granth Sangrahalaya & Asiatic Library by the corporation. 	<p>121.79</p>
<p>➤ Monitoring & Evaluation Cell</p>	<p>- Training Expenses for the staff.</p>	<p>0.06</p>

4. Proposed provisions for expenditure in the Budget Estimates 2009-10 :

(Rs. in crores)

A) Capital Budget Estimates	219.95
B) Revenue Budget Estimates	1431.14
Total - Budget Provision proposed (A + B)	1651.09

Solid Waste Management and Transport Services

Highlights of the Proposed Budgetary Provisions and Targetted Key Outcomes

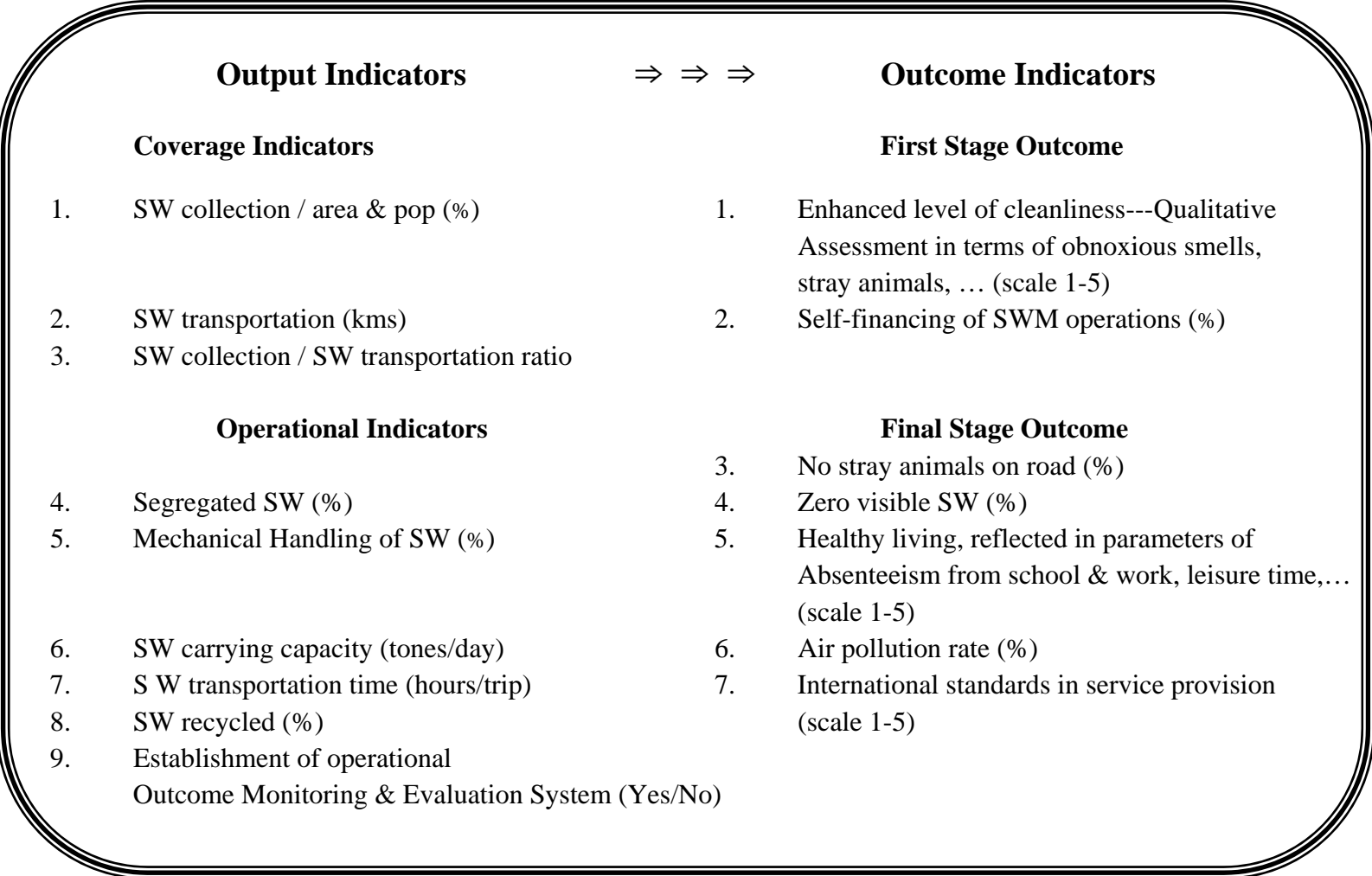
As per section 61(c) of the Mumbai Municipal Corporation Act, 1888, it is an obligatory duty of the Corporation to clean, remove and dispose of refuse in Mumbai. This responsibility is discharged by the Solid Waste Management Department of the Corporation. With a view to achieving the ultimate objective of transforming Mumbai into a World Class City, it is imperative to raise the level of cleanliness in the city to international standards.

2.: The targetted key outcome for this sector is *world class standards of city cleanliness through scientific management of solid waste and use of waste as a resource*. The focus in this sector is on the following thrust areas :-

Thrust Areas

- Segregation of waste at household level, extension of door to door waste collection.
- Bringing unserviced areas under coverage.
- Improving efficiency in cleaning and sweeping processes.
- Litter free city through installation of litter bins and creation of public awareness.
- Improvement in vehicle fleet and more efficient transportation of garbage in covered vehicles.
- Scientific disposal of garbage at dumping sites.
- Installation of Bio-Gas plants and systems of waste conversion into vermiculture manure.
- Creation of public conveniences.
- Welfare Measures for sanitation staff.

Performance Indicators

3. To address the aforesaid thrust areas, the following activities are proposed to be undertaken in the ensuing year :-

(Rs. in crores)

Thrust Areas	Activities	Provisions
➤ Segregation of waste at household level and extension of door to door waste collection.	(i) The present house to house collection is proposed to be increased from the existing 45% to at least 90%.	} 222.51
	(ii) Comprehensive zonal transportation contract for garbage collection and transportation, and Area-based contracts in H/East, K/East and K/West wards.	
	(iii) Gross implementation of scheme of segregation of dry and wet waste.	
➤ Bringing unserviced areas under coverage.	Making 'Dattak Vasti Yojana' applicable to all slums.	57.10
➤ Improving efficiency in cleaning and sweeping processes.	(i) Implementation of "Clean Area Scheme".	15.00
	(ii) Cleansing of major roads through mechanical sweeping machines	5.05
	(iii) Purchase of mechanical sweeping machines including floor and toilet cleaning machines.	10.01
	(iv) Mechanised Beach cleaning.	7.75
➤ Litter free city through installation of litter bins and creation of public awareness.	(i) To install litter bins and refuse bins.	2.13
	(ii) To implement the provisions of Greater Mumbai Cleanliness and Sanitation Bye-Laws-2006 through a novel scheme of engaging the services of private agencies on revenue sharing basis.	
	(iii) Setting up Solid Waste Complaint Redressal System which will be operational for 24 hours in all Wards .	

(Rs. in crores)

Thrust Areas	Activities	Provisions
➤ Improvement in vehicle fleet and more efficient transportation of garbage in covered vehicles.	(i) Transportation of garbage in closed vehicles i.e. heavy compactors and mini compactors and small vehicles.	} 79.00
	(ii) Purchase of necessary Closed Compactors, Stationary Compactors.	
	(iii) Replacing outdated garbage vehicles including compactors.	
	(iv) Replacing old vehicles and purchasing new vehicles of Transport department .	} 5.76
	(v) Supervision/control over refuse vehicles through G.P.S.	
➤ Scientific disposal of garbage at dumping sites.	(i) Construction and development of infrastructure at the existing and new dumping grounds and landfill sites for scientific land filling including processing (recycling of waste and allied works) as well as closure activity.	122.54
	(ii) Construction and development of new Refuse Transfer Stations.	18.00
➤ Installation of Bio-Gas plants and systems of waste conversion into vermiculture manure.	(i) Recycling of dry waste. (ii) Conversion of wet waste into vermiculture manure. (iii) Implementation of Bio-gas Project	
➤ Creation of public conveniences.	Construction of toilets along the Eastern and the Western Express Highways and in 227 municipal electoral wards.	63.50
➤ Welfare Measures for sanitation staff.	Welfare scheme for S.W.M. labour staff.	2.64
➤ Monitoring & Evaluation Cell	- Training Expenses for the staff.	1.00

Expected Results :

- At least 60% coverage of house to house collection scheme.
- 100% slum population will be brought under the umbrella of “Dattak Vasti Yojana”.
- Transportation of refuse in closed containers will avoid foul smell.
- Elimination of refuse bins and the objective of “Community Spot Free Mumbai” in “non slum” areas will be achieved.
- Effective supervision on collection can be exercised due to implementation of G.P.S. on refuse vehicles.
- Capacity and life of the dumping grounds will be increased due to segregation of waste into wet and dry garbage.
- Environmental degradation will be arrested following scientific development and management of dumping grounds.
- Mumbai city will be cleaner and more attractive due to well managed refuse collection and transportation.
- Clean roads and its surrounding area will create disease free and hygienic atmosphere for the citizens of Mumbai.
- Cleanliness & Sanitation Byelaws, 2006 will be implemented universally in the whole of Mumbai by engaging services of ‘Clean-up marshals’.

5. Proposed provisions for expenditure in the Budget Estimates 2009-10 :

(Rs.in crores)

a) Capital Budget Estimates	
1) SWM Department	367.21
2) Transport Department	16.78
Total (a)	383.99
b) Revenue Budget Estimates	
1) SWM Department	1019.15
2) Transport Department	240.33
Total (b)	1259.48
Total Budget Provision proposed (a+b)	1643.47

Gardens and City Beautification

Highlights of the Proposed Budgetary Provisions and Targetted Key Outcomes

As per Section 63(d) of the Mumbai Municipal Corporation Act, 1888, laying out or maintenance of public parks, gardens or recreation grounds is one of the discretionary functions of the Municipal Corporation. As Mumbai advances towards acquiring an international status, it is all the more necessary to enhance its aesthetic appeal. Accordingly, the Corporation needs to undertake a number of works that not only add beauty to the city –scape but also attract tourists from far and near.

The Municipal Corporation of Greater Mumbai has taken up a project of modernization of Veermata Jijabai Bhosale Udyan – Zoo at Byculla so as to make it as one of the leading zoos at the International level.

A new Master Plan has been got prepared from a Thailand based agency namely M/s. HKs Designer and Consultant International Co. Ltd. Thailand who is associated with the Portico Group, U.S.A.

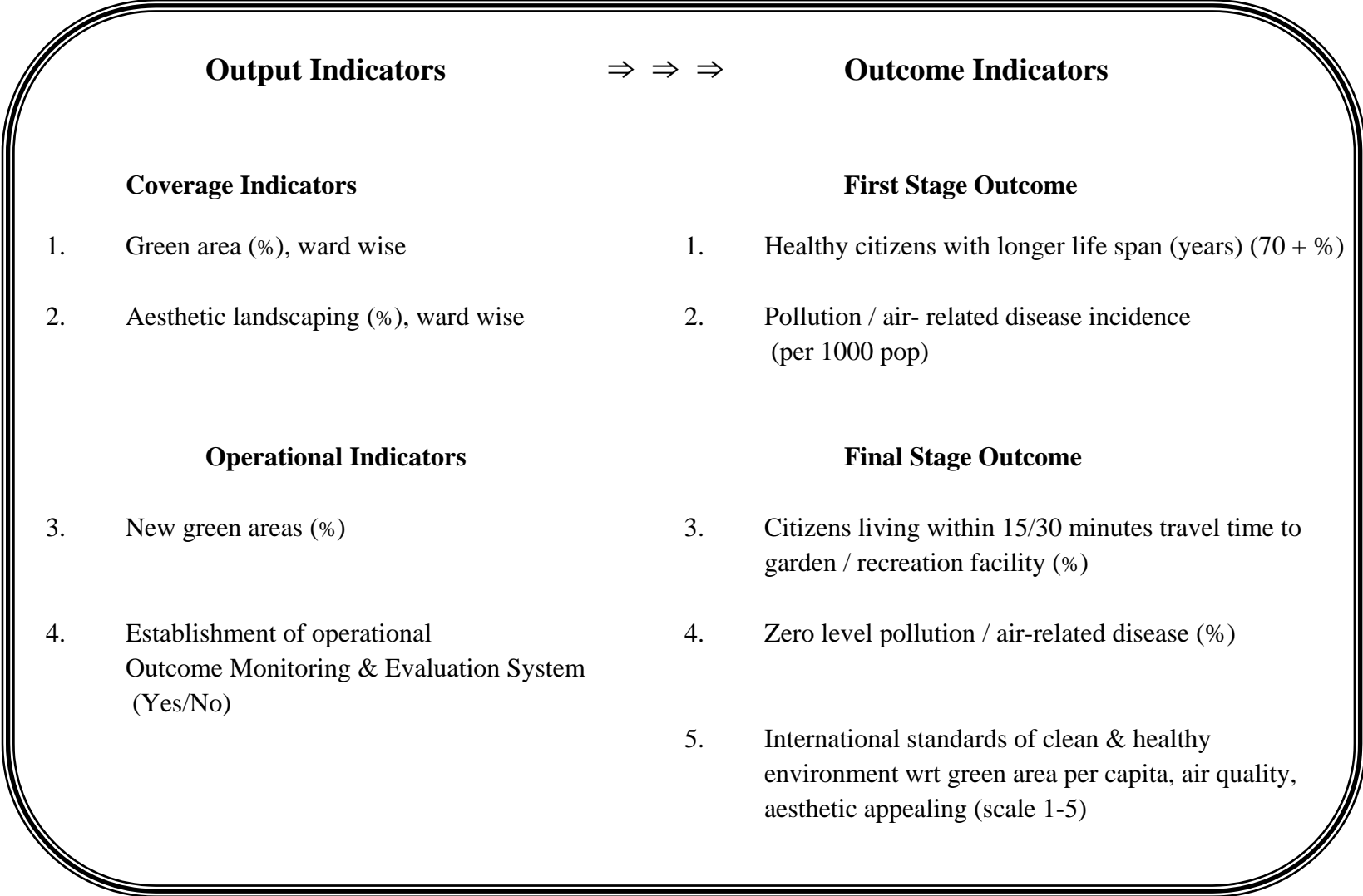
This plan was sent to the Central Zoo Authority, New Delhi for their approval. The said authority has given their approval with certain conditions. So as to comply with the conditions of CZA, required changes / alterations are being made in the said plan. Thereafter, a report will be sent to the office of the Central Zoo Authority.

2. The targetted key outcome in this area is *a beautiful city scape and improved availability of green/open spaces to the citizens of Mumbai* and the focus is on the following thrust areas :-

Thrust Areas

- Expansion of green cover in Mumbai.
- Upgradation of playgrounds.
- Development of Nursery using modern techniques.
- Development of children's parks with recreation facilities.
- Upgradation of existing gardens and development of aesthetically planned gardens and green spaces.
- Modernisation of City Zoo.

Performance Indicators

3. To address the aforesaid thrust areas, the following activities are proposed to be undertaken in the ensuing year :-

(Rs.in crores)

Thrust Areas	Activities	Provisions
➤ Expansion of green cover in Mumbai.	Conservation of the existing trees in the City and the Suburbs and plantation and maintenance of new trees.	56.23
➤ Upgradation of playgrounds.	Upgradation of playgrounds under the open space management scheme.	18.85
➤ Development of Nursery using modern techniques.	Development of Nursery, using modern techniques like green house, tissue culture lab and modern propagation system.	1.50
➤ Development of children's parks with recreation facilities.	Development of children's parks with modern equipments and recreation facilities.	3.31
➤ Upgradation of existing gardens and development of aesthetically planned gardens and green spaces.	(i) Development of theme gardens in the City and the Suburbs.	34.58
	(ii) Development of Botanical Garden.	1.29
	(iii) Development and beautification of Shivaji Park, Dadar.	5.00
	(iv) Upgradation of existing gardens.	25.45
	(v) Development of new gardens/R.Gs.	25.43
➤ Modernisation of City Zoo.	Modernisation of Veermata Jijabai Bhosale Zoo.	50.00
➤ Monitoring & Evaluation Cell	- Training Expenses for the staff.	0.11

4. Proposed provisions for expenditure in the Budget Estimates 2009-10 :

(Rs.in crores)

a)	Capital Budget Estimates	194.56
b)	Revenue Budget Estimates	75.71
c)	Tree Authority	60.98
	Total Budget provision proposed (a+b+c)	331.25

Municipal Markets

Highlights of the Proposed Budgetary Provisions and Targetted Key Outcomes

As per section 61 (h) of the Mumbai Municipal Corporation Act 1888, it is an obligatory duty of the Corporation to construct and maintain public markets and to regulate all other markets.

2. The targetted key outcome for this sector is *improved availability of well-planned public markets to the citizens for easy access to daily needs and conveniences* and the focus is on the following thrust areas : -

Thrust Areas

- Proper maintenance and repairs of the existing municipal markets.
- Redevelopment and modernization of the existing municipal markets, in line with private markets.
- Providing market facility to the citizens, to enable them to procure their daily requirements under one roof.

Performance Indicators

Output Indicators

⇒ ⇒ ⇒

Outcome Indicators

Coverage Indicators

1. Average distance to municipal market (kms)
2. Population using local municipal market (%)
3. Daily household needs under one roof (%)

Operational Indicators

4. No water seepage/leakage (% of markets)
5. Sanitation, toilets, drinking water facilities operational (% of markets)
6. Economic rehabilitation of project affected People (PAP) in Mumbai (% of PAP)
7. Heritage market preservation (No)
8. Redevelopment of dilapidated market (%)
9. Establishment of operational Outcome Monitoring & Evaluation System (Yes/No)

First Stage Outcome

1. Cost of basic household needs reduction (Rs/month & %)
2. Shopping time reduced (hours, %)
3. Higher quality products access (%) (scale 1-5)
4. Food-related diseases decline (%)
5. Zero evidence of flies and mosquitoes in market (%)
6. Market area, parking facilities, revenue in new markets higher (% of markets)

Final Stage Outcome

7. Zero level water leakage/seepage (%)
8. International level market facilities & environment-- 100% stock of basic requirements, assured quality, Competitive prices, clean environment, easy flow of Shoppers, no over crowding, proven security, fire Safety standards, working toilets, drinking water, Lighting, air control, zero level obnoxious smells, Children area (scale 1-5)

3. To address the aforesaid thrust areas, the following activities are proposed to be undertaken in the ensuing year :-

(Rs.in crores)

Thrust Areas	Activities	Provisions
➤ Proper maintenance and repairs of the municipal markets.	(i) Conservation of M.J. Phule Market.	5.00
	(ii) Special repairs to Municipal Market Buildings.	} 18.39
➤ Redevelopment and modernisation of the municipal markets.	Redevelopment of municipal markets as per the approved guidelines.	
➤ Providing market facility to the citizens, to enable them to procure their daily requirements under one roof.	Construction of 'Palika Bazar' at various locations.	25.00
➤ Monitoring & Evaluation Cell	- Training Expenses for the staff.	0.11

4. Proposed provisions for expenditure in the Budget Estimates 2009-10 :

(Rs. in crores)

a)	Capital Budget Estimates	48.65
b)	Revenue Budget Estimates	58.91
	Total Budget provision proposed (a + b)	107.56

Deonar Abattoir

Highlights of the Proposed Budgetary Provisions and Targetted Key Outcomes

As per Section 61(h) of the Mumbai Municipal Corporation Act, 1888, construction and maintenance of slaughter house and regulation of all slaughter houses is an obligatory duty of the Corporation. Pursuant to these provisions, the Corporation has been running a major abattoir at Deonar.

2. The targetted key outcome for Deonar Abattoir is a well-planned, state-of-the-art animal slaughter and processing system that conforms to international standards of hygiene and efficiency. The focus in this sector is on the following thrust areas :-

Thrust Areas

- Regulation of slaughtering.
- Provision of a state-of-the-art facility for hygienic transportation and slaughter of animals.

Performance Indicators

Output Indicators		⇒ ⇒ ⇒	Outcome Indicators	
Coverage Indicators			First Stage Outcome	
1.	Total animals slaughtered in city (No & %)		1.	Animal food-based diseases/poisoning reduction (%)
Operational Indicators			Final Stage Outcome	
2.	Slaughter time (animals/per hour)		2.	Faster traffic movement (km/hour)
3.	Mechanisation of slaughter (%)		3.	Clean environment within & around abattoir (Scale 1-5)
4.	Waiting time between arrival & slaughter (hour)		4.	In-house animal food processing (%)
5.	Holding capacity-space, fodder, water (No of animals)		5.	Self-financing of operations (%)
6.	Medical check time (Minutes/animal)		6.	International level facilities - humane slaughter system, minimum waiting & slaughter time, no obnoxious smells, sanitation and toilet facilities, waiting rooms, drinking water, traffic management (scale 1-5)
7.	Water for cleaning, before & after slaughter --regularity, speed of animal waste collection & disposal, no discharge of used water, treatment of generated effluent (Scale 1-5)			
8.	Traffic management—movement of animal vehicles, customer vehicles, parking areas (Scale 1-5)			
9.	Establishment of operational Outcome Monitoring & Evaluation System (Yes/No)			

3. To address the aforesaid thrust areas, the following activities are proposed to be undertaken in the ensuing year :-

(Rs.in crores)

Thrust Areas	Activities	Provisions
➤ Provision of a state-of-the-art facility for hygienic transportation and slaughter of animals.	(i) Modernisation of Deonar Abattoir and the slaughtering unit.	15.00
	(ii) Purchase of Plant & Machinery for Deonar Abattoir.	0.05
➤ Monitoring & Evaluation Cell	- Training Expenses for the staff.	0.05

4. Proposed provisions for expenditure in the Budget Estimates 2009-10 :

(Rs.inCrores)

a)	Capital Budget Estimates	15.05
b)	Revenue Budget Estimates	35.06
	Total Budget Provision proposed (a + b)	50.11

Mumbai Fire Brigade

Highlights of the Proposed Budgetary Provisions and Targetted Key Outcomes

As per the Section 61(k) of the Mumbai Municipal Corporation Act, 1888, Mumbai Fire Brigade is discharging an obligatory duty of the Corporation regarding protecting the life and property of the citizens of Mumbai.

Of late, Mumbai City and the Suburbs have witnessed an increase in the construction of high-rise buildings, shopping malls, multiplexes etc. where possibility of fire and other allied dangers has put immense load on the logistical requirements of the Fire Brigade Department. Similarly if a disastrous situation arises in monsoon, the Fire Brigade must have equipments such as water rescue boats, jet skis and other rescue devices for overcoming it. Modernisation as well as development of Fire Brigade is, therefore, the need of the hour.

2. The targetted key outcome for Mumbai Fire Brigade is, therefore, *quick and effective response to the fire and allied dangers and disasters, with a view to minimizing damage to life and property.* In this connection, the following thrust areas have been identified :-

Thrust Areas

- Strengthening of Fire Brigade by purchasing modern Fire Fighting vehicles and equipments and replacing outdated machinery in future in a phased manner.
- Reducing response time through establishment of Regional Command Centers and commissioning of new fire stations.
- Increasing the efficiency and efficacy of the search and rescue operations of Mumbai Fire Brigade.
- Establishing better co-ordination between Mumbai Fire Brigade and Disaster Management Centre and the Central Control Room and taking concerted action in case of any disaster.

Performance Indicators

Output Indicators

⇒ ⇒ ⇒

Outcome Indicators

Coverage Indicators

- 1. Vehicle per 50,000 pop, ward wise
- 2. Response time (minutes/hours))
- 3. Trained personnel (%)

First Stage Outcome

- 1. Response time reduction (minutes/hours, %)
- 2. Average time to control fires (minutes)
- 3. Loss from fire/other hazards (% decline)

Operational Indicators

- 4. Loss/Damage per incident (Rs)
- 5. Access to very tall buildings coverage (%)
- 6. Establishment of operational Outcome Monitoring & Evaluation System (Yes/No)

Final Stage Outcome

- 5. International standards in response time & loss, functional equipments, trained personnel, access to adequate water (scale 1-5)

3. To address the aforesaid thrust areas, the following activities are proposed to be undertaken in the ensuing year :-

(Rs. in Crores)

Thrust Areas	Activities	Provisions
➤ Strengthening of Fire Brigade.	(i) Purchase of Rescue Vans	17.50
	(ii) Replacement of Snorkel.	7.50
	(iii) Purchase of Arial Ladder Platform	8.75
	(iv) Purchase of Fire Fighting and Rescue Vehicles.	20.60
	(v) Purchase of simulators for training purpose	} 37.74
	a) Vertical Rescue Simulators	
	b) Entrapment Simulators	
	c) B.A. Gallery with hot fire facility	
	(vi) Purchase of vehicles	
(vii) Purchase of new Plant & Machinery for replacing old Plant & Machinery		
➤ Reducing the response time.	- Construction of 6 Regional Command Centres.	32.29
➤ Increasing efficiency and efficacy of search and rescue operations.	(i) Purchase of fire fighting and Rescue equipments.	} 5.51
	(ii) Establishing two Search and Rescue Teams.	
	(iii) Purchase of rescue equipments to overcome flood-like situations.	
	(iv) Purchase of Crane	0.10
	(v) Purchase of Personnel Protective Equipments	20.00
	(vi) Purchase of Turn Table Ladder	2.00
	(vii) Wireless Centralised Monitoring System for Control Room and Fire Stations	5.00
➤ Monitoring & Evaluation Cell	- Training Expenses for the staff.	0.24

4. Expected Results :

- More effective services will be provided to the citizens of Mumbai due to strengthening of Fire Brigade Services.
- More effective rescue services will be available to the citizens, in disastrous situations in future, due to availability of proper rescue equipments.
- Response time required for reaching any accident spot will be improved and brought down from 15 minutes to 8-10 minutes, following full commissioning of 7 new fire stations and 6 Regional Command Centres.

5. Proposed provisions for expenditure in the Budget Estimates 2009-10 :

(Rs.in crores)

a)	Capital Budget Estimates	171.36
b)	Revenue Budget Estimates	108.20
	Total Budget Provision proposed (a + b)	279.56

Disaster Management and Central Control Room

Highlights of the Proposed Budgetary Provisions and Targetted Key Outcomes

Sections 63(k) and 64(2A) of the Mumbai Municipal Corporation Act, 1888 clearly indicate that the Municipal Corporation of Greater Mumbai is also equally responsible to handle the natural as well as man-made disasters taking place in Mumbai Municipal jurisdiction. MCGM should make all the necessary arrangements to increase the level of safety of the citizens by raising the level of awareness amongst them and take necessary precautions to minimize the loss to the lives and properties.

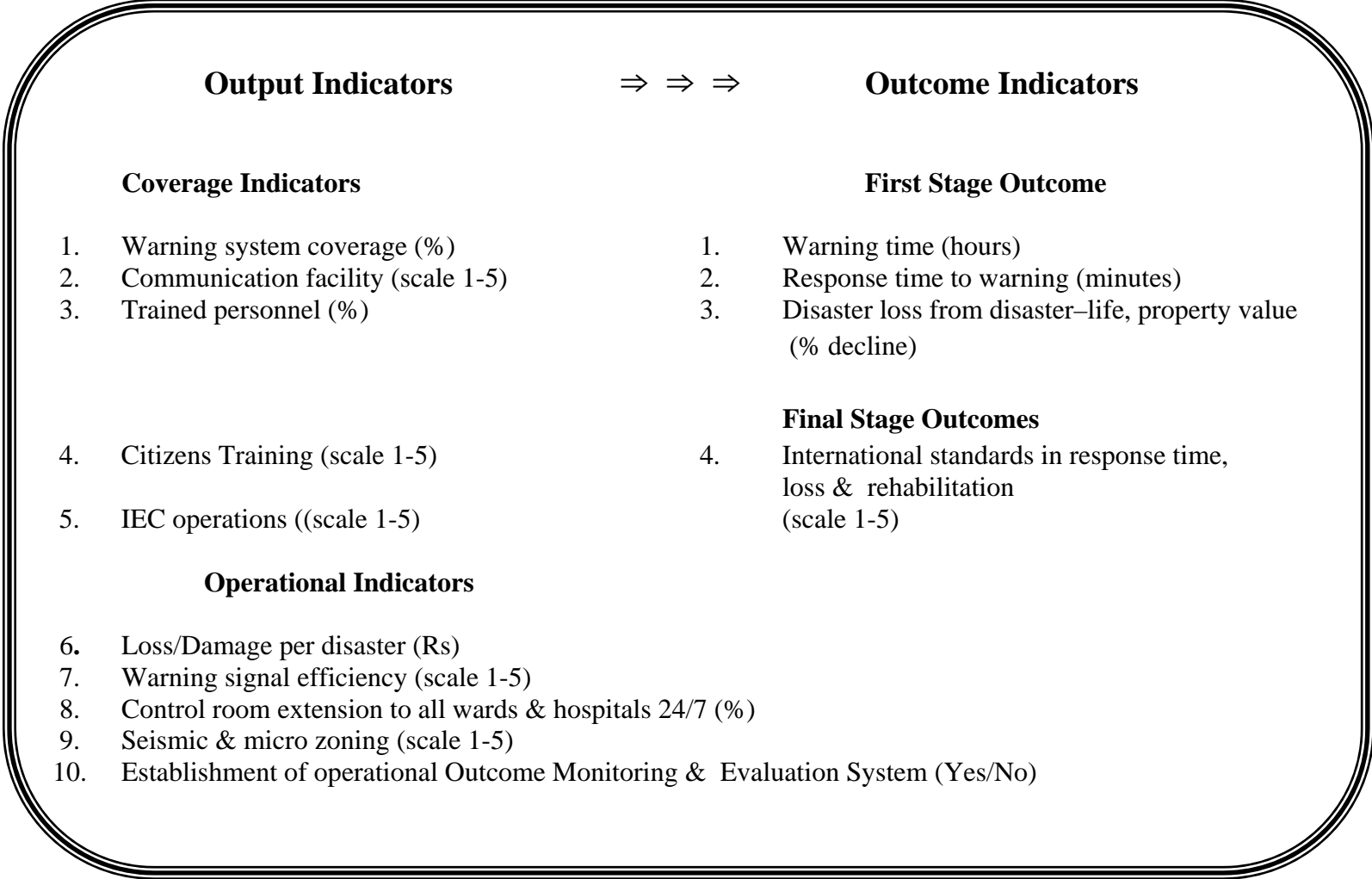
During various natural as well as man-made disasters, to reduce the impact on lives and properties, it is necessary to respond the emergency quickly and effectively which is the key outcome theme in the field of Disaster Management. For this purpose MCGM has established a fully equipped emergency operation centre and Central Control Room. Therefore, following fields are most emphasized.

2. The targetted key outcome in the area of disaster management is *quick and effective response to various natural and man-made disasters, with a view to minimizing damage to life and property.* Towards this, the M.C.G.M. has set up a full-fledged Disaster Management Centre and a Central Control Room and identified the following thrust areas :-

Thrust Areas

- To provide early warning system to all the concerned in case of disasters.
- To co-ordinate with all the concerned agencies in order to provide quick and effective response to any disaster – natural or man made – so as to minimize damage to life and property.
- To control and monitor rescue/relief operations.
- To develop state of the Art and full proof communication system.
- To assess the seismic risk of Mumbai city by taking up Microzonation of Mumbai city.

Performance Indicators

3. To address the aforesaid thrust areas, the following activities are proposed to be undertaken in the ensuing year :-

(Rs. in crores)

Thrust Areas	Activities	Provisions
<ul style="list-style-type: none"> ➤ To develop a state-of-the-art and fullproof communication system. ➤ To provide early warning to all the concerned in case of any natural disaster, wherever feasible. 	<p>Installation of a robust and reliable communication system involving</p> <ul style="list-style-type: none"> (i) A state-of-the-art and fullproof communication system for Mumbai city. (ii) Video Conferencing Facility. (iii) Installation of additional five weather stations and two flow meters. (iv) Wireless Addressable fire detection system for ward offices, hospitals, auditoriums, workshop, stores, schools etc. of MCGM and Wireless Centralised Monitoring System for DMP. 	<p style="text-align: center;">} 50.78</p>
<ul style="list-style-type: none"> ➤ To co-ordinate with all the concerned agencies in order to provide quick and effective response to any disaster – natural or man made – so as to minimize damage to life and property. ➤ To control and monitor rescue/relief operations. 	<ul style="list-style-type: none"> (i) Provision to establish scaled down versions of fully equipped Emergency Operation Centre (H.O.) at various wards. (ii) Installation of high end cameras at various locations and flooding spots along with purchase of Emergency Response vehicle. (iii) Purchase of life saving pontoons (iv) Construction of 4 Cyclone shelters along with municipal schools 	<p style="text-align: center;">} 18.84</p>

(Rs. in crores)

Thrust Areas	Activities	Provisions
➤ To build capacity of the administrative machinery involved in disaster mitigation and management.	(i) Development of Emergency Operation Centre at Kalpataru Complex, Parel. (ii) Purchase of bus for site visit of trainees	6.10
➤ To assess the seismic risk of Mumbai city by taking up Microzonation of Mumbai city.	Study for earthquake vulnerability	5.60
	(i) Seismic Microzonation of Gr. Mumbai	
	(ii) Provision for Earthquake, Simulation and Tsunami prototype models	
	(iii) To carry out Contour Survey of flooding spots in Mumbai city and suburbs.	
➤ Monitoring & Evaluation Cell	- Training Expenses for the staff.	0.75

4. Proposed provisions for expenditure in the Budget Estimates 2009-10 :

(Rs. in Crores)

a) Capital Budget Estimates	90.39
b) Revenue Budget Estimates	10.16
Total Budget provision proposed (a+b)	100.55

Information Technology & e-governance

Highlights of the Proposed Budgetary Provisions and Targetted Key Outcomes

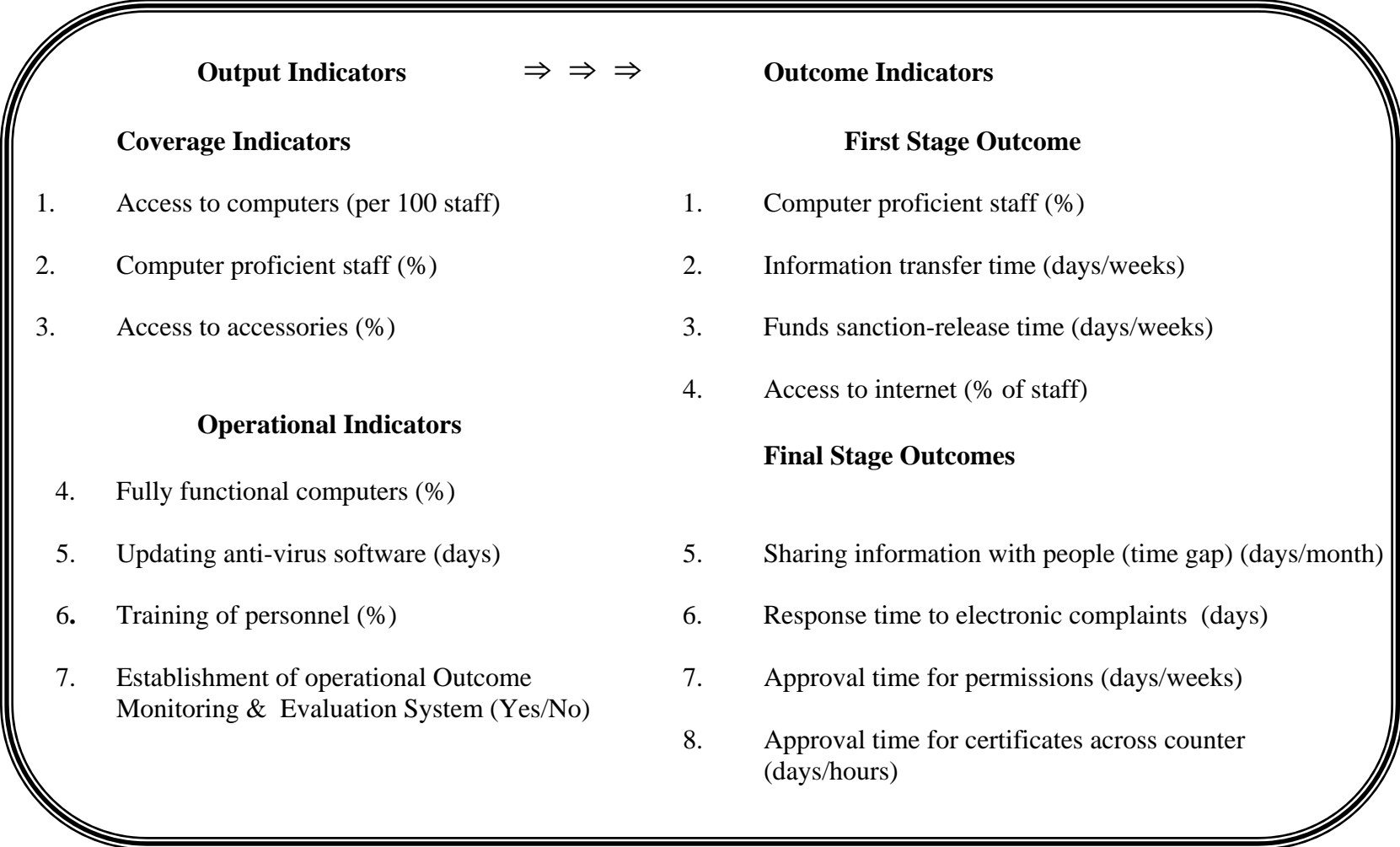
The Information Technology Cell in the M.C.G.M. is primarily responsible for promoting the use of computers in the Corporation and implementing e-governance solutions. In order to make the Municipal Administration speedy, transparent and public-oriented, it is essential to use Information Technology in day-to-days administration. With this end in view, the M.C.G.M has embarked on an ambitious computerization initiative for bringing in smart governance in municipal functioning.

2. The targetted key outcome in this sector is, therefore, a *transparent, efficient and accountable system of local governance with enhanced responsiveness and accessibility* and the focus is on following thrust areas :-

Thrust Areas

- Better services to the citizens through upgradation of the existing Citizen Facilitation Centers and launching of Citizens' Portal.
- Development/implementation of software solutions for computerization of all the core activities of various municipal departments.
- Establishing a robust wide area network, linking all municipal offices/establishments.
- Monitoring of key performance indicators and evaluation of major programmes through a real time MIS, driven by a comprehensive I.T. backbone.

Performance Indicators

3. To address the aforesaid thrust areas, the following activities are proposed to be undertaken in the ensuing year :-

(Rs. In Crores)

Thrust Areas	Activities	Provisions
<p>➤ Development/ implementation of software solutions for computerization of all the core activities of various municipal departments.</p>	<p>(i) Implementing E.R.P. solution for computerization of Municipal departments in the following Areas -</p> <ul style="list-style-type: none"> (a) Finance and Accounts, (b) Materials Management, (c) Human Resources, (d) Project Systems, (e) Fleet and workshops management, (f) Citizens' Portal and Ward Management 	<p>145.00</p>
	<p>(ii) Implementation and maintenance of Biometric Access Control System</p>	
	<p>(ii) Exercising better control and supervision over the vehicles carrying refuse, garbage etc. by implementing G.P.S. based Vehicles Tracking System.</p>	
	<p>(iv) Implementation of Geographical Information System</p>	
	<p>(v) Enhancement of revenue systems viz. P.Tax, AQUA, BOSS</p>	

(Rs. In Crores)

Thrust Areas	Activities	Provisions
➤ Establishing a robust wide area network, linking all municipal offices/establishments.	(i) Providing infrastructure facilities like Civil works, Electrical works, Furniture, Air Conditioning facility for the Information Technology Cell and housing of the Engineering Deptt. and Data Centre in Worli Store Building.	5.00
	(ii) Housing of all the Engineering Departments and Data Centre in the Worli Stores Building.	45.00
	(iii) Connecting all Municipal Ward Offices to the Central Office through Computer Network.	
➤ Monitoring & Evaluation Cell	- Training Expenses for the staff.	4.95

4. Proposed provisions for expenditure in the Budget Estimates 2009-10 :

(Rs. in crores)

a)	Capital Budget Estimates	203.33
b)	Revenue Budget Estimates	62.77
	Total Budget provision proposed (a+b)	266.10

Improvement Schemes

Highlights of the Proposed Budgetary Provisions and Targetted Key Outcomes

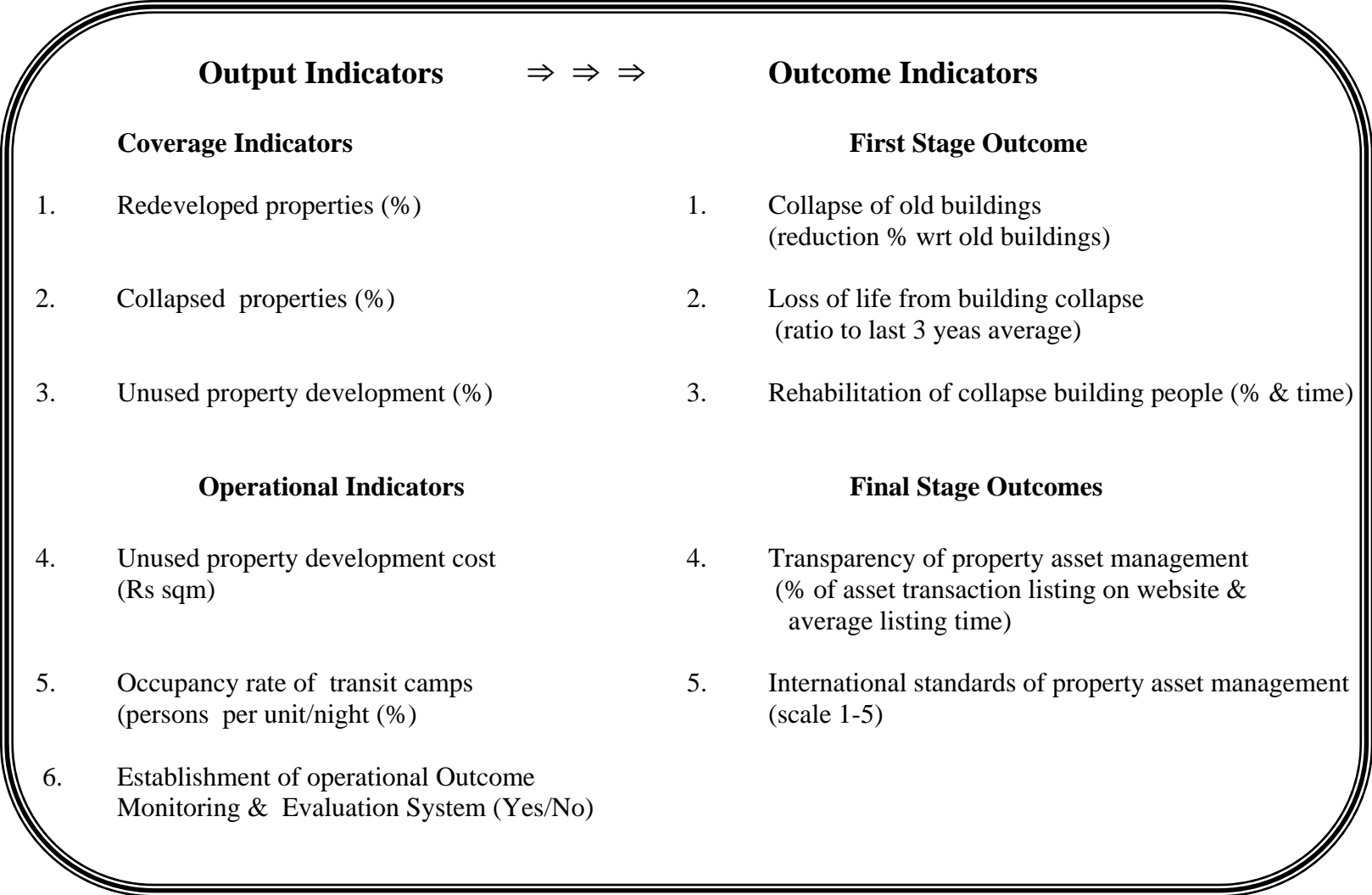
Improvement Schemes involve maintenance of properties taken over by the Municipal Corporation from the erstwhile Bombay Improvement Trust in the year 1933 and maintenance of other acquired properties. This scheme is implemented through the Estate Department of the Corporation.

2. The targetted key outcome of the Improvement Schemes is *proper maintenance and planned redevelopment of the properties taken over/acquired by the M.C.G.M.* The focus in this sector is on the following thrust areas :-

Thrust Areas

- Redevelopment of Municipal and other acquired properties.
- Repairs and maintenance of B.I.T. Chawls, S.P.Sheds and municipal tenements.

Performance Indicators

3. To address the aforesaid thrust areas, the following activities are proposed to be undertaken in the ensuing year :-

(Rs. in crores)

Thrust Areas	Activities	Provisions
➤ Redevelopment of Municipal and other acquired Properties.	(i) Construction and Reconstruction of various staff quarters	36.00
	(ii) Construction and Reconstruction of properties such as B.I.T. chawls, acquired properties, staff quarters etc. under budget 'B'.	94.27
➤ Repairs and maintenance of B.I.T. Chawls, S.P.Sheds and municipal tenements	(i) Special repairs and redevelopment of B.I.T. chawls, S.P. Sheds, acquired properties and municipal tenements.	} 37.86
	(ii) Extensive repairs to the housing stock for the poorer classes which is in dilapidated condition, including repairs to chawls, S. P. Sheds, replacement of water pumps, rewiring works etc.	
➤ Monitoring & Evaluation Cell	- Training Expenses for the staff.	0.06

4. Expected Results :

- Redevelopment of dilapidated municipal properties, using the provisions contained in Regulations No33(7), 33(8), 33(9) of the DCR would not only provide better accommodation to the poorer sections of society but also give a big number of PAP tenements to the Corporation which in turn would help the administration expedite a number of projects including Road widening projects.
- Securing of dangerous municipal buildings.

5. Proposed provisions for expenditure in the Budget Estimates 2009-10 :

(Rs. in crores)

a)	Capital Budget Estimates	207.75
b)	Revenue Budget Estimates	156.54
	Total Budget provision proposed (a+b)	364.29

Slum Improvement

Highlights of the Proposed Budgetary Provisions and Targetted Key Outcomes

Slum Improvement Schemes consist of a host of measures for improving civic amenities in the notified slums on the Municipal/ Government / Private Lands.

2. The Targetted Key Outcome for the Slum Improvement Schemes is *healthy living environment and improved level of civic amenities for the urban poor*. The focus in this sector is on the following thrust area :-

Thrust Areas

- Improvement in the basic civic amenities in the notified slums.

Performance Indicators

Output Indicators

⇒ ⇒ ⇒

Outcome Indicators

Coverage Indicators

1. Amenities/services to households (%)
2. Water connectivity, ward wise (%)
3. Functional water meters (%)
4. Desilting of septic tanks (%)

Operational Indicators

5. Regular supply of potable water (lpcd)
6. Segregation of solid wastes (%)
7. Establishment of operational Outcome Monitoring & Evaluation System (Yes/No)

First Stage Outcome

1. No open defecation (yes/no)
2. No open urination (yes/no)
3. Water/sanitation related illness decline (%)
4. Pollution level reduced (%)

Final Stage Outcomes

5. Clean slum environment (scale 1-5)
6. Full cost recovery of water (%)
7. International standards in slum environment--potable water lpcd, no open defecation, overflow, drains & seepage, regular garbage collection, 24/7 electricity & water, open areas, zero crime rate (scale 1-5)

3. To address the aforesaid thrust areas, the following activities are proposed to be undertaken in the ensuing year :-

(Rs. in crores)

Thrust Areas	Activities	Provisions
➤ Improvement in the basic civic amenities in the notified slums.	(i) Miscellaneous works such as concrete passages, Roads, Drainage, Lighting, sanitary conveniences including washing places and water supply arrangements at various slums including major repairs to W.C. Blocks.	217.58
	(ii) Repairs and desilting of septic tanks of A. P. blocks/ P.S.C. blocks and allied works in various slum colonies.	17.75
➤ Monitoring & Evaluation Cell	- Training Expenses for the staff.	0.08

4. Proposed provisions for expenditure in the Budget Estimates 2009-10 :

(Rs. in crores)

a)	Capital Budget Estimates	132.61
b)	Revenue Budget Estimates	176.21
	Total Budget provision proposed (a+b)	308.82

Assessment & Collection

Highlights of the Proposed Budgetary Provisions and Targetted Key Outcomes

Property tax and Octroi are the main sources of income of the Municipal Corporation of Greater Mumbai. Collection of property tax on the properties situated in Mumbai as well as collection of octroi on the goods received in Mumbai is done by the Assessment and Collection Department. While every effort needs to be made to enhance the revenues from these sources, the imperatives of transparency and convenience to the public can never be overlooked.

2. So, the targetted key outcome in this sector is *a rational and transparent process of assessment and collection of municipal taxes that has buoyancy, encourages tax compliance and discourages evasion*. The focus, therefore, is on the following thrust areas :-

Thrust Areas

- Encouraging the tax payers to pay their taxes regularly and on time.
- Facilitating early resolution of disputes in order to expedite realization of disputed amounts.
- Upgradation of facilities at Octroi Check Nakas in order to promote both administrative efficiency and convenience of the citizens.
- Making the process of assessment and collection rational and transparent.

Performance Indicators

Output Indicators

⇒ ⇒ ⇒

Outcome Indicators

Coverage Indicators

- 1. Prospective tax payers (% of registered properties)
- 2. Dispute resolution rate (%)
- 3. Computerization rate (% of work)

Operational Indicators

- 4. Revenue increase (%)
- 5. Dispute resolution time (months/years)
- 6. Establishment of operational Outcome Monitoring & Evaluation System (Yes/No)

First Stage Outcome

- 1. Assessment time and cost reduced (hours/days of Rs)
- 2. Self-assessment rate (%)
- 3. Pending work rate reduction (%)

Final Stage Outcomes

- 4. Revenue to collection cost ratio
- 5. Compliance rate improvement (%)
- 6. Buoyant revenues growth rate(%)
- 7. International standards in assessment and collection coverage of pop, compliance **rate**, dispute resolution time, revenue to cost ratio, annual growth rate of revenue, efficiency in public expenditure (scale 1-5)

3. To achieve the above, following are proposed to be undertaken in the ensuing year –

(Rs. in crores)

Thrust Areas	Activities	Provisions
➤ Encouraging the tax payers to pay their taxes regularly and on time.	(i) Tax Payers' Welfare Scheme for the owners/legal occupants of all the assessed properties.	1.00
	(ii) "Early Bird" Incentive Scheme	2.00
➤ Facilitating early resolution of disputes in order to expedite realization of disputed amounts.	(i) To facilitate early extra judicial settlement of disputed cases of Property Tax Assessment through Settlement Advisory Board.	1.00
	(ii) Setting up of Additional Small Causes Courts in the Eastern / Western Suburbs to facilitate early hearing and disposal of appeals related with property taxes.	1.50
➤ Upgradation of facilities at Octroi Check Nakas in order to promote both administrative efficiency and convenience of the citizens.	(i) Upgradation/ modernization of Octroi Check Nakas through well designed layouts, Videography of incoming vehicles and installation of modern equipments like scanners, "in-motion" weigh bridges etc., in order to reduce transaction time and minimize chances of evasion.	97.24
	(ii) Construction of entrance gate at Mumbai Panvel Highway near Mankhurd Octroi Check Naka	0.75
	(iii) Construction of entrance gate at Western Express Highway near Dahisar Octroi Check Naka	3.40
	(iv) Water Supply to Octroi and Export office near Mankhurd-Panvel Express Highway Octroi Check Naka	3.00
	(v) Concretization of the outer open space at Mulund-Airoli Link Road Octroi Check Naka	5.25

(Rs. in crores)

Thrust Areas	Activities	Provisions
➤ Making the process of assessment and collection rational and transparent.	(i) G.I.S. Survey of properties and property mapping.	18.00
	(ii) Providing infrastructure for computerization of Assessment & Collection department including sitting arrangement as per cubical system	4.00
	(iii) Creation of Centralised Record Room for Assessment & Collection department at Kandivali for 'Property Tax Bhavan'	14.00
➤ Monitoring & Evaluation Cell	- Training Expenses for the staff.	0.50

4. Expected Results :

- The incentive given to the Tax Payers for regular and prompt tax payment and similarly the setting up of Additional Small Causes Courts in the Eastern / Western Suburbs for expeditious hearing and disposal of appeals will result into reduction in property tax arrears and increase in tax revenue.
- Growth in octroi revenue due to increase in administrative efficiency and reduced chances of evasion.
- Reduction in time for remittance of octroi at Octroi Check Nakas.

5. Proposed provisions for expenditure in the Budget Estimates 2009-10 :

(Rs. in crores)

a)	Capital Budget Estimates	129.18
b)	Revenue Budget Estimates	388.36
	Total Budget provision proposed (a+b)	517.54

Implementation of Development Plan

Highlights of the Proposed Budgetary Provisions and Targetted Key Outcomes

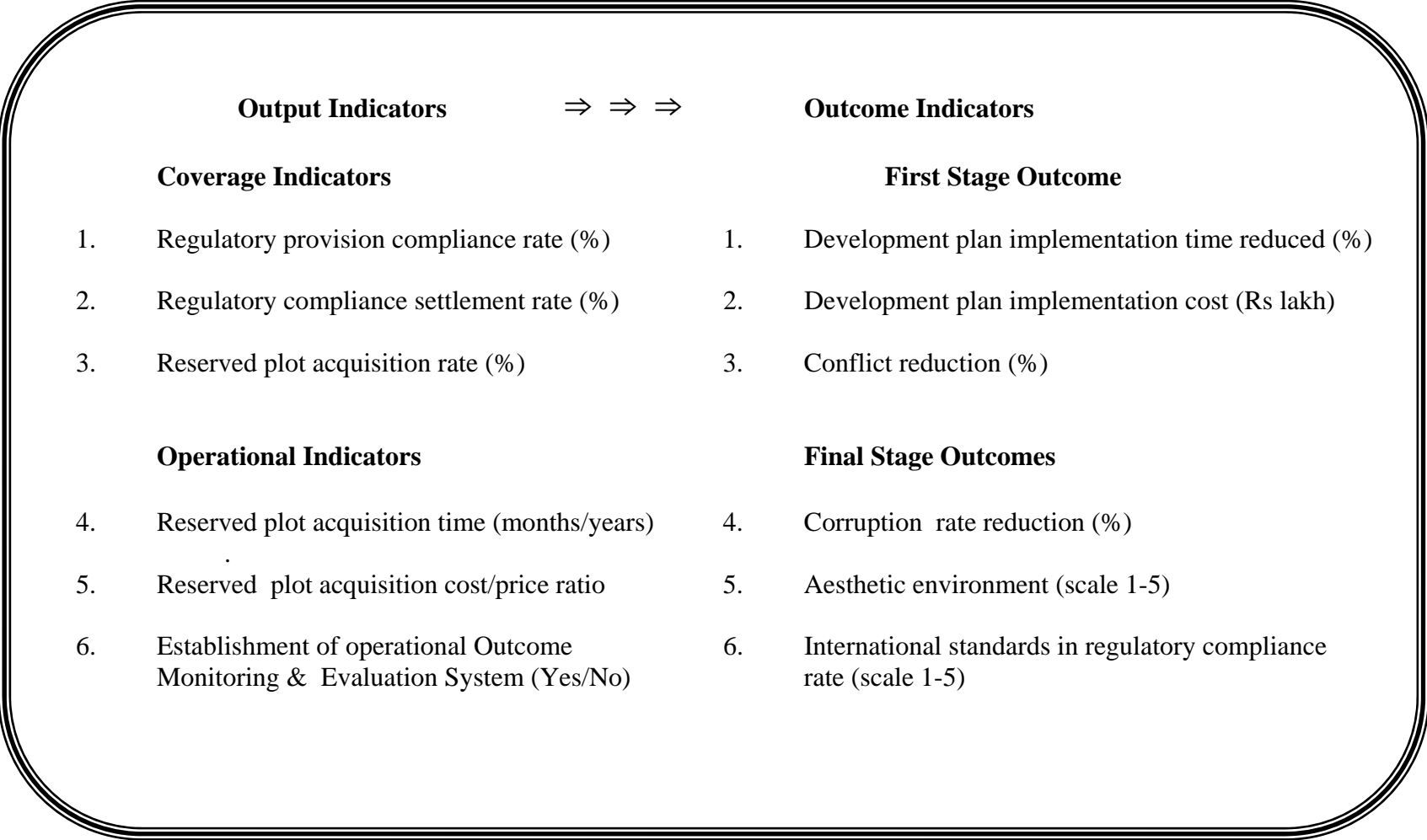
For development of Mumbai, various plots are earmarked / reserved in the Development Plan for various purposes such as construction/ widening of roads, gardens, markets, open air theatres etc. The Development Plan Department of the Corporation handles the work of acquisition of the reserved plots for various public purposes and thereby tries to achieve the goals of the Development Plan.

2. The targetted key outcome in this sector is *planned development of Mumbai as per the sanctioned Development Plan for the city* and the focus is on the following thrust areas :-

Thrust Areas

- Acquisition of reserved plots in Mumbai for various public purposes as per the developmental priorities.
- Promotion of good building practices.
- Increasing speed and transparency in the overall working of the Development Plan Department.
- Ensuing adherence to the Development Control Regulations and all other relevant statutory provisions.

Performance Indicators

3. To address the aforesaid thrust areas, the following activities are proposed to be undertaken in the ensuing year :-

(Rs.in crores)

Thrust Areas	Activities	Provisions
➤ Acquisition of reserved plots in Mumbai for various public purposes as per the developmental priorities.	(i) Acquisition of land for removing bottlenecks on roads.	} 296.21
	(ii) Acquisition of plots for playgrounds, gardens, open air theatre etc.	
	(iii) Acquisition of plots for construction of Municipal Markets.	
	(iv) Acquisition of plots for Schools and Hospitals.	
➤ Promotion of good building practices.	(i) Implementation of Eco-housing programme.	0.35
	(ii) Refund of part of Property Tax under Eco-Housing Programme	5.00
	(iii) Refund of part of development charges under Eco-Housing Programme	0.05
➤ Increasing speed and transparency in the overall working of the Development Plan Department.	(i) Digitization of records of Building Proposal Permissions and Development Plan	3.00
	(ii) Auto Scrutiny of Building Proposals through implementation of Auto DCR and BPAMS software.	2.00
	(iii) Revision of Development Plan	5.00
➤ Monitoring & Evaluation Cell	- Training Expenses for the staff.	0.88

4. Proposed provisions for expenditure in the Budget Estimates 2009-10 :

(Rs. in crores)

a)	Capital Budget Estimates	324.40
b)	Revenue Budget Estimates	20.90
	Total Budget provision proposed (a + b)	345.30

Security Services

Highlights of the Proposed Budgetary Provisions and Targetted Key Outcomes

The Municipal Corporation of Greater Mumbai has its own Security Department that provides security to various important municipal installations and offices.

2. Foolproof safety as well as security of the Municipal properties such as Buildings, Offices, Hospitals, Gardens, Lakes, Dams etc is the targetted key outcome for the Municipal Security Services. Accordingly, the focus in this sector is on the following thrust areas :-

Thrust Areas

- Enhancing safety and security of Municipal Properties
- Capacity building for the Security staff.

Performance Indicators

Output Indicators

⇒ ⇒ ⇒

Outcome Indicators

Coverage Indicators

1. Security assets installed (%) ward wise
2. Trained personnel (%)
3. Staff disciplinary action (%)

Operational Indicators

4. Crime detection rate (%)
5. Crime conviction rate through State agencies (%)
6. Crime conviction time (months/years)
7. Operational equipments (C.C.T.V,DVR surveillance equipments) (% of locations)
8. Trained security personnel (%)
9. Establishment of operational Outcome Monitoring & Evaluation System (Yes/No)

First Stage Outcome

1. Crime rate reduction (%)
2. Loss in municipal premises Reduction (%)
3. Conviction rate increase through State agencies(%)

Final Stage Outcomes

4. Improved productivity arising out of confidence in confidence in safety arrangements (%)
5. International standards in security services in terms of crime detection rate, conviction rate, safety environment (Scale 1-5).

3. To address the aforesaid thrust areas, the following activities are proposed to be undertaken in the ensuing year :-

(Rs. in crores)

Thrust Areas	Activities	Provisions
➤ Enhancing safety and security of Municipal Properties.	(i) Installation of C.C.T.V./D.V.R. System in important municipal offices and Hospitals for improved Surveillance.	5.70
	(ii) Installation of Door Frame Metal Detector machines at Head Office, ward offices etc.	0.06
	(iii) Installation of Casual Visitor Passes System	0.96
	(iv) Installation of Wireless System	0.58
	(v) Purchase of Hand Metal Detectors	0.05
	(vi) Providing Effective Security System at Municipal Head Office, Ward Offices and Peripheral Hospitals.	7.00
➤ Capacity building for the Security staff.	(i) Construction of Firing Range Centre at Bhandup Complex Training Centre for upgradation of firing skills.	0.01
	(ii) Purchase of shooter training system for firing practice	0.10
	(iii) Purchase of modern band instruments for the Band Unit	0.10
➤ Monitoring & Evaluation Cell	- Training Expenses for the staff.	1.35

4. Proposed provisions for expenditure in the Budget Estimates 2009-10 :

(Rs. in crores)

a) Capital Budget Estimates	16.17
b) Revenue Budget Estimates	101.17
Total Budget provision proposed (a+b)	117.34

अर्थसंकल्पीय अंदाजांची सांख्यिकी माहिती

**STATISTICAL INFORMATION REGARDING
BUDGETARY ESTIMATES**

MUNICIPAL CORPORATION OF GREATER MUMBAI

CONSOLIDATED BUDGET SUMMARY FOR THE FINANCIAL YEAR 2009 - 2010

बृहन्मुंबई महानगरपालिका

सन २००९-१० या वित्तीय वर्षाचा एकत्रित अर्थसंकल्पीय घोषवारा

(Rs. in thousands / रुपये हजारत)

Fund Code निधी संकेतांक	Fund	Revenue Income / महसुली उत्पन्न				Revenue Expenditure / महसुली खर्च				Capital Receipts भांडवली प्राप्ती		Capital Expenditure भांडवली खर्च		निधी
		Actual प्रत्यक्ष आकडे ★	Budget Estimates अर्थसंकल्पीय अंदाज	Revised Estimates सुधारित अंदाज	Budget Estimates अर्थसंकल्पीय अंदाज	Actual प्रत्यक्ष आकडे ★	Budget Estimates अर्थसंकल्पीय अंदाज	Revised Estimates सुधारित अंदाज	Budget Estimates अर्थसंकल्पीय अंदाज	Revised Estimates सुधारित अंदाज	Budget Estimates अर्थसंकल्पीय अंदाज	Revised Estimates सुधारित अंदाज	Budget Estimates अर्थसंकल्पीय अंदाज	
		2007-08	2008-09	2008-09	2009-10	2007-08	2008-09	2008-09	2009-10	2008-09	2009-10	2008-09	2009-10	
10	Main Budget (Budget A)													मुख्य अर्थसंकल्प (अर्थसंकल्प अ)
11	General (Part 1)	60364625	75934421	77997523	78680093	55909889	66339784	75522311	67562241	30086782	54145751	33732848	49682294	सर्वसाधारण (भाग - एक)
12	Health (Part 2)	893711	793504	980726	1172341	6741465	10386606	8962900	12284778	2936288	4466350	आरोग्य (भाग - दोन)
	Total	61258336	76727925	78978249	79852434	62651354	76726390	84485211	79847019	30086782	54145751	36669136	54148644	एकूण
20	Improvement Schemes, Slum Clearance & Slum Improvement (Budget B)													सुधार योजना, गलिच्छ वस्ती निर्मूलन आणि गलिच्छ वस्ती सुधारणा (अर्थसंकल्प ब)
21	Improvement Schemes	892641	1127088	1039441	1565422	892641	1127088	1039441	1565422	1175000	4016541	1301172	2077538	सुधार योजना
22	Slum Clearance	18408	52606	52606	64616	18408	52606	52606	64616	350	गलिच्छ वस्ती निर्मूलन
23	Slum Improvement	2287623	2002009	1987455	1762076	2287623	2002009	1987455	1762076	609515	1320900	603600	1326100	गलिच्छ वस्ती सुधारणा
	Total	3198672	3181703	3079502	3392114	3198672	3181703	3079502	3392114	1784865	5337441	1904772	3403638	एकूण
30	Education Budget (Budget E)	7397120	11329462	9482506	14311426	7397120	11329462	9482506	14311426	957605	2203300	961826	2199494	शिक्षण अर्थसंकल्प (अर्थसंकल्प ई)
40	Water Supply & Sewerage (Budget G)	20350769	23143197	24401283	26803363	20350769	23143197	24401283	26803363	16821385	30069578	16811275	30060429	पाणी पुरवठा आणि मलनिःसारण (अर्थसंकल्प ग)
50	Tree Authority	202150	153634	229073	239946	55269	232755	232755	562341	18000	47500	वृक्ष प्राधिकरण
60	Provident Fund	16265	51959	51959	60053	16265	51959	51959	60053	भविष्य निर्वाह निधी
70	Pension Fund	9148251	9761013	9761013	15174614	9148251	9761013	9761013	15174614	निवृत्ती वेतन निधी
	Grand Total	101571563	124348893	125983585	139833950	102817700	124426479	131494229	140150930	49650637	91756070	56365009	89859705	एकूण

★ Subject to reconciliation / ताळमेळ घालण्यासाठी.

MUNICIPAL CORPORATION OF GREATER MUMBAI
OVERALL CONSOLIDATED BUDGET FOR THE FINANCIAL YEAR 2009 - 2010

बृहन्मुंबई महानगरपालिका
सन २००९-२०१० या वित्तीय वर्षाचा एकदरीत एकत्रित अर्थसंकल्प
(Rs. in thousands / रुपये हजारत)

Function Code कार्य संकेतांक	Function	Revenue Income / महसुली उत्पन्न			Revenue Expenditure / महसुली खर्च			Capital Receipts भांडवली प्राप्ती		Capital Expenditure भांडवली खर्च		कार्य
		Budget Estimates अर्थसंकल्पीय अंदाज	Revised Estimates सुधारित अंदाज	Budget Estimates अर्थसंकल्पीय अंदाज	Budget Estimates अर्थसंकल्पीय अंदाज	Revised Estimates सुधारित अंदाज	Budget Estimates अर्थसंकल्पीय अंदाज	Revised Estimates सुधारित अंदाज	Budget Estimates अर्थसंकल्पीय अंदाज	Revised Estimates सुधारित अंदाज		
		2008-09	2008-09	2009-10	2008-09	2008-09	2009-10	2008-09	2009-10	2008-09	2009-10	
0000000000	General Administration	10793811	9803509	14937160	18594366	18594366	32972677	सामान्य प्रशासन
0010000000	Municipal Body	महापालिका निकाय
0010100000	General Body/ Corporation	56857	56857	60339	850	850	सर्वसाधारण निकाय / महानगरपालिका
0010200000	Standing Committee	11052	11052	12907	300	300	स्थायी समिती
0010300000	Improvement Committee	6616	6616	7540	300	300	सुधार समिती
0010400000	Education Committee	3229	3049	3731	600	700	शिक्षण समिती
0010500000	Works Committee	7043	7043	8132	425	425	स्थापत्य समिती
0010600000	Special Committee	9905	9905	11701	625	625	विशेष समिती
0010700000	Ward Committee	37141	37141	42682	2080	2080	प्रभाग समिती
0010800000	Mayor	15162	15162	17008	500	500	महापौर
0010900000	Secretariat	309	229	236	25573	25573	27800	1500	1500	चिटणीस
0011000000	Tree Authority	1928	1928	2329	वृक्ष प्राधिकरण
0020000000	Administration	116423	123243	223671	प्रशासन
0020100000	Municipal Commissioner	2	2	2	278932	239917	321101	4088294	4391073	महानगरपालिका आयुक्त
0020200000	Labour	71039	71039	77106	17	श्रमिक
0020300000	Personnel	43	6	5	74440	72440	82197	कर्मचारीवृंद
0020400000	Public Relations	705	655	625	148884	146884	160832	जनसंपर्क
00204010000	Publication of BMM Patrika	...	85	72	बृहन्मुंबई महानगरपालिका पत्रिका प्रकाशन
0020500000	Security	1619	2894	7782	1201334	1014267	1360902	40135	171932	सुरक्षा
0020600000	Grievance/ Complaints Redressal	9275	9275	10729	तक्रार निवारण
0020700000	Civic Training and Research	2980	3099	16211	27831	27831	33028	2110	140100	नागरी प्रशिक्षण आणि संशोधन

Function Code कार्य संकेतांक	Function	Revenue Income / महसुली उत्पन्न			Revenue Expenditure / महसुली खर्च			Capital Receipts भांडवली प्राप्ती		Capital Expenditure भांडवली खर्च		कार्य
		Budget Estimates अर्थसंकल्पीय अंदाज	Revised Estimates सुधारित अंदाज	Budget Estimates अर्थसंकल्पीय अंदाज	Budget Estimates अर्थसंकल्पीय अंदाज	Revised Estimates सुधारित अंदाज	Budget Estimates अर्थसंकल्पीय अंदाज	Revised Estimates सुधारित अंदाज	Budget Estimates अर्थसंकल्पीय अंदाज	Revised Estimates सुधारित अंदाज	Budget Estimates अर्थसंकल्पीय अंदाज	
		2008-09	2008-09	2009-10	2008-09	2008-09	2009-10	2008-09	2009-10	2008-09	2009-10	
00208000000	Departmental Enquiries	84	73	78	33852	33852	39705	355	खात्यांतर्गत चौकशी
00209000000	Protocol	19148	19148	17605	राजशिष्टाचार
00210000000	Vigilance	40201	40201	33308	दक्षता
00211000000	Legal	35085	40174	40177	146906	146723	160304	570	650	विधी
00212000000	Information & Technology	577	22245	38254	627830	567830	627729	1455000	2033286	माहिती आणि तंत्रज्ञान
00213000000	Disaster Management	350	2482	64154	94179	94179	101638	40100	903924	आपत्कालीन व्यवस्थापन
00214000000	Upkeep & Maintenance of Municipal Offices	263404	263404	331042	112	...	महापालिका कार्यालयांची निगा आणि परिरक्षण
00300000000	Finance, Accounts, Audit	वित्त, लेखा आणि लेखा परीक्षण
00301000000	Finance, Treasury & Accounts	20906870	18861125	25160333	37898707	49431059	29064437	48450812	87693229	8610	10440	वित्त, कोषागार आणि लेखा
00302000000	Statutory Audit	2366	525	614	249454	211282	294114	720	1050	वैधानिक लेखा परीक्षा
00303000000	Audit of BEST	23981	43981	50000	24077	24077	27617	120	120	मुं.वि.पु आणि प लेखा परीक्षा
00400000000	Election	14226	10988	15732	191	25	निवडणूक
00401000000	Preparation of Election Rolls	4397	4397	4814	मतदार याद्या तयार करणे
00402000000	Holding Elections	31042	21042	32270	निवडणुका घेणे
00500000000	Record Room	अभिलेख कक्ष
00600000000	Estate	1175350	4016541	437000	446000	मालमत्ता
00601000000	Industrial Estates	3050	3050	3633	औद्योगिक वसाहती
00602000000	Dhobighat	3550	2740	3050	36028	36028	36883	30000	धोबीघाट
00603000000	Estate and Land Management	163521	140073	213044	मालमत्ता आणि भुमी व्यवस्थापन

Function Code कार्य संकेतांक	Function	Revenue Income / महसुली उत्पन्न			Revenue Expenditure / महसुली खर्च			Capital Receipts भांडवली प्राप्ती		Capital Expenditure भांडवली खर्च		कार्य
		Budget Estimates अर्थसंकल्पीय अंदाज	Revised Estimates सुधारित अंदाज	Budget Estimates अर्थसंकल्पीय अंदाज	Budget Estimates अर्थसंकल्पीय अंदाज	Revised Estimates सुधारित अंदाज	Budget Estimates अर्थसंकल्पीय अंदाज	Revised Estimates सुधारित अंदाज	Budget Estimates अर्थसंकल्पीय अंदाज	Revised Estimates सुधारित अंदाज	Budget Estimates अर्थसंकल्पीय अंदाज	
		2008-09	2008-09	2009-10	2008-09	2008-09	2009-10	2008-09	2009-10	2008-09	2009-10	
00700000000	Stores & Purchase	भांडार आणि खरेदी
00701000000	Central Stores	3104	5233	7272	36432	36432	44787	2000	21416	मध्यवर्ती भांडार
00800000000	Workshop	कार्यशाळा
00801000000	Mechanical and Electrical Services	2355	14172	61586	514118	488610	603189	13640	53660	यांत्रिकी आणि विद्युत सेवा
00801020100	Mechanical Maintenance	...	1539	1544	यांत्रिकी परिरक्षण
00801020200	Electrical Maintenance	...	271	376	विद्युत परिरक्षण
00801020300	Refrigeration Maintenance	...	150	300	प्रशितन परिरक्षण
00801020301	Office & Supervisory Section	...	50	50	कार्यालय आणि पर्यवेक्षी उपविभाग
00801020000	Municipal Workshop	1600	10	म.न.पा. कार्यशाळा
00801030000	Municipal Foundry	...	22	22	1500	महापालिका ओतशाळा
00801040000	Municipal Power Laundry	13877	18876	महापालिका विद्युत धुलाई केंद्र
00802000000	Mechanical Transport	7854	10597	12718	2329935	1844684	2403317	107410	169898	यांत्रिकी परिवहन
00803000000	Asphalt Plant	93717	93717	128274	43000	56500	धुम्रजतू संयंत्र
00804000000	Material Testing Laboratory	10284	10284	10781	साहित्यसामग्री चाचणी प्रयोगशाळा
00805000000	Printing Press	8397	6907	10642	312309	176880	328805	108415	200000	मुद्रणालय
00806000000	Concrete Testing Laboratory	कॉक्रीट चाचणी प्रयोगशाळा
00900000000	Census	2500	जनगणना
10000000000	Planning & Regulations	41204	नियोजन व विनियमन
11100000000	City & Town Planning	402986	151473	206517	94605	94605	51196	शहर आणि नगर रचना
11101000000	Central Office	...	15585	15947	586213	466855	699254	मध्यवर्ती कार्यालय
11102000000	Architectural Services	58641	58641	67597	वास्तुशास्त्रविषयक सेवा
11103000000	Land Acquisition and Management	32306	47563	46688	158055	138055	196165	500002	भूमी संपादन आणि व्यवस्थापन
11104000000	Supervision of derequisitioned buildings	4072	4072	4567	अधिगृहित्सोर्जन केलेल्या इमारतीचे पर्यवेक्षण
11105000000	Industrial Estates	795	795	823	औद्योगिक वसाहती
11106000000	Development Planning	8478766	12265872	9250000	2587787	4296087	1513090	508272	3012291	विकास नियोजन
11107000000	Town Planning Schemes	1050	1050	1050	850	850	नगर रचना योजना
11108000000	Implementation of Town Planning Schemes	7966	7966	9816	नगर रचना योजनेचे कार्यान्वयन

(Rs. in thousands / रुपये हजारात)

Function Code कार्य संकेतांक	Function	Revenue Income / महसुली उत्पन्न			Revenue Expenditure / महसुली खर्च			Capital Receipts भांडवली प्राप्ती		Capital Expenditure भांडवली खर्च		कार्य
		Budget Estimates अर्थसंकल्पीय अंदाज	Revised Estimates सुधारित अंदाज	Budget Estimates अर्थसंकल्पीय अंदाज	Budget Estimates अर्थसंकल्पीय अंदाज	Revised Estimates सुधारित अंदाज	Budget Estimates अर्थसंकल्पीय अंदाज	Revised Estimates सुधारित अंदाज	Budget Estimates अर्थसंकल्पीय अंदाज	Revised Estimates सुधारित अंदाज	Budget Estimates अर्थसंकल्पीय अंदाज	
		2008-09	2008-09	2009-10	2008-09	2008-09	2009-10	2008-09	2009-10	2008-09	2009-10	
11109000000	Works Branch	9351	9351	11071	कार्यशाखा
11110000000	Housing Branch	20503	20503	27362	गृहनिर्माण शाखा
11111000000	Conservation & Beautification of Public Places	42000	171013	सार्वजनिक ठिकाणांचे संवर्धन व सौंदर्यीकरण
11200000000	Building Regulation	183363	152328	226305	इमारत विनियमन
11201000000	Inspection & Supervision of Private Buildings	100000	100000	100018	25015	51200	खाजगी इमारतीची तपासणी आणि पर्यवेक्षण
11202000000	Inspection & Supervision of factories, workshops & Work Places	कारखाने, कार्यशाळा आणि कामाची ठिकाणे यांची तपासणी आणि पर्यवेक्षण
11203000000	Works related to Municipal Properties	486406	1342254	महापालिका मालमत्तांशी संबंधित कामे
11300000000	Economic Planning	9398	9398	13468	आर्थिक नियोजन
11400000000	Encroachment Removal	अतिक्रमण निर्मूलन
11401000000	Removal of Encroachment & Unauthorised Structures	5947	5286	5947	70331	60331	92933	2178	...	अतिक्रमण आणि अनधिकृत बांधकामे काढून टाकणे
11402000000	Removal of Encroachment on Public Streets	144942	111207	175792	सार्वजनिक रस्त्यांवरील अतिक्रमण काढून टाकणे
11500000000	Trade License/ Regulation	35	500	1300	व्यवसाय अनुज्ञापन/विनियमन
11501000000	Trade Licensing	620050	750028	1000060	106022	84571	123692	व्यवसाय अनुज्ञापन
11502000000	Administration of Shops and Establishment Act	160050	165115	175905	74410	74410	85894	दुकाने आणि तत्सम संस्था अधिनियमाचे प्रशासन
11503000000	Licensing for Private Markets	खाजगी बाजारांसाठी अनुज्ञापन
20000000000	Public Works	सार्वजनिक कामे
22100000000	Roads and Pavement	1398959	1941419	2138830	1214690	1214690	827722	9903416	10199848	रस्ते आणि पदपथ
22101000000	General	269176	213997	339421	सर्वसाधारण
22102000000	Road Planning & Design	45	45	129	रस्ते नियोजन व संकल्पचित्रे
22103000000	Road Maintenance	1585970	1278166	1901624	रस्ते परिरक्षण

Function Code कार्य संकेतांक	Function	Revenue Income / महसुली उत्पन्न			Revenue Expenditure / महसुली खर्च			Capital Receipts भांडवली प्राप्ती		Capital Expenditure भांडवली खर्च		कार्य
		Budget Estimates अर्थसंकल्पीय अंदाज	Revised Estimates सुधारित अंदाज	Budget Estimates अर्थसंकल्पीय अंदाज	Budget Estimates अर्थसंकल्पीय अंदाज	Revised Estimates सुधारित अंदाज	Budget Estimates अर्थसंकल्पीय अंदाज	Revised Estimates सुधारित अंदाज	Budget Estimates अर्थसंकल्पीय अंदाज	Revised Estimates सुधारित अंदाज	Budget Estimates अर्थसंकल्पीय अंदाज	
		2008-09	2008-09	2009-10	2008-09	2008-09	2009-10	2008-09	2009-10	2008-09	2009-10	
22200000000	Bridges and Fly overs	852	91711	158823	11731	11731	5887	1164068	2186500	पूल आणि उड्डाणपूल
22201000000	Bridge Planning & Design	24555	24555	31043	पूल नियोजन आणि संकल्पचित्रे
22202000000	Bridge Maintenance	3500	3500	10000	पूल परिरक्षण
22300000000	Subways and Causeways	108448	116239	भुयारी मार्ग आणि कॉजवे
22400000000	Street Lighting	1370549	1065549	1446725	67500	रस्त्यावरील प्रकाश व्यवस्था
22500000000	Strom Water Drains	53472	685765	1063406	2716988	2173319	2480973	10171541	12836806	पर्जन्य जलवाहिन्या
22600000000	Traffic Signals/ Operations	113080	156852	118111	535900	452970	वाहतूक सिग्नल्स/प्रचालन
22601000000	Traffic Planning	574	574	580	वाहतूक नियोजन
22602000000	Traffic Operation	224338	124338	178666	वाहतूक प्रचालन
22603000000	Ferry service at Manori, Marve and Gorai	16722	15722	16711	मनोरी, मार्वे आणि गोरई येथील तरबोट सेवा
22604000000	Pay and Park Scheme	500	500	505	सशुल्क वाहनतळ योजना
30000000000	Health	372951	372951	341269	आरोग्य
33100000000	Public Health	1	1	1	सार्वजनिक आरोग्य
33101000000	General Superintendence	106344	151972	170520	350011	288459	388289	सर्वसाधारण अधीक्षण
33102000000	Life Guard Services	24734	24734	26738	जीवरक्षक सेवा
33103000000	Out Reach Services	49500	49500	69500	76088	76088	88266	रुग्णद्वार सेवा
33105000000	Greater Mumbai Leprosy Control Scheme	2177	2177	2520	बृहन्मुंबई कुष्ठरोग नियंत्रण योजना

Function Code कार्य संकेतांक	Function	Revenue Income / महसुली उत्पन्न			Revenue Expenditure / महसुली खर्च			Capital Receipts भांडवली प्राप्ती		Capital Expenditure भांडवली खर्च		कार्य
		Budget Estimates अर्थसंकल्पीय अंदाज	Revised Estimates सुधारित अंदाज	Budget Estimates अर्थसंकल्पीय अंदाज	Budget Estimates अर्थसंकल्पीय अंदाज	Revised Estimates सुधारित अंदाज	Budget Estimates अर्थसंकल्पीय अंदाज	Revised Estimates सुधारित अंदाज	Budget Estimates अर्थसंकल्पीय अंदाज	Revised Estimates सुधारित अंदाज	Budget Estimates अर्थसंकल्पीय अंदाज	
		2008-09	2008-09	2009-10	2008-09	2008-09	2009-10	2008-09	2009-10	2008-09	2009-10	
33200000000	Epidemic/ Prevention Control	साथरोग/प्रतिबंधक कक्ष
33201000000	Epidemics	153799	153799	192372	साथरोग
33202000000	Vector & Pest Control	22763	21819	34365	475626	402859	694255	16573	...	रोगवाहक आणि किटक नियंत्रण
33203000000	Rodent Control	73485	73485	85651	मूषक नियंत्रण
33204000000	Malaria Eradication Programme	97634	97634	116626	हिंवाताप निर्मूलन कार्यक्रम
33205000000	Rabies Control	876	1710	1121	75590	65590	80374	रेबीज नियंत्रण
33300000000	Family Planning	30000	30000	52929	63768	61768	85141	कुटुंब नियोजन
33400000000	Primary Health Care	447413	428514	प्राथमिक आरोग्य दक्षता
33401000000	Maternity Homes, Children Welfare Services, etc.	73795	22125	27349	919088	757525	1140455	प्रसुती गृहे आणि बालकल्याण सेवा इ.
33401040000	Indian Population Project V	...	150	400	50	...	भारतीय लोकसंख्या प्रकल्प पाच
33401050000	Immunization Programme & Multipurpose Worker Scheme	...	130000	133818	रोग प्रतिबंधक आणि बहुउद्देशीय कामगार योजना
33402000000	Dispensaries	33933	28600	32993	297978	255658	335574	दवाखाने
33403000000	Mother & Child Health Care	10427	55000	माता आणि बाल संगोपन
33402010100	Allopathic	विषमचिकित्सा
33402010200	Ayurvedic/ Unani	...	190	221	आयुर्वेदिक / युनानी
33402020000	Municipal Clinic for Sexually Transmitted Diseases	...	152	60	लैंगिक संबंधातून उद्भवणाऱ्या रोगांसाठी महानगरपालिका चिकित्सालय
33402030000	Drug De-Addiction Centre	...	100	40	अंमली पदार्थ व्यसन प्रतिबंधक केंद्र
33500000000	Hospital Services	7463	11044	18272	रुग्णालय सेवा
33501000000	Main Hospitals	235141	243145	288623	3513064	2968561	4042233	1185428	1572613	मुख्य रुग्णालये
33502000000	Peripheral Hospitals	63481	93006	108004	2379089	2071667	2895587	841741	1168921	उपनगरीय रुग्णालये
33502010000	Infectious Diseases Hospitals and Tuberculosis Hospital and Clinics	...	8173	14775	645	...	संसर्गजन्य रोगांची रुग्णालये आणि क्षयरोग रुग्णालये आणि चिकित्सालये
33502030000	Speciality Hospital	3916	4945	5288	79825	79825	96294	94482	321727	महानगरपालिका विशेषता रुग्णालय
33600000000	Burial and Cremations	7405	1997	1853	89198	292952	प्रेत दफन आणि प्रेत दहन
33601000000	Cemeteries	234756	184380	272406	स्मशाने
33602000000	Electric Crematorium	69023	69023	68641	विद्युत दहनभूमी

Function Code कार्य संकेतांक	Function	Revenue Income / महसुली उत्पन्न			Revenue Expenditure / महसुली खर्च			Capital Receipts भांडवली प्राप्ती		Capital Expenditure भांडवली खर्च		कार्य
		Budget Estimates अर्थसंकल्पीय अंदाज	Revised Estimates सुधारित अंदाज	Budget Estimates अर्थसंकल्पीय अंदाज	Budget Estimates अर्थसंकल्पीय अंदाज	Revised Estimates सुधारित अंदाज	Budget Estimates अर्थसंकल्पीय अंदाज	Revised Estimates सुधारित अंदाज	Budget Estimates अर्थसंकल्पीय अंदाज	Revised Estimates सुधारित अंदाज	Budget Estimates अर्थसंकल्पीय अंदाज	
		2008-09	2008-09	2009-10	2008-09	2008-09	2009-10	2008-09	2009-10	2008-09	2009-10	
33700000000	Vital Statistics	महत्वाची आकडेवारी
33800000000	Prevention of Food Adulteration	अन्नभेसळीला प्रतिबंध
33801000000	Laboratory	17000	22550	35075	16634	16634	19206	प्रयोगशाळा
40000000000	Sanitation and Solid Waste Management	स्वच्छता आणि घनकचरा व्यवस्थापन
44100000000	Solid Waste Management	1050466	1144240	1274103	53754	53754	38851	1764886	3675138	घनकचरा व्यवस्थापन
44101000000	Superintendence & Inspection	1522929	1279343	1838987	अधीक्षण आणि तपासणी
44102000000	Conservancy Services	6589576	5316226	6873200	साफसफाई सेवा
44103000000	Maintenance of Dumping Ground & Refuse Transport Station	532892	450892	501100	भरावभूमी आणि कचरा स्थानांतरण केंद्राचे परिरक्षण
44104000000	Collection, Transportation & Disposal of Bio-Medical Waste	35000	25000	35000	जीववैद्यकीय कचरा गोळा करणे, वाहून नेणे आणि विल्हेवाट लावणे
44105000000	Projects Division - Infrastructure Services, etc.	1700	1700	1200	प्रकल्प विभाग - पायाभूत सेवा इ.
44300000000	Veterinary Services	1106	1106	1289	4000	...	पशूवैद्यकीय सेवा
44400000000	Cattle Pounding	4600	5960	2500	12237	12237	12457	3000	गुरांसाठी कोंडवाडा
44500000000	Slaughter Houses	217749	152271	232955	284363	243470	350612	39081	150793	कत्तल खाने

Function Code कार्य संकेतांक	Function	Revenue Income / महसुली उत्पन्न			Revenue Expenditure / महसुली खर्च			Capital Receipts भांडवली प्राप्ती		Capital Expenditure भांडवली खर्च		कार्य
		Budget Estimates अर्थसंकल्पीय अंदाज	Revised Estimates सुधारित अंदाज	Budget Estimates अर्थसंकल्पीय अंदाज	Budget Estimates अर्थसंकल्पीय अंदाज	Revised Estimates सुधारित अंदाज	Budget Estimates अर्थसंकल्पीय अंदाज	Revised Estimates सुधारित अंदाज	Budget Estimates अर्थसंकल्पीय अंदाज	Revised Estimates सुधारित अंदाज	Budget Estimates अर्थसंकल्पीय अंदाज	
		2008-09	2008-09	2009-10	2008-09	2008-09	2009-10	2008-09	2009-10	2008-09	2009-10	
5000000000	Civic Amenities											नागरी सुखसोई
5510000000	Water Supply	पाणी पुरवठा
5510100000	Administration	1608838	1700253	2214093	24055	54280	प्रशासन
5510200000	Distribution	821320	963608	1554757	वितरण
5510300000	Construction	296156	357447	414189	11928535	17156645	बांधकाम
5510400000	Meter Workshop	81808	21896	23615	मीटर कार्यशाळा
5510500000	Maintenance	4423244	4981158	6151040	1744087	6034505	परिरक्षण
5510600000	Planning & Designing	35757	47491	15398	3900	273281	नियोजन आणि संकल्पचित्रे
5510700000	Revenue Collection	11306402	11424013	11853693	64534	69807	77335	महसूल संकलन
5520000000	Sewerage	मलनिःसारण
5520100000	Administration	1888924	2052837	2047066	53485	25536	प्रशासन
5520500000	Maintenance	1212846	1463492	1612508	410350	607911	परिरक्षण
5520600000	Purification and Revenue	426660	437476	489045	9885	154124	शुद्धीकरण आणि महसूल
5520700000	Drainage Workshop	327250	318003	350604	13765	69520	मलनिःसारण कार्यशाळा
5520800000	Construction	123912	142680	166943	2103928	4905810	बांधकाम
5520900000	Planning and Design	नियोजन आणि संकल्पचित्रे
5521000000	Revenue Collection	6888495	7020870	7277270	20522	28610	32106	महसूल संकलन
5530000000	Fire Services	230157	146180	276231	987340	798665	1081954	659168	1718472	अग्निशमन सेवा
5540000000	Arts and Culture	25940	20012	26426	29732	29732	35137	61090	134202	कला आणि संस्कृती
5560000000	Amusement	2000	14000	करमपूक
5560100000	Swimming Pools	20104	32973	34397	41398	41398	44001	10740	101990	तरण तलाव

Function Code कार्य संकेतांक	Function	Revenue Income / महसुली उत्पन्न			Revenue Expenditure / महसुली खर्च			Capital Receipts भांडवली प्राप्ती		Capital Expenditure भांडवली खर्च		कार्य
		Budget Estimates अर्थसंकल्पीय अंदाज	Revised Estimates सुधारित अंदाज	Budget Estimates अर्थसंकल्पीय अंदाज	Budget Estimates अर्थसंकल्पीय अंदाज	Revised Estimates सुधारित अंदाज	Budget Estimates अर्थसंकल्पीय अंदाज	Revised Estimates सुधारित अंदाज	Budget Estimates अर्थसंकल्पीय अंदाज	Revised Estimates सुधारित अंदाज	Budget Estimates अर्थसंकल्पीय अंदाज	
		2008-09	2008-09	2009-10	2008-09	2008-09	2009-10	2008-09	2009-10	2008-09	2009-10	
55700000000	Museums	20037	20037	8778	51920	100000	संग्रहालये
55800000000	Municipal Markets	211725	137485	170367	75900	75900	48957	95790	491841	महानगरपालिका बाजार
55801000000	Central Supervision & Administration	75660	70660	86860	मध्यवर्ती पर्यवेक्षण आणि व्यवस्थापन
55802000000	Municipal Markets - Maintenance & Administration	297441	261993	451960	महानगरपालिका बाजार - परिरक्षण आणि व्यवस्थापन
60000000000	Urban Forestry	नागरी वनसंवर्धन
66100000000	Parks, Gardens	5780	5677	5411	557468	474372	732853	1059821	1348443	मैदाने, उद्याने
66200000000	Play Grounds	326767	227750	खेळांची उद्याने
66400000000	Urban Forestry	66993	104883	109946	23906	30069	31349	18000	47500	नागरी वनसंवर्धन
66401000000	Regulation of felling trees	18571	18571	24843	वृक्षांचे पतनापासून विनियमन
66402000000	Maintenance of existing trees	148596	148596	425926	विद्यमान वृक्षांचे परिरक्षण
66403000000	Plantation of new trees	16787	16787	11459	नवीन वृक्षांची लागवड
66404000000	Development of Nurseries	23587	23587	42605	रोपवाटीकांचा विकास
66405000000	Publicity and horticultural show	4800	4800	29500	प्रसिध्दी व उद्यान विद्याविषयक प्रदर्शन
66406000000	Census of existing trees	7500	7500	12500	विद्यमान वृक्षांची गणना
66407000000	Plantation of trees at various dumping grounds	5940	5940	5870	विविध भरावभूमीवर वृक्षांची लागवड
66500000000	Environment Conservation	161	161	161	100000	पर्यावरण संरक्षण
66501000000	Measures to Control Environmental Air Pollution in Mumbai	27104	52533	52533	60426	9695	65050	मुंबईतील वायु प्रदूषण नियंत्रणासाठी उपाययोजना
66501010000	General Supervision	...	26202	29365	सर्वसाधारण पर्यवेक्षण
66501030000	Health Survey Unit	4269	4269	5016	2800	2300	आरोग्य पाहणी पथक
66600000000	Zoos	11006	98688	151495	23005	23005	24267	99365	500150	प्राणीसंग्रहालये

Function Code कार्य संकेतांक	Function	Revenue Income / महसुली उत्पन्न			Revenue Expenditure / महसुली खर्च			Capital Receipts भांडवली प्राप्ती		Capital Expenditure भांडवली खर्च		कार्य
		Budget Estimates अर्थसंकल्पीय अंदाज	Revised Estimates सुधारित अंदाज	Budget Estimates अर्थसंकल्पीय अंदाज	Budget Estimates अर्थसंकल्पीय अंदाज	Revised Estimates सुधारित अंदाज	Budget Estimates अर्थसंकल्पीय अंदाज	Revised Estimates सुधारित अंदाज	Budget Estimates अर्थसंकल्पीय अंदाज	Revised Estimates सुधारित अंदाज	Budget Estimates अर्थसंकल्पीय अंदाज	
		2008-09	2008-09	2009-10	2008-09	2008-09	2009-10	2008-09	2009-10	2008-09	2009-10	
7710000000	Welfare of Women	500	166	102380	100000	400	महिला कल्याण
7760000000	Slum Improvements	200045	173341	182572	300000	...	गलिच्छ वस्ती सुधारणा
7760100000	Conservancy Services in Municipal & Government Slums	782848	671321	896441	महानगरपालिका आणि शासनाच्या जमिनी वरील गलिच्छ वस्त्यांमधील साफसफाई सेवा
7760200000	Conservancy Services in Declared Private Slums	5788	5788	6764	घोषित खाजगी गलिच्छ वस्त्यांमधील साफसफाई सेवा
7760300000	Maintenance of Properties & Streets	140807	617690	553491	739981	मालमत्ता आणि रस्त्यांचे परिरक्षण
7760301000	Maintenance of Properties	...	181259	168976	893672	1671313	मालमत्तांचे परिरक्षण
77603010205	Community/Social Welfare Centres & Nursery Schools	28900	143100	कम्युनिटी/समाज कल्याण केंद्रे आणि बालवाड्या
7760400000	Maintenance of Slums	1481061	1430107	1412200	303600	1326100	गलिच्छ वस्त्यांचे परिरक्षण
7780000000	Urban Poverty Alleviation	47276	47276	20298	821675	1155717	शहरी दारिद्र्य निर्मूलन
8820000000	Education	997467	1003091	1167922	381494	278828	320467	409767	67011	शिक्षण
8820100000	Remedial Measures for Qualitative Improvements	गुणवत्तेमध्ये सुधारणा करण्याकरीता केलेल्या उपाययोजना
8820200000	Municipal Primary Schools	7327022	5688133	8454896	24475	46300	544574	2122558	महानगरपालिका प्राथमिक शाळा
8820201000	Supervision of Schools	180809	113746	194692	शाळांचे पर्यवेक्षण
8820206000	Libraries	8434	7154	11350	300	ग्रंथालये
8820300000	Private Primary Schools	120743	120743	...	1294802	1024802	1187919	खाजगी प्राथमिक शाळा
8820400000	Medical Inspection of School Children	78477	78127	94770	शालेय विद्यार्थ्यांची वैद्यकीय तपासणी
8820500000	Educational Activities	शैक्षणिक उपक्रम
8820501000	Teacher's College	15517	15202	16799	1560	3150	शिक्षक महाविद्यालय
8820700000	Extra Curricular Activities	अभ्यासक्रमाव्यतिरिक्त उपक्रम
8820900000	Secondary Education	1716995	751526	2192881	1262266	1141280	1435107	77478	107600	माध्यमिक शिक्षण
8821000000	Medical Education	106632	124645	142219	1006058	834855	1185011	248263	526273	वैद्यकीय शिक्षण
8821100000	Operating Mumbai Public Schools	97058	73484	67910	मुंबई पब्लिक शाळांचे प्रचालन
8830000000	Transportation	378034	410969	463129	22510	45480	परिवहन
9000000000	Revenues	महसूल
9910000000	Property Taxes	11716544	14157355	15516689	1378153	2481607	3145346	10450	180433	मालमत्ता कर

(Rs. in thousands / रुपये हजारत)

Function Code कार्य संकेतांक	Function	Revenue Income / महसुली उत्पन्न			Revenue Expenditure / महसुली खर्च			Capital Receipts भांडवली प्राप्ती		Capital Expenditure भांडवली खर्च		कार्य
		Budget Estimates अर्थसंकल्पीय अंदाज	Revised Estimates सुधारित अंदाज	Budget Estimates अर्थसंकल्पीय अंदाज	Budget Estimates अर्थसंकल्पीय अंदाज	Revised Estimates सुधारित अंदाज	Budget Estimates अर्थसंकल्पीय अंदाज	Revised Estimates सुधारित अंदाज	Budget Estimates अर्थसंकल्पीय अंदाज	Revised Estimates सुधारित अंदाज	Budget Estimates अर्थसंकल्पीय अंदाज	
		2008-09	2008-09	2009-10	2008-09	2008-09	2009-10	2008-09	2009-10	2008-09	2009-10	
99200000000	Octroi/ Entry Cess	45250000	43000000	43000000	855841	681775	1041075	111430	1111417	जकात/प्रवेश उपकर
99600000000	Tax on Vehicles	585	585	585	वाहनांवरील कर
99900000000	Other Taxes	इतर कर
99901000000	Theatre Tax	3742	3742	3840	2032	2032	2243	रंगभूमी कर
99902000000	Entertainment Tax	100000	50000	100000	करमणूक कर
99903000000	Non-Agri Asmt Tax & Land R	86000	43000	86000	कृषीतर कर आणि भुमी महसुलाचा हिस्सा
	Charge to Construction											बांधकाम आकार
	TOTAL	124348893	125983585	139833950	124426479	131494229	140150930	49650637	91756070	56365009	89859705	एकूण

MUNICIPAL CORPORATION OF GREATER MUMBAI
FUND -WISE FUNCTION-WISE BUDGET FOR THE FINANCIAL YEAR 2009 - 10
Fund Code : 11

बृह-मुंबई महानगरपालिका
सन २००९-१० या वित्तीय वर्षाचा निधीनिहाय - कार्यनिहाय अर्थसंकल्प
निधी संकेतांक : ११

(Rs. in thousands रुपये हजारात)

Function Code कार्य संकेतांक	Function / Services	Revenue Income / महसुली उत्पन्न			Revenue Expenditure / महसुली खर्च			Capital Receipts		Capital Expenditure		कार्य/ सेवा
		Budget	Revised	Budget	Budget	Revised	Budget	भांडवली प्राप्ती		भांडवली खर्च		
		Estimates	Estimates	Estimates	Estimates	Estimates	Estimates	Revised	Budget	Revised	Budget	
		अर्थसंकल्पीय अंदाज	सुधारित अंदाज	अर्थसंकल्पीय अंदाज	अर्थसंकल्पीय अंदाज	सुधारित अंदाज	अर्थसंकल्पीय अंदाज	सुधारित अंदाज	अर्थसंकल्पीय अंदाज	सुधारित अंदाज	अर्थसंकल्पीय अंदाज	
		2008-09	2008-09	2009-10	2008-09	2008-09	2009-10	2008-09	2009-10	2008-09	2009-10	
0000000000	General Administration	1250561	260259	62144	7001137	7001137	14011882					सामान्य प्रशासन
0010000000	Municipal Body											महापालिका निकाय
0010100000	General Body/ Corporation				56857	56857	60339			850	850	महानगरपालिका
0010200000	Standing Committee				11052	11052	12907			300	300	स्थायी समिती
0010300000	Improvement Committee									300	300	सुधार समिती
0010400000	Education Committee									300	350	शिक्षण समिती
0010500000	Works Committee				7043	7043	8132			425	425	स्थापत्य समिती
0010600000	Special Committee				9905	9905	11701			625	625	विशेष समिती
0010700000	Ward Committee				37141	37141	42682			2080	2080	प्रभाग समिती
0010800000	Mayor				15162	15162	17008			500	500	महापौर
0010900000	Secretariat	309	229	236	25573	25573	27800			1500	1500	चिटणीस
0020000000	Administration	116423	123243	223671								प्रशासन
0020100000	Municipal Commissioner	2	2	2	257658	213106	290282			4087919	4390033	महानगरपालिका आयुक्त
0020200000	Labour				71039	71039	77106			...	17	श्रमिक
0020300000	Personnel	43	6	5	74440	72440	82197					कर्मचारीवृंद
0020400000	Public Relations	705	740	697	148884	146884	160832					जनसंपर्क
0020500000	Security	1619	2894	7782	894871	657031	1011673			39095	162442	सुरक्षा
0020600000	Grievance/ Complaints Redressal				9275	9275	10729					तक्रार निवारण
0020700000	Civic Training and Research	2980	3099	16211	27831	27831	33028			2110	140100	नागरी प्रशिक्षण आणि संशोधन
0020800000	Departmental Enquiries	84	73	78	33852	33852	39705			...	355	खात्यांतर्गत चौकशी

Fund Code : 11

निधी संकेतांक : ११

(Rs. in thousands रुपये हजारात)

Function Code कार्य संकेतांक	Function / Services	Revenue Income / महसुली उत्पन्न			Revenue Expenditure / महसुली खर्च			Capital Receipts भांडवली प्राप्ती		Capital Expenditure भांडवली खर्च		कार्य/ सेवा
		Budget	Revised	Budget	Budget	Revised	Budget	Revised	Budget	Revised	Budget	
		Estimates	Estimates	Estimates	Estimates	Estimates	Estimates	Estimates	Estimates	Estimates	Estimates	
		अर्थसंकल्पीय अंदाज	सुधारित अंदाज	अर्थसंकल्पीय अंदाज	अर्थसंकल्पीय अंदाज	सुधारित अंदाज	अर्थसंकल्पीय अंदाज	सुधारित अंदाज	अर्थसंकल्पीय अंदाज	सुधारित अंदाज	अर्थसंकल्पीय अंदाज	
		2008-09	2008-09	2009-10	2008-09	2008-09	2009-10	2008-09	2009-10	2008-09	2009-10	
00209000000	Protocol				19148	19148	17605					राजशिष्टाचार
00210000000	Vigilance				40201	40201	33308					दक्षता
00211000000	Legal	35085	40174	40177	144717	144717	157746			570	650	विधी
00212000000	Information & Technology	577	22245	38254	627830	567830	627729			1455000	2033286	माहिती आणि तंत्रज्ञान
00213000000	Disaster Management	350	2482	64154	94179	94179	101638			40100	903924	आपत्कालीन व्यवस्थापन
00214000000	Upkeep & Maintenance of Municipal Offices				263404	263404	331042			112	...	महापालिका कार्यालयांची निगा आणि परिरक्षण
00300000000	Finance, Accounts, Audit											वित्त, लेखा आणि लेखा परीक्षण
00301000000	Finance, Treasury & Accounts	5084537	4667174	4292244	26199993	37779054	17862174	30086782	54145751	3100	3300	वित्त, कोषागार आणि लेखा
00302000000	Statutory Audit	2366	525	614	200318	150831	230452			720	1050	वैधानिक लेखा परीक्षा
00303000000	Audit of BEST	23981	43981	50000	24077	24077	27617			120	120	मुं.वि.पु आणि प लेखा परीक्षा
00400000000	Election	14226	10988	15732			191			...	25	निवडणूक
00401000000	Preparation of Election Rolls				4397	4397	4814					मतदार याद्या तयार करणे
00402000000	Holding Elections				31042	21042	32270					निवडणुका घेणे
00600000000	Estate									31000	40000	मालमत्ता
00601000000	Industrial Estates				3050	3050	3633					औद्योगिक वसाहती
00700000000	Stores & Purchase											भांडार आणि खरेदी
00701000000	Central Stores	3104	5233	7272	36146	36146	44440			2000	21416	मध्यवर्ती भांडार

Fund Code : 11

निधी संकेतांक : ११

(Rs. in thousands रुपये हजारात)

Function Code कार्य संकेतांक	Function / Services	Revenue Income / महसुली उत्पन्न			Revenue Expenditure / महसुली खर्च			Capital Receipts भांडवली प्राप्ती		Capital Expenditure भांडवली खर्च		कार्य/ सेवा
		Budget	Revised	Budget	Budget	Revised	Budget	Revised	Budget	Revised	Budget	
		Estimates	Estimates	Estimates	Estimates	Estimates	Estimates	Estimates	Estimates	Estimates	Estimates	
		अर्थसंकल्पीय अंदाज	सुधारित अंदाज	अर्थसंकल्पीय अंदाज	अर्थसंकल्पीय अंदाज	सुधारित अंदाज	अर्थसंकल्पीय अंदाज	सुधारित अंदाज	अर्थसंकल्पीय अंदाज	सुधारित अंदाज	अर्थसंकल्पीय अंदाज	
		2008-09	2008-09	2009-10	2008-09	2008-09	2009-10	2008-09	2009-10	2008-09	2009-10	
0080000000	Workshop											कार्यशाळा
0080100000	Mechanical and Electrical Services	2355	16204	63878	514118	488610	603189			12140	53660	यांत्रिकी आणि विद्युत सेवा
00801020000	Municipal Workshop									1600	10	म.न.पा. कार्यशाळा
00801030000	Municipal Foundry	1500	महापालिका ओतशाळा
00801040000	Municipal Power Laundry									13877	18876	महापालिका विद्युत धुलाई केंद्र
00802000000	Mechanical Transport	7854	10597	12718	2329935	1844684	2403317			107410	169898	यांत्रिकी परिवहन
00803000000	Asphalt Plant				93717	93717	128274			43000	56500	धुमजतू संयंत्र
00804000000	Material Testing Laboratory				10284	10284	10781					साहित्यसामग्री चाचणी प्रयोगशाळा
00805000000	Printing Press	8397	6907	10642	312309	176880	328805			108415	200000	मुद्रणालय
10000000000	Planning & Regulations						41204					नियोजन व विनियमन
11100000000	City & Town Planning	402986	167058	222464	94605	94605	51196					शहर आणि नगर रचना
11101000000	Central Office				586213	466855	699254					मध्यवर्ती कार्यालय
11102000000	Architectural Services											वास्तुशास्त्रविषयक सेवा
11103000000	Land Acquisition and Management	32306	47563	46688	158055	138055	196165			...	500002	भूमी संपादन आणि व्यवस्थापन
11104000000	Supervision of derequisitioned buildings				4072	4072	4567					अधिगृहत्सोर्जन केलेल्या इमारतीचे पर्यवेक्षण
11105000000	Industrial Estates				795	795	823					औद्योगिक वसाहती
11106000000	Development Planning	8478766	12265872	9250000	2587787	4296087	1513090			508272	3012291	विकास नियोजन
11107000000	Town Planning Schemes				1050	1050	1050			850	850	नगर रचना योजना
11108000000	Implementation of Town Planning Schemes				7966	7966	9816			नगर रचना योजनेचे कार्यान्वयन
11111000000	Conservation & Beautification of Public									42000	171013	सार्वजनिक ठिकाणांचे संवर्धन व सौंदर्यीकरण

Fund Code : 11

निधी संकेतांक : ११

(Rs. in thousands रुपये हजारात)

Function Code कार्य संकेतांक	Function / Services	Revenue Income / महसुली उत्पन्न			Revenue Expenditure / महसुली खर्च			Capital Receipts		Capital Expenditure		कार्य/ सेवा
		Budget	Revised	Budget	Budget	Revised	Budget	भांडवली प्राप्ती		भांडवली खर्च		
		Estimates	Estimates	Estimates	Estimates	Estimates	Estimates	Revised	Budget	Revised	Budget	
		अर्थसंकल्पीय अंदाज	सुधारित अंदाज	अर्थसंकल्पीय अंदाज	अर्थसंकल्पीय अंदाज	सुधारित अंदाज	अर्थसंकल्पीय अंदाज	सुधारित अंदाज	अर्थसंकल्पीय अंदाज	सुधारित अंदाज	अर्थसंकल्पीय अंदाज	
		2008-09	2008-09	2009-10	2008-09	2008-09	2009-10	2008-09	2009-10	2008-09	2009-10	
11200000000	Building Regulation				183363	152328	226305					इमारत विनियमन
11201000000	Inspection & Supervision of Private				100000	100000	100018			25015	51200	खाजगी इमारतीची तपासणी आणि पर्यवेक्षण
11202000000	Inspection & Supervision of factories, workshops & Work Places				...							कारखाने, कार्यशाळा आणि कामाची ठिकाणे यांची तपासणी आणि पर्यवेक्षण
11203000000	Works related to Municipal Properties				...					486406	1342254	महापालिका मालमत्तांशी संबंधित कामे
11300000000	Economic Planning				9398	9398	13468					आर्थिक नियोजन
11400000000	Encroachment Removal									अतिक्रमण निर्मूलन
11401000000	Removal of Encroachment & Unauthorised Structures	5947	5286	5947	70331	60331	92933			2178	...	अतिक्रमण आणि अनधिकृत बांधकामे काढून टाकणे
11402000000	Removal of Encroachment on Public				144942	111207	175792					सार्वजनिक रस्त्यांवरील अतिक्रमण काढून टाकणे
11500000000	Trade License/ Regulation	35						500	1300	व्यवसाय अनुज्ञापन/विनियमन
11501000000	Trade Licensing	620050	750028	1000060	106022	84571	123692					व्यवसाय अनुज्ञापन
11502000000	Administration of Shops and Establishment Act	160050	165115	175905	74410	74410	85894					दुकाने आणि तत्सम संस्था अधिनियमाचे प्रशासन
20000000000	Public Works											सार्वजनिक कामे
22100000000	Roads and Pavement	1398959	1941419	2138830	1214690	1214690	827722			9903416	10199848	रस्ते आणि पदपथ
22101000000	General				269176	213997	339421					सर्वसाधारण
22102000000	Road Planning & Design				45	45	129					रस्ते नियोजन व संकल्पचित्रे
22103000000	Road Maintenance				1585970	1278166	1901624					रस्ते परिरक्षण

Fund Code : 11

निधी संकेतांक : ११

(Rs. in thousands रुपये हजारात)

Function Code कार्य संकेतांक	Function / Services	Revenue Income / महसुली उत्पन्न			Revenue Expenditure / महसुली खर्च			Capital Receipts भांडवली प्राप्ती		Capital Expenditure भांडवली खर्च		कार्य/ सेवा
		Budget	Revised	Budget	Budget	Revised	Budget	Revised	Budget	Revised	Budget	
		Estimates	Estimates	Estimates	Estimates	Estimates	Estimates	Estimates	Estimates	Estimates	Estimates	
		अर्थसंकल्पीय अंदाज	सुधारित अंदाज	अर्थसंकल्पीय अंदाज	अर्थसंकल्पीय अंदाज	सुधारित अंदाज	अर्थसंकल्पीय अंदाज	सुधारित अंदाज	अर्थसंकल्पीय अंदाज	सुधारित अंदाज	अर्थसंकल्पीय अंदाज	
		2008-09	2008-09	2009-10	2008-09	2008-09	2009-10	2008-09	2009-10	2008-09	2009-10	
22200000000	Bridges and Fly overs	852	91711	158823	11731	11731	5887			1164068	2186500	पूल आणि उड्डाणपूल
22201000000	Bridge Planning & Design				24555	24555	31043					पूल नियोजन आणि संकल्पचित्रे
22202000000	Bridge Maintenance				3500	3500	10000					पूल परिरक्षण
22300000000	Subways and Causeways									108448	116239	भुयारी मार्ग आणि कॉजवे
22400000000	Street Lighting				1370549	1065549	1446725			...	67500	रस्त्यावरील प्रकाश व्यवस्था
22500000000	Strom Water Drains	53472	685765	1063406	2716988	2173319	2480973			10171541	12836806	पर्जन्य जलवाहिन्या
22600000000	Traffic Signals/ Operations	113080	156852	118111						535900	452970	वाहतूक सिग्नल्स/प्रचालन
22601000000	Traffic Planning				574	574	580					वाहतूक नियोजन
22602000000	Traffic Operation				224338	124338	178666					वाहतूक प्रचालन
22603000000	Ferry service at Manori, Marve and Gorai				16722	15722	16711					मनोरी, मार्वे आणि गोरई येथील तरबोट सेवा
22604000000	Pay and Park Scheme				500	500	505					सशुल्क वाहनतळ योजना
40000000000	Sanitation and Solid Waste Management											स्वच्छता आणि घनकचरा व्यवस्थापन
44100000000	Solid Waste Management	1050466	1144240	1274103	53754	53754	38851			1764886	3675138	घनकचरा व्यवस्थापन
44101000000	Superintendence & Inspection				1522929	1279343	1838987					अधीक्षण आणि तपासणी
44102000000	Conservancy Services				6589576	5316226	6873200					साफसफाई सेवा

Fund Code : 11

निधी संकेतांक : ११

(Rs. in thousands रुपये हजारात)

Function Code कार्य संकेतांक	Function / Services	Revenue Income / महसुली उत्पन्न			Revenue Expenditure / महसुली खर्च			Capital Receipts		Capital Expenditure		कार्य/ सेवा
		Budget	Revised	Budget	Budget	Revised	Budget	भांडवली प्राप्ती		भांडवली खर्च		
		Estimates	Estimates	Estimates	Estimates	Estimates	Estimates	Revised	Budget	Revised	Budget	
		अर्थसंकल्पीय अंदाज	सुधारित अंदाज	अर्थसंकल्पीय अंदाज	अर्थसंकल्पीय अंदाज	सुधारित अंदाज	अर्थसंकल्पीय अंदाज	सुधारित अंदाज	अर्थसंकल्पीय अंदाज	सुधारित अंदाज	अर्थसंकल्पीय अंदाज	
							2008-09	2009-10	2008-09	2009-10		
44103000000	Maintenance of Dumping Ground & Refuse Transport Station				532892	450892	501100					भरावभूमी आणि कचरा स्थानांतरण केंद्राचे परिरक्षण
44104000000	Collection, Transportation & Disposal of Bio-Medical Waste				35000	25000	35000					जीववैद्यकीय कचरा गोळा करणे, वाहून नेणे आणि विल्हेवाट लावणे
44105000000	Projects Division - Infrastructure Services, etc.				1700	1700	1200					प्रकल्प विभाग - पायाभूत सेवा इ.
44300000000	Veterinary Services				1106	1106	1289			4000	...	पशुवैद्यकीय सेवा
44500000000	Slaughter Houses	217749	152271	232955	284363	243470	350612			39081	150793	कत्तल खाने
55300000000	Fire Services	230157	146180	276231	987340	798665	1081954			659168	1718472	अग्निशमन सेवा
55400000000	Arts and Culture	25940	20012	26426	29732	29732	35137			61090	134202	कला आणि संस्कृती
55600000000	Amusement									2000	14000	करमणूक
55601000000	Swimming Pools	20104	32973	34397	41398	41398	44001			10740	101990	तरण तलाव
55700000000	Museums				20037	20037	8778			51920	100000	संग्रहालये
55800000000	Municipal Markets	211725	137485	170367	75900	75900	48957			95790	491841	महानगरपालिका बाजार
55801000000	Central Supervision & Administration				75660	70660	86860					मध्यवर्ती पर्यवेक्षण आणि व्यवस्थापन
55802000000	Municipal Markets - Maintenance & Administration				297441	261993	451960					महानगरपालिका बाजार - परिरक्षण आणि व्यवस्थापन

Fund Code : 11

निधी संकेतांक : ११

(Rs. in thousands रुपये हजारात)

Function Code कार्य संकेतांक	Function / Services	Revenue Income / महसुली उत्पन्न			Revenue Expenditure / महसुली खर्च			Capital Receipts भांडवली प्राप्ती		Capital Expenditure भांडवली खर्च		कार्य/ सेवा
		Budget	Revised	Budget	Budget	Revised	Budget	Revised	Budget	Revised	Budget	
		Estimates	Estimates	Estimates	Estimates	Estimates	Estimates	Estimates	Estimates	Estimates	Estimates	
		अर्थसंकल्पीय अंदाज	सुधारित अंदाज	अर्थसंकल्पीय अंदाज	अर्थसंकल्पीय अंदाज	सुधारित अंदाज	अर्थसंकल्पीय अंदाज	सुधारित अंदाज	अर्थसंकल्पीय अंदाज	सुधारित अंदाज	अर्थसंकल्पीय अंदाज	
		2008-09	2008-09	2009-10	2008-09	2008-09	2009-10	2008-09	2009-10	2008-09	2009-10	
60000000000	Urban Forestry											नागरी वनसंवर्धन
66100000000	Parks, Gardens	5780	5677	5411	557468	474372	732853			1059821	1348443	मैदाने, उद्याने
66200000000	Play Grounds									326767	227750	खेळांची मैदाने
66400000000	Urban Forestry				23906	30069	31349			नागरी वनसंवर्धन
66500000000	Environment Conservation	100000	पर्यावरण संरक्षण
66600000000	Zoos	11006	98688	151495	23005	23005	24267			99365	500150	प्राणीसंग्रहालये
77100000000	Welfare of Women						100880			100000	400	महिला कल्याण
77600000000	Slum Improvements											गलिच्छ वस्ती सुधारणा
77601000000	Conservancy Services in Municipal & Government Slums				782848	671321	896441					महानगरपालिका आणि शासनाच्या जमिनी वरील गलिच्छ वस्त्यांमधील साफसफाई सेवा
77602000000	Conservancy Services in Declared Private Slums				5788	5788	6764					घोषित खाजगी गलिच्छ वस्त्यांमधील साफसफाई सेवा
77603000000	Maintenance of Properties & Streets											मालमत्ता आणि रस्त्यांचे परिरक्षण
77603010205	Community/Social Welfare Centres & Nursery Schools									28900	143100	कम्युनिटी/समाज कल्याण केंद्रे आणि बालवाड्या
77800000000	Urban Poverty Alleviation	47276	47276	20298			326200	433700	शहरी दारिद्र्य निर्मूलन
88200000000	Education											शिक्षण
88209000000	Secondary Education	1446995	481526	1832881	992266	871280	1075107			77478	107600	माध्यमिक शिक्षण
90000000000	Revenues											महसूल
99100000000	Property Taxes	9452111	11187420	12398657	1301594	2159522	2810797			10450	180433	मालमत्ता कर

Fund Code : 11

निधी संकेतांक : ११

(Rs. in thousands रुपये हजारात)

Function Code कार्य संकेतांक	Function / Services	Revenue Income / महसुली उत्पन्न			Revenue Expenditure / महसुली खर्च			Capital Receipts भांडवली प्राप्ती		Capital Expenditure भांडवली खर्च		कार्य/ सेवा
		Budget	Revised	Budget	Budget	Revised	Budget	Revised	Budget	Revised	Budget	
		Estimates	Estimates	Estimates	Estimates	Estimates	Estimates	Estimates	Estimates	Estimates	Estimates	
		अर्थसंकल्पीय अंदाज	सुधारित अंदाज	अर्थसंकल्पीय अंदाज	अर्थसंकल्पीय अंदाज	सुधारित अंदाज	अर्थसंकल्पीय अंदाज	सुधारित अंदाज	अर्थसंकल्पीय अंदाज	सुधारित अंदाज	अर्थसंकल्पीय अंदाज	
		2008-09	2008-09	2009-10	2008-09	2008-09	2009-10	2008-09	2009-10	2008-09	2009-10	
99200000000	Octroi/ Entry Cess	45250000	43000000	43000000	855841	681775	1041075			111430	1111417	जकात/प्रवेश उपकर
99600000000	Tax on Vehicles	585	585	585								वाहनांवरील कर
99900000000	Other Taxes											इतर कर
99901000000	Theatre Tax	3742	3742	3840	2032	2032	2243					रंगभूमी कर
99902000000	Entertainment Tax	100000	50000	100000								करमपूक कर
99903000000	N.A.Assesment Tax	86000	43000	86000								बिगरशेती निर्धारण कर
	TOTAL	75934421	77997523	78680093	66339784	75522311	67562241	30086782	54145751	33732848	49682294	एकूण

MUNICIPAL CORPORATION OF GREATER MUMBAI
FUND -WISE FUNCTION-WISE BUDGET FOR THE FINANCIAL YEAR 2009 - 10
Fund Code : 12

बृहन्मुंबई महानगरपालिका
सन २००९-१० या वित्तीय वर्षाचा निधीनिहाय - कार्यनिहाय अर्थसंकल्प
निधी संकेतांक : १२

(Rs. in thousands रुपये हजारात)

Function Code कार्य संकेतांक	Function / Services	Revenue Income / महसुली उत्पन्न			Revenue Expenditure / महसुली खर्च			Capital Receipts भांडवली प्राप्ती		Capital Expenditure भांडवली खर्च		कार्य/ सेवा
		Budget	Revised	Budget	Budget	Revised	Budget	Revised	Budget	Revised	Budget	
		Estimates	Estimates	Estimates	Estimates	Estimates	Estimates	Estimates	Estimates	Estimates	Estimates	
		अर्थसंकल्पीय अंदाज	सुधारित अंदाज	अर्थसंकल्पीय अंदाज	अर्थसंकल्पीय अंदाज	सुधारित अंदाज	अर्थसंकल्पीय अंदाज	सुधारित अंदाज	अर्थसंकल्पीय अंदाज	सुधारित अंदाज	अर्थसंकल्पीय अंदाज	
		2008-09	2008-09	2009-10	2008-09	2008-09	2009-10	2008-09	2009-10	2008-09	2009-10	
0060000000	Estate											मालमत्ता
0060200000	Dhobighat	3550	2740	3050	36028	36028	36883			...	30000	धोबी घाट
0090000000	Census						2500					जनगणना
3000000000	Health				372951	372951	351451					आरोग्य
3310000000	Public Health	1	1	1								सार्वजनिक आरोग्य
3310100000	General Superintendence	106344	151972	170520	350011	288459	378107					सर्वसाधारण अधीक्षण
3310200000	Life Guard Services				24734	24734	26738					जीवरक्षक सेवा
3310300000	Out Reach Services	49500	49500	69500	76088	76088	88266					रुग्णद्वार सेवा
3310400000	Aids Control Programme											एड्सनियंत्रण कार्यक्रम
3310500000	Greater Mumbai Leprosy Control Scheme				2177	2177	2520					बृहन्मुंबई कुष्ठरोग नियंत्रण योजना
3320000000	Epidemic/ Prevention Control											साथरोग/प्रतिबंधक कक्ष
3320100000	Epidemics				153799	153799	192372					साथरोग
3320200000	Vector & Pest Control	22763	21819	34365	475626	402859	694255			16573	...	रोगवाहक आणि किटक नियंत्रण
3320300000	Rodent Control				73485	73485	85651					मूषक नियंत्रण
3320400000	Malaria Eradication Programme				97634	97634	116626					हिक्ताप निर्मूलन कार्यक्रम
3320500000	Rabies Control	876	1710	1121	75590	65590	80374					रेबीज नियंत्रण
3330000000	Family Planning	30000	30000	52929	63768	61768	85141					कुटुंब नियोजन

Fund Code : 12

निधी संकेतांक : १२

(Rs. in thousands रुपये हजारात)

Function Code कार्य संकेतांक	Function / Services	Revenue Income / महसुली उत्पन्न			Revenue Expenditure / महसुली खर्च			Capital Receipts		Capital Expenditure		कार्य/ सेवा
		Budget	Revised	Budget	Budget	Revised	Budget	भांडवली प्राप्ती		भांडवली खर्च		
		Estimates	Estimates	Estimates	Estimates	Estimates	Estimates	Revised	Budget	Revised	Budget	
		अर्थसंकल्पीय अंदाज	सुधारित अंदाज	अर्थसंकल्पीय अंदाज	अर्थसंकल्पीय अंदाज	सुधारित अंदाज	अर्थसंकल्पीय अंदाज	सुधारित अंदाज	अर्थसंकल्पीय अंदाज	सुधारित अंदाज	अर्थसंकल्पीय अंदाज	
		2008-09	2008-09	2009-10	2008-09	2008-09	2009-10	2008-09	2009-10	2008-09	2009-10	
3340000000	Primary Health Care									447413	428514	प्राथमिक आरोग्य दक्षता
3340100000	Maternity Homes, Children Welfare Services, etc.	73795	152275	161567	919088	757525	1140455					प्रसुती गृहे आणि बालकल्याण सेवा इ.
33401040000	Indian Population Project V	50	...	भारतीय लोकसंख्या प्रकल्प पाच
33402000000	Dispensaries	33933	29042	33314	297978	255658	335574					दवाखाने
33403000000	Mother & Child Health Care						10427			...	55000	माता आणि बाल संगोपन
33500000000	Hospital Services	7463	11044	18272								रुग्णालय सेवा
33501000000	Main Hospitals	235141	243145	288623	3513064	2968561	4042233			1185428	1572613	मुख्य रुग्णालये
33502000000	Peripheral Hospitals	63481	101179	122779	2379089	2071667	2895587			841741	1168921	उपनगरीय रुग्णालये
33502010000	Infectious Diseases Hospitals and Tuberculosis Hospital and Clinics									645	...	संसर्गजन्य रोगांची रुग्णालये आणि क्षयरोग रुग्णालये आणि चिकित्सालये
33502030000	Speciality Hospital	3916	4945	5288	79825	79825	96294			94482	321727	महानगरपालिका विशेषता रुग्णालय
33600000000	Burial and Cremations	7405	1997	1853						89198	292952	प्रेत दफन आणि प्रेत दहन
33601000000	Cemeteries				234756	184380	272406					स्मशाने
33602000000	Electric Crematorium				69023	69023	68641					विद्युत दहनभूमी
33800000000	Prevention of Food Adulteration											अन्नभेसळीला प्रतिबंध
33801000000	Laboratory	17000	22550	35075	16634	16634	19206					प्रयोगशाळा
44400000000	Cattle Pounding	4600	5960	2500	12237	12237	12457			...	3000	गुरांसाठी कोंडवाडा
66500000000	Environment Conservation				161	161	161					पर्यावरण संरक्षण
66501000000	Measures to Control Environmental Air Pollution in Mumbai	27104	26202	29365	52533	52533	60426			9695	65050	मुंबईतील वायु प्रदूषण नियंत्रणासाठी उपाययोजना
66501030000	Health Survey Unit				4269	4269	5016			2800	2300	आरोग्य पाहणी पथक
88200000000	Education											शिक्षण
88210000000	Medical Education	106632	124645	142219	1006058	834855	1185011			248263	526273	वैद्यकीय शिक्षण
	TOTAL	793504	980726	1172341	10386606	8962900	12284778	2936288	4466350	एकूण

MUNICIPAL CORPORATION OF GREATER MUMBAI
FUND -WISE FUNCTION-WISE BUDGET FOR THE FINANCIAL YEAR 2009 - 10
Fund Code : 21

बृहन्मुंबई महानगरपालिका
सन २००९-१० या वित्तीय वर्षाचा निधीनिहाय - कार्यनिहाय अर्थसंकल्प
निधी संकेतांक : २१

(Rs. in thousands रुपये हजारत)

Function Code कार्य संकेतांक	Function / Services	Revenue Income / महसुली उत्पन्न			Revenue Expenditure / महसुली खर्च			Capital Receipts भांडवली प्राप्ती		Capital Expenditure भांडवली खर्च		कार्य/ सेवा
		Budget Estimates अर्थसंकल्पीय अंदाज	Revised Estimates सुधारित अंदाज	Budget Estimates अर्थसंकल्पीय अंदाज	Budget Estimates अर्थसंकल्पीय अंदाज	Revised Estimates सुधारित अंदाज	Budget Estimates अर्थसंकल्पीय अंदाज	Revised Estimates सुधारित अंदाज	Budget Estimates अर्थसंकल्पीय अंदाज	Revised Estimates सुधारित अंदाज	Budget Estimates अर्थसंकल्पीय अंदाज	
		2008-09	2008-09	2009-10	2008-09	2008-09	2009-10	2008-09	2009-10	2008-09	2009-10	
0000000000	General Administration				286866	286866	537148					सामान्य प्रशासन
0010000000	Municipal Body											महापालिका निकाय
0010300000	Improvement Committee				6616	6616	7540					सुधार समिती
0020000000	Administration											प्रशासन
0020100000	Municipal Commissioner				4544	4544	6111			...	225	महानगरपालिका आयुक्त
0021100000	Legal				2006	2006	2324					विधी
0030000000	Finance, Accounts, Audit											वित्त, लेखा आणि लेखा परीक्षण
0030100000	Finance, Treasury & Accounts	997024	868139	1406400	9670	9670	11513					वित्त, कोषागार आणि लेखा
0060000000	Estate				163521	140073	213044	1175000	4016541	406000	406000	मालमत्ता
0070000000	Stores & Purchase											भांडार आणि खरेदी
0070100000	Central Stores				286	286	347					मध्यवर्ती भांडार
0080000000	Workshop											कार्यशाळा
0080100000	Mechanical and Electrical Services									1500	...	यांत्रिकी आणि विद्युत सेवा
1000000000	Planning & Regulations											नियोजन व विनियमन
1110000000	City & Town Planning											शहर आणि नगर रचना
1110200000	Architectural Services				58641	58641	67597					वास्तुशास्त्रविषयक सेवा
1110900000	Works Branch				9351	9351	11071					कार्यशाखा
1111000000	Housing Branch				20503	20503	27362					गृहनिर्माण शाखा
1120000000	Building Regulation											इमारत विनियमन
1120300000	Works related to Municipal Properties											महापालिका मालमत्तांशी संबंधित कामे
7760000000	Slum Improvements											गलिच्छ वस्ती सुधारणा
7760300000	Maintenance of Properties & Streets	130064	171302	159022	565084	500885	681365					मालमत्ता आणि रस्त्यांचे परिरक्षण
77603010000	Maintenance of Properties									893672	1671313	मालमत्तांचे परिरक्षण
	TOTAL	1127088	1039441	1565422	1127088	1039441	1565422	1175000	4016541	1301172	2077538	एकूण

MUNICIPAL CORPORATION OF GREATER MUMBAI
FUND -WISE FUNCTION-WISE BUDGET FOR THE FINANCIAL YEAR 2009 - 10
Fund Code : 22

बृहन्मुंबई महानगरपालिका
सन २००९-१० या वित्तीय वर्षाचा निधीनिहाय - कार्यनिहाय अर्थसंकल्प
निधी संकेतांक : २२

(Rs. in thousands रुपये हजारत)

Function Code कार्य संकेतांक	Function / Services	Revenue Income / महसुली उत्पन्न			Revenue Expenditure / महसुली खर्च			Capital Receipts भांडवली प्राप्ती		Capital Expenditure भांडवली खर्च		कार्य/ सेवा
		Budget	Revised	Budget	Budget	Revised	Budget	Revised	Budget	Revised	Budget	
		Estimates	Estimates	Estimates	Estimates	Estimates	Estimates	Estimates	Estimates	Estimates	Estimates	
		अर्थसंकल्पीय अंदाज	सुधारित अंदाज	अर्थसंकल्पीय अंदाज	अर्थसंकल्पीय अंदाज	सुधारित अंदाज	अर्थसंकल्पीय अंदाज	सुधारित अंदाज	अर्थसंकल्पीय अंदाज	सुधारित अंदाज	अर्थसंकल्पीय अंदाज	
		2008-09	2008-09	2009-10	2008-09	2008-09	2009-10	2008-09	2009-10	2008-09	2009-10	
00000000000							6000					
00300000000	Finance, Accounts, Audit											वित्त, लेखा आणि लेखा परीक्षण
00301000000	Finance, Treasury & Accounts	41863	42649	54662					वित्त, कोषागार आणि लेखा
00600000000	Estate							350			...	मालमत्ता
77600000000	Slum Improvements											गलिच्छ वस्ती सुधारणा
77603000000	Maintenance of Properties & Streets	10743	9957	9954	52606	52606	58616					मालमत्ता आणि रस्त्यांचे परिरक्षण
	TOTAL	52606	52606	64616	52606	52606	64616	350	एकूण

MUNICIPAL CORPORATION OF GREATER MUMBAI
FUND -WISE FUNCTION-WISE BUDGET FOR THE FINANCIAL YEAR 2009 - 10
Fund Code : 23

बृहसुंबई महानगरपालिका
सन २००९-१० या वित्तीय वर्षाचा निधीनिहाय - कार्यनिहाय अर्थसंकल्प
निधी संकेतांक : २३

(Rs. in thousands रुपये हजारात)

Function Code कार्य संकेतांक	Function / Services	Revenue Income / महसुली उत्पन्न			Revenue Expenditure / महसुली खर्च			Capital Receipts भांडवली प्राप्ती		Capital Expenditure भांडवली खर्च		कार्य/ सेवा
		Budget Estimates अर्थसंकल्पीय अंदाज	Revised Estimates सुधारित अंदाज	Budget Estimates अर्थसंकल्पीय अंदाज	Budget Estimates अर्थसंकल्पीय अंदाज	Revised Estimates सुधारित अंदाज	Budget Estimates अर्थसंकल्पीय अंदाज	Revised Estimates सुधारित अंदाज	Budget Estimates अर्थसंकल्पीय अंदाज	Revised Estimates सुधारित अंदाज	Budget Estimates अर्थसंकल्पीय अंदाज	
		2008-09	2008-09	2009-10	2008-09	2008-09	2009-10	2008-09	2009-10	2008-09	2009-10	
00000000000							30000					वित्त, लेखा आणि लेखा परीक्षण
00300000000	Finance, Accounts, Audit											
00301000000	Finance, Treasury & Accounts	1801964	1814114	1579504	520948	557348	319876	609515	1320900			वित्त, कोषागार आणि लेखा
77600000000	Slum Improvements	200045	173341	182572						300000	...	गलिच्छ वस्ती सुधारणा
77604000000	Maintenance of Slums				1481061	1430107	1412200			303600	1326100	गलिच्छ वस्त्यांचे परिरक्षण
	TOTAL	2002009	1987455	1762076	2002009	1987455	1762076	609515	1320900	603600	1326100	एकूण

MUNICIPAL CORPORATION OF GREATER MUMBAI
FUND - WISE FUNCTION-WISE BUDGET FOR THE FINANCIAL YEAR 2009 - 10
Fund Code : 30

बृहन्मुंबई महानगरपालिका
सन २००९-१० या वित्तीय वर्षाचा निधीनिहाय - कार्यनिहाय अर्थसंकल्प
निधी संकेतांक : ३०

(Rs. in thousands रुपये हजारात)

Function Code कार्य संकेतांक	Function / Services	Revenue Income / महसुली उत्पन्न			Revenue Expenditure / महसुली खर्च			Capital Receipts भांडवली प्राप्ती		Capital Expenditure भांडवली खर्च		कार्य/ सेवा	
		Budget Estimates	Revised Estimates	Budget Estimates	Budget Estimates	Revised Estimates	Budget Estimates	Revised Estimates	Budget Estimates	Revised Estimates	Budget Estimates		
		अर्थसंकल्पीय अंदाज	सुधारित अंदाज	अर्थसंकल्पीय अंदाज	अर्थसंकल्पीय अंदाज	सुधारित अंदाज	अर्थसंकल्पीय अंदाज	सुधारित अंदाज	अर्थसंकल्पीय अंदाज	सुधारित अंदाज	अर्थसंकल्पीय अंदाज		
			2008-09	2008-09	2009-10	2008-09	2008-09	2009-10	2008-09	2009-10	2008-09	2009-10	
0000000000	General Administration	278	278	349	1810230	1810230	3573357	सामान्य प्रशासन
0010000000	Municipal Body												महापालिका निकाय
0010400000	Education Committee	3229	3049	3731	300	350	...	शिक्षण समिती
0020000000	Administration												प्रशासन
0020100000	Municipal Commissioner	4295	4210	5056	225	225	...	महानगरपालिका आयुक्त
0030000000	Finance, Accounts, Audit												वित्त, लेखा आणि लेखा परीक्षण
0030100000	Finance, Treasury & Accounts	8033182	5512649	10155123	52769	65023	47030	933130	2157000	5400	5900	...	वित्त, कोषागार आणि लेखा
7710000000	Welfare of Women	500	166	1500	महिला कल्याण
8820000000	Education	997467	1003091	1167922	381494	278828	320467	409767	67011	...	शिक्षण
8820100000	Remedial Measures for Qualitative Improvements				...								गुणवत्तेमध्ये सुधारणा करण्याकरीता केलेल्या उपाययोजना
8820200000	Municipal Primary Schools	7327022	5688133	8454896	24475	46300	544574	2122558	...	महानगरपालिका प्राथमिक शाळा
88202010000	Supervision of Schools	180809	113746	194692	शाळांचे पर्यवेक्षण
88202060000	Libraries	8434	7154	11350	300	...	ग्रंथालये
88203000000	Private Primary Schools	120743	120743	...	1294802	1024802	1187919	खाजगी प्राथमिक शाळा
88204000000	Medical Inspection of School Children	78477	78127	94770	शालेय विद्यार्थ्यांची वैद्यकीय तपासणी
88205000000	Educational Activities				...								शैक्षणिक उपक्रम
88205010000	Teacher's College	15517	15202	16799	1560	3150	...	शिक्षक महाविद्यालय
88207000000	Extra Curricular Activities				...								अभ्यासक्रमाव्यतिरिक्त उपक्रम
88210000000	Medical Education												वैद्यकीय शिक्षण
88211000000	Operating Mumbai Public Schools	97058	73484	67910	मुंबई पब्लिक शाळांचे प्रचालन
90000000000	Revenues				...								महसूल
99100000000	Property Taxes	2177792	2845745	2988032	74826	320352	331949	मालमत्ता कर
99900000000	Other Taxes				...								इतर कर
99901000000	Theatre Tax				...								रंगभूमी कर
	TOTAL	11329462	9482506	14311426	11329462	9482506	14311426	957605	2203300	961826	2199494		एकूण

MUNICIPAL CORPORATION OF GREATER MUMBAI
FUND -WISE FUNCTION-WISE BUDGET FOR THE FINANCIAL YEAR 2009 - 10
Fund Code : 40

बृहन्मुंबई महानगरपालिका
सन २००९-१० या वित्तीय वर्षाचा निधीनिहाय - कार्यनिहाय अर्थसंकल्प
निधी संकेतांक : ४०

(Rs. in thousands रुपये हजारत)

Function Code कार्य संकेतांक	Function / Services	Revenue Income / महसुली उत्पन्न			Revenue Expenditure / महसुली खर्च			Capital Receipts भांडवली प्राप्ती		Capital Expenditure भांडवली खर्च		कार्य/ सेवा
		Budget Estimates अर्थसंकल्पीय अंदाज	Revised Estimates सुधारित अंदाज	Budget Estimates अर्थसंकल्पीय अंदाज	Budget Estimates अर्थसंकल्पीय अंदाज	Revised Estimates सुधारित अंदाज	Budget Estimates अर्थसंकल्पीय अंदाज	Revised Estimates सुधारित अंदाज	Budget Estimates अर्थसंकल्पीय अंदाज	Revised Estimates सुधारित अंदाज	Budget Estimates अर्थसंकल्पीय अंदाज	
		2008-09	2008-09	2009-10	2008-09	2008-09	2009-10	2008-09	2009-10	2008-09	2009-10	
0000000000	General Administration											सामान्य प्रशासन
0020000000	Administration											प्रशासन
0020100000	Municipal Commissioner				11927	15998	18851			150	590	महानगरपालिका आयुक्त
0020500000	Security				305095	357236	347151			1040	9490	सुरक्षा
0030000000	Finance, Accounts, Audit											वित्त, लेखा आणि लेखा परिक्षण
0030100000	Finance, Treasury & Accounts	4948300	5956400	7672400	11067699	10972336	10722425	16821385	30069578	110	1240	वित्त, कोषागार आणि लेखा
0030200000	Statutory Audit				48671	59986	63108					वैधानिक लेखा परीक्षा
5000000000	Civic Amenities											नागरी सुखसोई
5510000000	Water Supply											पाणी पुरवठा
5510100000	Administration				1608838	1700253	2214093			24055	54280	प्रशासन
5510200000	Distribution				821320	963608	1554757					वितरण
5510300000	Construction				296156	357447	414189			11928535	17156645	बांधकाम
5510400000	Meter Workshop				81808	21896	23615					मीटर कार्यशाळा
5510500000	Maintenance				4423244	4981158	6151040			1744087	6034505	परिरक्षण
5510600000	Planning & Designing				35757	47491	55398			3900	273281	नियोजन आणि संकल्पांचे
5510700000	Revenue Collection	11306402	11424013	11853693	64534	69807	77335					महसूल संकलन
5520000000	Sewerage											मलनिःसारण
5520100000	Administration				1888924	2052837	2047066			53485	25536	प्रशासन
5520500000	Maintenance				1212846	1463492	1612508			410350	607911	परिरक्षण
5520600000	Purification & Revenue				426660	437476	489045			9885	154124	शुध्दीकरण आणि महसूल
5520700000	Drainage & Workshop				327250	318003	350604			13765	69520	मलनिःसारण कार्यशाळा
5520800000	Construction				123912	142680	166943			2103928	4905810	बांधकाम
5520900000	Planning and Design				20522	28610	32106					नियोजन आणि संकल्पांचे
5521000000	Revenue Collection	6888495	7020870	7277270	...							महसूल संकलन
7780000000	Urban Poverty Alleviation									495475	722017	शहरी दारिद्र्य निर्मूलन
8830000000	Transport				378034	410969	463129			22510	45480	परिवहन
	Charge to Construction									बांधकाम आकार
	TOTAL	23143197	24401283	26803363	23143197	24401283	26803363	16821385	30069578	16811275	30060429	

MUNICIPAL CORPORATION OF GREATER MUMBAI
FUND - WISE FUNCTION-WISE BUDGET FOR THE FINANCIAL YEAR 2009 - 10
Fund Code : 50

बृहन्मुंबई महानगरपालिका
सन २००९-१० या वित्तीय वर्षाचा निधीनिहाय - कार्यनिहाय अर्थसंकल्प
निधी संकेतांक : ५०

(Rs. in thousands रुपये हजारत)

Function Code कार्य संकेतांक	Function / Services	Revenue Income / महसुली उत्पन्न			Revenue Expenditure / महसुली खर्च			Capital Receipts भांडवली प्राप्ती		Capital Expenditure भांडवली खर्च		कार्य/ सेवा
		Budget Estimates अर्थसंकल्पीय अंदाज	Revised Estimates सुधारित अंदाज	Budget Estimates अर्थसंकल्पीय अंदाज	Budget Estimates अर्थसंकल्पीय अंदाज	Revised Estimates सुधारित अंदाज	Budget Estimates अर्थसंकल्पीय अंदाज	Revised Estimates सुधारित अंदाज	Budget Estimates अर्थसंकल्पीय अंदाज	Revised Estimates सुधारित अंदाज	Budget Estimates अर्थसंकल्पीय अंदाज	
		2008-09	2008-09	2009-10	2008-09	2008-09	2009-10	2008-09	2009-10	2008-09	2009-10	
0000000000	General Administration											सामान्य प्रशासन
0010000000	Municipal Body											महापालिका निकाय
0011000000	Tree Authority				1928	1928	2329					वृक्ष प्राधिकरण
0020000000	Administration											प्रशासन
0020100000	Municipal Commissioner				508	508	801					महानगरपालिका आयुक्त
0020500000	Security				1368	1368	2078					सुरक्षा
0021100000	Legal				183	183	234					विधी
0030000000	Finance, Accounts, Audit											वित्त, लेखा आणि लेखा परीक्षण
0030100000	Finance, Treasury & Accounts				789	789	1042					वित्त, कोषागार आणि लेखा
0030200000	Statutory Audit				465	465	554					वैधानिक लेखा परीक्षा
6640000000	Urban Forestry	66993	104883	109946						18000	47500	नागरी वनसंवर्धन
6640100000	Regulation of felling trees				18571	18571	24843					वृक्षांचे पतनापासून विनियमन
6640200000	Maintenance of existing trees				148596	148596	425926					विद्यमान वृक्षांचे परिरक्षण
6640300000	Plantation of new trees				16787	16787	11459					नवीन वृक्षांची लागवड
6640400000	Development of Nurseries				23587	23587	42605					रोपवाटीकांचा विकास
6640500000	Publicity and horticultural show				4800	4800	29500					प्रसिध्दी व उद्यान विद्याविषयक प्रदर्शन
6640600000	Census of existing trees				7500	7500	12500					विद्यमान वृक्षांची गणना
6640700000	Plantation of trees at various dumping grounds				5940	5940	5870					विविध भरावभूमीवर वृक्षांची लागवड
9000000000	Revenues											महसूल
9910000000	Property Taxes	86641	124190	130000	1733	1733	2600					मालमत्ता कर
	TOTAL	153634	229073	239946	232755	232755	562341	18000	47500	एकूण

MUNICIPAL CORPORATION OF GREATER MUMBAI
FUND -WISE FUNCTION-WISE BUDGET FOR THE FINANCIAL YEAR 2009 - 10
Fund Code : 60

बृह-मुंबई महानगरपालिका
सन २००९-१० या वित्तीय वर्षाचा निधीनिहाय - कार्यनिहाय अर्थसंकल्प
निधी संकेतांक : ६०

(Rs. in thousands रुपये हजारात)

Function Code कार्य संकेतांक	Function / Services	Revenue Income / महसुली उत्पन्न			Revenue Expenditure / महसुली खर्च			Capital Receipts भांडवली प्राप्ती		Capital Expenditure भांडवली खर्च		कार्य/ सेवा
		Budget	Revised	Budget	Budget	Revised	Budget	Revised	Budget	Revised	Budget	
		Estimates	Estimates	Estimates	Estimates	Estimates	Estimates	Estimates	Estimates	Estimates	Estimates	
		अर्थसंकल्पीय अंदाज	सुधारित अंदाज	अर्थसंकल्पीय अंदाज	अर्थसंकल्पीय अंदाज	सुधारित अंदाज	अर्थसंकल्पीय अंदाज	सुधारित अंदाज	अर्थसंकल्पीय अंदाज	सुधारित अंदाज	अर्थसंकल्पीय अंदाज	
		2008-09	2008-09	2009-10	2008-09	2008-09	2009-10	2008-09	2009-10	2008-09	2009-10	
0000000000	General Administration	51959	51959	60053	33165	33165	34840	सामान्य प्रशासन
0030000000	Finance, Accounts, Audit											वित्त, लेखा आणि लेखा परीक्षण
0030100000	Finance, Treasury & Accounts				18794	18794	25213	वित्त, कोषागार आणि लेखा
	TOTAL	51959	51959	60053	51959	51959	60053	एकूण

MUNICIPAL CORPORATION OF GREATER MUMBAI
FUND -WISE FUNCTION-WISE BUDGET FOR THE FINANCIAL YEAR 2009 - 10
Fund Code : 70

बृहन्मुंबई महानगरपालिका
सन २००९-१० या वित्तीय वर्षाचा निधीनिहाय - कार्यनिहाय अर्थसंकल्प
निधी संकेतांक : ७०

(Rs. in thousands रुपये हजारत)

Function Code कार्य संकेतांक	Function / Services	Revenue Income / महसुली उत्पन्न			Revenue Expenditure / महसुली खर्च			Capital Receipts भांडवली प्राप्ती		Capital Expenditure भांडवली खर्च		कार्य/ सेवा
		Budget Estimates अर्थसंकल्पीय अंदाज	Revised Estimates सुधारित अंदाज	Budget Estimates अर्थसंकल्पीय अंदाज	Budget Estimates अर्थसंकल्पीय अंदाज	Revised Estimates सुधारित अंदाज	Budget Estimates अर्थसंकल्पीय अंदाज	Revised Estimates सुधारित अंदाज	Budget Estimates अर्थसंकल्पीय अंदाज	Revised Estimates सुधारित अंदाज	Budget Estimates अर्थसंकल्पीय अंदाज	
		2008-09	2008-09	2009-10	2008-09	2008-09	2009-10	2008-09	2009-10	2008-09	2009-10	
0000000000	General Administration	9491013	9491013	14814614	9462968	9462968	14779450					सामान्य प्रशासन
0030000000	Finance, Accounts, Audit											वित्त, लेखा आणि लेखा परीक्षण
0030100000	Finance, Treasury & Accounts				28045	28045	35164					वित्त, कोषागार आणि लेखा
8820000000	Education											शिक्षण
8820900000	Secondary Education	270000	270000	360000	270000	270000	360000					माध्यमिक शिक्षण
	TOTAL	9761013	9761013	15174614	9761013	9761013	15174614	एकूण

MUNICIPAL CORPORATION OF GREATER MUMBAI
DEPARTMENT-WISE BUDGET SUMMARY FOR THE FINANCIAL YEAR 2009 - 10

बृहन्मुंबई महानगरपालिका
सन २००९-१० या वित्तीय वर्षाचा खातेनिहाय अर्थसंकल्पीय गोषवारा

(Rs. in thousands रुपये हजारात)

Dept. Code खाते संकेतांक	Department	Revenue Income महसुली उत्पन्न			Revenue Expenditure महसुली खर्च			Capital Receipts भांडवली प्राप्ती		Capital Expenditure भांडवली खर्च		खाते
		Budget Estimates अर्थसंकल्पीय अंदाज	Revised Estimates सुधारित अंदाज	Budget Estimates अर्थसंकल्पीय अंदाज	Budget Estimates अर्थसंकल्पीय अंदाज	Revised Estimates सुधारित अंदाज	Budget Estimates अर्थसंकल्पीय अंदाज	Revised Estimates सुधारित अंदाज	Budget Estimates अर्थसंकल्पीय अंदाज	Revised Estimates सुधारित अंदाज	Budget Estimates अर्थसंकल्पीय अंदाज	
		2008-09	2008-09	2009-10	2008-09	2008-09	2009-10	2008-09	2009-10	2008-09	2009-10	
10	Municipal Secretary Department	587	507	585	172578	172398	191840			7180	7280	महानगरपालिका चिटणीस खाते
11	Municipal Chief Auditor's Department	26347	44506	50614	273066	234894	321177			840	1170	महानगरपालिका मुख्य लेखा परीक्षक खाते
12	Municipal Commissioner's Office	1302597	318538	128921	1478720	1425820	6096814			4633854	5141818	महानगरपालिका आयुक्तांचे कार्यालय
13	Chief Accountant's Department (Finance/ Treasury/ WSSD)	30636169	28497470	40221378	58155617	71404432	58089655	47636712	85988229	8610	10440	प्रमुख लेखापालांचे खाते (वित्त/ कोषागार/ पा.पु.म.नि.)
14	Labour Department	71460	71460	77595			...	17	कामगार खाते
15	Public Relations Department	705	740	697	148884	146884	160832			जन संपर्क खाते
16	Mumbai Municipal Security Force Department	1619	2894	7782	1199966	1014267	1358824			31185	171182	मुंबई महानगरपालिका सुरक्षा दल खाते
17	Civic Training Institute and Research Centre	2980	3099	16211	27831	27831	33028			2110	140100	नागरी प्रशिक्षण आणि सशोधन केंद्र
18	Information Technology Department	577	22245	38254	627830	567830	627729			1455000	2033286	माहिती तंत्रज्ञान कक्ष
19	Enquiry Department	84	73	78	33852	33852	39705			...	355	चौकशी खाते
21	Disaster Management Cell	350	2482	64154	94179	94179	101638			40100	903924	आपत्कालीन व्यवस्थापन कक्ष
24	Assessor and Collector Department	57087294	57284925	58744785	2271145	3200533	4215501			121880	1291840	कर निर्धारक व संकलक खाते
25	Central Procurement Authority	3104	5233	7272	36432	36432	44787			2000	21416	मध्यवर्ती खरेदी प्राधिकरण
27	Legal Department	35085	40174	40177	146723	146723	160070			570	650	विधी खाते
28	Election Department	14226	10988	15732	35439	25439	37275			...	25	निवडणूक खाते
29	Museums Department	5242	5242	8778			100	100000	संग्रहालय खाते
30	Education Department	2835205	1875360	3360803	10645879	8420756	11783910	838575	1751300	1021739	2225449	शिक्षण खाते
31	Solid Waste Management Department	1050466	1144240	1274103	9524487	7804024	10191543			1764856	3672098	घन कचरा व्यवस्थापन खाते
32	Transport Department	7854	10597	12718	2707969	2255653	2866446			128910	213240	परिवहन खाते
33	Storm Water Drains Department	53472	685765	1063406	2716988	2173319	2480973			10171541	12836806	पर्जन्य जलवाहिन्या खाते
34	Mechanical & Electrical Department	2219	16067	63741	514118	488610	603189			245676	1025052	यांत्रिकी आणि विद्युत खाते
35	City Engineer's Department	630681	418530	472443	3141946	2857400	3431699			1756695	5135162	नगर अभियंता खाते

(Rs. in thousands रुपये हजारात)

Dept. Code खाते संकेतांक	Department	Revenue Income महसुली उत्पन्न			Revenue Expenditure महसुली खर्च			Capital Receipts भांडवली प्राप्ती		Capital Expenditure भांडवली खर्च		खाते
		Budget Estimates अर्थसंकल्पीय अंदाज	Revised Estimates सुधारित अंदाज	Budget Estimates अर्थसंकल्पीय अंदाज	Budget Estimates अर्थसंकल्पीय अंदाज	Revised Estimates सुधारित अंदाज	Budget Estimates अर्थसंकल्पीय अंदाज	Revised Estimates सुधारित अंदाज	Budget Estimates अर्थसंकल्पीय अंदाज	Revised Estimates सुधारित अंदाज	Budget Estimates अर्थसंकल्पीय अंदाज	
		2008-09	2008-09	2009-10	2008-09	2008-09	2009-10	2008-09	2009-10	2008-09	2009-10	
36	Estate Department	172567	176143	176872	552251	527803	648861	1175350	4016541	437000	446000	मालमत्ता खाते
37	Development Plan Department	8478766	12265872	9250000	175773	173773	208956			544599	3296659	विकास नियोजन खाते
38	Fire Brigade Department	230157	146930	276981	987340	798665	1081954			656918	1713622	अग्निशमन दल खाते
39	License Department	620050	750028	1000060	254313	199127	303355			500	1300	अनुज्ञापन खाते
40	Shops & Establishment Department	160050	165115	175905	74410	74410	85894			दुकाने आणि आस्थापना खाते
41	Garden Department	83779	209248	266852	813228	730132	1319461			1471077	1993132	उद्यान खाते
42	Markets Department	211760	137485	170367	450107	409659	589066			97280	486521	बाजार खाते
43	Deonair Abattoir Department	217749	152271	232955	284363	243470	350612			39071	150503	देवनार पशुवधगृह खाते
44	Roads & Traffic Department	1512032	2098264	2256934	4786565	4017582	4851138			10480145	10609091	रस्ते आणि वाहतूक खाते
45	Bridges Department	852	91711	158823	39786	39786	46930			1272516	2302739	पूल खाते
46	Printing Press Department	8397	6907	10642	312309	176880	328805			108415	200000	महानगरपालिका मुद्रणालय
47	Health Department	350047	469986	566105	3358756	2958178	4008481			501825	612283	आरोग्य खाते
49	Water Operation Department	11306402	11424013	11853693	7228796	8003455	10327520			5997652	10293199	जल प्रचालन खाते
50	Water Supply Project Department	...			102861	138205	162907			8003425	13230512	पाणी पुरवठा प्रकल्प खाते
51	Sewerage Operation Department	6888495	7020870	7277270	3851188	4259098	4484988			1105955	1931937	मलनिःसारण प्रचालन खाते
52	Sewerage Project Department	...			110617	143290	160409			1307272	2417441	मलनिःसारण प्रकल्प खाते
53	Mumbai Sewerage Disposal Project	...			38309	40710	52875			673161	2130540	मुंबई मलनिःसारण प्रकल्प
61	King Edward Memorial Hospital	120047	141642	147024	1448576	1222145	1686975			594532	422094	राजे एडवर्ड स्मारक रुग्णालय
62	Lokmanya Tilak Municipal General Hospital	65048	50179	70475	1141200	953082	1312597			237464	490646	लोकमान्य टिळक म.न.पा.सर्वसाधारण रुग्णालय
63	Bai Yamunabai L. Nair Charitable Hospital	50046	51324	71124	922507	792553	1047477			310090	350465	बा.य.ल.नायर धर्मादाय रुग्णालय
64	Mumbai Municipal Corporation - Dr. Bhajekar Hospital	5050	5050	200			...	10000	मुंबई म.न.पा.डॉ. भाजेकर रुग्णालय
65	Seth AJB Municipal Ear, Nose & Throat Hospital	2549	2501	3406	43110	43110	52860			5000	28750	सेठ ए.जे.बी. महानगरपालिका कान, नाक आणि घसा रुग्णालय

(Rs. in thousands रुपये हजारात)

Dept. Code खाते संकेतांक	Department	Revenue Income महसुली उत्पन्न			Revenue Expenditure महसुली खर्च			Capital Receipts भांडवली प्राप्ती		Capital Expenditure भांडवली खर्च		खाते
		Budget Estimates अर्थसंकल्पीय अंदाज	Revised Estimates सुधारित अंदाज	Budget Estimates अर्थसंकल्पीय अंदाज	Budget Estimates अर्थसंकल्पीय अंदाज	Revised Estimates सुधारित अंदाज	Budget Estimates अर्थसंकल्पीय अंदाज	Revised Estimates सुधारित अंदाज	Budget Estimates अर्थसंकल्पीय अंदाज	Revised Estimates सुधारित अंदाज	Budget Estimates अर्थसंकल्पीय अंदाज	
		2008-09	2008-09	2009-10	2008-09	2008-09	2009-10	2008-09	2009-10	2008-09	2009-10	
66	Municipal Eye Hospital	1367	2071	1571	20205	20205	25088			12150	25358	महानगरपालिका नेत्र रुग्णालय
67	K.B. Bhabha Hospital, Kurla	3520	7170	5355	126179	103872	147281			75234	28354	के.बी.भाभा रुग्णालय, कुर्ला
68	K.B. Bhabha Hospital, Bandra	10047	16401	11877	225315	189683	270204			33439	37396	के.बी.भाभा रुग्णालय, वंद्रे
69	Seth V.C.Gandhi & M.A. Vora Mun. Gen. Hospital, Rajawadi, Ghatkopar	14047	15579	19965	269334	227983	325451			79550	89700	सेठ व्ही.सी.गांधी अणि एम.ए.वोरा म.न.पा. सर्वसाधारण रुग्णालय, राजावाडी, घाटकोपर
70	Shri Harilal Bhagwati Municipal General Hospital, Borivali	10047	11312	13249	217001	183444	276735			77587	107180	श्री. हरिलाल भगवती म.न.पा.सर्वसाधारण रुग्णालय, बोरीवली
71	Smt. M. T. Agarwal Municipal General Hospital - Mulund West	3548	8405	7262	124761	102292	147859			46800	31925	श्रीमती.एम.टी.अगरवाल.म.न.पा.सर्वसाधारण रुग्णालय, मुलुंड (पश्चिम)
72	Dr. R.N. Cooper Municipal General Hospital, Juhu, Vile Parle (W)	7143	9303	14903	274912	230415	341671			58872	150100	डॉ. आर.एन.कूपर म.न.पा.सर्वसाधारण रुग्णालय, जुहू - विलेपार्ले (पश्चिम)
73	Smt. Diwalibai Mohanlal Mehta Municipal Gen. Hospital, Chembur	1191	1202	1262	42664	42664	50298			1550	3050	श्रीमती. दिवालीबाई मोहनलाल मेहता म.न.पा.सर्वसाधारण रुग्णालय, चेंबूर
74	V.N. Desai Municipal General Hospital, Santacruz	4264	5183	9125	145855	121710	171448			65400	41183	व्ही.एन.देसाई म.न.पा.सर्वसाधारण रुग्णालय, सांताक्रुझ
75	M.W.Desai Municipal General Hospital, Malad East	1549	1876	2419	64453	64453	77426			13301	19900	म.वा.देसाई म.न.पा.सर्वसाधारण रुग्णालय, मालाड (पूर्व)
76	Swatantryaveer VD Savarkar Municipal General Hospital - Mulund (E)	994	1092	1507	64950	64950	78748			8500	16400	स्वातंत्रवीर वि.दा.सावरकर म.न.पा.सर्वसाधारण रुग्णालय, मुलुंड (पूर्व)
77	Sant Muktabai Mun. General Hospital, Barve Nagar, Ghatkopar (West)	1650	1935	2411	52813	52813	65874			10100	19100	संत मुक्ताबाई म.न.पा.सर्वसाधारण रुग्णालय, बर्वे नगर, घाटकोपर (पश्चिम)
78	S K Patil Municipal General Hospital - Malad (E)	647	1112	887	20554	20554	26754			11037	9500	स.का.पाटील म.न.पा.सर्वसाधारण रुग्णालय, मालाड (पूर्व)
79	Centenary Municipal General Hospital, Kandivali	1260	14159	22776	54286	54286	69511			236138	375590	म.न.पा. शताब्दी सर्वसाधारण रुग्णालय,कांदिवली
80	Centenary Municipal General Hospital, Govandi	4026	5291	7169	90521	90521	108081			25493	49900	म.न.पा. शताब्दी सर्वसाधारण रुग्णालय,गोवंडी

(Rs. in thousands रुपये हजारात)

Dept. Code खाते संकेतांक	Department	Revenue Income महसुली उत्पन्न			Revenue Expenditure महसुली खर्च			Capital Receipts भांडवली प्राप्ती		Capital Expenditure भांडवली खर्च		खाते
		Budget Estimates अर्थसंकल्पीय अंदाज	Revised Estimates सुधारित अंदाज	Budget Estimates अर्थसंकल्पीय अंदाज	Budget Estimates अर्थसंकल्पीय अंदाज	Revised Estimates सुधारित अंदाज	Budget Estimates अर्थसंकल्पीय अंदाज	Revised Estimates सुधारित अंदाज	Budget Estimates अर्थसंकल्पीय अंदाज	Revised Estimates सुधारित अंदाज	Budget Estimates अर्थसंकल्पीय अंदाज	
		2008-09	2008-09	2009-10	2008-09	2008-09	2009-10	2008-09	2009-10	2008-09	2009-10	
81	Krantiveer Mahatma Jyotiba Phule Mun. Gen. Hospital, Kannamwar Nagar, Vikhroli (E)	1349	1508	3121	53260	53260	64301			15831	35495	क्रांतीवीर महात्मा ज्योतिबा फुले म.न.पा.सर्वसाधारण रुग्णालय, कन्नमवार नगर, विक्रोळी (पूर्व)
82	Municipal General Hospital, New Siddhartha Nagar, Goregaon (W)	1854	1873	2444	42833	42833	58416			35424	14400	म.न.पा.सर्वसाधारण रुग्णालय, न्यु सिध्दार्थ नगर, गोरेगाव (पश्चिम)
83	Kasturba Hospital	2729	4342	8933	205253	173574	252969			18054	138005	कस्तुरबा रुग्णालय
84	GTB Hospital	615	3831	5842	294819	243034	351609			51313	104402	क्षयरोग रुग्णालय समूह
85	Acworth Leprosy Hospital	...	373	311	18687	18687	20866			6670	5250	अँक्वर्थ कुष्ठरोग रुग्णालय
86	Gordhandas Sundardas Medical College	40050	56236	63253	316573	257132	375981			182623	314763	गोर्धनदास सुंदरदास वैद्यकीय महाविद्यालय
87	Topiwalla National Medical College	26571	27537	28479	244950	199204	288315			5116	7136	टोपीवाला राष्ट्रीय वैद्यकीय महाविद्यालय
88	Nair Hospital Dental College	12542	13652	20569	100654	100654	118487			52284	176774	नायर रुग्णालय दंत महाविद्यालय
89	Lokmanya Tilak Medical College	27469	27220	29918	343881	277865	402228			5800	10100	लोकमान्य टिळक वैद्यकीय महाविद्यालय
	Charge to Construction (Budget G)	बांधकाम आकार
	Total :	124348893	125983585	139833950	124426479	131494229	140150930	49650637	91756070	56365009	89859705	एकूण

Account Code लेखा संकेतांक	Description	Actual प्रत्यक्ष आकडे ★	Budget Estimates अर्थसंकल्पीय अंदाज	Revised Estimates सुधारित अंदाज	Budget Estimates अर्थसंकल्पीय अंदाज	तपशील
		2007-08	2008-09		2009-10	
	<u>Revenue Income</u>					<u>महसुली उत्पन्न</u>
110000000	Tax Revenue	62609549	65601341	65892970	67260545	करांपासून महसूल
120000000	Assign Revenues & Compensation	16340	214343	139864	233562	ठरवून दिलेला महसूल आणि नुकसान भरपाई
130000000	Rental Income from Municipal Properties	645874	658489	416207	510242	महानगरपालिका मालमत्तांचे भाड्यापासूनचे उत्पन्न
140000000	Fees and User Charges	20751529	21542868	25204059	22971140	शुल्के आणि उपयोगकर्ता आकार
150000000	Sale & Hire Charges	139342	60091	51157	56798	विक्री आणि भाडे आकार
160000000	Revenue Grants, Contributions & Subsidies	1090273	3098693	2175929	3641537	महसुली अनुदाने, अंशदाने आणि अर्थसहाय्य
170000000	Income From Investments	-3640749	4993726	4579276	4215621	गुंतवणुकीपासून उत्पन्न
171000000	Interest Earned	76319	2138254	4381814	4861812	अर्जित व्याज
180000000	Other Income	19883086	26041088	23142309	36082693	इतर उत्पन्न
	<u>Total Revenue Income (A)</u>	101571563	124348893	125983585	139833950	<u>एकूण महसुली उत्पन्न (अ)</u>
	<u>Revenue Expenditure</u>					<u>महसुली खर्च</u>
210000000	Establishment Expenses	31270628	42435563	38111873	59548792	आस्थापना खर्च
220000000	Administrative Expenses	1333513	4190423	3942732	5077072	प्रशासकीय खर्च
230000000	Operations & Maintenance	15106249	21410949	18969703	23077080	प्रचालन आणि परिरक्षण

(Rs. in thousands रुपये हजारात)

Account Code लेखा संकेतांक	Description	Actual प्रत्यक्ष आकडे ★	Budget Estimates अर्थसंकल्पीय अंदाज	Revised Estimates सुधारित अंदाज	Budget Estimates अर्थसंकल्पीय अंदाज	तपशील
		2007-08	2008-09		2009-10	
240000000	Interest and Finance Charges	3724220	2819299	2769699	2156248	व्याज आणि वित्त आकार
250000000	Programme Expenses	506890	1017513	721438	1074058	कार्यक्रम खर्च
260000000	Revenue Grants, Contributions and Subsidies	28115903	27091562	31355251	35606323	महसुली अनुदाने, अंशदाने आणि अर्थसंहय्य
270000000	Provisions and Write-off	1509492	1440100	1505900	2785300	तरतुदी व निर्लेखन
271000000	Miscellaneous Expenses	संकीर्ण खर्च
272000000	Depreciation	1235902	घसारा
280000000	Prior Period Expenses	64239	241994	1571006	2476820	पूर्व कालावधीचा खर्च
290000000	Transfer to Reserve Fund	20389539	23088580	31816574	7614036	राखीव निधीकडे स्थानांतरण
290000105	Repayment of Loan	675873	690496	730053	735201	कर्जाची परतफेड
	Charged to Construction	-1114748	बांधकामाप्रती आकार
	Total Revenue Expenditure (B)	102817700	124426479	131494229	140150930	एकूण महसुली खर्च (ब)
	Revenue Surplus/ (Deficit) (A-B)	-1246137	-77586	-5510644	-316980	महसुली वर्ताळा/ (तूट) (अ - ब)
	Capital Receipts Budget Estimates	23985960	85593379	49650637	91756070	भांडवली प्राप्ती अर्थसंकल्पीय अंदाज
	Capital Expenditure Budget Estimates	19801196	86191008	56365009	89859705	भांडवली खर्च अर्थसंकल्पीय अंदाज
	Capital Surplus/ (Deficit)	4184764	-597629	-6714372	1896365	भांडवली वर्ताळा/ (तूट)

★ Subject to reconciliation / ताळमेळ घालण्यासापेक्ष.

Account Code लेखा संकेतांक	Description	Actual प्रत्यक्ष आकडे ★	Budget Estimates अर्थसंकल्पीय अंदाज	Revised Estimates सुधारित अंदाज	Budget Estimates अर्थसंकल्पीय अंदाज	तपशील
		2007-08	2008-09		2009-10	
	<u>Revenue Income</u>					महसुली उत्पन्न
110000000	Tax Revenue	49146178	53843703	53429227	53963025	करांपासून महसूल
120000000	Assign Revenues & Compensation	3764	214343	127996	221087	ठरवून दिलेला महसूल आणि नुकसान भरपाई
130000000	Rental Income from Municipal Properties	235069	324577	210128	297399	महानगरपालिका मालमत्तांचे भाड्यापासूनचे उत्पन्न
140000000	Fees and User Charges	10771231	12246337	15627492	13301972	शुल्के आणि उपयोगकर्ता आकार
150000000	Sale & Hire Charges	111874	43893	41043	46831	विक्री आणि भाडे आकार
160000000	Revenue Grants, Contributions & Subsidies	346572	1624279	636608	2011514	महसुली अनुदाने, अंशदाने आणि अर्थसहाय्य
170000000	Income From Investments	-3969287	4941140	4497838	4134687	गुंतवणुकीपासून उत्पन्न
171000000	Interest Earned	57672	138075	155785	143778	अर्जित व्याज
180000000	Other Income	3661552	2558074	3271406	4559800	इतर उत्पन्न
	<u>Total Revenue Income (A)</u>	60364625	75934421	77997523	78680093	एकूण महसुली उत्पन्न (अ)
	<u>Revenue Expenditure</u>					महसुली खर्च
210000000	Establishment Expenses	10354252	15987012	13211147	22441106	आस्थापना खर्च
220000000	Administrative Expenses	527291	2130304	2048804	2291232	प्रशासकीय खर्च
230000000	Operations & Maintenance	8147776	10601196	8406696	10316427	प्रचालन आणि परिरक्षण

Fund Code : 11

निधी संकेतांक : ११

(Rs. in thousands रुपये हजारात)

Account Code लेखा संकेतांक	Description	Actual प्रत्यक्ष आकडे ★	Budget Estimates अर्थसंकल्पीय अंदाज	Revised Estimates सुधारित अंदाज	Budget Estimates अर्थसंकल्पीय अंदाज	तपशील
		2007-08	2008-09		2009-10	
240000000	Interest and Finance Charges	2085360	1421756	1371756	922138	व्याज आणि वित्त आकार
250000000	Programme Expenses	458110	696568	522568	844322	कार्यक्रम खर्च
260000000	Revenue Grants, Contributions and Subsidies	23661642	21949679	26490560	27753281	महसुली अनुदाने, अंशदाने आणि अर्थसंहय्य
270000000	Provisions and Write-off	660316	980605	तरतुदी व निर्लेखन
271000000	Miscellaneous Expenses	संकीर्ण खर्च
272000000	Depreciation	घसारा
280000000	Prior Period Expenses	64239	201680	1258391	1832746	पूर्व कालावधीचा खर्च
290000000	Transfer to Reserve Fund	9950903	13351589	22212389	180384	राखीव निधीकडे स्थानांतरण
	Total Revenue Expenditure (B)	55909889	66339784	75522311	67562241	एकूण महसुली खर्च (ब)
	Revenue Surplus/ (Deficit) (A-B)	4454736	9594637	2475212	11117852	महसुली वर्ताळा/ (तूट) (अ - ब)
	Capital Receipts Budget Estimates	15365736	52561778	30086782	54145751	भांडवली प्राप्ती अर्थसंकल्पीय अंदाज
	Capital Expenditure Budget Estimates	12218539	47653657	33732848	49682294	भांडवली खर्च अर्थसंकल्पीय अंदाज
	Capital Surplus/ (Deficit)	3147197	4908121	-3646066	4463457	भांडवली वर्ताळा/ (तूट)

★ Subject to reconciliation / ताळमेळ घालण्यासापेक्ष.

Account Code लेखा संकेतांक	Description	Actual प्रत्यक्ष आकडे ★	Budget Estimates अर्थसंकल्पीय अंदाज	Revised Estimates सुधारित अंदाज	Budget Estimates अर्थसंकल्पीय अंदाज	तपशील
		2007-08	2008-09		2009-10	
	<u>Revenue Income</u>					महसुली उत्पन्न
110000000	Tax Revenue	710	800	1400	1000	करांपासून महसूल
120000000	Assign Revenues & Compensation		...			ठरवून दिलेला महसूल आणि नुकसान भरपाई
130000000	Rental Income from Municipal Properties	5763	10703	6993	8520	महानगरपालिका मालमत्तांचे भाड्यापासूनचे उत्पन्न
140000000	Fees and User Charges	628951	593990	603249	695927	शुल्के आणि उपयोगकर्ता आकार
150000000	Sale & Hire Charges	2732	12577	6293	6096	विक्री आणि भाडे आकार
160000000	Revenue Grants, Contributions & Subsidies	86259	116000	209500	256247	महसुली अनुदाने, अंशदाने आणि अर्थसहाय्य
170000000	Income From Investments	5	5	गुंतवणुकीपासून उत्पन्न
171000000	Interest Earned	7	179	229	234	अर्जित व्याज
180000000	Other Income	169284	59250	153062	204317	इतर उत्पन्न
	<u>Total Revenue Income (A)</u>	893711	793504	980726	1172341	एकूण महसुली उत्पन्न (अ)
	<u>Revenue Expenditure</u>					महसुली खर्च
210000000	Establishment Expenses	4918069	7462941	6187235	8873545	आस्थापना खर्च
220000000	Administrative Expenses	192920	391144	383144	471872	प्रशासकीय खर्च
230000000	Operations & Maintenance	1031422	2051761	1931761	2445531	प्रचालन आणि परिरक्षण

Fund Code : 12

निधी संकेतांक : १२

(Rs. in thousands रुपये हजारात)

Account Code लेखा संकेतांक	Description	Actual प्रत्यक्ष आकडे ★	Budget Estimates अर्थसंकल्पीय अंदाज	Revised Estimates सुधारित अंदाज	Budget Estimates अर्थसंकल्पीय अंदाज	तपशील
		2007-08	2008-09		2009-10	
240000000	Interest and Finance Charges	377089	179447	179447	116844	व्याज आणि वित्त आकार
250000000	Programme Expenses	37660	107648	87648	152400	कार्यक्रम खर्च
260000000	Revenue Grants, Contributions and Subsidies	180877	189965	189965	220612	महसुली अनुदाने, अंशदाने आणि अर्थसहाय्य
270000000	Provisions and Write-off	तरतुदी व निर्लेखन
271000000	Miscellaneous Expenses	संकीर्ण खर्च
272000000	Depreciation	घसारा
280000000	Prior Period Expenses	पूर्व कालावधीचा खर्च
290000000	Transfer to Reserve Fund	3428	3700	3700	3974	राखीव निधीकडे स्थानांतरण
	Total Revenue Expenditure (B)	6741465	10386606	8962900	12284778	एकूण महसुली खर्च (ब)
	Revenue Surplus/ (Deficit) (A-B)	-5847754	-9593102	-7982174	-11112437	महसुली वर्ताळा/ (तूट) (अ - ब)
	Capital Receipts Budget Estimates	भांडवली प्राप्ती अर्थसंकल्पीय अंदाज
	Capital Expenditure Budget Estimates	756153	4908225	2936288	4466350	भांडवली खर्च अर्थसंकल्पीय अंदाज
	Capital Surplus/ (Deficit)	-756153	-4908225	-2936288	-4466350	भांडवली वर्ताळा/ (तूट)

★ Subject to reconciliation / ताळमेळ घालण्यासापेक्ष.

Account Code लेखा संकेतांक	Description	Actual प्रत्यक्ष आकडे ★	Budget Estimates अर्थसंकल्पीय अंदाज	Revised Estimates सुधारित अंदाज	Budget Estimates अर्थसंकल्पीय अंदाज	तपशील
		2007-08	2008-09		2009-10	
	<u>Revenue Income</u>					महसुली उत्पन्न
110000000	Tax Revenue	131	8	8	8	करांपासून महसूल
120000000	Assign Revenues & Compensation		...			ठरवून दिलेला महसूल आणि नुकसान भरपाई
130000000	Rental Income from Municipal Properties	226973	99962	66822	66823	महानगरपालिका मालमत्तांचे भाड्यापासूनचे उत्पन्न
140000000	Fees and User Charges	11812	45	16656	16699	शुल्के आणि उपयोगकर्ता आकार
150000000	Sale & Hire Charges	3	4	4	4	विक्री आणि भाडे आकार
160000000	Revenue Grants, Contributions & Subsidies		महसुली अनुदाने, अंशदाने आणि अर्थसंहय्य
170000000	Income From Investments	800	गुंतवणुकीपासून उत्पन्न
171000000	Interest Earned	100	अर्जित व्याज
180000000	Other Income	652822	1027069	955951	1481888	इतर उत्पन्न
	<u>Total Revenue Income (A)</u>	892641	1127088	1039441	1565422	एकूण महसुली उत्पन्न (अ)
	<u>Revenue Expenditure</u>					महसुली खर्च
210000000	Establishment Expenses	425400	583855	497208	804069	आस्थापना खर्च
220000000	Administrative Expenses	40544	180475	179475	181840	प्रशासकीय खर्च
230000000	Operations & Maintenance	115208	42255	42255	98728	प्रचालन आणि परिरक्षण

Fund Code : 21

निधी संकेतांक : २१

(Rs. in thousands रुपये हजारात)

Account Code लेखा संकेतांक	Description	Actual प्रत्यक्ष आकडे ★	Budget Estimates अर्थसंकल्पीय अंदाज	Revised Estimates सुधारित अंदाज	Budget Estimates अर्थसंकल्पीय अंदाज	तपशील
		2007-08	2008-09		2009-10	
240000000	Interest and Finance Charges	29302	22810	22810	22810	व्याज आणि वित्त आकार
250000000	Programme Expenses		...			कार्यक्रम खर्च
260000000	Revenue Grants, Contributions and Subsidies	282187	297693	297693	457975	महसुली अनुदाने, अंशदाने आणि अर्थसहाय्य
270000000	Provisions and Write-off	तरतुदी व निर्लेखन
271000000	Miscellaneous Expenses	संकीर्ण खर्च
272000000	Depreciation	घसारा
280000000	Prior Period Expenses	पूर्व कालावधीचा खर्च
290000000	Transfer to Reserve Fund	राखीव निधीकडे स्थानांतरण
	Total Revenue Expenditure (B)	892641	1127088	1039441	1565422	एकूण महसुली खर्च (ब)
	Revenue Surplus/ (Deficit) (A-B)	महसुली वर्ताळा/ (तूट) (अ - ब)
	Capital Receipts Budget Estimates	215937	675000	1175000	4016541	भांडवली प्राप्ती अर्थसंकल्पीय अंदाज
	Capital Expenditure Budget Estimates	315411	1262593	1301172	2077538	भांडवली खर्च अर्थसंकल्पीय अंदाज
	Capital Surplus/ (Deficit)	-99474	-587593	-126172	1939003	भांडवली वर्ताळा/ (तूट)

★ Subject to reconciliation / ताळमेळ घालण्यासापेक्ष.

Account Code लेखा संकेतांक	Description	Actual प्रत्यक्ष आकडे ★	Budget Estimates अर्थसंकल्पीय अंदाज	Revised Estimates सुधारित अंदाज	Budget Estimates अर्थसंकल्पीय अंदाज	तपशील
		2007-08	2008-09		2009-10	
	<u>Revenue Income</u>					महसुली उत्पन्न
110000000	Tax Revenue	12	करांपासून महसूल
120000000	Assign Revenues & Compensation	10	ठरवून दिलेला महसूल आणि नुकसान भरपाई
130000000	Rental Income from Municipal Properties	1318	10163	9412	9412	महानगरपालिका मालमत्तांचे भाड्यापासूनचे उत्पन्न
140000000	Fees and User Charges	554	31	46	43	शुल्के आणि उपयोगकर्ता आकार
150000000	Sale & Hire Charges		4	4	4	विक्री आणि भाडे आकार
160000000	Revenue Grants, Contributions & Subsidies		महसुली अनुदाने, अंशदाने आणि अर्थसहाय्य
170000000	Income From Investments		गुंतवणुकीपासून उत्पन्न
171000000	Interest Earned		अर्जित व्याज
180000000	Other Income	16514	42408	43144	55157	इतर उत्पन्न
	<u>Total Revenue Income (A)</u>	18408	52606	52606	64616	एकूण महसुली उत्पन्न (अ)
	<u>Revenue Expenditure</u>					महसुली खर्च
210000000	Establishment Expenses	12990	38459	38459	50333	आस्थापना खर्च
220000000	Administrative Expenses	2993	10972	10972	11003	प्रशासकीय खर्च
230000000	Operations & Maintenance	2425	3175	3175	3280	प्रचालन आणि परिरक्षण

Fund Code : 22

निधी संकेतांक : २२

(Rs. in thousands रुपये हजारात)

Account Code लेखा संकेतांक	Description	Actual प्रत्यक्ष आकडे ★	Budget Estimates अर्थसंकल्पीय अंदाज	Revised Estimates सुधारित अंदाज	Budget Estimates अर्थसंकल्पीय अंदाज	तपशील
		2007-08	2008-09		2009-10	
240000000	Interest and Finance Charges	व्याज आणि वित्त आकार
250000000	Programme Expenses	कार्यक्रम खर्च
260000000	Revenue Grants, Contributions and Subsidies	महसुली अनुदाने, अंशदाने आणि अर्थसहाय्य
270000000	Provisions and Write-off	तरतुदी व निर्लेखन
271000000	Miscellaneous Expenses	संकीर्ण खर्च
272000000	Depreciation	घसारा
280000000	Prior Period Expenses	पूर्व कालावधीचा खर्च
290000000	Transfer to Reserve Fund	राखीव निधीकडे स्थानांतरण
	Total Revenue Expenditure (B)	18408	52606	52606	64616	एकूण महसुली खर्च (ब)
	Revenue Surplus/ (Deficit) (A-B)		महसुली वर्ताळा/ तूट (अ - ब)
	Capital Receipts Budget Estimates	7	350	350	...	भांडवली प्राप्ती अर्थसंकल्पीय अंदाज
	Capital Expenditure Budget Estimates	भांडवली खर्च अर्थसंकल्पीय अंदाज
	Capital Surplus/ (Deficit)	7	350	350	...	भांडवली वर्ताळा/ तूट

★ Subject to reconciliation / ताळमेळ घालण्यासापेक्ष.

Account Code लेखा संकेतांक	Description	Actual प्रत्यक्ष आकडे ★	Budget Estimates अर्थसंकल्पीय अंदाज	Revised Estimates सुधारित अंदाज	Budget Estimates अर्थसंकल्पीय अंदाज	तपशील
		2007-08	2008-09		2009-10	
	<u>Revenue Income</u>					महसुली उत्पन्न
110000000	Tax Revenue	1784	करांपासून महसूल
120000000	Assign Revenues & Compensation	12252	...	11868	12475	ठरवून दिलेला महसूल आणि नुकसान भरपाई
130000000	Rental Income from Municipal Properties	156576	189382	98114	102280	महानगरपालिका मालमत्तांचे भाड्यापासूनचे उत्पन्न
140000000	Fees and User Charges	12673	244	1437	1519	शुल्के आणि उपयोगकर्ता आकार
150000000	Sale & Hire Charges		विक्री आणि भाडे आकार
160000000	Revenue Grants, Contributions & Subsidies		महसुली अनुदाने, अंशदाने आणि अर्थसहाय्य
170000000	Income From Investments		गुंतवणुकीपासून उत्पन्न
171000000	Interest Earned		अर्जित व्याज
180000000	Other Income	2104338	1812383	1876036	1645802	इतर उत्पन्न
	<u>Total Revenue Income (A)</u>	2287623	2002009	1987455	1762076	एकूण महसुली उत्पन्न (अ)
	<u>Revenue Expenditure</u>					महसुली खर्च
210000000	Establishment Expenses	100092	171164	130210	233104	आस्थापना खर्च
220000000	Administrative Expenses	17717	42134	42134	48191	प्रशासकीय खर्च
230000000	Operations & Maintenance	1871353	1139991	1129991	1044510	प्रचालन आणि परिरक्षण

Fund Code : 23

निधी संकेतांक : २३

(Rs. in thousands रुपये हजारात)

Account Code लेखा संकेतांक	Description	Actual प्रत्यक्ष आकडे ★	Budget Estimates अर्थसंकल्पीय अंदाज	Revised Estimates सुधारित अंदाज	Budget Estimates अर्थसंकल्पीय अंदाज	तपशील
		2007-08	2008-09		2009-10	
240000000	Interest and Finance Charges	97462	91470	91470	85470	व्याज आणि वित्त आकार
250000000	Programme Expenses	कार्यक्रम खर्च
260000000	Revenue Grants, Contributions and Subsidies	46499	43650	43650	40801	महसुली अनुदाने, अंशदाने आणि अर्थसहाय्य
270000000	Provisions and Write-off	तरतुदी व निर्लेखन
271000000	Miscellaneous Expenses	संकीर्ण खर्च
272000000	Depreciation	घसारा
280000000	Prior Period Expenses	पूर्व कालावधीचा खर्च
290000000	Transfer to Reserve Fund	154500	513600	550000	310000	राखीव निधीकडे स्थानांतरण
	Total Revenue Expenditure (B)	2287623	2002009	1987455	1762076	एकूण महसुली खर्च (ब)
	Revenue Surplus/ (Deficit) (A-B)	महसुली वर्ताळा/ तूट (अ - ब)
	Capital Receipts Budget Estimates	199973	602600	609515	1320900	भांडवली प्राप्ती अर्थसंकल्पीय अंदाज
	Capital Expenditure Budget Estimates	243643	603600	603600	1326100	भांडवली खर्च अर्थसंकल्पीय अंदाज
	Capital Surplus/ (Deficit)	-43670	-1000	5915	-5200	भांडवली वर्ताळा/ तूट

★ Subject to reconciliation / ताळमेळ घालण्यासाठी.

MUNICIPAL CORPORATION OF GREATER MUMBAI

CONSOLIDATED ACCOUNT HEAD-WISE BUDGET FOR THE FINANCIAL YEAR 2009 - 10

Fund Code : 30

बृहन्मुंबई महानगरपालिका

सन २००९-१० या वित्तीय वर्षाचा एकत्रित लेखाशीर्षनिहाय अर्थसंकल्प

निधी संकेतांक : ३०

(Rs. in thousands रुपये हजारात)

Account Code लेखा संकेतांक	Description	Actual प्रत्यक्ष आकडे ★	Budget Estimates अर्थसंकल्पीय अंदाज	Revised Estimates सुधारित अंदाज	Budget Estimates अर्थसंकल्पीय अंदाज	तपशील
		2007-08	2008-09		2009-10	
	<u>Revenue Income</u>					महसुली उत्पन्न
110000000	Tax Revenue	2788314	2177792	2845745	2988032	करांपासून महसूल
120000000	Assign Revenues & Compensation	314	ठरवून दिलेला महसूल आणि नुकसान भरपाई
130000000	Rental Income from Municipal Properties	13042	21202	22238	23308	महानगरपालिका मालमत्तांचे भाड्यापासूनचे उत्पन्न
140000000	Fees and User Charges	5583	2221	2576	2377	शुल्के आणि उपयोगकर्ता आकार
150000000	Sale & Hire Charges	2	3013	3013	3013	विक्री आणि भाडे आकार
160000000	Revenue Grants, Contributions & Subsidies	657442	1088414	1059821	1013776	महसुली अनुदाने, अंशदाने आणि अर्थसहाय्य
170000000	Income From Investments	10746	10894	10894	6710	गुंतवणुकीपासून उत्पन्न
171000000	Interest Earned	37				अर्जित व्याज
180000000	Other Income	3921640	8025926	5538219	10274210	इतर उत्पन्न
	<u>Total Revenue Income (A)</u>	7397120	11329462	9482506	14311426	एकूण महसुली उत्पन्न (अ)
	<u>Revenue Expenditure</u>					महसुली खर्च
210000000	Establishment Expenses	3325979	4898991	3716428	6362391	आस्थापना खर्च
220000000	Administrative Expenses	96928	370034	239314	952085	प्रशासकीय खर्च
230000000	Operations & Maintenance	965266	2588263	2182068	2487473	प्रचालन आणि परिरक्षण

Fund Code : 30

निधी संकेतांक : ३०

(Rs. in thousands रुपये हजारात)

Account Code लेखा संकेतांक	Description	Actual प्रत्यक्ष आकडे ★	Budget Estimates अर्थसंकल्पीय अंदाज	Revised Estimates सुधारित अंदाज	Budget Estimates अर्थसंकल्पीय अंदाज	तपशील
		2007-08	2008-09		2009-10	
240000000	Interest and Finance Charges	78335	65818	65818	62715	व्याज आणि वित्त आकार
250000000	Programme Expenses	11120	206209	104134	77336	कार्यक्रम खर्च
260000000	Revenue Grants, Contributions and Subsidies	2594408	3159833	2882641	4068931	महसुली अनुदाने, अंशदाने आणि अर्थसहाय्य
270000000	Provisions and Write-off	176084	261495	तरतुदी व निर्लेखन
271000000	Miscellaneous Expenses	संकीर्ण खर्च
272000000	Depreciation	घसारा
280000000	Prior Period Expenses	...	40314	292103	39000	पूर्व कालावधीचा खर्च
290000000	Transfer to Reserve Fund	149000	राखीव निधीकडे स्थानांतरण
	Total Revenue Expenditure (B)	7397120	11329462	9482506	14311426	एकूण महसुली खर्च (ब)
	Revenue Surplus/ (Deficit) (A-B)	महसुली वर्ताळा/ तूट (अ - ब)
	Capital Receipts Budget Estimates	339824	2276600	957605	2203300	भांडवली प्राप्ती अर्थसंकल्पीय अंदाज
	Capital Expenditure Budget Estimates	335281	2276703	961826	2199494	भांडवली खर्च अर्थसंकल्पीय अंदाज
	Capital Surplus/ (Deficit)	4543	-103	-4221	3806	भांडवली वर्ताळा/ तूट

★ Subject to reconciliation / ताळमेळ घालण्यासापेक्ष.

Account Code लेखा संकेतांक	Description	Actual प्रत्यक्ष आकडे ★	Budget Estimates अर्थसंकल्पीय अंदाज	Revised Estimates सुधारित अंदाज	Budget Estimates अर्थसंकल्पीय अंदाज	तपशील
		2007-08	2008-09		2009-10	
	<u>Revenue Income</u>					महसुली उत्पन्न
110000000	Tax Revenue	10552096	9492397	9492400	10178480	करांपासून महसूल
130000000	Rental Income from Municipal Properties	7133	2500	2500	2500	महानगरपालिका मालमत्तांचे भाड्यापासूनचे उत्पन्न
140000000	Fees and User Charges	9320358	8700000	8949983	8949983	शुल्के आणि उपयोगकर्ता आकार
150000000	Sale & Hire Charges	24639	...			विक्री आणि भाडे आकार
170000000	Income From Investments	259039	...			गुंतवणुकीपासून उत्पन्न
171000000	Interest Earned	18503	2000000	4225800	4717800	अर्जित व्याज
180000000	Other Income	169001	2948300	1730600	2954600	इतर उत्पन्न
	<u>Total Revenue Income (A)</u>	20350769	23143197	24401283	26803363	एकूण महसुली उत्पन्न (अ)
	<u>Revenue Expenditure</u>					महसुली खर्च
210000000	Establishment Expenses	2949803	3439052	4477097	5467448	आस्थापना खर्च
220000000	Administrative Expenses	448926	1050105	1023634	1102795	प्रशासकीय खर्च
230000000	Operations & Maintenance	2944374	4809825	5099274	6218973	प्रचालन आणि परिरक्षण
240000000	Interest and Finance Charges	1055546	1036098	1036498	946271	व्याज आणि वित्त आकार

Fund Code : 40

निधी संकेतांक : ४०

(Rs. in thousands रुपये हजारात)

Account Code लेखा संकेतांक	Description	Actual प्रत्यक्ष आकडे ★	Budget Estimates अर्थसंकल्पीय अंदाज	Revised Estimates सुधारित अंदाज	Budget Estimates अर्थसंकल्पीय अंदाज	तपशील
		2007-08	2008-09		2009-10	
250000000	Programme Expenses	...	7088	7088	...	कार्यक्रम खर्च
260000000	Revenue Grants, Contributions and Subsidies	1350293	1450742	1450742	3064723	महसुली अनुदाने, अंशदाने आणि अर्थसहाय्य
270000000	Provisions and Write-off	673092	1440100	1505900	1543200	तरतुदी व निर्लेखन
272000000	Depreciation	1235902	घसारा
280000000	Prior Period Expenses	20512	605074	पूर्व कालावधीचा खर्च
290000000	Transfer to Reserve Fund	10131708	9219691	9050485	7119678	राखीव निधीकडे स्थानांतरण
290000105	Repayment of Loan	675873	690496	730053	735201	कर्जाची परतफेड
	Charged to Construction	-1114748	बांधकामाप्रती आकार
	Total Revenue Expenditure (B)	20350769	23143197	24401283	26803363	एकूण महसुली खर्च (ब)
	Revenue Surplus/ (Deficit) (A-B)	महसुली वर्ताळा/ तूट (अ - ब)
	Capital Receipts Budget Estimates	7864483	29477051	16821385	30069578	भांडवली प्राप्ती अर्थसंकल्पीय अंदाज
	Capital Expenditure Budget Estimates	5925086	29468230	16811275	30060429	भांडवली खर्च अर्थसंकल्पीय अंदाज
	Capital Surplus/ (Deficit)	1939397	8821	10110	9149	भांडवली वर्ताळा/ तूट

★ Subject to reconciliation / ताळमेळ घालण्यासापेक्ष.

Account Code लेखा संकेतांक	Description	Actual प्रत्यक्ष आकडे ★	Budget Estimates अर्थसंकल्पीय अंदाज	Revised Estimates सुधारित अंदाज	Budget Estimates अर्थसंकल्पीय अंदाज	तपशील
		2007-08	2008-09		2009-10	
	<u>Revenue Income</u>					महसुली उत्पन्न
110000000	Tax Revenue	120324	86641	124190	130000	करांपासून महसूल
120000000	Assign Revenues & Compensation		ठरवून दिलेला महसूल आणि नुकसान भरपाई
130000000	Rental Income from Municipal Properties		महानगरपालिका मालमत्तांचे भाड्यापासूनचे उत्पन्न
140000000	Fees and User Charges	335	...	2620	2620	शुल्के आणि उपयोगकर्ता आकार
150000000	Sale & Hire Charges	92	600	800	850	विक्री आणि भाडे आकार
160000000	Revenue Grants, Contributions & Subsidies		महसुली अनुदाने, अंशदाने आणि अर्थसहाय्य
170000000	Income From Investments	57948	41687	70544	74224	गुंतवणुकीपासून उत्पन्न
171000000	Interest Earned		अर्जित व्याज
180000000	Other Income	23451	24706	30919	32252	इतर उत्पन्न
	<u>Total Revenue Income (A)</u>	202150	153634	229073	239946	एकूण महसुली उत्पन्न (अ)
	<u>Revenue Expenditure</u>					महसुली खर्च
210000000	Establishment Expenses	20861	43647	43647	82804	आस्थापना खर्च
220000000	Administrative Expenses	5983	14625	14625	17379	प्रशासकीय खर्च
230000000	Operations & Maintenance	28425	174483	174483	462158	प्रचालन आणि परिरक्षण

Fund Code : 50

निधी संकेतांक : ५०

(Rs. in thousands रुपये हजारात)

Account Code लेखा संकेतांक	Description	Actual प्रत्यक्ष आकडे ★	Budget Estimates अर्थसंकल्पीय अंदाज	Revised Estimates सुधारित अंदाज	Budget Estimates अर्थसंकल्पीय अंदाज	तपशील
		2007-08	2008-09		2009-10	
240000000	Interest and Finance Charges	व्याज आणि वित्त आकार
250000000	Programme Expenses	कार्यक्रम खर्च
260000000	Revenue Grants, Contributions and Subsidies	महसुली अनुदाने, अंशदाने आणि अर्थसहाय्य
270000000	Provisions and Write-off	तरतुदी व निर्लेखन
271000000	Miscellaneous Expenses	संकीर्ण खर्च
272000000	Depreciation	घसारा
280000000	Prior Period Expenses	पूर्व कालावधीचा खर्च
290000000	Transfer to Reserve Fund	राखीव निधीकडे स्थानांतरण
	Total Revenue Expenditure (B)	55269	232755	232755	562341	एकूण महसुली खर्च (ब)
	Revenue Surplus/ (Deficit) (A-B)	146881	-79121	-3682	-322395	महसुली वर्ताळा/ तूट (अ - ब)
	Capital Receipts Budget Estimates	भांडवली प्राप्ती अर्थसंकल्पीय अंदाज
	Capital Expenditure Budget Estimates	7083	18000	18000	47500	भांडवली खर्च अर्थसंकल्पीय अंदाज
	Capital Surplus/ (Deficit)	-7083	-18000	-18000	-47500	भांडवली वर्ताळा/ तूट

★ Subject to reconciliation / ताळमेळ घालण्यासापेक्ष.

Account Code लेखा संकेतांक	Description	Actual प्रत्यक्ष आकडे ★	Budget Estimates अर्थसंकल्पीय अंदाज	Revised Estimates सुधारित अंदाज	Budget Estimates अर्थसंकल्पीय अंदाज	तपशील
		2007-08	2008-09		2009-10	
	<u>Revenue Income</u>					महसुली उत्पन्न
110000000	Tax Revenue		करांपासून महसूल
120000000	Assign Revenues & Compensation		ठरवून दिलेला महसूल आणि नुकसान भरपाई
130000000	Rental Income from Municipal Properties		महानगरपालिका मालमत्तांचे भाड्यापासूनचे उत्पन्न
140000000	Fees and User Charges		शुल्के आणि उपयोगकर्ता आकार
150000000	Sale & Hire Charges		विक्री आणि भाडे आकार
160000000	Revenue Grants, Contributions & Subsidies		महसुली अनुदाने, अंशदाने आणि अर्थसहाय्य
170000000	Income From Investments		गुंतवणुकीपासून उत्पन्न
171000000	Interest Earned		अर्जित व्याज
180000000	Other Income	16265	51959	51959	60053	इतर उत्पन्न
	<u>Total Revenue Income (A)</u>	16265	51959	51959	60053	एकूण महसुली उत्पन्न (अ)
	<u>Revenue Expenditure</u>					महसुली खर्च
210000000	Establishment Expenses	16208	51659	51659	59848	आस्थापना खर्च
220000000	Administrative Expenses	57	200	200	205	प्रशासकीय खर्च
230000000	Operations & Maintenance		प्रचालन आणि परिरक्षण

Fund Code : 60

निधी संकेतांक : ६०

(Rs. in thousands रुपये हजारात)

Account Code लेखा संकेतांक	Description	Actual प्रत्यक्ष आकडे ★	Budget Estimates अर्थसंकल्पीय अंदाज	Revised Estimates सुधारित अंदाज	Budget Estimates अर्थसंकल्पीय अंदाज	तपशील
		2007-08	2008-09		2009-10	
240000000	Interest and Finance Charges		100	100	...	व्याज आणि वित्त आकार
250000000	Programme Expenses		कार्यक्रम खर्च
260000000	Revenue Grants, Contributions and Subsidies		महसुली अनुदाने, अंशदाने आणि अर्थसहाय्य
270000000	Provisions and Write-off		तरतुदी व निर्लेखन
271000000	Miscellaneous Expenses		संकीर्ण खर्च
272000000	Depreciation		घसारा
280000000	Prior Period Expenses		पूर्व कालावधीचा खर्च
290000000	Transfer to Reserve Fund		राखीव निधीकडे स्थानांतरण
	Total Revenue Expenditure (B)	16265	51959	51959	60053	एकूण महसुली खर्च (ब)
	Revenue Surplus/ (Deficit) (A-B)	महसुली वर्ताळा/ तूट (अ - ब)
	Capital Receipts Budget Estimates		भांडवली प्राप्ती अर्थसंकल्पीय अंदाज
	Capital Expenditure Budget Estimates		भांडवली खर्च अर्थसंकल्पीय अंदाज
	Capital Surplus/ (Deficit)	भांडवली वर्ताळा/ तूट

★ Subject to reconciliation / ताळमेळ घालण्यासापेक्ष.

Account Code लेखा संकेतांक	Description	Actual प्रत्यक्ष आकडे ★	Budget Estimates अर्थसंकल्पीय अंदाज	Revised Estimates सुधारित अंदाज	Budget Estimates अर्थसंकल्पीय अंदाज	तपशील
		2007-08	2008-09		2009-10	
	<u>Revenue Income</u>					महसुली उत्पन्न
110000000	Tax Revenue		करांपासून महसूल
120000000	Assign Revenues & Compensation		ठरवून दिलेला महसूल आणि नुकसान भरपाई
130000000	Rental Income from Municipal Properties		महानगरपालिका मालमत्तांचे भाड्यापासूनचे उत्पन्न
140000000	Fees and User Charges	32	शुल्के आणि उपयोगकर्ता आकार
150000000	Sale & Hire Charges		विक्री आणि भाडे आकार
160000000	Revenue Grants, Contributions & Subsidies	...	270000	270000	360000	महसुली अनुदाने, अंशदाने आणि अर्थसहाय्य
170000000	Income From Investments		गुंतवणुकीपासून उत्पन्न
171000000	Interest Earned		अर्जित व्याज
180000000	Other Income	9148219	9491013	9491013	14814614	इतर उत्पन्न
	<u>Total Revenue Income (A)</u>	9148251	9761013	9761013	15174614	एकूण महसुली उत्पन्न (अ)
	<u>Revenue Expenditure</u>					महसुली खर्च
210000000	Establishment Expenses	9146974	9758783	9758783	15174144	आस्थापना खर्च
220000000	Administrative Expenses	154	430	430	470	प्रशासकीय खर्च
230000000	Operations & Maintenance		प्रचालन आणि परिरक्षण

Fund Code : 70

निधी संकेतांक : ७०

(Rs. in thousands रुपये हजारात)

Account Code लेखा संकेतांक	Description	Actual प्रत्यक्ष आकडे ★	Budget Estimates अर्थसंकल्पीय अंदाज	Revised Estimates सुधारित अंदाज	Budget Estimates अर्थसंकल्पीय अंदाज	तपशील
		2007-08	2008-09		2009-10	
240000000	Interest and Finance Charges	1126	1800	1800	...	व्याज आणि वित्त आकार
250000000	Programme Expenses		कार्यक्रम खर्च
260000000	Revenue Grants, Contributions and Subsidies	-3	महसुली अनुदाने, अंशदाने आणि अर्थसहाय्य
270000000	Provisions and Write-off		तरतुदी व निर्लेखन
271000000	Miscellaneous Expenses		संकीर्ण खर्च
272000000	Depreciation		घसारा
280000000	Prior Period Expenses		पूर्व कालावधीचा खर्च
290000000	Transfer to Reserve Fund		राखीव निधीकडे स्थानांतरण
	Total Revenue Expenditure (B)	9148251	9761013	9761013	15174614	एकूण महसुली खर्च (ब)
	Revenue Surplus/ (Deficit) (A-B)	महसुली वर्ताळा/ तूट (अ - ब)
	Capital Receipts Budget Estimates	भांडवली प्राप्ती अर्थसंकल्पीय अंदाज
	Capital Expenditure Budget Estimates	भांडवली खर्च अर्थसंकल्पीय अंदाज
	Capital Surplus/ (Deficit)	भांडवली वर्ताळा/ तूट

★ Subject to reconciliation / ताळमेळ घालण्यासाठी.

Fund Code निधी संकेतांक	Function Code कार्य संकेतांक	Function Description	Establishment Expenses आस्थापना खर्च	Administrative Expenses प्रशासकीय खर्च	Operations & Maintenance प्रचालन आणि परिरक्षण	Programme Expenses कार्यक्रम खर्च	Other Expenses इतर खर्च	Total Expenses एकूण खर्च	Capital Expenditure भांडवली खर्च Budget Estimates अर्थसंकल्पीय अंदाज	कार्याचा तपशील
11	7000000000	Urban Poverty Alleviation and Social Welfare								शहरी दारिद्र्य निर्मूलन आणि समाज कल्याण
	7780000000	Urban Poverty Alleviation	20298	20298	433700	शहरी दारिद्र्यनिर्मूलन
11 & 70	8820900000	Secondary Education	991195	32549	353038	58325	...	1435107	107600	माध्यमिक शिक्षण
11		Unforeseen Expenditure [80%]	649600	649600	...	अनपेक्षित कामांचा खर्च
11	7760100000	Conservancy Services in Municipal & Government Slums	893367	1116	1958			896441		महानगरपालिका आणि शासनाच्या जमिनी वरील गलिच्छ वस्त्यांमधील साफसफाई सेवा
11	7760200000	Conservancy Services in Declared Private Slums	6744		20			6764		घोषित खाजगी गलिच्छ वस्त्यांमधील साफसफाई सेवा
11		Slum Adoption Programme				571021		571021		दत्तक वस्ती कार्यक्रम
11		Clean Dharavi and Healthy Dharavi Programme				5000		5000		स्वच्छ धारावी, निरोगी धारावी उपक्रम
12	3000000000	Health	7716789	433799	2338067	152400	341269	10982324	3839727	आरोग्य
21		Improvement of Chawls	804069	181840	98728	...	480785	1565422	2077538	चाळींच्या सुधारणा
22		Slum Clearance	50333	11003	3280	64616	...	गलिच्छ वस्त्या हटविणे
23		Upgradation of Slum	233104	48191	1044510	...	126271	1452076	1326100	गलिच्छ वस्त्यांची दर्जोन्नती
30		Primary Education	6362391	952085	2487473	77336	4432141	14311426	2199494	प्राथमिक शिक्षण
40	7780000000	Urban Poverty Alleviation						...	722017	शहरी दारिद्र्यनिर्मूलन आणि समाज कल्याण
		Total :	17057992	1660583	6976674	864082	5400764	31960095	10706176	एकूण

Function Code कार्य संकेतांक	Function	Division I विभाग १										Division II विभाग २										Division III विभाग ३						Total एकूण	कार्य
		A ए	B बी	C सी	D डी	E ई	F (South) एफ (दक्षिण)	F (North) एफ (उत्तर)	G (South) जी (दक्षिण)	G (North) जी (उत्तर)	H (East) एच (पूर्व)	H (West) एच (पश्चिम)	K (East) के (पूर्व)	K (West) के (पश्चिम)	P (South) पी (दक्षिण)	P (North) पी (उत्तर)	R (South) आर (दक्षिण)	R (North) आर (उत्तर)	R (Central) आर (मध्य)	L एल	M (East) एम (पूर्व)	M (West) एम (पश्चिम)	N एन	S एस	T टी				
		4010	4020	4030	4040	4050	4060	4070	4080	4090	4100	4110	4120	4130	4140	4150	4160	4170	4180	4190	4200	4210	4220	4230	4240				
0020000000	Administration	9434	4923	11556	11276	6074	4667	4521	5129	4913	4810	4056	6631	5431	3532	3229	3326	3213	3971	3431	2803	3220	3146	3759	3226	120277	प्रशासन		
0020100000	Municipal Commissioner																									...	महानगरपालिका आयुक्त		
0020500000	Security	5	5	5	5	5	3	3	5	2	1	2	1	1	2	1	1	1	1	1	1	...	3	1	2	2	58	सुरक्षा	
0030000000	Finance, Accounts, Audit																										...	वित्त, लेखा आणि लेखा परीक्षण	
0030100000	Finance, Treasury & Accounts																										...	वित्त, कोषागार आणि लेखा	
1000000000	Planning & Regulations																										...	नियोजन व विनियमन	
1110000000	City & Town Planning	8077	1780	4254	3611	3773	3638	2779	2221	2553	3666	4832	2352	5864	5308	3144	2714	1482	2361	1854	1390	1670	1727	2598	1754	75402	शहर आणि नगर रचना		
1110300000	Land Acquisition and Management	265	1602	1760	3550	9270	4496	...	5690	2400	...	1600	500	400	100	300	31933	भूमी संपादन आणि व्यवस्थापन		
1110600000	Development Planning	48974	125969	27968	125969	11470	20551	24482	7670	15380	6970	6970	13970	13970	450313	विकास नियोजन		
1150000000	Trade License/ Regulation	व्यवसाय अनुज्ञापन/विनियमन
1150100000	Trade Licensing	66094	27030	50353	86032	31600	20903	32545	78878	115771	44104	65043	57794	106378	43070	17878	18393	9627	9711	41850	10093	18165	16033	17737	14856	999938	व्यवसाय अनुज्ञापन		
1150200000	Administration of Shops and Establishment Act	18032	5257	10571	7910	5466	4512	4732	7430	8674	5473	5173	18416	10010	7623	7553	5222	2764	4493	8762	3284	4574	5078	5823	3887	170719	दुकाने आणि तत्सम संस्था अधिनियमाचे प्रशासन		
2000000000	Public Works																										...	सार्वजनिक कामे	
2210000000	Roads and Pavement	29989	30661	28923	86851	28520	31800	32167	35757	42629	30645	31465	69188	61191	38652	55624	29908	29039	29167	155058	28345	21100	33949	30194	29380	1020202	रस्ते आणि पदपथ		
2260000000	Traffic Signals/ Operations	2511	...	297	4815	1	...	413	...	269	872	8282	3	20786	1333	578	3881	...	561	819	35	729	662	46847	वाहतूक सिग्नल्स/प्रचालन		
3000000000	Health																										...	आरोग्य	
3310000000	Public Health																										...	सार्वजनिक आरोग्य	
3310100000	General Superintendence	6737	4593	3004	4665	6280	4991	4458	4803	5796	5869	5000	7454	9825	6399	8178	6048	4525	5140	5368	3683	4633	4708	5334	5205	132696	सर्वसाधारण अधीक्षण		
3310300000	Out Reach Services	रुग्णद्वार सेवा
3320000000	Epidemic/ Prevention Control																										...	साथरोग/प्रतिबंधक कक्ष	
3320200000	Vector & Pest Control	712	660	670	1242	1105	3216	1188	2058	902	1567	1892	2431	1841	1264	983	1704	779	1004	1786	837	1238	1157	2061	1141	33438	रोगवाहक आणि किटक नियंत्रण		
3330000000	Family Planning	कुटुंब नियोजन
3340000000	Primary Health Care																										...	प्राथमिक आरोग्य दक्षता	
3340100000	Maternity Homes, Children Welfare Services, etc.	108	...	868	915	983	938	888	2346	1881	1134	1845	793	...	3504	1044	3281	1238	1200	3192	1191	27349	प्रसूती गृहे आणि बालकल्याण सेवा इ.		
3340104000	Indian Population Project - V	400	400	भारतीय लोकसंख्या प्रकल्प- ५	

Function Code कार्य संकेतांक	Function	Division I विभाग १									Division II विभाग २									Division III विभाग ३						Total एकूण	कार्य	
		A ए	B बी	C सी	D डी	E ई	F (South) एफ (दक्षिण)	F (North) एफ (उत्तर)	G (South) जी (दक्षिण)	G (North) जी (उत्तर)	H (East) एच (पूर्व)	H (West) एच (पश्चिम)	K (East) के (पूर्व)	K (West) के (पश्चिम)	P (South) पी (दक्षिण)	P (North) पी (उत्तर)	R (South) आर (दक्षिण)	R (North) आर (उत्तर)	R (Central) आर (मध्य)	L एल	M (East) एम (पूर्व)	M (West) एम (पश्चिम)	N एन	S एस	T टी			
		4010	4020	4030	4040	4050	4060	4070	4080	4090	4100	4110	4120	4130	4140	4150	4160	4170	4180	4190	4200	4210	4220	4230	4240			
1120000000	Building Regulation	5254	7435	12274	13426	12143	11194	9519	11563	15724	6353	8971	23208	6905	979	1074	1157	741	21463	4606	6255	5121	522	5198	2142	193227	इमारत विनियमन	
1120100000	Inspection & Supervision of Private Buildings	11	7	18	खाजगी इमारतींची तपासणी आणि पर्यवेक्षण	
1120200000	Inspection & Supervision of factories, workshops & Work Places	कारखाने, कार्यशाळा आणि कामाची ठिकाणे यांची तपासणी
1140000000	Encroachment Removal	अतिक्रमण निर्मूलन
1140200000	Removal of Encroachment on Public Streets	11116	9497	12663	10966	9543	9243	9931	8082	8635	5691	6018	4935	6982	4067	4460	4632	3362	3677	3477	3012	2912	6022	4410	4197	157530	सार्वजनिक रस्त्यांवरील अतिक्रमण काढून टाकणे	
1150000000	Trade License/ Regulation	व्यवसाय अनुज्ञापन/विनियमन
1150100000	Trade Licensing	6525	6232	9342	6313	7211	3845	3521	5262	5408	2764	2981	5282	3099	3560	2995	1765	2221	2431	4658	3115	3850	3173	3058	2804	101415	व्यवसाय अनुज्ञापन	
1150200000	Administration of Shops and Establishment Act	5070	4274	7412	5244	4026	2320	2541	3046	3503	1666	2716	3552	3164	2952	2778	2213	1768	2088	3824	1531	1313	2113	2846	1760	73720	दुकाने आणि तत्सम संस्था अधिनियमाचे प्रशासन	
2000000000	Public Works	सार्वजनिक कामे
2210000000	Roads and Pavement	रस्ते आणि पदपथ
2210100000	General	1787	2132	3094	2342	6058	7018	2866	541	833	839	2153	16514	3012	4919	605	659	494	237	1245	1735	950	3823	1557	2022	67435	सर्वसाधारण	
2210101000	General Supervision	सर्वसाधारण पर्यवेक्षण
2210102000	Construction	बांधकाम
2210300000	Road Maintenance	82492	41960	53153	82340	88401	62062	27675	57152	48980	62134	95828	93798	84249	99793	77468	47111	44839	47091	79119	62265	61805	61163	134624	67455	1662957	रस्ते परिरक्षण	
2240000000	Street Lighting	49392	21897	21477	66787	41928	33517	48769	44988	49821	54717	76447	105715	97898	59942	71277	54115	52144	83393	66484	44600	67635	79490	82549	50335	1425317	रस्त्यावरील प्रकाश व्यवस्था	
2250000000	Strom Water Drains	22324	17354	29779	23336	19978	18134	28873	18964	26952	66992	56619	63821	67125	84491	63045	53324	68929	87962	89992	78124	63586	94378	91163	104524	1339769	पर्जन्य जलवाहिन्या	
2260000000	Traffic Signals/ Operations	वाहतूक सिग्नल्स/प्रचालन
2260200000	Traffic Operation	208	3097	25	340	50	10	30	100	3860	वाहतूक प्रचालन
2260300000	Ferry service at Manori, Marve and Gorai	16711	16711	मनोरी, मार्वे आणि गोरई येथील तरबोट सेवा
2260400000	Pay and Park Scheme	500	500	सशुल्क वाहनतळ योजना
3000000000	Health	आरोग्य
3310000000	Public Health	सार्वजनिक आरोग्य
3310100000	General Superintendence	7233	6344	10734	11189	14660	10054	4966	8216	7425	4204	7000	5506	7389	3911	5351	4829	4501	4188	5638	3315	4610	6507	5698	4130	157598	सर्वसाधारण अधीक्षण	
3310200000	Life Guard Services	4748	...	4734	9482	जीवरक्षक सेवा
3310300000	Out Reach Services	1294	1100	1834	2188	4365	8208	3529	4077	4959	1887	3137	3762	4221	2100	3755	2699	2456	3519	3716	5560	3118	4466	4352	6381	86683	रुग्णद्वार सेवा	

Function Code कार्य संकेतांक	Function	Division I विभाग १									Division II विभाग २									Division III विभाग ३						Total एकूण	कार्य	
		A ए	B बी	C सी	D डी	E ई	F (South) एफ (दक्षिण)	F (North) एफ (उत्तर)	G (South) जी (दक्षिण)	G (North) जी (उत्तर)	H (East) एच (पूर्व)	H (West) एच (पश्चिम)	K (East) के (पूर्व)	K (West) के (पश्चिम)	P (South) पी (दक्षिण)	P (North) पी (उत्तर)	R (South) आर (दक्षिण)	R (North) आर (उत्तर)	R (Central) आर (मध्य)	L एल	M (East) एम (पूर्व)	M (West) एम (पश्चिम)	N एन	S एस	T टी			
		4010	4020	4030	4040	4050	4060	4070	4080	4090	4100	4110	4120	4130	4140	4150	4160	4170	4180	4190	4200	4210	4220	4230	4240			
3320000000	Epidemic/ Prevention Control	
3320100000	Epidemics	2154	3160	4073	2665	11965	7095	2709	2621	12853	1359	1923	3512	3289	1758	2001	1710	1185	1686	4388	941	1316	3547	1967	2133	82010	साथरोग	
3320200000	Vector & Pest Control	14720	8784	14129	21521	18514	13085	13018	14471	19362	24691	15230	24972	19177	12002	16207	13198	7789	13004	28951	17158	18443	14055	21159	16877	400517	रोगवाहक आणि किटक नियंत्रण	
3320300000	Rodent Control	2707	4012	5472	9680	10581	4523	4611	4952	6567	1474	853	2758	1155	4898	1411	2218	190	1661	2919	1664	903	1897	1222	1999	80327	मूषक नियंत्रण	
3320400000	Malaria Eradication Programme	2365	1779	1796	3168	4882	10792	3446	4781	4047	3253	2727	4236	21074	2957	4975	3170	2904	2730	5295	3617	2916	3714	10001	2855	113480	हिवताप निर्मूलन कार्यक्रम	
3330000000	Family Planning	1834	878	2030	2553	3557	9052	2454	4994	5068	2206	2090	7649	2751	1279	3255	3388	1804	3208	2522	4715	1172	3819	2498	3194	77970	कुटुंब नियोजन	
3340000000	Primary Health Care	
3340100000	Maternity Homes, Children Welfare Services, etc.	6662	6291	17124	14480	42020	63867	45192	39406	46828	38022	24043	86176	108555	40919	67577	43092	22416	76217	48488	51500	36291	39768	66703	40259	1071896	प्रसुती गृहे आणि बालकल्याण सेवा इ.	
3340101000	Maternity Homes	
3340102000	Maternity Homes, Children Welfare Services, etc.	
3340103000	Paediatric Clinics & Ward	
3340104000	Indian Population Project - V	
3340105000	Immunization Programme & Multipurpose Worker Scheme	
3340200000	Dispensaries	10788	8899	9297	12928	24788	18859	14213	21284	15456	9943	9276	19960	16937	3671	15490	8510	4568	12551	16050	8005	9029	10858	11053	5253	297666	दवाखाने	
3340201010	Allopathic	
33402010200	Ayurvedic/Unani	
33402020000	Municipal Clinic for Sexually Transmitted Diseases	
33402030000	Drug De-Addiction Centre	
3360000000	Burial and Cremations	
3360100000	Cemeteries	...	1955	2907	6327	11684	9808	15315	16378	13574	11164	11341	17738	19260	6719	15745	10080	5875	14804	9623	15079	19065	11600	10435	8243	264719	स्मशाने	
3360200000	Electric Crematorium	8060	...	2518	5869	7605	7992	5555	5791	5928	...	6389	7269	...	5380	...	68356	विद्युत दहनभूमी	
3360300000	Diesel Crematorium	
3380100000	Laboratory	1680	1680	प्रयोगशाळा
4000000000	Sanitation and Solid Waste Management	
4410000000	Solid Waste Management	
4410100000	Superintendence & Inspection	43402	26613	32337	47263	51653	65121	49713	39964	70579	70625	43288	67306	71867	39704	87990	42481	32063	29843	112896	88514	78139	52437	52927	51388	1348113	अधीक्षण आणि तपासणी	
4410200000	Conservancy Services	292024	205310	328321	394582	395268	234124	243025	326637	368724	271026	304885	370528	390931	221870	265520	169636	88469	188968	223089	120796	146815	219009	172457	122995	6065009	साफसफाई सेवा	
44102010000	Collection of Refuse	
44102020000	Loading & Removal of Refuse	
44102030000	Halalkhore	
44102040000	K.V.S.S.	

Function Code कार्य संकेतांक	Function	Division I विभाग १									Division II विभाग २									Division III विभाग ३						Total एकूण	कार्य		
		A ए	B बी	C सी	D डी	E ई	F (South) एफ (दक्षिण)	F (North) एफ (उत्तर)	G (South) जी (दक्षिण)	G (North) जी (उत्तर)	H (East) एच (पूर्व)	H (West) एच (पश्चिम)	K (East) के (पूर्व)	K (West) के (पश्चिम)	P (South) पी (दक्षिण)	P (North) पी (उत्तर)	R (South) आर (दक्षिण)	R (North) आर (उत्तर)	R (Central) आर (मध्य)	L एल	M (East) एम (पूर्व)	M (West) एम (पश्चिम)	N एन	S एस	T टी				
		4010	4020	4030	4040	4050	4060	4070	4080	4090	4100	4110	4120	4130	4140	4150	4160	4170	4180	4190	4200	4210	4220	4230	4240				
5000000000	Civic Amenities																											नागरी सुखसोई	
5510000000	Water Supply																											पाणी पुरवठा	
5510200000	Distribution	37034	24789	31061	39144	71639	31226	31923	56676	41497	34419	43775	77030	51753	32021	51757	35340	34072	45500	34148	81831	22846	30881	39763	33238	1013363	वितरण		
5520000000	Sewerage																											मलनिःसारण	
5520500000	Maintenance	60382	39986	65652	78595	90936	42999	48367	55135	77523	10579	18621	10131	14987	8897	8291	7037	5727	4319	10936	3510	11742	8396	...	6721	689469	परिरक्षण		
5580000000	Municipal Markets	महानगरपालिका बाजार
5580200000	Municipal Markets - Maintenance & Administration	74651	14296	18605	11283	32358	20051	22342	17156	50768	7472	20188	25647	23036	5336	19257	6142	1520	8631	9263	4313	12275	10999	17347	10265	443201	महानगरपालिका बाजार - परिरक्षण आणि व्यवस्थापन		
6000000000	Urban Forestry	नागरी वनसंवर्धन
6610000000	Parks, Gardens	26241	8461	17359	28685	26863	23383	41300	22965	35101	22451	29203	20617	42905	21516	22765	16141	16879	18901	10246	8932	23832	20532	14391	25711	545380	मैदाने, उद्याने		
6640200000	Maintenance of Existing Trees	10000	10000	10000	10000	10000	10000	10000	10000	10000	10000	10000	10000	10000	10000	10000	10000	10000	10000	10000	10000	10000	10000	10000	10000	10000	240000	विद्यमान वृक्षांचे परिरक्षण	
7760000000	Slum Improvements	गलिच्छ वस्ती सुधारणा
7760100000	Conservancy Services in Municipal & Government Slums	40	10355	...	38219	38362	95680	72849	55572	22323	25005	16078	22912	66995	22444	7708	9520	49074	87448	57368	73105	31532	33938	836527	महानगरपालिका आणि शासनाच्या जमिनी वरील गलिच्छ वस्त्यांमधील साफसफाई सेवा		
7760200000	Conservancy Services in Declared Private Slums	6764	6764	घोषित खाजगी गलिच्छ वस्त्यांमधील साफसफाई सेवा	
7760300000	Maintenance of Properties & Streets	26650	57948	20555	109504	153858	73499	84196	73861	20951	505	9536	5394	1420	2101	2027	3237	10	251	3147	16996	2495	21957	2183	351	692632	मालमत्ता आणि रस्त्यांचे परिरक्षण		
77603010000	Maintenance of Properties	मालमत्तांचे परिरक्षण
77603010102	Land Maint.- Schedule X	अनुसुची एक्स मधील जमिनीचे परिरक्षण
77603010201	Properties under Schemes	योजनांतर्गत मालमत्ता
77603010202	Permanent Chawls	पक्क्या चाळी
77603010203	Semi Permanent Sheds	अर्ध पक्क्या छपऱ्या
77603010204	Dormitory	शयनगृह
77603010205	Community / Social Welfare	कम्युनिटी / समाज कल्याण केंद्रे
77603020000	Maintenance of Streets	रस्त्यांचे परिरक्षण
77604000000	Maintenance of Slums	2796	3509	9360	41687	60295	39471	97147	70981	23764	62043	53214	33398	102166	60940	34203	19473	128437	134874	57696	88413	109414	33245	1266526	गलिच्छ वस्त्यांचे परिरक्षण		
88200000000	Education	शिक्षण
88201000000	Remedial Measures for Qualitative Improvements	गुणवत्तेमध्ये सुधारणा करण्याकरीता केलेल्या उपाययोजना
88201020000	Community Devp Office	समुह विकास कार्यालय
88202000000	Municipal Primary Schools	104746	57141	37162	91504	259322	231562	536648	376926	374978	491211	203691	522070	373504	321192	574969	268474	145744	297614	589341	576276	303406	544021	352449	286288	7920239	महानगरपालिका प्राथमिक शाळा		
88202010000	Supervision of Schools	2820	3338	1529	5152	6123	6782	7340	7882	7311	7842	4851	9738	6403	6292	11101	6282	4358	7406	23924	7730	4312	10985	6443	5624	171568	शाळांचे पर्यवेक्षण		

MUNICIPAL CORPORATION OF GREATER MUMBAI
GENDER BUDGETING FOR THE FINANCIAL YEAR 2009 - 10

बृहन्मुंबई महानगरपालिका
सन २००९-१० या वित्तीय वर्षा करिता जेंडर बजेटिंग
(Rs. in thousands रुपये हजारात)

Fund Code निधी संकेतांक	Fund Centre निधी केंद्र	Function Code कार्य संकेतांक	Account Code लेखा संकेतांक	Name	Budget Estimate		शीर्ष
					अर्थसंकल्पीय अंदाज		
					Revenue Expenditure महसुली खर्च	Capital Expenditure भांडवली खर्च	
				Schemes			योजना
11	1000125432	7710000000	250203032	Attendance allowance to the guardians of Girls from weaker section	500		दुर्बल घटकातील मुलींच्या पालकांना उपस्थिती भत्ता.
11	1000125432	7710000000	250203034	Scholarship to backward class girls studying in standard. V to VII	1000		इयत्ता ५ वी ते ७ वी मध्ये शिकणाऱ्या मागासवर्गीय मुलींना शिष्यवृत्ती
11	1000125432	7710000000	250203035	Stipend for vocational training to girls from economically backward families.	1000		आर्थिकदृष्ट्या मागासवर्गीय कुटुंबातील मुलींना व्यावसायिक प्रशिक्षण घेण्यासाठी विद्यावेतन
11	1000125432	7710000000	250203070	Awards to women social worker in M.C.G.M. limits for thei commendable contribution in the field of Woman and Child development	1000		महापालिका परिक्षेत्रातील महिला व बालविकास क्षेत्रात उत्कृष्ट कार्य करित असलेल्या समाजसेविकांना पुरस्कार
11	1000125432	7710000000	250203080	Ideal Female Teacher Awards	500		आदर्श स्त्री-शिक्षिका पुरस्कार
11	1000125432	7710000000	260101500	Grant to Govt. Institutions for the destitute women in Mumbai	2000		मुंबईतील निराश्रित महिलांसाठी असलेल्या शासकीय संस्थांना अनुदान
11	1000125432	7710000000	260101600	Grant to Shelter homes for destitute women run by voluntary organisations	1000		निराश्रित महिलांसाठी स्वयंसेवी संस्थांमार्फत चालविण्यात येणाऱ्या आधारगृहांना अनुदान

(Rs. in thousands रुपये हजारात)

Fund Code निधी संकेतांक	Fund Centre निधी केंद्र	Function Code कार्य संकेतांक	Account Code लेखा संकेतांक	Name	Budget Estimate		शीर्ष
					अर्थसंकल्पीय अंदाज		
					Revenue Expenditure महसुली खर्च	Capital Expenditure भांडवली खर्च	
11	1000125432	7710000000	260101700	Personal financial assistance to the economically weaker women for business under Self Employment Scheme	1000		स्वयंरोजगार योजनेखाली आर्थिकदृष्ट्या दुर्बल घटकांतील महिलांना व्यक्तिगत व्यावसायिक आर्थिक सहाय्य
11	1000125432	7710000000	260101800	Grant for marriages of daughters of Supportless, destitute women & widows	1000		निराधार, निराश्रित व विधवा महिलांच्या मुलींना विवाहाकरिता अनुदान
11	1000125432	7710000000	260101900	Financial Assistance for the marriages of Girls of the women in Orphanages, State homes and Protection homes	1000		अनाथालये, महिला राज्यगृहे व संरक्षणगृहांमधील निराश्रित मुलींच्या विवाहासाठी आर्थिक सहाय्य
11	1000125432	7710000000	260102000	Grant-in-aid to Savitribai Phule Bahuuddeshiya Mahila Kendras	1000		सावित्रीबाई फुले बहुउद्देशीय महिला केंद्रांना आर्थिक अनुदान.
11	1000125432	7710000000	260102100	Grant to govt./ Voluntary institutions undertaking various programmes for eradication of dowry system	1000		हुंडा पध्दतीचे निर्मूलन होण्यासाठी विविध कार्यक्रम हाती घेणाऱ्या शासकीय/स्वयंसेवी संस्थांना अनुदान
11	1000125432	7710000000	260102200	Financial assistance to Savitri bai Phule Kanya Kalyan Yojana	1000		सावित्रीबाई फुले कन्या कल्याण योजनेस आर्थिक सहाय्य.
11	1000125432	7710000000	260102300	Grant-in-aid to Jijamata Mahila Adhar Vima Yojana	1000		जिजामाता महिला आधार विमा योजनेस आर्थिक अनुदान
11	1000125432	7710000000	260102400	Grant-in-aid to Balika Samrudhi Yojana sponsored by the central Govt.	1000		केंद्र पुरस्कृत बालिका समृद्धी योजनेस आर्थिक अनुदान.

(Rs. in thousands रुपये हजारात)

Fund Code निधी संकेतांक	Fund Centre निधी केंद्र	Function Code कार्य संकेतांक	Account Code लेखा संकेतांक	Name	Budget Estimate		शीर्ष
					अर्थसंकल्पीय अंदाज		
					Revenue Expenditure महसुली खर्च	Capital Expenditure भांडवली खर्च	
11	1000125432	7710000000	260102500	Financial Assitance to various schemes implemented by women & Child Welfare Committee such as:-	68500		महिला व बालकल्याण समितीमार्फत राबविण्यात येणाऱ्या विविध योजनांना आर्थिक सहाय्य जसे:-
				1) Providing cycles to School girls			१) शाळेत जाणाऱ्या मुलींना सायकली पुरविणे
				2) Starting new Balwadis in the areas where no Balwadi / Anganwadi exists			२) ज्या भागात बालवाड्या / अंगणवाड्या नाहीत, त्या ठिकाणी नवीन बालवाड्या सुरु करणे
				3) Purchasing sewing machines for the economically weaker women			३) आर्थिकदृष्ट्या कमकुवत असलेल्या स्त्रियांसाठी मोफत शिलाई मशीन पुरविणे
				4) Liabrary and Adult education camps by Mahila Mandals			४) महिला मंडळातर्फे वाचनालय व प्रौढ शिक्षण शिबिरे
				5) Women and Child Welfare ,and organising dignostics camps			५) महिला व बाल कल्याण, रोग निदान शिबिराचे आयोजन
				6) Constructing Sulabh Shauchalayas for women			६) महिलांसाठी सुलभ शौचालये बांधणे
				7) Awards to Ideal Aganwadi/ Balwadi workers			७) आदर्श अंगणवाडी / बालवाडी सेविकांना पुरस्कार
				8) Providing material to Aganwadis/ Balwadis			८) अंगणवाड्या / बालवाड्यांना साहित्य पुरविणे
				9) Organising Competitions for encouraging artistic talents in women and children			९) बालकांच्या / महिलांच्या कलागुणांना प्रोत्साहन मिळण्यासाठी स्पर्धा आयोजित करणे

(Rs. in thousands रुपये हजारात)

Fund Code निधी संकेतांक	Fund Centre निधी केंद्र	Function Code कार्य संकेतांक	Account Code लेखा संकेतांक	Name	Budget Estimate		शीर्ष
					अर्थसंकल्पीय अंदाज		
					Revenue Expenditure महसुली खर्च	Capital Expenditure भांडवली खर्च	
				10) Study tour of female representatives			१०) महिला प्रतिनिधींची अभ्यास सहल
				11) Providing sarees to economically poor womens			११) आर्थिकदृष्ट्या गरीब महिलांना साडया पुरविणे
				12) Providing financial assistance to poor girls for marriage			१२) गरीब मुलींच्या लग्नासाठी अर्थसहाय्य
				13) Grant to Mahila mandals / N.G.O.s /Volantary Organisations for Vocational training			१३) महिला मंडळ / स्वयंसेवी संस्थांना उद्योगधंद्यातील प्रशिक्षणासाठी अनुदान
				14) Financial aid to economically poor girls for technical training			१४) आर्थिकदृष्ट्या गरीब मुलींना तांत्रिक व्यवसायाच्या प्रशिक्षणासाठी आर्थिक मदत
				15) Nursery for children of economically poor women			१५) आर्थिकदृष्ट्या गरीब स्त्रियांच्या मुलांसाठी पाळणाघर
				16) Providing useful household material to economically poor women			१६) आर्थिकदृष्ट्या गरीब स्त्रियांना संसार उपयोगी साहित्य पुरविणे
				17) One time financial assistance for promising children taking higher education etc.			१७) उच्च शिक्षण घेणाऱ्या होतकरु मुलांसाठी एकरकमी अर्थसहाय्य इत्यादी.

(Rs. in thousands रुपये हजारात)

Fund Code निधी संकेतांक	Fund Centre निधी केंद्र	Function Code कार्य संकेतांक	Account Code लेखा संकेतांक	Name	Budget Estimate		शीर्ष
					अर्थसंकल्पीय अंदाज		
					Revenue Expenditure महसुली खर्च	Capital Expenditure भांडवली खर्च	
11	1000125432	7710000000	260102600	Grant to the institutions in Mumbai run by voluntary organisations for children below 18 years	5000		१८ वर्षाखालील मुलांसाठी स्वयंसेवी संस्थांमार्फत चालविण्यात येणाऱ्या मुंबईतील संस्थांना अनुदान
11	1000125432	7710000000	260102700	Grant-in-aid to Balsangopan Yojana implemented by Govt. with the co-operation of voluntary organisations	1000		शासनातर्फे व स्वयंसेवी संघटनेच्या सहकार्याने राबविण्यात येणाऱ्या बालसंगोपन योजनेस आर्थिक अनुदान.
11	1000125432	7710000000	260102800	Grant to Balmargadarshan Kendras and Balchikitsa Kendras run for slum Children	1000		गलिच्छ वस्ती व झोपडपट्टीतील मुलांसाठी चालविण्यात येणाऱ्या बालमार्गदर्शन केंद्र व बालचिकित्सा केंद्र यांना अनुदान.
11	1000125432	7710000000	260102900	Grant to Anurakshan Vasatigruha and Rajyagruha	1000		अनुरक्षण वसतिगृह व राज्यगृहे यांना अनुदान.
11	1000125432	7710000000	260103000	Grant to Girl's Hostels under Savitribai Phule Kalyan Yojana	1000		सावित्रीबाई फुले कल्याण योजनेअंतर्गत मुलींच्या वसतीगृहांना अनुदान.
11	1000125432	7710000000	260103100	Grant to educational institutions for women	4500		महिलांसाठी असलेल्या शैक्षणिक संस्थांना अनुदान
11	1000125432	7710000000	260103200	Grant to Govt. Hostels for economically backward class girls	500		आर्थिकदृष्ट्या मागासवर्गीय मुलींकरिता शासकीय वसतीगृहांना अनुदान
11	1000125432	7710000000	260103300	Grant to Govt. Hostels for backward class boys-girls	500		मागासवर्गीय मुला-मुलींकरिता शासकीय वसतीगृहांना अनुदान

(Rs. in thousands रुपये हजारात)

Fund Code निधी संकेतांक	Fund Centre निधी केंद्र	Function Code कार्य संकेतांक	Account Code लेखा संकेतांक	Name	Budget Estimate		शीर्ष
					अर्थसंकल्पीय अंदाज		
					Revenue Expenditure महसुली खर्च	Capital Expenditure भांडवली खर्च	
11	1000125432	77100000000	260103400	Grant to Ashramshala / Hostels run by voluntary organisations for backward class boys - girls	500		मागासवर्गीय मुला-मुलींकरिता स्वयंसेवी संस्थांमार्फत चालविण्यात येणाऱ्या आश्रमशाळा/वसतीगृहांना अनुदान
				Secondary Education			माध्यमिक शिक्षण
11		88209000000	230803013	Incentive to girl students attending Municipal schools	4697		महानगरपालिका शाळांमध्ये उपस्थित राहण्यासाठी विद्यार्थिनींना प्रोत्साहनपर रक्कम
11	1000300000	88209000000	250203040	Special Assistance to Girl students studying in Municipal Schools for Higher Education	10000		महानगरपालिका शाळांमध्ये शिक्षण घेण्याऱ्या विद्यार्थिनींना उच्च शिक्षणासाठी विशेष सहाय्य
				Primary Education			प्राथमिक शिक्षण
				Primary Education			प्राथमिक शिक्षण
30			220809903	Child Right Cell	1000		विद्यार्थी हक्क कक्ष
30			230303005	Text Books	652		पाठ्यपुस्तके
30			230303006	Slates	5000		पाटया
30			230303007	Scholarship Books	15105		शिष्यवृत्ती पुस्तके
30			230303008	Scout Uniform	20000		बालवीर गणवेश
30			230303018	Spectacles	205		चश्मे
30			230303020	Uniform	349461		गणवेश

(Rs. in thousands रुपये हजारात)

Fund Code निधी संकेतांक	Fund Centre निधी केंद्र	Function Code कार्य संकेतांक	Account Code लेखा संकेतांक	Name	Budget Estimate		शीर्ष
					अर्थसंकल्पीय अंदाज		
					Revenue Expenditure महसुली खर्च	Capital Expenditure भांडवली खर्च	
30			230303022	Note Books	59425		वह्या
30			230303023	Education Kits	50000		शैक्षणिक साधने
30			230303024	School Bags	100000		शालेय दप्तरे
30			230303025	Study Material for pre-primary school	2244		पूर्व-प्राथमिक शाळांकरिता अभ्यास-साहित्य
30			230303027	Shoes & Socks	104756		बुट आणि मोजे
30			230803011	Scholarship to students for primary education	5000		विद्यार्थ्यांना प्राथमिक शिक्षणासाठी शिष्यवृत्ती
30			230803012	Supply of milk	1200000		दुधाचा पुरवठा
30			250203014	Balkotsav	4222		बालकोत्सव
30			250203017	Scouting related Rallies & Functions	2500		बालवीर विषयक मेळावे आणि समारंभ
30			250203018	Sports Events	12500		क्रिडा कार्यक्रम
30			250203020	Road Safety Patrolling	5000		रस्ते सुरक्षा गस्त
30			250203021	Excursions	20000		सहली
30			230303030	Sports Uniform	10000		खेळा साठीचा गणवेश
30			250203031	Bus Fare to Students	1425		विद्यार्थ्यांना बस भाडे

(Rs. in thousands रुपये हजारात)

Fund Code निधी संकेतांक	Fund Centre निधी केंद्र	Function Code कार्य संकेतांक	Account Code लेखा संकेतांक	Name	Budget Estimate		शीर्ष
					अर्थसंकल्पीय अंदाज		
					Revenue Expenditure महसुली खर्च	Capital Expenditure भांडवली खर्च	
30			230303040	Soap & Napkin for hand washing	5000		हात धुण्याकारीता साबण व हातरुमाल
30			230303050	Biscuits	150000		बिस्किटस्
30		88202020000	230803013	Incentive to girl students attending Municipal schools	65217		महानगरपालिका शाळांमध्ये उपस्थित राहण्यासाठी विद्यार्थिनींना प्रोत्साहनपर रक्कम
30			230803019	Identitycards for Students	10000		विद्यार्थ्यांसाठी ओळखपत्रे
30			230803020	Provision for Expenses to be incurred for School Children Patients	2000		दाखल केलेल्या शालेय रुग्ण विद्यार्थ्यांच्या खर्चाकरिता ठोक तरतूद
30	1000125432	77100000000	250203032	Attendance allowance to the parents of Girls from weaker section	500		दुर्बल घटकातील मुलींच्या पालकांना उपस्थिती भत्ता.
30	1000125432	77100000000	250203033	Incentives prizes to Primary teachers for increasing the Nos. of Girls students	500		मुलींची पटसंख्या वाढविण्यासाठी प्राथमिक शिक्षकांना उत्तेजनार्थ पारितोषिक
30	1000125432	77100000000	250203080	Ideal Female Teacher Award	500		आदर्श स्त्री-शिक्षिका पुरस्कार
30			260101400	Payment to Balwadis	20000		बालवाड्यांसाठी अधिदान
				Health			आरोग्य
12		33401000000		Maternity Homes	337500		प्रसुती गृहे
12		33300000000		Family Welfare	85141		कुटुंब कल्याण योजना
12		33401040000		Indian Population Project -V	623660		भारतीय लोकसंख्या प्रकल्प पाच

(Rs. in thousands रुपये हजारात)

Fund Code निधी संकेतांक	Fund Centre निधी केंद्र	Function Code कार्य संकेतांक	Account Code लेखा संकेतांक	Name	Budget Estimate		शीर्ष
					अर्थसंकल्पीय अंदाज		
					Revenue Expenditure महसुली खर्च	Capital Expenditure भांडवली खर्च	
12		33401050000		Immunization Programme & Multipurpose Worker Scheme	179295		रोग प्रतिबंधक आणि बहुउद्देशीय कामगार योजना
12			230804718	Artificial Limbs to Physically Handicapped Female & Children below the age of 14 Years	12750		शारिरीकदृष्ट्या अपंग स्त्रिया आणि १४ वर्षाखालील मुले यांना कृत्रिम अवयव पुरविणे
12			260100502	Grant-in-Aid to The Nawrosji Wadia Maternity Hospital	48800		नवरोसजी वाडीया प्रसुतीगृहाला अनुदान
12			260100503	Grant-in-Aid to The Bai Jerabai Wadia Maternity Hospital for Children	128900		बाई जेरबाई वाडीया प्रसुतीगृह, मुलांचे हॉस्पिटल
12			260100504	Grant-in-Aid to The Children Aid Society (Children's Home at chembur)	150		चिल्ड्रन एड सोसायटी
				Health			आरोग्य
12		33400000000	503400062	Replacement of Water Pump set at Mulund Maternity Home		14	मुलुंड प्रसुतिगृहातील जलपंप बदलणे.
12		33400000000	503400192	Provision for replacement of lifts at various hospitals and maternity homes		60000	विविध रुग्णालये आणि प्रसुती गृहे येथील उदवाहने बदलण्यासाठी तरतूद.
12		33400000000	503400201	Shifting of electric meter cabine at Goregaon Maternity home in P/South ward		60	पी/दक्षिण विभागातील गोरेगाव प्रसुती गृहातील इलेक्ट्रिक मीटर्सची केबीन हलविणे.
12		33400000000	503400291	Replacement of old Packaged A.C. plants of Operation Theatre at Meenatai Thakre Maternity Home, Chunabhatti.		800	मीनाताई ठाकरे महानगरपालिका प्रसूतिगृह, चुनाभट्टी येथील शस्त्रक्रियागारासाठीचे जूने पॅकेज्ड वातानुकूलन संयंत्र बदलणे.

(Rs. in thousands रुपये हजारात)

Fund Code निधी संकेतांक	Fund Centre निधी केंद्र	Function Code कार्य संकेतांक	Account Code लेखा संकेतांक	Name	Budget Estimate		शीर्ष
					अर्थसंकल्पीय अंदाज		
					Revenue Expenditure महसुली खर्च	Capital Expenditure भांडवली खर्च	
12		3340000000	503400292	Replacement of old Packaged A.C. plants of Operation Theatre at Ramabai Ambedkar Maternity Home, Chembur.		800	रमाबाई आंबेडकर महानगरपालिका प्रसूतिगृह, चेंबूर येथील शस्त्रक्रियागारासाठीचे जूने पॅकेज्ड वातानुकूलन संयंत्र बदलणे.
12		3340000000	503400293	Replacement of old Packaged A.C. plants of Operation Theatre at Marol Maternity Home.		1500	मरोळ महानगरपालिका प्रसूतिगृह येथील शस्त्रक्रियागारासाठीचे जूने पॅकेज्ड वातानुकूलन संयंत्र बदलणे.
12		3340000000	503400294	Replacement of old Packaged A.C. plants of Operation Theatre at Oshiwara Maternity Home, Jogeshwari (West).		2000	ओशिवरा महानगरपालिका प्रसूतिगृह, जोगेश्वरी (प.) येथील शस्त्रक्रियागारासाठीचे जूने पॅकेज्ड वातानुकूलन संयंत्र बदलणे.
12		3340000000	503400295	Replacement of old Packaged A.C. plants of Operation Theatre at Goregaon Maternity Home		800	गोरेगाव महानगरपालिका प्रसूतिगृह, येथील शस्त्रक्रियागारासाठीचे जूने पॅकेज्ड वातानुकूलन संयंत्र बदलणे.
12		3340000000	503400300	SITC Of 50 KVA D.G. set at Oshiwara Maternity Home.		1000	ओशिवरा प्रसुती गृहासाठी ५० के.व्ही.ए. डि.जी. सेटचा पुरवठा, उभारणी, चाचणी व कार्यान्वयन करणे.

(Rs. in thousands रुपये हजारात)

Fund Code निधी संकेतांक	Fund Centre निधी केंद्र	Function Code कार्य संकेतांक	Account Code लेखा संकेतांक	Name	Budget Estimate		शीर्ष
					अर्थसंकल्पीय अंदाज		
					Revenue Expenditure महसुली खर्च	Capital Expenditure भांडवली खर्च	
12		33400000000	504700017	Provision for repairs of existing Health Posts, construction/addition/ alteration of premises for new Healthposts and purchase of furniture,instruments etc.under IPP-V in Brihanmumbai		6600	बृहन्मुंबई मध्ये भा.लो.प्र.-पाच अंतर्गत अस्तित्वात असलेल्या आरोग्य केंद्रांच्या दुरुस्त्या, नवीन आरोग्य केंद्रांसाठी इमारतीमध्ये बांधकाम/अतिरिक्त फेरफार करणे तसेच उपस्कर,उपकरणे इत्यादींच्या खरेदासाठी तरतूद
12		33400000000	504700024	Reconstruction of Kherwadi Maternity Home		13998	खेरवाडी प्रसुतीगृहाचे पुनर्बांधकामकरणे.
12		33400000000	504700027	Construction of Maternity Home at T.P.S. No.657, 16 th Road, Khar(W).		1700	खार (प.), १६ वा रस्ता येथील टि.पी.एस. क्र.६५७ या भूखंडावर प्रसुतिगृहाचे बांधकाम करणे.
12		33400000000	504700028	Repairs to Building & reconstruction of compound wall of Marol Mat.Home in K/ East Ward		7345	के/ पूर्व विभागातील मरोळ प्रसुतिगृहाच्या इमारतीची दुरुस्ती आणि आवार भिंतीचे पुर्नबांधकाम करणे.
12		33400000000	504700029	Major repairs to Choksy Mat. Home & Staff quarters in P/N ward.		5097	पी/उत्तर विभाग येथील चोक्सी प्रसुतिगृहाच्या आणि कर्मचारीवृंद निवासस्थानांच्या मुख्य दुरुस्त्या करणे.

(Rs. in thousands रुपये हजारात)

Fund Code निधी संकेतांक	Fund Centre निधी केंद्र	Function Code कार्य संकेतांक	Account Code लेखा संकेतांक	Name	Budget Estimate		शीर्ष
					अर्थसंकल्पीय अंदाज		
					Revenue Expenditure महसुली खर्च	Capital Expenditure भांडवली खर्च	
12		33400000000	504700030	Structural & General repairs to Akurli Road Maternity Home in R/South ward		500	आर/ दक्षिण विभागातील आकुर्ली रोड प्रसूतिगृहाच्या संरचनात्मक व सर्वसाधारण दुरुस्त्या करणे.
12		33400000000	504700031	Major & Minor repair works to Borivali Municipal Maternity Home Bldg.		1500	म.न.पा.च्या बोरिवली प्रसूतिगृहाच्या इमारतीच्या मुख्य व किरकोळ दुरुस्त्या करणे.
12		33400000000	504700032	Major structural repairs at Chunabhatti Maternity Home		45	चूनाभट्टी प्रसूतीगृह येथे मोठया संरचनात्मक दुरुस्त्या
12		33400000000	504700033	Reconstruction of kasaiwada Dispensary and Maternity Home,Kurla (E) in L Ward		700	कुर्ला (पू) येथील कसाईवाडा दवाखाना आणि प्रसूतीगृहाची पुनर्बांधणी करणे.
12		33400000000	504700036	Repairs to Dr.Babasaheb Ambedkar Municipal Maternity Home,Tagore Nagar,Vikhroli (E)		358	विक्रोळी (पूर्व),टागोर नगर येथील डॉ.बाबासाहेब आंबेडकर महानगरपालिका प्रसूतीगृहाच्या दुरुस्त्या.
12		33400000000	504700038	Repairs to Mulund Maternity Home in T Ward		2023	टी विभागातील मुलूंड प्रसूतीगृहाच्या दुरुस्त्या
12		33400000000	504700042	Upgradation of Maternity Homes(Civil)		30000	प्रसूतीगृहाची दर्जोन्नती करणे (स्थापत्य)
12		33400000000	504700045	Major repairs to Bhardawadi Maternity Home Building & Staff quarters Building of Bhardawadi Maternity Home at Andheri (West) in K/West Ward.		6000	अंधेरी (प.), के/पश्चिम विभागातील भरडावाडी प्रसूतिगृह इमारत आणि भरडावाडी प्रसूतीगृह कर्मचारीवृंद वसाहत येथील मुख्य दुरुस्त्या करणे

(Rs. in thousands रुपये हजारात)

Fund Code निधी संकेतांक	Fund Centre निधी केंद्र	Function Code कार्य संकेतांक	Account Code लेखा संकेतांक	Name	Budget Estimate		शीर्ष
					अर्थसंकल्पीय अंदाज		
					Revenue Expenditure महसुली खर्च	Capital Expenditure भांडवली खर्च	
12		33400000000	504700047	Proposed Construction of Maternity Home & Dispensary Building on plot bearing C.T.S.No.349 of Village Eksar, Borivali (West).		800	बोरीवली (प.) येथील एक्सर गावठाण सी.टी.एस.क्र. ३४९ येथे प्रस्तावित प्रसूतीगृह आणि दवाखाना इमारतीचे बांधकाम
12		33400000000	504700048	Special Repairs including Water Proofing Work at Charkop Municipal Maternity Home		3255	चारकोप प्रसूतीगृहाच्या जलभेदीकरणच्या कामासह विशेष दुरुस्त्या.
12		33400000000	504700049	Major repairs to Matoshri Ramabai Thackery Maternity Home		4775	मातोश्री रमाबाई ठाकरे प्रसूतीगृहाच्या मुख्य दुरुस्त्या
12		33400000000	504700052	Major repairs such as Water Proofing Treatment to terrace, sanitary arrangement etc. to be carried out at Bhandup Maternity Home		3050	भांडूप प्रसूतीगृहाच्या मुख्य दुरुस्त्या जसे गच्चीचे जलाभेदीकरण,आरोग्यकारी व्यवस्था, रंगकाम आणि इतर कामे.
12		33400000000	504700061	Major Repairs to Abdul Kalam Maternity Home at Malwani, Malad		8154	मालाड, मालवणी येथील अब्दुल कलाम प्रसूतीगृहाची दुरुस्ती करणे.
12		33400000000	504700079	Upgradation of Maternity Homes(Equipments)		30000	प्रसूतीगृहाची दर्जोन्नती करणे(साधन सामग्री)
12		33400000000	504700085	Major Repairs works to Rawli Camp Maternity Home at Sion Koliwada		15000	सायन कोळीवाडा येथील रावळी प्रसूतीगृहांच्या महत्त्वाच्या दुरुस्त्यांची कामे

(Rs. in thousands रुपये हजारात)

Fund Code निधी संकेतांक	Fund Centre निधी केंद्र	Function Code कार्य संकेतांक	Account Code लेखा संकेतांक	Name	Budget Estimate		शीर्ष
					अर्थसंकल्पीय अंदाज		
					Revenue Expenditure महसुली खर्च	Capital Expenditure भांडवली खर्च	
12		3340000000	504700087	Purchase of 1 Electric Generator for Marol Mat.Home		450	मरोळ प्रसूतिगृहासाठी एका इलेक्ट्रिक जनरेटरची खरेदी
12		3340000000	504700089	Special Repairs & Purchase of equipment for Oshiwara Mat. Home in K/W ward		25000	के/ पश्चिम विभागामधील ओशिवरा प्रसूतिगृहाच्या विशेष दुरुस्त्या आणि साधन सामग्रीची खरेदी करणे
12		3340000000	504700097	Major Repairs to Cheeta Camp Mat. Home		9000	चिता कॅम्प प्रसूतिगृहाच्या महत्त्वाच्या दुरुस्त्या
12		3340000000	504700115	Purchase of one Ambulance for Mahim Maternity Home		900	माहीम प्रसूतिगृहासाठी एका रुग्णवाहिकेची खरेदी करणे
12		3340000000	504700116	Purchase of one Ambulance for Cheeta Camp Maternity Home		800	चिता कॅम्प प्रसूतिगृहासाठी एका रुग्णवाहिकेची खरेदी करणे
12		3340300000	504700119	Purchase of furniture & fixture for Mother and Child Health Care at Magathane, Borivali as a Pilot Project		35000	बोरीवली, मागाठणे येथील पथदर्शी प्रकल्प असलेल्या माता आणि बाल आरोग्य केंद्रासाठी फर्निचर आणि फिक्चर्सची खरेदी करणे
12		3340300000	504700120	Purchase of equipment for Mother and Child Health Care at Magathane, Borivali as a Pilot Project		20000	बोरीवली, मागाठणे येथील पथदर्शी प्रकल्प असलेल्या माता आणि बाल आरोग्य केंद्रासाठी साधनसामग्रीची खरेदी करणे

(Rs. in thousands रुपये हजारात)

Fund Code निधी संकेतांक	Fund Centre निधी केंद्र	Function Code कार्य संकेतांक	Account Code लेखा संकेतांक	Name	Budget Estimate		शीर्ष
					अर्थसंकल्पीय अंदाज		
					Revenue Expenditure महसुली खर्च	Capital Expenditure भांडवली खर्च	
				Children Parks & Play apparatus			मुलांसाठी उद्याने आणि खेळाची साहित्ये
11		6610000000	504100022	Development of Children parks with modern Equipments & Recreation facilities.		33127	आधुनिक साधनसामग्री आणि मनोरंजन विषयक सुविधांसह मुलांच्या उद्यानांचा विकास करणे.
11		6610000000	504100025	Providing new play apparatus		19075	खेळाचे नवीन साहित्य पुरविणे
					3751605	351226	
Total:-					4102831		एकूण

निधीच्या पुनर्वाटपाकरिता प्राधिकार

**AUTHORISATION FOR REALLOCATION OF
GRANT**

निधीच्या पुनर्वाटपाकरिता प्राधिकार

अनु.क्र.	बाबी	पुनर्वाटप करणारे सक्षम अधिकारी	अधिकार क्षेत्र			
			एकाच निधीमध्ये	एकाच कार्यात	त्याच खात्याच्या	विविध फंड सेंटर्सच्या एकाच लेखा शीर्षात
१	कोणत्याही बाबतीत	खाते प्रमुख	एकाच निधीमध्ये	एकाच कार्यात	त्याच खात्याच्या	विविध फंड सेंटर्सच्या एकाच लेखा शीर्षात
२	आस्थापना खर्च	खाते प्रमुख	एकाच निधीमध्ये	एकाच कार्यात	त्याच खात्याच्या	एका लेखा शीर्षामधून दुस-या लेखा शीर्षामध्ये
३	प्रशासकीय खर्च	खाते प्रमुख	एकाच निधीमध्ये	एकाच कार्यात	त्याच खात्याच्या	एका लेखा शीर्षामधून दुस-या लेखा शीर्षामध्ये
४	प्रचालन आणि परिरक्षण खर्च	संबंधित अति. आयुक्तांच्या मंजूरीने खाते प्रमुख	एकाच निधीमध्ये	एकाच कार्यात	त्याच खात्याच्या	एका लेखा शीर्षामधून दुस-या लेखा शीर्षामध्ये
५	व्याज व वित्त आकार	खाते प्रमुख	एकाच निधीमध्ये	एकाच कार्यात	त्याच खात्याच्या	एका लेखा शीर्षामधून दुस-या लेखा शीर्षामध्ये
६	कार्यक्रम खर्च	संबंधित अति. आयुक्तांच्या मंजूरीने खाते प्रमुख	एकाच निधीमध्ये	एकाच कार्यात	त्याच खात्याच्या	एका लेखा शीर्षामधून दुस-या लेखा शीर्षामध्ये
७	महसुली अनुदाने, अंशदाने आणि अर्थ सहाय्य	संबंधित अति. आयुक्तांच्या मंजूरीने खाते प्रमुख	एकाच निधीमध्ये	एकाच कार्यात	त्याच खात्याच्या	एका लेखा शीर्षामधून दुस-या लेखा शीर्षामध्ये

व्याख्या :

निधी : बृहन्मुंबई महानगरपालिकेने ज्यांच्याबाबतीत स्वतंत्र लेखे परिरक्षित करणे आवश्यक आहे अशा सेवा/विशिष्ट उपक्रमांना 'निधी' म्हणतात.

कार्य : बृहन्मुंबई महानगरपालिका पुरवित असलेल्या विविध सेवा किंवा पार पाडीत असलेली विशिष्ट कर्तव्ये यांना 'कार्य' म्हणतात.

खाते : बृहन्मुंबई महानगरपालिकेची विविध कार्ये/उपक्रम जे पार पाडतात त्यांना 'खाते' म्हणतात.

कॉस्ट सेंटर : बृहन्मुंबई महानगरपालिकेला उत्पन्न मिळवून देणाऱ्या आणि खर्च करणाऱ्या खात्याच्या भौगोलिक क्षेत्राला 'कार्यक्षेत्र' म्हणतात. मुख्य कार्यालय (Head Office),

विभाग कार्यालये - एक, दोन आणि तीन (Div.- I, II and III), परिमंडळ एक ते सहा (Zone – I to VI), विभाग (Wards) आणि स्थानिय घटक / शाखा (Location Unit)

यांचा अंतर्भाव कार्यक्षेत्रात असून त्यांना 'कॉस्ट सेंटर' म्हणतात.

लेखा शीर्ष : व्यवहारातील देवाण-घेवाणीची नोंद ठेवण्यासाठी तयार करण्यात आलेल्या लेखा शीर्षाला 'जी.एल. कोड' म्हणतात.

(G.L. Code)

Authorisation for Reallocation of Grant

Sr.No.	Items	Authority Compentent to reallocate	Limits of Power			
1	Any Items	Head Of the Deptt.	Same Fund	Same Function	Same Functionary	Same <u>G.L.Code</u> within various <u>Fund Centre</u>
2	Establishment Expenditure	Head Of the Deptt.	Same Fund	Same Function	Same Functionary	from <u>One G.L.Code</u> to another <u>G.L.Code</u>
3	Administrative Expenditure	Head Of the Deptt.	Same Fund	Same Function	Same Functionary	from One G.L.Code to another G.L.Code
4	Operation & Maintenance Expenditure	Head Of the Deptt.with the sanction of A.M.C. incharge of the department	Same Fund	Same Function	Same Functionary	from One G.L.Code to another G.L.Code
5	Interest & Finance Charges	<u>Head Of the Deptt.</u>	Same Fund	Same Function	Same Functionary	from One G.L.Code to another G.L.Code
6	Programme Expenditure	<u>Head Of the Deptt.with the sanction of A.M.C. incharge of the department</u>	Same Fund	Same Function	Same Functionary	from One G.L.Code to another G.L.Code
7	Revenue Grants, Contributions & Subsidies	<u>Head Of the Deptt.with the sanction of A.M.C. incharge of the department</u>	<u>Same Fund</u>	<u>Same Function</u>	<u>Same Functionary</u>	from <u>One G.L.Code</u> to <u>another G.L.Code</u>

Definitions:-

Fund	:	Funds described as services / specific activities for which separate books of accounts are required to be maintained by M.C.G.M.
Function	:	Functions represents various services offered or specific functions performed by M.C.G.M.
Functionaries	:	Functionaries represents departments which carries out the various functions / activities of the M.C.G.M.
Cost Centre	:	Geographical area and location unit to be appropriately linked with functionaries to provide consolidated details for higher level of geographic area.
Account Head (G.L.Code)	:	Represent the actual heads useds to record the transactions.